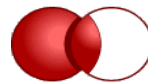

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH

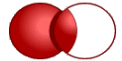

GODIŠNJE REVIZIJSKO IZVJEŠĆE O NAJVAŽNIJIM NALAZIMA I PREPORUKAMA ZA 2016/2017. GODINU

Sarajevo, studeni 2017. godine

Sarajevo 71000, ul. Ložionička 3; Tel.: + 387 (0) 33 723 550; Fax: + 387 (0) 33 716 400;
Web: www.vrifbih.ba; E-mail: vrifbih@vrifbih.ba

**GODIŠNJE REVIZIJSKO IZVJEŠĆE
O NAJVAŽNIJIM NALAZIMA I PREPORUKAMA
ZA 2016/2017. GODINU**

Sarajevo, studeni 2017. godine

SADRŽAJ

Riječ generalnog revizora	1
1. Uvod	2
2. Uloga i cilj revizije javnog sektora	2
3. Realizacija Plana revizija za 2016/2017. godinu	3
3.1 Financijska revizija	6
3.1.1 <i>Glavni nalazi i preporuke</i>	6
3.1.2 <i>Mišljenja revizora</i>	9
3.1.3 <i>Dane preporuke za 2016 . godinu i realizacija preporuka po prethodnim izvješćima</i>	10
3.1.4 <i>Izvešće o izvršenju Proračuna FBiH i korisnici Proračuna FBiH</i>	11
3.1.5 <i>Gradovi i općine</i>	38
3.1.6 <i>Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove</i>	49
3.1.7 <i>Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu</i>	66
3.2 Revizija učinka	79
3.2.1 <i>Glavni zaključci revizije učinka</i>	80
3.2.2 <i>Praćenje realizacije preporuka revizije učinka</i>	80
3.2.3 <i>Glavni nalazi i preporuke revizije učinka</i>	82
4. Izvešće o reviziji Vladinog godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna - Izvešće o financijskoj reviziji Izvešća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu	89

RIJEČ GENERALNOG REVIZORA

Godišnje revizijsko izvješće o najvažnijim nalazima i preporukama za 2016/2017. godinu je dokument kojim se označava kraj revizijskog ciklusa 2016/2017 i izvršenje obveza Ureda za reviziju sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i Godišnjem planu i programu rada za 2017. godinu.

Primarni korisnik ovog Izvješća je Parlament Federacije BiH, koji u ime građana, ima ovlaštenje i obvezu zahtijevati odgovornost od izabrane vlasti. Važan dio ovog ciklusa odgovornosti je i vrhovna revizijska institucija koja ima zadatak promovirati učinkovitost, odgovornost i transparentnost rada javne uprave i time postići povjerenje građana.

U Izvješću su na jednom mjestu predstavljeni najvažniji nalazi izvršenih finansijskih revizija i revizija učinka, uz osvrt na dane preporuke kao i analiza implementacije preporuka danih u prethodnom razdoblju. Rezimiranje najvažnijih nalaza i preporuka omogućuje objektivni pregled stanja u javnom sektoru Federacije BiH, kao i blagovremeno postupanje nadležnih institucija u pogledu implementacije danih preporuka i poduzimanja korektivnih mjera, što je ujedno i jedan od načela u ISSAI 12 – Vrijednosti i koristi vrhovnih revizijskih institucija.

Za 2016/2017. godinu Ured za reviziju je ispunio Plan i program rada za 2017. godinu. Bez obzira na ograničene ljudske resurse, izvršene su ukupno 73 finansijske revizije i četiri revizije učinka. U Izvješćima o finansijskoj reviziji prvi put su dana dva mišljenja, i to mišljenje o pouzdanosti finansijskih izvješća i mišljenje o usklađenosti. Navedeno je od posebnog značaja s obzirom na to da za reviziju javnog sektora postoje dodatne odgovornosti te širi opseg izvješćivanja. Značajan napor je uloženo od strane rukovoditelja, revizora i ostalog osoblja Ureda za reviziju u ostvarivanju zajedničkog cilja i postizanju kvalitetnih rezultata rada. Suradnja sa ostalim vrhovnim revizijskim institucijama u BiH, Parlamentarnim povjerenstvom odgovornim za reviziju, stranim organizacijama, prije svih sa SIGMA-om i USAID-om i medijima je također intenzivirana, s glavnim ciljem, a to je podizanje svijesti o značaju i ulozi Ureda za reviziju.

Ovim Izvješćem, Ured za reviziju ispunio je jednu od svojih zakonskih obveza, u nadi da će ga predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti iskoristiti zajedno sa svojim ovlaštenjima, te zahtijevati veću odgovornost za upravljanje i upotrebu javnih resursa za dobrobit cjelokupne zajednice.

Generalni revizor
Dževad Nekić, dipl. oec.

1. Uvod

Godišnje revizijsko izvješće o najvažnijim nalazima i preporukama za 2016/2017. godinu¹ sastavljeno je sukladno članku 16. stavku 6) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH². Godišnje izvješće sadrži glavne nalaze i preporuke iz obavljenih financijskih revizija, revizija učinka i revizije Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, koji su predviđeni Godišnjim planom i programom rada Ureda za reviziju institucija u FBiH za 2017. godinu.

Godišnje izvješće ponajprije je namijenjeno Parlamentu FBiH, Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju, ali i široj javnosti. Sukladno načelima ISSAI 12³, izvješćivanje o rezultatima revizije doprinosi osnaživanju javnosti za zahtijevanje odgovornosti od vlade i javnih subjekata. U Godišnjem izvješću predstavljeni su najvažniji nalazi i preporuke svih obavljenih revizija, tako da isti pruža objektivan pregled stanja u javnom sektoru Federacije BiH, te na taj način doprinosi pravovremenom informiranju, jačanju odgovornosti i transparentnosti.

2. Uloga i cilj revizije javnog sektora

Reviziju javnog sektora obavljaju vrhovne revizijske institucije⁴ čija su uloga, nadležnosti i djelokrug rada definirani međunarodnim standardima za vrhovne revizijske institucije (ISSAI standardi) i zakonskim okvirom.

Ured za reviziju institucija u FBiH⁵ je vrhovna revizijska institucija u Federaciji BiH, čiji su ciljevi, nadležnosti, dužnosti, organizacija i rukovođenje uređeni Zakonom o reviziji.

Navedenim Zakonom utvrđeno je da je Ured za reviziju, prilikom obavljanja revizije, obvezan primjenjivati revizijske standarde koje izdaje Međunarodna organizacija vrhovnih institucija za reviziju (INTOSAI), ISSAI standarde⁶ i Međunarodne revizijske standarde (MRevS) koje izdaje Međunarodna federacija računovođa (IFAC). Standardi revizije koje izdaje INTOSAI zapravo predstavljaju nadogradnju IFAC standarda koji se odnose na specifičnosti državne revizije koji se ogledaju u kontroli upotrebe javnog novca, obvezi poštivanja zakona i namjenskom trošenju sredstava.

Temeljni cilj Ureda za reviziju je da kroz provođenje revizija osigura neovisna mišljenja o izvršenju proračuna i financijskim izvješćima, korištenju resursa i upravljanja državnom

¹ U daljnjem tekstu: Godišnje izvješće

² Službene novine FBiH², broj: 22/06. U daljnjem tekstu: Zakon o reviziji

³ ISSAI 12- Vrijednosti i koristi VRI – pokretanje promjena u životima građana

⁴ U daljnjem tekstu: VRI

⁵ U daljnjem tekstu: Ured za reviziju

⁶ Međunarodni standardi koje primjenjuju VRI obuhvaćeni su institucionaliziranim okvirom profesionalnih standarda - **ISSAI okvirom** – koji su formalno usvojeni na 19. INTOSAI kongresu održanom u Meksiko City-u, u studenom 2007. godine. Koordinacijsko vijeće vrhovnih revizijskih institucija BiH usvojio je zaključke kojima ovaj Okvir prihvaća kao vlastiti okvir profesionalnih standarda koji će slijediti institucije za reviziju u BiH. Navedeni okvir sadrži ISSAI standarde i smjernice za dobro upravljanje, tzv. INTOSAI Guidance for Good Governance - INTOSAI GOV („Službene novine FBiH“, broj 30/11 i 62/14).

imovinom od Vlade, proračunskih i javnih institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine. Na taj način se doprinosi pouzdanom obavještanju o korištenju proračunskih sredstava, transparentnom i kvalitetnom upravljanju javnim prihodima, troškovima i imovinom u Federaciji Bosne i Hercegovine.⁷

Prilikom vršenja financijske revizije sukladno usvojenim revizijskim standardima, pregledavaju se financijska izvješća i pripadajući računi institucija kod kojih se vrši revizija, s ciljem procjene jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate izvršenja proračuna/financijskog plana. Također, procjenjuje se primjenjuju li rukovoditelji institucija zakone i propise i koriste li sredstva za odgovarajuće namjene s ocjenom financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnje kontrole.

U cilju poštivanja prethodno navedenih odredbi Zakona i ISSAI standarda, Ured za reviziju je ažurirao i implementirao novu metodologiju za financijsku reviziju i reviziju usklađenosti u revizijskom ciklusu 2016/2017. godine. Navedeno je posebno značajno i za korisnike revizijskih izvješća s obzirom na to da su u izvješćima dana dva mišljenja, i to mišljenje o pouzdanosti financijskih izvješća i mišljenje o usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija iskazanih u financijskim izvješćima sa zakonima i drugim propisima. Navedeno bi trebalo doprinijeti transparentnijem i jasnijem izvješćivanju o utvrđenim nepravilnostima.

Ured za reviziju objavio je sva revizijska izvješća na svojoj web stranici www.vrifbih.ba, te putem priopćenja za javnost i intenzivirane suradnje s medijima, kontinuirano je upoznao javnost s revizijskim nalazima i radom Ureda za reviziju.

U Godišnjem izvješću prvo su predstavljeni glavni nalazi i preporuke financijske revizije, zatim revizije učinka, te Izvješće o financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.

3. Realizacija Plana revizija za 2016/2017. godinu

Sukladno Planu revizija za 2016/2017. godinu izvršene su financijske revizije za 2016. godinu: Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH i federalnih proračunskih korisnika, gradova, općina, zavoda, fondova, agencija, javnih ustanova i poduzeća sa većinskim državnim kapitalom. Ukupno su sastavljena i objavljena 73 izvješća o financijskoj reviziji. Pored izvješća o financijskoj reviziji Ured za reviziju je obavio i četiri revizije učinka.

Obavljenim financijskim revizijama obuhvaćeno je i praćenje realizacije preporuka danih u prethodno izvršenim revizijama, kao i analiza mjera poduzetih na temelju danih preporuka.

Pregled planiranih i realiziranih financijskih revizija za fiskalnu 2016. godinu i revizija učinka u razdoblju 2016/2017. godina:

⁷ Članak 3. Zakona o reviziji

A. FINANCIJSKA REVIZIJA		
R.B.	Naziv subjekta revizije	Proračun/ Financijski plan u KM
	Proračun FBiH	2.517.140.941
1.	Proračun FBiH za 2016. godinu	2.517.140.941
	Revidirani korisnici Proračuna FBiH	2.345.008.957
2.	Parlament Federacije BiH	15.253.656
3.	Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH	3.190.909
4.	Vlada Federacije BiH	11.434.648
5.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova	7.779.784
6.	Federalno ministarstvo pravde	9.526.912
7.	Federalno ministarstvo finansija – Federalno ministarstvo financija	1.102.843.064
8.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	26.967.927
9.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	29.241.490
10.	Federalno ministarstvo zdravstva	35.656.765
11.	Federalno ministarstvo trgovine	1.453.371
12.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	9.999.205
13.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	75.555.499
14.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata – Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata	327.477.235
15.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	58.565.761
16.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	462.896.398
17.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.338.402
18.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	25.894.895
19.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke/znanosti	8.729.958
20.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	8.004.055
21.	Vrhovni sud Federacije BiH	5.932.777
22.	Sudska policija Federacije BiH	19.048.747
23.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	30.497.668
24.	Financijska policija	2.006.821
25.	Kazneno popravni zavod Sarajevo	6.922.886
26.	Kazneno popravni zavod Tuzla	6.815.895
27.	Kazneno popravni zavod Zenica	18.446.472
28.	Kazneno popravni zavod Mostar	4.416.565
29.	Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	8.422.694
30.	Federalni zavod za agropedologiju	1.144.747
31.	Federalni zavod za poljoprivredu	2.229.563
32.	Federalni agromediteranski zavod	2.724.948
33.	Federalni hidrometeorološki zavod	2.938.840
34.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove	2.560.400
	Gradovi i općine	81.467.175
35.	Grad Bihać	34.669.547
36.	Općina Glamoč	2.556.000
37.	Općina Posušje	6.834.200
38.	Općina Ravno	2.383.130
39.	Općina Breza	4.164.000

40.	Općina Kreševo	2.753.500
41.	Općina Trnovo	8.186.850
42.	Općina Domaljevac – Šamac	3.094.500
43.	Općina Livno	10.232.000
44.	Općina Sapna	2.939.382
45.	Općina Čelić	2.539.066
46.	Općina Pale FBiH Prača	1.115.000
	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	881.461.829
47.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	159.052.000
48.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanskog kantona/županije	120.680.000
49.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	14.370.000
50.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	212.327.150
51.	Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	8.112.800
52.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	5.079.000
53.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	112.019.852
54.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	80.372.600
55.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica Zenica	55.195.130
56.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	28.614.998
57.	Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	47.636.331
58.	Fondacija za održivi razvoj- Odraz	1.124.828
59.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	17.973.920
60.	Agencija za bankarstvo Federacije BiH	11.413.000
61.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH	640.050
62.	Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH	3.608.070
63.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	3.242.100
	Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu	343.946.841
64.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	166.118.568
65.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	58.555.913
66.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	41.255.000
67.	R.M.U. „Đurđevik“ d.o.o	45.891.000
68.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	8.538.000
69.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic *	5.492.330
70.	„Coming“, javna ustanova za komunalne djelatnosti, Široki Brijeg	1.528.490
71.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	4.188.500
72.	J.P. „Parkovi“ Mostar	3.320.000
73.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	9.059.040
	B. REVIZIJA UČINKA	
R.B.	Naziv revizije učinka	
1.	Praćenje poduzetih aktivnosti institucija na temelju izvješća revizije učinka „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“, „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretnina pri izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc“ i „Efikasnost nadležnih institucija u procesu plasiranja federalnih poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji“	
2.	Planiranje Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine	
3.	Upravljanje smještajnim kapacitetima proračunskih korisnika FBiH	
4.	Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi	

3.1 Financijska revizija

3.1.1 Glavni nalazi i preporuke

Izvršenim revizijama konstatirani su određeni propusti koji su utjecali na mišljenja o financijskim izvješćima i mišljenja o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i drugim propisima, i za iste su dane odgovarajuće preporuke. Glavni nalazi i preporuke su:

- Sustav unutarnjih kontrola, u javnom sektoru, još uvijek nije uspostavljen i implementiran na zadovoljavajući način, sukladno zakonskim i drugim propisima.

Potrebno je da svi organi i institucije u FBiH, u okviru svoje nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o financijskom upravljanju i kontroli, Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, u cilju uspostavljanja odgovarajućeg sustava financijskog upravljanja i kontrole, unutarne revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.

- Donošenje proračuna i financijskih planova nije vršeno sukladno zakonskim i drugim propisima, strateškim dokumentima i stvarnim mogućnostima. Nije se pratilo izvršenje odobrenih proračuna i financijskih planova, niti mjerenje učinaka u odnosu na uložena javna sredstva. Navedeno je imalo za posljedicu da su se rashodi i izdaci stvarali u većem iznosu od ostvarenih prihoda i primitaka, uz istovremeno povećanje deficita, kao i prenošenja obveza stvorenih u tekućoj u narednu fiskalnu godinu.

Godišnje proračune/financijske planove na svim razinama vlasti donositi uz poštovanje zakonskih i drugih propisa, a u cilju efikasnijeg i efektivnijeg korištenja javnih sredstava pratiti realizaciju istih.

- Nabave nisu vršene u potpunosti sukladno Zakonu o javnim nabavama. Nepravilnosti, nedostaci i slabosti kod provođenja javnih nabava konstatirani su kod: planiranja nabava, blagovremenog pokretanja postupka nabava, izbora postupka nabava, izrade

natječajne dokumentacije, realizacije zaključenih ugovora. Značajan dio nabava izvršen je po ugovorima zaključenim u prethodnom razdoblju i bez provođenja postupka utvrđenog gore navedenim zakonom.

Potrebno je da svi nadležni organi i institucije u FBiH, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti kako bi se osigurala dosljedna primjena Zakona o javnim nabavama.

- Dio stvorenih obveza u tekućoj fiskalnoj godini, kao i obveze nastale u prethodnom razdoblju nisu iskazane na odgovarajućim bilančnim pozicijama rashoda i izdataka sukladno zakonskim propisima i valjanim aktima, a što je utjecalo na točnost iskazanog financijskog rezultata, kao i akumuliranog deficita. Neiskazane obveze se najvećim dijelom odnose na pravomoćne sudske presude i izvršna sudska rješenja iz radnog odnosa i stečena prava po pozitivnim zakonskim propisima. Odgađanje rješavanja i plaćanja navedenih obveza ima za posljedicu povećanje izdataka na teret javnih sredstava, po temelju obračunanih zateznih kamata i sudskih troškova.

U cilju točnog i istinitog izvješćivanja potrebno je da se Vlada FBiH, nadležna ministarstva, proračunski i izvanproračunski korisnici dosljedno pridržavaju zakonskih propisa i drugih valjanih akata u dijelu utvrđivanja i iskazivanja svih dospjelih obveza u razdoblju kada je i obveza za plaćanje i nastala.

- Godišnji popis imovine i obveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem se nije vršio sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji i drugim relevantnim propisima o vršenju popisa i svrhom popisa. Dio revidiranih institucija ne posjeduje vjerodostojnu dokumentaciju kojom bi se potvrdilo vlasništvo nad imovinom, kao i dostupnost imovine. Zbog navedenog se ne može potvrditi da je od strane nadležnog rukovodstva uspostavljen adekvatan nadzor nad zaštitom javne imovine.

Popis imovine i obveza izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to regulirano zakonskim i drugim propisima.

- Neriješen status imovine i obveza institucija koje su u prethodnom razdoblju prešle na državnu razinu (Prijašnje FMO i Vojska FBiH; Carinska uprava i OSA).

Potrebno je da Vlada FBiH, sukladno nadležnostima utvrđenima zakonskim propisima, okonča proces rješavanja statusa imovine i obveza institucija koje su prethodno prešle na državnu razinu.

- Dio tekućih i kapitalnih transfera planiran je i odobren, a da prethodno nisu doneseni strateški planovi. Odobravanje, realizacija i nadzor nad namjenskim korištenjem doznačenih sredstava nije vršen uz dosljednu primjenu zakonskih i drugih pozitivnih propisa, posebno u dijelu donošenja programa utroška sredstava sa odgovarajućim kriterijima i realizacije i praćenja izvršenja istih. Zbog navedenog se nije mogla potvrditi transparentnost kod dodjele sredstava, kao i opravdanost izvršenih ulaganja, s obzirom na to da nije praćen učinak u odnosu na uložena javna sredstava.

Potrebno je da se planiranje tekućih i kapitalnih transfera vrši na temelju prethodno donesenih strateških dokumenata, kao i da se utvrde i prate očekivane koristi i efekti dodjele istih.

- Porezi i doprinosi na plaće i ostala primanja se ne uplaćuju sukladno Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o doprinosima i drugim propisima, što ima utjecaja na priljev sredstava u fondove mirovinsko-invalidskog osiguranja, zdravstva i zapošljavanja.

Obračun i uplatu poreza i doprinosa na primanja po svim temeljima vršiti sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima.

- Temeljem ugovora o dijelu angažirani su vanjski suradnici za obavljanje poslova iz nadležnosti institucija i poslova koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu, što nije sukladno zakonskim i ostalim propisima. Suradnici su angažirani bez prethodno utvrđenih pravila i procedura u pogledu samog angažiranja, visine naknade, vremena trajanja ugovora, izvješćivanja o obavljenom poslu.

Potrebno je da se ugovori o djelu zaključuju samo za poslove i zadatke za koje je, sukladno zakonskim propisima, predviđeno zaključivanje istih, vodeći računa o opravdanosti i ekonomičnosti angažiranja vanjskih suradnika.

- Naknade članovima povjerenstava isplaćivane su i za obavljanje poslova iz nadležnosti institucija, koji bi trebali predstavljati redovne poslove zaposlenika, utvrđene pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu, zbog čega se ne može potvrditi opravdanost isplate istih.

Potrebno je da se poslovi iz nadležnosti institucije definiraju pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i obavljaju od strane zaposlenika, bez isplate naknade.

- Poduzeća, prilikom sastavljanja financijskih izvješća nisu u potpunosti primjenjivali odredbe Međunarodnih standarda financijskog izvješćivanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), što je imalo za posljedicu da nisu realno iskazana sredstva, obveze, financijski rezultat, a samim time ni kapital.

Prilikom sastavljanja i prezentacije financijskih izvješća primjenjivati Međunarodne računovodstvene standarde (MRS) i Međunarodne standarde financijskog izvješćivanja (MSFI) sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

- U Federaciji BiH još uvijek nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor. Svrha usvajanja ovih standarda je izrada pouzdanih financijskih izvješća koji će biti interno i eksterno usporedivi.

Potrebno je da Vlada FBiH, u suradnji sa Federalnim ministarstvom financija, kod nadležnog povjerenstva inicira usvajanje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

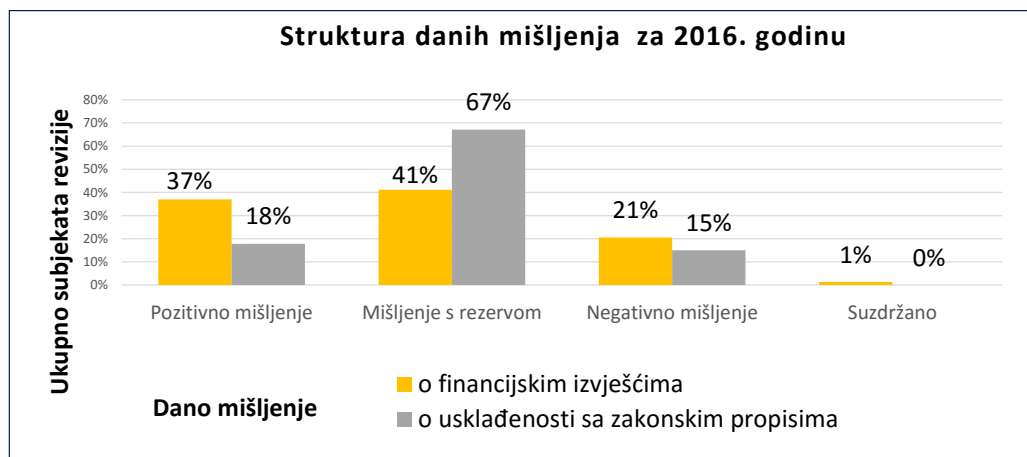
3.1.2 Mišljenja revizora

Zbirni pregled mišljenja danih subjektima revizije prema razini vlasti i načinu organiziranja za 2016. godinu dan je u sljedećoj tablici:

Redni broj	Grupe subjekata revizije	Dano mišljenje								Ukupno revidirano
		o finansijskim izvješćima				o usklađenosti sa zakonskim propisima				
		Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	Pozitivno	S rezervom	Negativno	Suzdržano	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	106	11
1	Izvešće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu i korisnici Proračuna FBiH	19	13	2	0	10	24	0	0	34
2	Gradovi i općine	1	7	3	1	0	7	5	0	12
3	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	7	8	2	0	3	11	3	0	17
4	Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu	0	2	8	0	0	7	3	0	10
	Ukupno:	27	30	15	1	13	49	11	0	73

Napominjemo da je u 29 izvješća, iza danih mišljenja o finansijskim izvješćima, skrenuta pažnja na određena pitanja, sukladno ISSAI 1706⁸. Skrenuta je pažnja u devet izvješća u kojima su dana pozitivna mišljenja, u 13 s rezervom i sedam negativnih mišljenja.

Također, skrenuta je pažnja na određena pitanja i uz mišljenja o usklađenosti sa zakonskim propisima za 35 subjekata, od kojih je 10 uz pozitivna mišljenja, 20 uz mišljenja s rezervom i pet uz dana negativna mišljenja.

⁸ Odlomci za isticanje pitanja i odlomci o drugim pitanjima u neovisnom revizijskom izvješću.

3.1.3 Dane preporuke za 2016. godinu i realizacija preporuka po prethodnim izvješćima

U 73 obavljene financijske revizije za 2016. godinu, revidiranim subjektima dano je ukupno 1.449 preporuka. Istovremeno, u postupku obavljanja revizija, samo kod 30 subjekata revizije izvršena je ocjena postupanja po preporukama po izvješćima prethodnih godina. Kod 13 subjekata nije vršena ocjena postupanja po preporukama, s obzirom na to da je od prethodne revizije prošlo 10 i više godina, a preostalih 30 subjekta revidirano je prvi put.

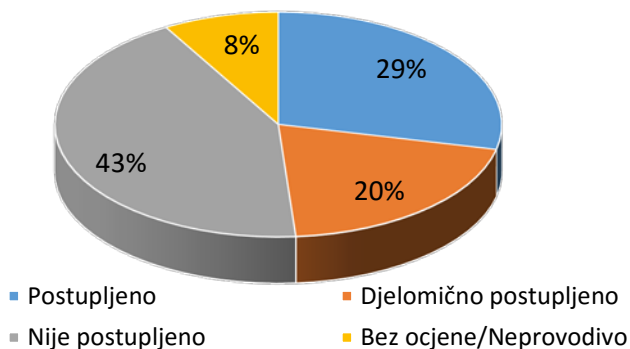
U narednoj tablici daje se pregled broja danih preporuka za 2016. godinu, kao i pregled postupanja po preporukama danima u prethodnim revizijama za koje je vršena ocjena:

R. Br.	Grupe subjekata revizije	Broj danih preporuka za 2016. godinu	Postupanje po preporukama danima u izvješćima u prethodnim godinama				UKUPNO
			Realizirano	Djelomično realizirano	Nije realizirano	Bez ocjene/ Neprovodivo	
1	2	3	4	5	6	8	9(4+5+6+7+8)
1.	Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016.god. i korisnici Proračuna FBiH	625	85	91	215	31	422
	<i>postotak (%)</i>		20%	22%	51%	7%	100%
2.	Gradovi i općine	319	5	4	7	5	21
	<i>postotak (%)</i>		24%	19%	33%	24%	100%
3.	Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove	345	70	18	18	11	117
	<i>postotak (%)</i>		60%	15%	15%	10%	100%
4.	Poduzeća u državnom vlasništvu	160	0	0	0	0	0
	<i>postotak (%)</i>		0%	0%	0%	100%	100%
	UKUPNO	1.449	160	113	240	47	560
	<i>postotak (%)</i>		29%	20%	43%	8%	100%

Kao i prethodnih godina, konstatirano je da značajan broj preporuka koje su dane u izvješćima o obavljenoj reviziji nije realiziran, što znači da nisu otklonjeni ranije utvrđeni propusti i nepravilnosti. Od ukupno 560 preporuka za 30 revidiranih subjekata kod kojih je vršena ocjena preporuka, realizirano je 160 (29%), djelomično je realizirano 113 (20%), nije realizirano 240 (43 %) i neprovodivo je 47 (8%) preporuka.

Naglašavamo da zbog značajnog protoka vremena od vršenja zadnje revizije (10 i više godina) nije izvršena ocjena za 203 preporuke, što je posebno prisutno kod revizije općina i jednog broja proračunskih korisnika. S obzirom na navedeno, može se konstatirati da realizacija preporuka nije na zadovoljavajućoj razini i da bi u narednom razdoblju trebalo poduzeti sustavne mjere i aktivnosti na jačanju odgovornosti po temelju korištenja javnog novca.

Postupanje po preporukama danima u prethodnim revizijama

3.1.4 Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH i korisnici Proračuna FBiH

Revizija Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu i finansijskih izvješća korisnika Proračuna FBiH za 2016. godinu provedena je na način da je izvršena revizija finansijskih izvješća planiranih korisnika i o istima sastavljena pojedinačna izvješća, te revizija finansijskih transakcija Proračuna FBiH, prihoda i primitaka, servisiranje unutrašnjeg i vanjskog duga, koji se evidentiraju kroz Glavnu knjigu Riznice.

U 2016. godini iz Proračuna FBiH financiran je 61 korisnik, od čega je revidirano 33, sa odobrenim proračunom od 2.348.412.292 KM, što je 93% u odnosu na ukupan Proračun FBiH za 2016. godinu (2.517.140.941 KM). Pozitivnim mišljenjem za finansijska izvješća ocijenjeno je 16 proračunskih korisnika, tri korisnika su dobila pozitivno mišljenje sa skretanjem pažnje, osam mišljenje s rezervom, a za četiri korisnika uz mišljenje s rezervom je i skrenuta pažnja, dok su dva korisnika dobila negativno mišljenje. Kada je u pitanju mišljenje na usklađenost tri korisnika su dobila pozitivno mišljenje, kod sedam korisnika uz pozitivno mišljenje je skrenuta pažnja, 16 mišljenja s rezervom i kod sedam korisnika uz mišljenje sa rezervom je skrenuta pažnja. Na Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu dano je mišljenje sa rezervom, dok je usklađenost ocijenjena sa rezervom uz skretanje pažnje.

Ukupni prihodi i primici Proračuna FBiH za 2016. godini iskazani su u iznosu od 1.810.651.638 KM, financiranje 563.101.728 KM, rashodi i izdaci 1.402.207.427 KM, otplate primljenih kredita i zajmova u iznosu 886.577.374 KM, te višak prihoda nad rashodima 84.968.565 KM. Iskazani finansijski rezultat u Izvješću o izvršenju proračuna za 2016. godinu ne može se potvrditi za najmanje 86.652.700 KM, što se odnosi na manje iskazane obveze. Navedene obveze se odnose na: poticaje u biljnoj i animalnoj proizvodnji u iznosu od 19.239.857 KM (Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva); sudske presude i izvršna rješenja i obveze za povrat pogrešno ili više uplaćenih prihoda 38.627.389 KM (Federalno ministarstvo financija); usklađivanje naknada po Zakonu o MIO/PIO (Federalno ministarstvo rada i socijalne politike) 16.306.803 KM; usklađivanje boračkih/braniteljskih naknada 12.213.720 KM (Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata – Federalno

ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata) i obveze iz radnog odnosa 264.931 KM (Vlade FBiH).

Najveće nepravilnosti konstatirane su kod realizacije tekućih i kapitalnih transfera, koji su iskazani u iznosu od 979.177.164 KM (tekući transferi 967.810.309 KM i kapitalni transferi 11.366.855 KM). Od navedenog iznosa, na tekuće transfere koji su obvezni i koji su utvrđeni zakonskim propisima (prava na temelju braniteljsko-invalidske zaštite i socijalne zaštite) odnosi se 711.709.325 KM.

Pregled ostvarenih rashoda i izdataka po proračunskim korisnicima sa danim mišljenjem dan je u narednoj tablici:

Red broj	Subjekti revizije	Ostvareni rashodi i izdaci U KM	Dano mišljenje	
			o financijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	3	3	
1.	Izvešće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016.godinu	2.150.204.834	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
2.	Parlament Federacije BiH	14.828.477	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
3.	Ured predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH	2.447.719	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
4.	Vlada Federacije BiH	6.321.623	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
5.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova - Federalno ministarstvo unutarnjih poslova	8.096.395	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
6.	Federalno ministarstvo pravde	7.679.612	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
7.	Federalno ministarstvo finansija - Federalno ministarstvo financija	1.041.606.157	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
8.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	25.199.265	Mišljenje s rezervom	Pozitivno mišljenje
9.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	28.736.199	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
10.	Federalno ministarstvo zdravstva	33.994.063	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
11.	Federalno ministarstvo trgovine	1.379.316	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
12.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	8.011.522	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
13.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	73.873.347	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
14.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata - Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata	322.272.640	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom

15.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	14.413.504	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
16.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	411.978.460	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
17.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	10.544.674	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
18.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	25.877.065	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
19.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke/znanosti	8.621.516	Mišljenje s rezervom	Pozitivno mišljenje
20.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	6.614.680	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
21.	Vrhovni sud Federacije BiH	5.718.771	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
22.	Sudska policija Federacije BiH	18.726.762	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
23.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	16.604.252	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
24.	Financijska policija	1.571.254	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
25.	Kazneno popravni zavod Sarajevo	6.477.885	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
26.	Kazneno popravni zavod Tuzla	6.422.135	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
27.	Kazneno popravni zavod Zenica	18.055.165	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
28.	Kazneno popravni zavod Mostar	4.095.933	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
29.	Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	9.595.062	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
30.	Federalni zavod za agropedologiju	1.077.459	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
31.	Federalni zavod za poljoprivredu	1.938.352	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
32.	Federalni agromediterranski zavod	2.400.138	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
33.	Federalni hidrometeorološki zavod	2.798.148	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
34.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove	2.227.284	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.4.1 Glavni nalazi i preporuke

Na temelju pojedinačnih izvješća o financijskim revizijama proračunskih korisnika FBiH za 2016. godinu i Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, dan je pregled glavnih nalaza i preporuka. Iako Ured za reviziju već duži niz godina ukazuje na probleme u upravljanju i raspolaganju javnim sredstvima i sukladno tome daje preporuke, najveći broj istih još uvijek nije realiziran. Kako se utvrđene nepravilnosti ponavljaju iz godine u godinu, koje nisu zanemarive, od bitne važnosti bi bilo da se ubuduće otklone iste, što bi najprije utjecalo na unaprjeđenje transparentnosti, zakonitosti i namjenskog trošenja

javnog novca. Izvršenim revizijama su konstatirani određeni propusti koji su utjecali na dana mišljenja i za što su dane odgovarajuće preporuke kako slijedi:

- Sustav unutarnjih kontrola kod većine revidiranih korisnika Prooračuna FBiH još uvijek nije zadovoljavajući. Prema prihvaćenom modelu sustava unutarnjih kontrola (COSO model), kontrolno okruženje je temelj sustava unutarnjih kontrola i podrazumijeva osobni i profesionalni integritet i etičke vrijednosti kako rukovodnih osoba, tako i zaposlenih, njihov stav i svijest o unutarnjoj kontroli, kompetentnost, te organizacijsku strukturu. Zakazala je institucionalna odgovornost kod većine korisnika javnog novca, što je jednim dijelom imalo utjecaja na neadekvatno uspostavljen sustav unutarnjih kontrola u institucijama i u konačnici netransparentno trošenje javnog novca.

Potrebno je da Vlada FBiH i Federalno ministarstvo financija u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o financijskom upravljanju i kontroli, Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru i Strategije javne unutarnje financijske kontrole u FBiH, u cilju uspostavljanja odgovarajućeg sustava financijskog upravljanja i kontrole, unutarnje revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.

- Planiranje javne potrošnje i dalje se u većini slučajeva vrši bez strateških dokumenata i stvarnih i realnih potreba. Nije uspostavljeno odgovarajuće praćenje izvršenja odobrenih proračuna i ne vrši se mjerenje učinaka u odnosu na uložena sredstva. U prethodnom razdoblju za izradu raznih strategija uložena su značajna sredstva, međutim ne može se potvrditi da su iste realizirane sukladno donesenim akcijskim planovima.

Planiranje javne potrošnje vršiti na temelju strateških dokumenata i realnih i stvarnih potreba, te uspostaviti adekvatan sustav praćenja učinaka u odnosu na uložena sredstva.

- Stvaranje rashoda i izdataka u većem iznosu od ostvarenih prihoda i primitaka, neiskazivanje obveza u razdoblju u kojem su nastale i kontinuirano prenošenje nepodmirenih obveza iz tekuće u narednu godinu. Obveze po pravosnažnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima, obveze temeljem povrata više uplaćenih poreza i sudskih troškova evidentirane su na izvanbilančnoj evidenciji i razgraničenim rashodima, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Nepoduzimanje aktivnosti na rješavanju i podmirenju ovih obveza za posljedicu ima obračun zatezних kamata, što će rezultirati povećanjem ukupnih troškova i izdataka na teret proračuna u narednom razdoblju.

Potrebno ja da se Vlada FBiH, Federalno ministarstvo financija i proračunski korisnici dosljedno pridržavaju pozitivnih zakonskih i drugih propisa u dijelu utvrđivanja, evidentiranja i iskazivanja obveze na propisanim pozicijama u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala.

- Kod većine revidiranih subjekata konstatirana su odstupanja između sistematiziranih i popunjenih radnih mjesta, što može ukazivati da postojeća sistematizacija nije optimalna, s obzirom na to da korisnici obavljaju poslove iz nadležnosti sa postojećim brojem izvršitelja.

Potrebno je da Vlada FBiH, sukladno nadležnostima nastavi aktivnosti na unaprjeđenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja zaposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave.

- Slabosti u provedbi Zakona o javnim nabavama (planiranje nabava, neblagovremeno pokretanje postupka i nastavak suradnje sa dobavljačima iz prethodnog razdoblja, izrada natječajne dokumentacije, izbor postupka, dijeljenje nabave i praćenje realizacije ugovora).

U potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavama i provedbene akte, te pratiti realizaciju zaključenih ugovora sukladno prihvaćenim ponudama.

- Dio tekućih transfera je planiran, odobran i realiziran netransparentno i bez jasnih kriterija. Ocjene i rangiranje zahtjeva za dodjelu jednog dijela transfera i utvrđivanje iznosa sredstava nisu bili sukladni Zakonu o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, te nije obavljen propisani nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava (poticaji za biljnu i animalnu proizvodnju i ostale vrste podrški, transfer županijama i općinama, transfer za sport i kulturu i institucije znanosti i kulture od značaja za FBiH, udruženja građana iz oblasti kulture i transfer za mlade, razvoj turizma, projekt utopljanja zgrada, organizacije i udruženja civilnih invalida, institucije od značaja za BiH). Pojednim institucijama planirana su sredstva u Proračunu FBiH, iako za isto nije postojao zakonski temelj.

Programom utroška sredstva tekućih transfera i odlukama o raspodjeli istih jasno definirati kriterije i namjenu, utvrditi obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom doznačenih sredstava.

- Stvaranje izdataka za putne troškove, korištenje službenih putničkih automobila, fiksne i mobilne telefone, internet usluge i troškove reprezentacije, regulirano je odgovarajućim aktima Vlade FBiH (uredbama, odlukama i zaključcima), međutim, isti se ne primjenjuju na jedinstven način kod svih proračunskih korisnika.

Za korištenje službenih telefona u revidiranoj godini bio je na snazi Zaključak o pravu korištenja službenih telefona koji je Vlada FBiH donijela u 2015. godini i kojim je, između ostalog, utvrđeno da članovi Vlade FBiH i tajnik Vlade FBiH imaju pravo korištenja službenog telefona bez ograničenja. Revizijama je konstatirano da su pojedini rukovoditelji proračunskih korisnika koristili i po dva i više telefonskih brojeva, a troškovi preko utvrđenog ograničenja isplaćivali su se na teret proračuna, bez obrazloženja razloga nastanka povećanih troškova. U prethodnoj godini dana je preporuka da se navedeni Zaključak preispita i da se po istom poduzmu aktivnosti,

što nije urađeno.

Potrebno je da svi proračunski korisnici svoje unutarnje akte koji se odnose na obračun i isplatu troškova službenih putovanja, korištenje službenih putničkih automobila, telefona, kao i reprezentacije usklade s pozitivnim aktima Vlade FBiH i da iste dosljedno provode.

Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona.

- Popis imovine i obveza i izvora sredstava kod većine proračunskih korisnika nije obavljen sukladno pozitivnim propisima o vršenju popisa i svrsi popisa. Nepravilnosti vezane za popis su miješane prirode: sustavni problemi (neriješen status državne imovine) i problemi tehničke prirode. Problemi tehničke prirode se uglavnom odnose na tehniku provođenja popisa, što je navedeno u pojedinačnim izvješćima proračunskih korisnika, a to su: neadekvatna priprema i planiranje popisa, obavljanje samo naturalnog popisa, bez usklađivanja stvarnog i knjigovodstvenog stanja, neprovođenje inventurnih razlika, neadekvatno rješavanje utvrđenog manjka i rashodovanja sredstava, evidentiranje sredstava koja su rashodovana u ranijem razdoblju, nije vršen stvarni popis obveza i potraživanja. Neriješen status imovine i obveza institucija koje su u prethodnom razdoblju prešle na državnu razinu (Prethodno FMO i Vojska FBiH; Carinska uprava i OSA). Utvrđeno je da pojedine federalne institucije ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju (zemljišno-knjižni izvadak i izvadak iz posjedovnog lista) kojom bi se potvrdilo da su iste u vlasništvu Federacije BiH, a jedan dio imovine nije bio ni dostupan, što je u konačnici dovelo u pitanje točnost i istinitost iskazane imovine.

Potrebno je da nadležni organi i institucije ubrzaju proces rješavanja pitanja državne imovine i njezinog vlasništva i da se po okončanju procesa izvrši uknjižavanje i evidentiranje iste u poslovnim knjigama.

Popis imovine i obveza vršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano.

- Angažiranje vanjskih suradnika temeljem ugovora o djelu za poslove iz nadležnosti revidiranih subjekata i poslove utvrđene pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu. Za angažiranje izvršitelja za obavljanje navedenih poslova nije provedena procedura, sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Ugovori sa izvršiteljima zaključivani su u kontinuitetu tijekom cijele godine, pa i tijekom više godina. Nije se mogao potvrditi način utvrđivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni transparentnost izbora osoba za zaključivanje ugovora o djelu.

Potrebno je da Vlada FBiH sa nadležnim proračunskim korisnicima poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je sukladno zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora i da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, sa točno definiranim poslovima koje treba uraditi.

Obavljanje poslova utvrđenih pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.

- Naknada članovima povjerenstava plaćana je i za obavljanje poslova iz nadležnosti revidiranih subjekata. Kod većeg broja proračunskih korisnika, konstatirana je nedosljedna primjena Uredbe o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja Federalnih organa državne službe, a što se odnosi na utvrđivanje visine naknade članovima povjerenstava i isplate iste bez prethodno sastavljenog izvješća kojim se potvrđuje opravdanost urađenog posla. Naknada se isplaćivala i članovima povjerenstava koji su zaposlenici revidiranih institucija i koji su dužni tijekom radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, a poslove u povjerenstvima su trebali obavljati izvan radnog vremena. Obračun navedenih naknada nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak, jer se sukladnom navedenom zakonu oporezuju i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažiranje u raznim povjerenstvima vezano za radni ciklus. Bez obzira što su povjerenstva utemeljena sukladno naprijed navedenoj Uredbi i posebnim propisima, uvažavajući činjenicu da se radi o angažiranju zaposlenika vezano za radni ciklus i obavljanje poslova iz nadležnosti, ne može se potvrditi opravdanost isplata naknada članovima navedenih povjerenstava.

Potrebno je da se poslovi iz nadležnosti institucije definiraju pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i obavljaju od strane zaposlenika, bez isplate naknade;

Obračun i isplatu pripadajuće poreze i doprinose na naknadu obračunavati i plaćati sukladno pozitivnim zakonskim propisima.

- Najam zgrada i prostora za smještaj federalnih institucija nije sustavno riješen. Izdaci za unajmljivanje imovine iz godine u godinu se povećavaju, a isti su najvećim dijelom nastali kao rezultat nerješavanja pitanja smještaja federalnih institucija. Za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Sarajevu zaključeno je devet ugovora o najmu poslovnih prostora i tri ugovora o najmu poslovnog prostora za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Mostaru. Vlada FBiH je formirala Interresornu radnu grupu za pripremu prijedloga trajnog smještaja federalnih organa i tijela u Sarajevu i Mostaru i prijedloga za rješavanje pitanja ostalih nekretnina koje su u vlasništvu ili posjedu Vlade FBiH i drugih federalnih institucija, koja nije okončala aktivnosti za koje je formirana.

Potrebno je da Vlada FBiH sa nadležnim institucijama nastavi aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija.

U sljedećoj tablici dan je pregled danih preporuka po proračunskim korisnicima za 2016. godinu, kao i postupanje po istima za prethodno revidirano razdoblje:

Br.	Subjekti revizije	Dane preporuke za 2016. godinu	Dane preporuke za prethodno revidirano razdoblje										
			Ukupno			Realizirano		Djelomično		Ne-realizirano		Bez ocjene/Neprovodivo	
			Broj	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%
1.	Godišnje izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016.godinu	44	66	12	18%	2	3%	50	76%	2	3%		
2.	Parlament Federacije BiH	39	16	1	6%	1	6%	14	88%	0	0%		
3.	Predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH	21	26	4	15%	9	35%	10	37%	3	13%		
4.	Vlada Federacije BiH	29	24	1	4%	0	0%	16	67%	7	29%		
5.	Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova	7	5	0	0%	2	40%	3	60%	0	0%		
6.	Federalno ministarstvo pravde	29	17	1	6%	2	12%	12	71%	2	12%		
7.	Federalno ministarstvo finansija – Federalno ministarstvo financija	29	31	8	26%	4	13%	17	55%	2	6%		
8.	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije	11	10	1	10%	4	40%	2	20%	3	30%		
9.	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	17	23	5	22%	9	39%	6	26%	3	13%		
10.	Federalno ministarstvo zdravstva	18	17	3	18%	5	29%	9	53%	0	0%		
11.	Federalno ministarstvo trgovine	6	6	1	17%	4	67%	1	17%	0	0%		
12.	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	14	17	5	29%	3	18%	8	47%	1	6%		
13.	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva	21	26	9	35%	7	27%	7	27%	3	12%		
14.	Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata – Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata	35	34	9	26%	11	32%	14	41%	0	0%		
15.	Federalno ministarstvo poduzetništva, razvoja i obrta	21	14	6	43%	5	36%	2	14%	1	7%		
16.	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	24	20	4	20%	10	50%	5	25%	1	5%		
17.	Federalno ministarstvo kulture i sporta	30	15	0	0%	2	13%	11	73%	2	13%		
18.	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica	10	10	5	50%	3	30%	2	20%	0	0%		
19.	Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke/znanosti	12	11	2	18%	5	45%	3	27%	1	9%		

20.	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	20	20	6	30%	1	5%	13	65%	0	0%
21.	Vrhovni sud Federacije BiH	8	Revizija izvršena 2006. godine								
22.	Sudska policija Federacije BiH	6	Revizija izvršena 2006. godine								
23.	Služba za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH	17	14	2	14%	2	14%	10	71%	0	0%
24.	Financijska policija	6	Revizija izvršena 2006. godine								
25.	Kazneno popravni zavod Sarajevo	26	Revizija izvršena prvi put								
26.	Kazneno popravni zavod Tuzla	23	Revizija izvršena prvi put								
27.	Kazneno popravni zavod Zenica	19	Revizija izvršena prvi put								
28.	Kazneno popravni zavod Mostar	22	Revizija izvršena prvi put-								
29.	Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH	9	Revizija izvršena 2006. godine								
30.	Federalni zavod za agropedologiju	1	Revizija izvršena prvi put								
31.	Federalni zavod za poljoprivredu	9	Revizija izvršena prvi put								
32.	Federalni agromediterranski zavod	8	Revizija izvršena prvi put								
33.	Federalni hidrometeorološki zavod	10	Revizija izvršena 2006. godine								
34.	Federalna uprava za geodetske i imovinsko ravne poslove	24	Revizija izvršena 2006. godine								
Ukupno:		625	474	85		91		215		83	

Najznačajniji nalazi po subjektima revizije koji su bili temelj za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Dano mišljenje za 2016. godinu /Najznačajniji nalazi
1	2
Izvešće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016.godinu	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kao i prethodnih godina obveze temeljem povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, obveze po pravosnažnim sudskim presudama i izvršnim rješenjima i obveze po drugim temeljima nisu evidentirane na propisanim pozicijama sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima, što je imalo za posljedicu da su manje iskazani rashodi i obveze u iznosu od 67.412.843 KM; 2. Kratkoročne obveze prema zaposlenima (sudske presude za obveze iz radnog odnosa) u iznosu od 41.650.175 KM i obveze nastale temeljem odobrenih poticaja u poljoprivredi, u iznosu od 19.239.857 KM iskazane su na izvanbilančnoj evidenciji što nije sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima što je u konačnici utjecalo na točnost i istinitost finansijskih izvješća; 3. Popis imovine, obveza i potraživanja kod jednog broja proračunskih korisnika nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, u dijelu koji se odnosi na popis cjelokupne imovine i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH, tako da se još uvijek za proračunske korisnike i izvanproračunske fondove primjenjuju propisi po Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, koji je donijela Vlada FBiH.

Mišljenje o usklađenost: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja

1. Kod predlaganja i usvajanja programa o utrošku sredstava tekućih i kapitalnih transfera za proračunske korisnike nisu poštivane odredbe Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata, naziva i svrhe programa, kriterije raspodjele, visinu i izvora sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvješćivanja što je imalo posljedice na način realizacije tekućih i kapitalnih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja istih;
2. Sredstva Tekuće rezerve nisu korištena sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu;
3. U Federalnom ministarstvu financija sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH nije formirana proračunska inspekcija, što može utjecati na provođenje nadzora nad zakonitosti, pravovremenosti i namjenskom trošenju sredstava;
4. Povrat anuiteta krajnjih korisnika kredita Revolving fonda po Projektu EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih poduzeća finansijskim sredstvima", u iznosu od 50.000.000 KM oprihodovan je iz bez odluke Vlade FBiH i saglasnosti kreditora. Obzirom da se radi o namjenskim sredstvima planiranje i korištenja istih nije bilo sukladno pozitivnim propisima;
5. Nije riješen status imovine institucija, koje su sa federalne razine prešle na državnu razinu, što je utjecalo na evidentiranje, raspolaganje i upravljanje istom, kako je regulirano zakonskim i ostalim propisima, kojima je utvrđena ova oblast. Pojedini proračunski korisnici iskazali su stalna sredstva, a da nisu osigurali dokumentaciju o vlasništvu i posjedu iste, zbog čega nisu realno iskazali vrijednost građevinskih objekata;
6. Nisu poduzete adekvatne mjere naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita (78.886.130 KM pravne osobe i 715.841 KM županije), niti su potraživanja starija od šest mjeseci prenesena na sumnjiva i sporna potraživanja;
7. Nije uspostavljena adekvatna politika upravljanja nekretninama za koje je, sukladno Uredbi o Službi za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i zaključcima Vlade FBiH, nadležna Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (nekretnine na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela i nekretnine Prethodnog FMO-a i Zavoda za platni promet) u dijelu vođenja evidencija, praćenja i izvješćivanja o stanju nekretnina, izdavanja istih u najam i utvrđivanja cijene najma, te evidentiranja i naplate potraživanja;
8. Obračunane su i isplaćene naknade za rad radnih tijela, a da prethodno nisu ispunjeni uvjeti propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, niti su na iste obračunani i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi sukladno pozitivnim zakonskim propisima. Ugovori o djelu zaključivali su se za poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, što nije sukladno zakonskim propisima kojima je predviđeno da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba uraditi;
9. Za određeni broj javnih nabava roba, usluga i radova nije blagovremeno donesen Plan, niti je započeta procedura nabave zbog čega rashodi i izdaci nisu iskazani u pripadajućem razdoblju. Proračunski korisnici nisu dosljedno pratili realizaciju zaključenih ugovora sukladno prihvaćenim ponudama.

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom

Parlament Federacije BiH	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, što može imati utjecaja na iskazano stanje imovine u Bilanci stanja;2. Kao i prethodnih godina nije se vodila adekvatna evidencija o prisutnosti na poslu u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH, niti je mjesečni paušal umanjivan za odsustvovanje sa sjednice doma ili radnog tijela, što je konačnici utjecalo na obračun i visinu mjesečnih novčanih primanja.
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Pravilnici o unutarnjem ustrojstvu Stručne Službe Predstavničkog doma Parlamenta FBiH i Zajedničke Službe Parlamenta FBiH nisu usklađeni sa Zakonom o državnoj službi FBiH i Zakonom o namještenicima u organima državne službe u FBiH, te ostalim pozitivnim podzakonskim propisima što u konačnici ima utjecaja na broj zaposlenih i isplatu naknada za plaće;2. S obzirom na to da se nije vodila adekvatna evidencija prisustva na poslu za profesionalne zastupnike, ni obračun plaća nije vršen sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, prema kojem se temeljna plaća obračunava i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme;3. Na ime naknada po ugovoru o djelu u Predstavničkom domu Parlamenta FBiH isplaćeno je 68.560 KM (bruto) na ime redovnih poslova koji su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu (sudski predmeti i evidencija sudskih sporova, poslovi vozača, poslovi uređenja i ažuriranja WEB stranice i drugih IT poslova, priprema i izbor materijala koji se postavlja na WEB stranicu). Skretanje pažnje: <ul style="list-style-type: none">• Kao i u prethodnom razdoblju, Proračunom FBiH za 2016. godinu su odobrena sredstva za tri korisnika (Predstavnički dom, Dom naroda i Zajednička služba), iako je Parlament Federacije BiH registriran kao jedna pravna osoba sa jednim identifikacijskim brojem. Parlament Federacije BiH sastavlja i podnosi jedno finansijsko izvješće Finansijskoj-informatičkoj agenciji.
Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje
	Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće: <ul style="list-style-type: none">• Unutarnja organizacija Predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH utjecala je na sastavljanje finansijskih izvješća i izvršenja proračuna, koji ne daju sliku o finansijskom položaju ova tri korisnika, kao jednog organa izvršne vlasti. Imajući u vidu da se radi o jednom organu izvršne vlasti i da je sukladno Zakonu o klasifikaciji djelatnosti u Federaciji BiH Predsjednik i dva potpredsjednika Federacije BiH razvrstan kao jedan organ sa jednim identifikacijskim brojem, isti treba sastavljati i finansijska izvješća kao jedno pravna osoba. Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Uredu predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH nisu uređeni način rukovođenja, ovlaštenja i odgovornosti službenika i namještenika, opis i podjela poslova po uredima u Sarajevu, Mostaru i Odjelu za opće, zajedničke i finansijske poslove, što potvrđuje da navedeni pravilnici nisu sastavljeni sukladno Uredbi o načelima za utvrđivanje unutarnje organizacije federalnih organa uprave i federalnih upravnih organizacija, niti su ovakvim načinom organizacije u potpunosti stvoreni uvjeti za neometan rad i efikasno izvršavanje Ustavom i zakonom propisanih

	zadataka i poslova u nadležnosti Predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH.
Vlada Federacije BiH	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Temelj za izražavanje mišljenja s rezervom: <ol style="list-style-type: none">1. Kao i ranije sredstava tekuće rezerve korištena sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH i Zakonom o izvršavanju Proračuna za 2016. godinu;2. Prilikom donošenja odluka i zaključaka Vlade FBiH i odluka o usvajanju programa za raspodjelu sredstava tekućih i kapitalnih transfera za proračunske korisnike, nisu u potpunosti poštivane odredbe zakonskih i drugih propisa (Poslovnik o radu Vlade FBiH, Zakon o proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu), što je imalo utjecaja na Proračun FBiH i visinu neutemeljeno utrošenih sredstava;3. U pomoćnim evidencijama nije iskazana količina nabavljenih licenci, niti je popisom stalnih sredstava u obliku prava utvrđeno stvarno stanje istih jer je popisno povjerenstvo samo preuzelo podatke iz pomoćnih evidencija;4. Odluke Vlade FBiH, temeljem kojih Razvojna banka FBiH prikupljena sredstva dalje plasira po odobrenim komisionim kreditima utječu na manje iskazana sredstva Jedinstvenog računa riznice i manje iskazane prihode i primitke u finansijskim izvješćima Proračuna FBiH. Po navedenom temelju prihodi i primici Proračuna FBiH za 2016. godinu manje su iskazani za 5.321.202 KM;5. Isplaćene su naknade za rad članovima povjerenstava za poslove koji su u nadležnosti Vlade FBiH, a koji su utvrđeni zakonskim i drugim propisima i vezani su za radni ciklus zaposlenih;6. Za obavljanje redovnih radnih poslova i zadataka koji su sistematizirani ili su trebali biti sistematizirani Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, kontinuirano se već duže razdoblje zaključuju ugovori o djelu.
Federalno ministarstvo unutrašnjih poslova – Federalno ministarstvo unutarnjih poslova	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje
Federalno ministarstvo pravde	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Temelj za izražavanje mišljenja s rezervom: <ol style="list-style-type: none">1. Kao i ranijih godina planiranje sredstava za sedam kazneno - popravnih zavoda u Federaciji BiH nije bilo sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i sredstva za iste su planirana u jednom iznosu, bez obzira što su zavodi posebne federalne ustanove koji imaju svojstvo pravne osobe. U Ministarstvu za kazneno – popravne zavode vrši se raspodjela proračuna, izrada finansijskih planova, analiza, izvješća i završnih računa, unos i obrada narudžbenica i faktura i sustavni obračun plaća i naknada, što nije utvrđeno Zakonom o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH, niti bilo kojim drugim zakonom ili propisom;

	<p>2. Ministarstvo nije pravovremeno planiralo i pokrenulo procedure zajedničkih nabava za potrebe kazneno – popravnih zavoda, tako da su za značajan dio nabava ugovori zaključeni u 2017. godini, što je imalo za posljedicu da su kazneno – popravni zavodi nabavu vršili bez zaključenih ugovora, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama;</p> <p>3. Naknade za rad povjerenstava i naknade temeljem ugovora o djelu isplaćivane su i za redovne poslove, koji su u nadležnosti Ministarstva i koji su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, što dovodi u pitanje utemeljenost i opravdanost navedenih izdataka. Obračun poreza i doprinosa na ove naknade nije vršen sukladno Zakonu o porezu na dohodak.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Proračunom FBiH za 2016. godinu Ministarstvu je odobreno 3.600.000 KM za transfer neprofitnim organizacijama –političkim strankama i koalicijama. Sredstva za ove namjene nisu tražena proračunskim zahtjevom, niti su ista u nadležnosti Ministarstva. Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele, na prijedlog Ministarstva, usvojila je Vlada FBiH, a da istim nije utvrđena svrha korištenja, niti izvješćivanje korisnika sredstava sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, što je utjecalo da se ne može potvrditi namjenski utrošak sredstava; • Na poziciji Oprema izvan upotrebe, evidentirana je vrijednost putničkog automobila, koji je 2011. godine po Ugovoru dan na korištenje Predstavničkom domu Parlamenta FBiH – potpredsjedniku Predstavničkog doma, a koji je po obavijesti istog, otuđen. Nadležni nisu poduzeli zakonom predviđene mjere, kako bi se šteta po navedenom nadoknadila.
<p>Federalno ministarstvo finansija Federalno ministarstvo finansija</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Obveze temeljem pravosnažnih sudskih presuda i izvršnih rješenja u iznosu od 38.613.457 KM nisu iskazane na propisanim pozicijama, tako da su za navedeni iznos manje iskazane obveze i rashodi Ministarstva, što nije sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U okviru stalnih sredstava iskazane su zgrade i zemljište sadašnje vrijednosti od 6.598.990 KM, za koje Ministarstvo ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu temeljem koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Popisom imovine i obveza nije utvrđeno stvarno stanje, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, te nisu evidentirane razlike utvrđene popisom, što nije sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast; 2. Nije blagovremeno izvršeno usuglašavanje rashoda sa ostvarenim prihodima, a izvršenim preraspodjelama rashoda i izdataka pokrivena su već stvorene obveze, koje su veće od Proračunom odobrenih sredstava; 3. Raspodjela tekućih transfera drugim razinama vlasti u iznosu od 16.000.000 KM, za sufinansiranje projekata i pomoći županijama i općinama, izvršena je bez utvrđenih kriterija i netransparentno; 4. Postupci javnih nabava nisu u potpunosti provedeni sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama;

	<p>5. Po zaključenim ugovorima o djelu, tijekom cijele 2016. godine, angažirani su vanjski suradnici, za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Ministarstva;</p> <p>6. Nisu poštivani zakonski propisi i unutarnji akti u dijelu stvaranja i obračuna izdataka za rad povjerenstava, troškova za službena putovanja, goriva, te popravaka i održavanja službenih vozila.</p>
Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Nije provedeno usuglašavanje iskazanih dugoročnih plasmana za 1.366.603 KM, koliko iznose dospjela, a nepodmirena potraživanja od ukupno plasiranih 2.605.866 KM za pomoć gospodarskim subjektima, u cilju podmirenja obveza prema mirovinsko-invalidskom osiguranju za zaposlene koji su ostvarili pravo na odlazak u mirovinu.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Pristojba za uspostavu rezervi naftnih derivata Operator - Terminali Federacije nije realizirana za nabavu rezervi naftnih derivata, kako je to predviđeno odredbama Zakona o naftnim derivatima u FBiH. Odlukom Vlade FBiH o načinu namjenskog utroška sredstava ostvarenih temeljem navedene takse za namjenski utrošak sredstava, pored Operatora, zaduženo je i Ministarstvo.
Federalno ministarstvo prometa i komunikacija	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• U finansijskim izvješćima iskazani su dugoročni plasmani od 35.266.036 KM, kao udjeli Vlade FBiH u temeljnom kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo. Evidentiranje je izvršeno u ranijem razdoblju na temelju odluka Vlade FBiH. Imajući u vidu da je u 2016. godini pokrenut stečajni postupak ovog poduzeća zbog gubitka koji je premašio njegov ukupni kapital, više je nego izvjesno da od iskazanih dugoročnih plasmana nema, niti će biti ekonomskih koristi;• Za izradu studije „Glavni projekt izgradnje luke i gradske marine u Neumu“ u 2007. godini utrošeno je 432.187 KM, što je evidentirano na poziciji stalnih sredstava u obliku prava studije izvedivosti, projektne pripreme i projektiranja. Realizacija ovog Projekta nije ni započeta, s obzirom na to da je Općinsko vijeće Neum u svibnju 2008. godine obavijestilo Ministarstvo da isti ne prihvaća. Vlada FBiH je zaključkom iz 2013. godine ocijenila da je Projekt nepotpun, jer se pri izradi istog nije osigurala suglasnost lokalne zajednice, zbog čega ga nije moguće implementirati dok se ne ispuni prethodni uvjet. Ministarstvo ni u 2016. godini nije poduzelo nikakve aktivnosti na dobivanju potrebne suglasnosti, niti je utvrđena opravdanost izvršenih ulaganja. <p>Mišljenje o usklađenosti : Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Nije ostvaren potpun i adekvatan nadzor nad utroškom sredstava tekućih i kapitalnih transfera javnim poduzećima (Željeznice FBiH, Međunarodna zračna luka – aerodrom Mostar i Međunarodni aerodrom Tuzla), niti je osigurano tromjesečno izvješćivanje sukladno Zakonu o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu. Naime, odlukama o usvajanju programa utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera ovih javnih poduzeća, predviđeno je godišnje izvješćivanje Federalnog ministarstva financija, odnosno Vlade FBiH, što nije sukladno gore navedenom zakonu, kojim je isto propisano. Željeznice FBiH nisu dostavile izvješće. Izvješća koja su dostavili Međunarodna zračna luka – aerodrom Mostar i Međunarodni aerodrom Tuzla razmatrani su bez uvida u stvarno stanje, što se</p>

	<p>ne može smatrati potpunim i adekvatnim nadzorom nad utroškom sredstava tekućih i kapitalnih transfera;</p> <p>2. Ugovori o djelu zaključivani su i za poslove koji su u nadležnosti Ministarstva i koji su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslovi iz nadležnosti, koji se odnose na rad stanica tehničkog pregleda, po odluci Vlade FBiH, prenešeni su na tri gospodarska društva. Postupak prijenosa nadležnosti i izbor institucija proveden je bez javnog oglašavanja, što nije sukladno Zakonu o cestovnom prijevozu FBiH. Iako je od donošenja istog Zakona prošlo 11 godina, Ministarstvo u proteklom razdoblju nije iniciralo, niti je poduzimalo bilo kakve aktivnosti na preuzimanju ovih poslova iz nadležnosti. Sve ovo još više dobiva na značaju ako se uzmu u obzir značajnost sredstva koja se ostvaruju po ovom temelju. Naime, samo u 2016. godini, ovim gospodarskim društvima pripalo je 2.795.287 KM, što je za 25,55 % više od izvršenja proračuna Ministarstva (bez transfera) u istoj godini, koje je iznosilo 2.232.411 KM. Smatramo da bi bilo daleko racionalnije i efikasnije, ali transparentnije i primjerenije da ove poslove preuzme Ministarstvo, s obzirom na to da bi se isto u cijelosti moglo financirati samo iz sredstava prikupljenih po ovom temelju.
<p>Federalno ministarstvo zdravstva</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <hr/> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Tekući transferi Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH planirani su i odobreni na temelju zahtjeva korisnika, bez relevantne dokumentacije koja bi potvrdila traženi iznos. Također nije uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih transfera.</p>
<p>Federalno ministarstvo trgovine</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <hr/> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p>
<p>Federalno ministarstvo prostornog uređenja</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • U prethodnom razdoblju (2008.-2012. godina) Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na izradi prostornih i regulacijskih planova koji do kraja 2016. godine nisu okončani (Prostorni plan FBiH za razdoblje 2008.-2028. godine, Prostorni plan Područja posebnih obilježja od značaja za Federaciju BiH „Autocesta na koridoru Vc“ za razdoblje 2008.-2028. godine, Regulacijski plan povijesnog gradskog područja Počitelj za razdoblje 2008.-2028. godine i Regulacijski plan povijesnog gradskog područja Blagaj za razdoblje 2011.-2021 godine). Ovo ukazuje da svi sudionici na realizaciji prostornih i regulacijskih planova nisu poduzimali adekvatne aktivnosti na njihovom blagovremenom donošenju i implementaciji. Parlamentarna procedura usvajanja pojedinih faza ugovora traje veoma dugo, kao i korekcije i postupanje po dostavljenim primjedbama nakon provedene javne rasprave i vrijeme koje prođe od prihvatanja pojedine faze od strane Ministarstva, do razmatranja iste na sjednici Vlade, odnosno Parlamenta FBiH. Ovo ima posebnu značajnost, ako se uzme u obzir razdoblje za koji se

donose planovi i u kojem bi se isti trebali realizirati, kao i do sada ukupno utrošena sredstva koja iznose 6.863.510 KM;

- Izmjenama Proračuna FBiH za 2016. godinu, Ministarstvu su uvećana sredstva na poziciji tekućih transfera za podmirenje obveza Federalnog fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na području FBiH (3.868.972 KM). Nije obrazložen prijenos ranije nastalih obveza Fonda na Ministarstvo, te iako se radi o sanaciji šteta nastalih zbog prirodne nesreće, konstatiramo da je Fond tijekom 2014. i 2015. godine stvorio obveze za koje nisu bila osigurana sredstva iz namjenskih izvora ili iz Proračuna.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Kriteriji za raspodjelu tekućih i kapitalnih transfera za sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta i utopljanje zgrada radi uštede energije, nisu razrađeni i mjerljivi kako bi poslužili kao temelj za objektivno vrednovanje, rangiranje i izbor projekata. Također raspodjela iz interventnih sredstava nije u svim slučajevima izvršena temeljem primjene općih i posebnih kriterija definiranih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava i Zakonom o izvršenju Proračuna za 2016. godinu. Također, nisu poštivale ni odredbe zaključenih ugovora o sufinanciranju projekata, niti je uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava;
2. U radu povjerenstava i stručnih vijeća angažirani su zaposleni koji su primali naknadu, bez utvrđenih kriterija za izbor. Isplate naknada zaposlenicima za učešće u radu komisija, stručnih odbora i radnih tijela u iznosu od najmanje 74.800 KM nisu imale tretman plaće, te nisu ispoštovane odredbe Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. U stručne odbore imenovani su u najvećem broju članovi odbora iz prethodnih saziva čime je izraženo favoriziranje određenog broja kandidata u odnosu na ukupan broj potencijalnih kandidata sa liste, a na što je ukazivano i u Izvješćima prethodnih godina.

Federalno ministarstvo poljoprivrede vodoprivrede i šumarstva

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Obveze za biljnu i animalnu proizvodnju i ostale podrške u poljoprivredi nastale u razdoblju od 2014. do 2016. godine u iznosu od 19.239.857 KM (2016. godina 10.987.516 KM; 2015. godina 273.075 KM; 2014. godina 7.918.403 KM i ostali poticaji 60.863 KM) nisu evidentirane su na propisanim pozicijama u Ministarstvu, što nije sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Program utroška sredstava za poticaje u poljoprivredi za 2016. godinu nije izvršen sukladno Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju, kojim je regulirano da se srazmjerno smanji visina sredstava za podršku pojedinom klijentu, kada ukupni zahtjevi za podršku unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašuju iznos predviđen Programom podrški i odobrenim Proračunom;
2. Zahtjevi 420 podnositelja zahtjeva temeljem Programa utroška sredstava poticaja za poljoprivredu iz 2012. godine u procijenjenom iznosu od 11.139.616 KM nisu obrađeni ni u 2016. godini što nije sukladno Zakonu o upravnom postupku;
3. Popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH;

	<p>4. Nisu ispoštivane odredbe Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija u FBiH u dijelu implementacije i izvještavanja nadležnih institucija o utrošku sredstava pojedinih razvojno – investicijskih projekata, koji se financiraju iz ino - kredita i donatorskih sredstava, a isti su Planom razvojno - investicijskih projekata u FBiH, dani u nadležnost Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ni u 2016. godini nije usvojen zakonski okvir za reguliranje oblasti šumarstva i voda. Nacrtni zakon o šumama dostavljen je nadležnim institucijama na mišljenje 18.05.2017. godine, ali isti nije upućen u proceduru usvajanja. Utvrđeni Prednacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama dostavljen je na mišljenje nadležnim institucijama 24.05.2017. godine.
<p>Federalno ministarstvo za pitanja boraca i invalida odbrambeno oslobodilačkog rata – Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Poslovi vezani za evidencije iz oblasti vojne obveze koje je Ministarstvo privremeno preuzelo od bivšeg Federalnog ministarstva odbrane, nisu Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave, utvrđeni u nadležnosti istog; Planiranje, odobravanje i evidentiranje izdataka za provođenje revizije iz oblasti boračko – invalidske zaštite nije vršeno sukladno pozitivnim propisima iz ove oblasti. Za ove namjene u proračunskom zahtjevu, osim iznosa traženih sredstava, nije navedena vrsta izdatka sa potrebnim iznosom, što bi potvrdilo opravdanost i namjenu istog. Ovo je utjecalo na to da se na odgovarajućim pozicijama nisu odobravali i iskazivali izdaci u Glavnoj knjizi Trezora i finansijskim izvješćima; Programom utroška Transfera za pomoć u zapošljavanju boračkih kategorija putem boračkih zadruga i podrške Fondaciji za stambeno zbrinjavanje RVI i boračke populacije, nisu utvrđeni kriteriji raspodjele, niti je raspodjela pojedincima za pomoć u liječenju, neprofitnim organizacijama, udruženjima – udrugama proizašlima iz odbrambeno - oslobodilačkog/domovinskog rata, obilježavanje značajnih datuma i sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i grobalja, izvršena uz potpunu primjenu utvrđenih kriterija definiranih programima utroška sredstava tekućih transfera za 2016. godinu, sukladno Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.
<p>Federalno ministarstvo razvoja poduzetništva i obrta</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Raspodjela sredstava dijela tekućih transfera (programi poticaja inovatorima i izgradnja poduzetničkih zona), nije izvršena sukladno Programu utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera koji je usvojila Vlada FBiH; Sredstva od priređivanja igara na sreću raspoređena su na temelju kriterija koji nisu mjerljivi i na temelju podataka iskazanih u prijavnim obrascima popunjenih od strane krajnjih korisnika, zbog čega nije ispoštivano načelo transparentnosti, što nije sukladno pozitivnim propisima vezanima za ovu oblast.
	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p>

Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Zakonom o izmirenju obveza FBiH prema Federalnom zavodu za MIO/PIO iz 2013. godine utvrđeno je da se nepodmirene obveze po temelju isplata mirovina pod povoljnijim uvjetima i prema navedenom Zakonu podmire u narednih 10 godina, u 120 mjesečnih rata. U prethodnim godinama izvršene su uplate u znatno većim iznosima od predviđenih, a Ministarstvo nije poduzimalo aktivnosti na smanjenju iznosa mjesečnih rata i godišnjeg iznosa od 18.097.987 KM, što je utjecalo na iskazivanja većih rashoda i odljev sredstava iz Proračuna FBiH u 2016. godini, tako da je rok podmirenja obveza od 10 godina trebalo skratiti. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Na poziciji dugoročno razgraničenih rashoda iskazano je 16.306.803 KM, koji se odnosi na više stvorene obveze u odnosu na proračunom odobrena sredstva i to za 2012. godinu (7.434.274 KM), 2014. godinu (7.295.053 KM) i 2016. godinu (1.577.476 KM). Za navedene iznose u ovim godinama nisu realno iskazani rashodi Ministarstva sukladno pozitivnim propisima prema kojima se rashodi priznaju u trenutku nastanka obveze;2. Tekući i kapitalni transferi (6.492.523 KM) koji su planirani i realizirani u Proračunu FBiH za 2016. godinu, nisu imali zakonski temelj za planiranje;3. Ugovaranje usluga se nije u potpunosti provodilo sukladno Zakonu o javnim nabavama, s obzirom na to da obveze koje dospijevaju u narednim godinama trebaju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojim se uređuje izvršenje Proračuna FBiH;4. Izdaci po temelju zaključenih ugovora o djelu sa vanjskim suradnicima nastali su u značajnoj mjeri obavljanjem redovnih poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva;5. Ministarstvo nije, sukladno Uredbi o uspostavi koordinacijskog mehanizma za upravljanje i koordinaciju sredstava za razvoj u FBiH, u okviru svoje organizacijske cjeline organiziralo jedinicu, koja bi implementirala projekte značajne za Federaciju, koje odobri Vlada FBiH i upravljalo domaćim i stranim sredstvima namijenjenima realizaciji tih projekata. Sukladno zakonskim i ostalim propisima, nisu poduzimane aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućih knjigovodstvenih evidencija i sastavljanju finansijskih izvješća za razvojno - investicijske projekte u nadležnosti Ministarstva. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• U okviru stalnih sredstava iskazane su zgrade sadašnje vrijednosti 1.373.175 KM (2 poslovna prostora, dio dvorane i garaža) za koje Ministarstvo ne posjeduje vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu, na temelju koje je izvršeno evidentiranje. Napominjemo da od navedenih poslovnih prostora Ministarstvo nije u posjedu i ne koristi dio dvorane u zgradi SIŽ-a (ul. Trg Heroja) i garažu (ul. Porodice Ribar);• Nije izvršen adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava u iznosu od 650.000 KM za realizaciju projekta izgradnje „Tvorcnice urinara i mokraćnih kesa sa priključcima“, koja su iz Proračuna FBiH u prethodnim godinama doznačena Savezu invalida FBiH.
Federalno ministarstvo kulture i sporta	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja s rezervom:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Raspodjela tekućih transfera u iznosu od najmanje 4.608.000 KM nije izvršena uz dosljedno poštivanje Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, što je imalo utjecaja na iskazivanje rashoda u finansijskim izvješćima.

	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raspodjela tekućih transfera nije izvršena sukladno Programu utroška sredstava i kriterijima raspodjele tekućih transfera usvojenog od strane Vlade FBiH, što nije u skladu Zakonu o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu; 2. Ministarstvo nije poduzelo adekvatne mjere i aktivnosti po dostavljenim Izvješćima Povjerenstva o izvršenom nadzoru Fondacije za kinematografiju za 2015. godinu i prvo polugodište 2016. godine, što nije sukladno Zakonu o udruženjima i fondacijama; 3. Nisu poduzimane sve zakonom propisane radnje radi naplate potraživanja po temelju neopravdanih sredstava tekućih transfera, koja su dodjeljena krajnjim korisnicima što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH; 4. Raspodjela sredstava od priređivanja igara na sreću u iznosu od 829.263 KM je izvršena na temelju kriterija koji nisu mjerljivi i na temelju podataka iskazanih u prijavnim obrascima popunjenima od strane krajnjih korisnika, zbog čega nije ispoštivano načelo transparentnosti, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po temelju naknada za priređivanje igara na sreću; 5. Ministarstvo nije poduzelo sve aktivnosti kako bi, u funkciji Skupštine JP „Filmski centar Sarajevo“, sukladno Statutu i Odluci Vlade FBiH o utemeljenju navedenog Poduzeća, omogućilo neometano poslovanje istog što može imati za posljedicu prinudnu naplatu obveza prodajom imovine Poduzeća, stvaranje novih obveza i gubitak vrijedne arhivske građe; 6. Godišnji popis imovine i obveza nije obavljen kvalitetno i u potpunosti, u dijelu poštivanja utvrđenih rokova i usuglašavanja stvarnih i knjigovodstvenih evidencija potraživanja i obveza; 7. Obračun i isplata naknada za rad u povjerenstvima je vršena za poslove propisane Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, a koji su vezani za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Ministarstva
<p>Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nije izvršen nadzor nad plasiranim sredstvima za realizaciju Programa održivosti povratka na prostoru Republike Srpske u suradnji sa Federalnim ministarstvom razvoja, poduzetništva i obrta i Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. U slučajevima nenamjenskog utroška sredstava i neispunjavanja obveze zapošljavanja ugovorenog broja povratnika, nisu poduzete aktivnosti u cilju povrata sredstava u Proračun FBiH kako je regulirano zaključenim ugovorima.
<p>Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja vrijednosti stalnih sredstava, niti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, a što je bila obveza sukladno pozitivnim propisima koji reguliraju ovu oblast. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stalna sredstva i izvori sredstava u iznosu od 617.778 KM (četiri poslovne zgrade i jedna garaža) u evidencijama Ministarstva, nisu iskazani na temelju vjerodostojne dokumentacije, kako je propisano Zakonom o računovodstvu i

	<p>reviziji u FBiH. Evidentiranje u Glavnoj knjizi riznice izvršeno je u 2003. godini, iako Ministarstvo nikad nije ušlo u posjed te imovine, niti je poznat sadašnji posjednik i vlasnik, te točna lokacija, osim lokacije za jedan objekt.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ne postoji zakonski temelj za planiranje i odobravanje dijela tekućih transfera Ministarstva u Proračunu FBiH; • Još uvijek nisu završene aktivnosti na izradi Strategije razvoja znanstveno - istraživačkog i istraživačko - razvojnog rada FBiH, a koja je bila okvir za planiranje transfera.
<p>Federalno ministarstvo okoliša i turizma</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Raspodjele transfera „Akcijski plan Strategije okoliša“ u iznosu od 2.000.000 KM i “Transfera za razvoj turizma“ od 1.989.096 KM nisu izvršene sukladno Zakonu o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, jer nisu primijenjeni kriteriji utvrđeni Programima utroška sredstava, koje je usvojila Vlada FBiH, a što je utjecalo na transparentnost dodjele sredstava krajnjim korisnicama; 2. Interventna sredstva u iznosu od 100.000 KM su dodijeljena „Vitezit“ d.o.o Vitez, prema Odluci ministricе za realizaciju projekta „Zbrinjavanje otpadne sumporne kiseline (H2SO4)“ nisu dodijeljena sukladno Programu utroška sredstava, kojeg je usvojila Vlada FBiH, a kojim je definirano da će se sredstva aktivirati po hitnom postupku sukladno Zakonu o javnim nabavama, uz primjenu pregovaračkog postupka bez objavljivanja javnog oglasa; 3. Nije uspostavljen adekvatan nadzor nad namjenskim korištenjem tekućih transfera za „Akcijski plan Strategije turizma FBiH-Transfer za razvoj turizma“ i „Akcijski plan Strategije zaštite okoliša“, što je bilo obveza prema programima utroška sredstava. Navedeno ima značajnost s obzirom na to da nije uspostavljena odgovarajuća zaštita proračunskih sredstava, niti je osigurana transparentnost i efikasnost upravljanja i korištenja istih; 4. Ministarstvo postojećim zakonskim i podzakonskim propisima nije uspostavilo adekvatan nadzor nad radom operatera sustava za upravljanje ambalažom i ambalažnim otpadom, kao i radom operatera sustava upravljanja električnim i elektronskim otpadom, što je imalo za posljedicu plaćanje kazne i troškova postupka od 22.632 KM, kao i podnošenje tužbe protiv Ministarstva od strane operatera „Ekopak“ d.o.o Sarajevo. Operateri sustava, na temelju izdane dozvole od strane Ministarstva, su ovlaštene pravne osobe, koja se bave aktivnostima upravljanja otpadnom opremom; 5. Izvršene su isplate po ugovorima o djelu, za obavljanje redovnih poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.
<p>Vrhovni sud Federacije BiH</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Isplaćene su naknade za gradski prijevoz zaposlenicima bez prethodno donesenih rješenja od strane predsjednika Vrhovnog suda FBiH, što je obveza koja prethodi

	priznavanju i isplati naknade za gradski prijevoz sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima.
Sudska policija Federacije BiH	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje
	Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće: <ul style="list-style-type: none">• Za povećanje plaća po temelju minulog rada postoji zakonska neusuglašenost, za što je pokrenut određeni broj tužbi protiv Sudske policije. Neophodno je da Sudska policija, u suradnji sa relevantnim institucijama, pokrene aktivnosti na usuglašavanju propisa, kako bi se pokretanje tužbi zaustavilo, u cilju stvaranja eventualnih dodatnih troškova, koji opterećuju Proračun.
Kazneno popravni zavod Sarajevo	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom
	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Knjigovodstvo KPZ Sarajevo nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvješćima osigurano pojedinačno iskazivanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obveza i izvora sredstava sukladno pozitivnim zakonskim propisima;2. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu KPZ Sarajevo utvrđena je kao organizacijska jedinica Gospodarska jedinica „Miljacka“, a poslovanje iste se obavlja izvan poslovanja KPZ Sarajevo, odnosno izvan sustava Jedinstvenog računa riznice Proračuna FBiH, što je za posljedicu imalo da je dio stalnih sredstava, izvora sredstava i potraživanja, te ukupne obveze, prihodi, rashodi i novčani tijekovi KPZ Sarajevo i Proračuna FBiH, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane u finansijskim izvješćima Gospodarske jedinice;3. Na temelju Naputka Federalnog ministarstva pravde, od 2011. godine osuđenička prodavaonica se vodi u okviru kazneno–popravnih zavoda, tako što se sva potrebna roba nabavlja od izabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na Jedinstveni račun riznice. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljene robe za prodaju u osuđeničkoj prodavaonici od 71.579 KM, niti su po istom iskazani rashodi, obveze i prihodi sukladno pozitivnim i drugim propisima;4. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja za iskazane vrijednosti imovine i obveza, niti usklađivanje knjigovodstvenog stanja, što nije sukladno pozitivnim propisima iz ove oblasti. Posljedica istog, je nerealno iskazivanje i izvora sredstava finansijskim izvješćima.
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Planiranje i odobravanje sredstava za KPZ Sarajevo nije vršeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, jer je proračunski zahtjev sastavljen i dostavljen Federalnom ministarstvu pravde, gdje su objedinjeni zahtjevi svih kazneno–popravnih zavoda. Godišnje izvješće o izvršenju proračuna nije sastavljeno sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, jer za planirani proračun nisu uneseni podaci iz proračuna službeno usvojenog od strane Parlamenta FBiH, već od Ministarstva;

	<ol style="list-style-type: none">2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za KPZ Sarajevo, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Gospodarske jedinice „Miljacka“, tako da sve poslovne promjene nisu utemeljene na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima;3. Nije praćeno izvršenje ugovora za nabavu lijekova u 2016. godini, što je imalo za posljedicu višestruko povećanje vrijednosti okvirnog sporazuma, odnosno godišnjeg ugovora;4. Ugovori o djelu zaključeni su sa vanjskim suradnicima za obavljanje redovnih poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• KPZ Sarajevo za iskazane građevine ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu, s obzirom na to da su objekti na lokaciji Igman u državnom vlasništvu i upisani organ upravljanja nekretninama sa zemljištem su gospodarska poduzeća UDBe-e. Za objekte u Ustikolini, upisano pravo korisnika je Savezni sekretarijat za N. O. Beograd. Također, nije riješen imovinsko-pravni status za četiri prodavaonice koje se vode kao imovina Gospodarske jedinice „Miljacka“, od čega je jedna prodavaonica Kazneno-popravnog doma Foča (RS), na privremenom korištenju. Početkom 2017. godine, za lokaciju Igman od nadležne Službe općine Ilidža doneseno je Rješenje o promjeni upisanog stanja u površinama, ali nisu poduzimane pravne radnje za prijenos vlasništva objekta i zemljišta, niti je iskazana vrijednost zemljišta u poslovnim knjigama, kako je propisano ZIKS-om.
<p>Kazneno popravni zavod Tuzla</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Knjigovodstvo Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvješćima osigurano pojedinačno iskazivanje prihoda, primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obveza i izvora sredstava sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;2. Nabavna vrijednost stalnih sredstava u 2016. godini je uvećana za 32.990 KM bez vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije obzirom da je izvršeno evidentiranje ispravaka za prethodno razdoblje bez adekvatne dokumentacije, zbog čega vrijednost stalnih sredstava nije iskazana realno i istinito;3. Na temelju Naputka Federalnog ministarstva pravde, od 2011. godine osuđeničke prodavaonice se vode u okviru kazneno–popravnih zavoda, tako što se sva potrebna roba nabavlja od izabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na transakcijski račun Riznice. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljene robe za prodaju u osuđeničkoj prodavaonici (597.358 KM), niti je iskazivanje rashoda i obveza, kao i prihoda (136.968 KM) izvršeno sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima;4. Financiranja izdataka za plaće i naknade zaposlenika Gospodarske jedinice Kozlovac u iznosu od 20.017 KM nije bilo sukladno Zakonu o izvršenju krivičnih sankcija u Federaciji BiH, kojim je propisano da će se podmirivanje obveza gospodarskih jedinica vršiti iz Proračuna FBiH, ako se iz prihoda ostvarenih poslovanjem gospodarske jedinice ne mogu podmiriti obveze nastale zbog obavljanja funkcije iste. Navedeno je imalo za posljedicu da su rashodi i izdaci iz Proračuna FBiH iskazani u većem iznosu od potrebnih za funkcioniranje Gospodarske jedinice sukladno pozitivnim propisima;

5. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, pored pet sektora, predviđena je kao organizacijska jedinica Gospodarska jedinica „Kozlovac“, a poslovanje iste se djelomično obavlja izvan poslovanja Kazneno-popravnog zavoda, odnosno izvan sustava Jedinstvenog računa Riznice Proračuna FBiH, što je za posljedicu imalo da su imovina, obveze, izvori sredstava, izvršenje proračuna i novčani tijekovi Kazneno-popravnog zavoda i Proračuna FBiH, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane u financijskim izvješćima Gospodarske jedinice. S obzirom na to da se radi o jednoj pravnoj osobi treba uspostaviti knjigovodstvo i Glavnu knjigu sukladno zakonskim propisima;
6. Redovni godišnji popis nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, s obzirom na to da nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja niti usklađivanje istog sa knjigovodstvenim stanjem što je imalo za posljedicu nerealno iskazivanje sredstava i izvora sredstava u financijskim izvješćima za 2016. godinu;

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Planiranje i odobravanje sredstava za Kazneno-popravni zavod poluotvorenog tipa Tuzla nije vršeno sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, jer se proračunski zahtjev za sredstvima sastavlja i dostavlja Federalnom ministarstvu pravde, gdje se objedinjuju zahtjevi svih kazneno-popravnih zavoda. Financijska izvješća Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla nisu sastavljena sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH, s obzirom na to da u stupcima obrazaca koji se odnose na planirane pozicije, nisu uneseni podaci iz proračuna službeno usvojenog od strane Parlamenta FBiH, već od strane Federalnog ministarstva pravde;
2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Gospodarske jedinice „Kozlovac“, tako da sve poslovne promjene nisu zasnovane na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;
3. Ugovaranje nabave roba i usluga se nije u potpunosti provodilo sukladno Zakonu o javnim nabavama, s obzirom na to da obveze koje dospijevaju u narednim godinama trebaju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojim se uređuje izvršenje Proračuna FBiH. Pored navedenog konstatirane su i nepravilnosti kod nabave hrane i prehrambenog materijala u dijelu nabave robe koja nije ugovorena, kao i fakturiranje po cijenama koje nisu ugovorene;
4. Izdaci po temelju zaključenih ugovora o djelu sa vanjskim suradnicima u neto iznosu od 42.650 KM nastali su u značajnoj mjeri obavljanjem redovnih poslova koji su predviđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla, a za dio istih nisu dostavljena izvješća o radu, koja su trebala služiti kao dokaz da su ugovoreni poslovi izvršeni i da su ispunjeni uvjeti za isplate po zaključenim ugovorima;

Skretanje pažnje:

- Građevine u sjedištu Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Tuzla evidentirane su u posjedu Uprave okružnog zatvora (zgrada okružnog zatvora) i Tajništva za unutarnje poslove (restoran Šadrvan), dok su zemljište i građevine Gospodarske jedinice Kozlovac u cijelosti upisane kao posjed i vlasništvo Grada Tuzla. Iako su u dosadašnjem razdoblju poduzimane pravne radnje prema nadležnim institucijama u vezi prijenosa nekretnina, aktivnosti nisu okončane do kraja 2016. godine.

Kazneno popravni zavod Zenica

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Knjigovodstvo Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvješćima osigurano pojedinačno iskazivanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obveza i izvora sredstava sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;
2. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica utvrđena je organizacijska jedinica, Gospodarska jedinica „Novi život“, kao temeljna organizacijska jedinica, ali poslovanje iste se obavlja izvan poslovanja KPZ-a Zenica, odnosno izvan sustava Jedinstvenog računa Riznice Proračuna FBiH, što je za posljedicu imalo da su imovina, obveze, izvori sredstava, izvršenje proračuna i novčani tijekovi Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane na Gospodarskoj jedinici;
3. Na temelju Naputka Federalnog ministarstva pravde, od 01.01.2011. godine osuđeničke prodavaonice se vode na kazneno – popravnim zavodima, tako što se sva potrebna roba nabavlja preko izabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na transakcijski račun riznice. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljenog materijala i robe za prodaju u osuđeničkoj prodavaonici, niti je iskazivanje rashoda (1.586.527 KM), kao i prihoda (813.259 KM) izvršeno sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Planiranje i odobravanje sredstava ne vrši se sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, jer se proračunski zahtjev za sredstvima sastavlja i dostavlja Federalnom ministarstvu pravde, gdje se objedinjuju zahtjevi svih sedam kazneno - popravnih zavoda i Proračun u jednom iznosu za Glavu 1502 – Kazneno – popravni zavodi usvaja Parlament Federacije BiH, nakon čega raspodjelu sredstava za Kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa Zenica i ostale kazneno - popravne zavode, vrši Federalno ministarstvo pravde. Posljedica naprijed navedenog je da finansijska izvješća nisu sastavljena sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, s obzirom na to da u stupcima obrazaca koji se odnose na planirane pozicije, nisu uneseni podaci iz posljednjeg proračuna, službeno usvojenog od Parlamenta FBiH, već od strane Federalnog ministarstva pravde. Sukladno Zakonu o izvršenju kaznenih sankcija u Federaciji BiH, kazneno - popravni zavodi su posebne federalne ustanove, koje imaju svojstvo pravne osobe;
2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za Kazneno-popravni zavod zatvorenog tipa Zenica, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Gospodarske jedinice „Novi život“, tako da sve poslovne promjene nisu utemeljene na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;
3. Nabava roba nije u potpunosti vršena sukladno Zakonu o javnim nabavama, s obzirom na to da Federalno ministarstvo pravde koje je provodilo zajedničke nabave za potrebe svih kazneno - popravnih zavoda nije na vrijeme pokrenulo

	<p>procedure nabava, što je za posljedicu imalo da su određene nabave vršene bez zaključenih ugovora;</p> <p>4. Naknade za rad povjerenstava Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog tipa Zenica, kao i Gospodarske jedinice „Novi život“ (isplaćene putem tekućih transfera), isplaćivane su i za redovne poslove, koji su u nadležnosti istog i koji su utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu, što dovodi u pitanje utemeljenost i opravdanost navedenih izdataka. Obračun poreza i doprinosa na naknade za članove povjerenstava zaposlenike, nije vršen sukladno Zakonu o porezu na dohodak.</p>
<p>Kazneno popravni zavod Mostar</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Knjigovodstvo Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Mostar nije uređeno na način da osigura sveobuhvatno evidentiranje poslovnih promjena, niti je finansijskim izvješćima osigurano pojedinačno iskazivanje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, kao i stanja imovine, obveza i izvora sredstava sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;2. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Mostar utvrđena je organizacijska jedinica, Gospodarska jedinica „Radobolja“ kao temeljna organizacijska jedinica, ali dio poslovanja iste se obavlja izvan poslovanja KPZ-a, odnosno izvan sustava Jedinštenog računa Riznice Proračuna FBiH, što je za posljedicu imalo da su imovina, obveze, izvori sredstava, izvršenje proračuna i novčani tijekovi Kazneno-popravnog zavoda poluotvorenog tipa Mostar, iskazani u manjem iznosu za iznose iskazane na Gospodarskoj jedinici;3. Temeljem Naputka Federalnog ministarstva pravde, od 01.01.2011. godine osuđeničke prodavaonice se vode na kazneno – popravnim zavodima, tako što se potrebna roba nabavlja preko izabranih dobavljača za potrebe osuđenih i pritvorenih osoba, a za robu koju kupe navedene osobe, sredstva se skidaju s depozitnog računa osuđenika i uplaćuju na kraju mjeseca na transakcijski račun riznice. Posljedica navedenog je da nije iskazana ukupna vrijednost nabavljenog materijala i robe za prodaju u osuđeničkoj prodavaonici, niti je iskazivanje rashoda (314.815 KM), kao i prihoda (103.471 KM) izvršeno sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH;4. U finansijskim izvješćima za 2016. godinu iskazani su razgraničeni rashodi u iznosu od 154.380 KM, na temelju odluka o ukalkuliranju sredstava iz 2010., 2015. i 2016. godine. Ukalkulirana su sredstva koja se djelomično odnose na izgradnju novog Kazneno-popravnog zavoda zatvorenog i poluotvorenog tipa Mostar, materijalne troškove i nabavu opreme, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju proračuna u FBiH. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Planiranje i odobravanje sredstava nije bilo sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, jer je proračunski zahtjev sastavljen i dostavljen Federalnom ministarstvu pravde, gdje se objedinjuju zahtjevi svih sedam kazneno - popravnih zavoda i Proračun u jednom iznosu za Glavu 1502 – Kazneno – popravni zavodi koje usvaja Parlament Federacije BiH, nakon čega raspodjelu sredstava za KPZ Mostar i ostale kazneno - popravne zavode, vrši Federalno ministarstvo pravde. Posljedica gore navedenog je da finansijska izvješća nisu sastavljena sukladno Pravilniku o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH, s obzirom na

	<p>to da u stupcima obrazaca koji se odnose na planirane pozicije, nisu uneseni podaci iz posljednjeg proračuna, službeno usvojenog od Parlamenta FBiH, već od strane Federalnog ministarstva pravde. Sukladno Zakonu o izvršenju kaznenih sankcija u Federaciji BiH, kazneno - popravni zavodi su posebne federalne ustanove, koje imaju svojstvo pravne osobe;</p> <p>2. Nije uspostavljena jedinstvena Glavna knjiga za KPZ Mostar, kojom bi bilo obuhvaćeno i poslovanje Gospodarske jedinice „Radobolja“, tako da sve poslovne promjene nisu utemeljene na načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih promjena sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH;</p> <p>3. Nabava roba nije vršena sukladno Zakonu o javnim nabavama, s obzirom na to da Federalno ministarstvo pravde koje je provodilo zajedničke nabave za potrebe svih kazneno - popravnih zavoda nije na vrijeme pokrenulo procedure nabava, što je za posljedicu imalo da su određene nabave vršene bez zaključenih ugovora.</p>
<p>Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> U okviru stalnih sredstava na poziciji zgrada u Sarajevu iskazan je iznos od 1.074.209 KM (nabavna vrijednost) koji se odnosi na ulaganja u zgrade za koje Zavod za javno zdravstvo Federacije BiH ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu i posjedu. Nabava zgrade u Mostaru evidentirana je u ukupnom iznosu, koji se odnosi na vrijednost zgrade i zemljišta, tako da se amortizacija obračunava na ukupan iznos, što u konačnici utječe, kako na iznos iskazane imovine (zgrada), tako i izvore sredstava Zavoda. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nabava roba i usluga (cjepivo, usluge čišćenja i usluge održavanja) nisu u potpunosti izvršene sukladno Zakonu o javnim nabavama, niti su potpisani ugovori po provedenim procedurama realizirani sukladno ugovoru u dijelu ugovorenih količina i kvalitete.
<p>Federalni zavod za agropedologiju</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p>
<p>Federalni zavod za poljoprivredu</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Obveze po presudi u sudskom sporu za naknadu štete po temelju stanarskih prava bivših zaposlenika u procijenjenom iznosu od 229.220 KM nisu evidentirane u Glavnoj knjizi Riznice i finansijskim izvješćima sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH; Ne možemo potvrditi iskazana kratkoročna razgraničenja u iznosu od 149.740 KM i obveze prema dobavljačima u iznosu od 225.217 KM, jer evidencija istih nije izvršena sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima; Popis imovine, obveza i potraživanja nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>

	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Iskazana potraživanja od kupaca u iznosu 296.666 KM ne možemo potvrditi, jer za ista nisu provedene sve zakonom propisane aktivnosti za usklađivanje, evidentiranje i naplatu potraživanja sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i Trezor;2. Nabave roba i usluga nisu izvršene sukladno Zakonu o javnim nabavama, u dijelu izbora odgovarajućeg postupka i poštivanja uvjeta u provođenju istog.
Federalni agromediteranski zavod	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje
	Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće: <ul style="list-style-type: none">• Nije provedeno istraživanje tržišta za nabavu rezervnih dijelova i servisiranje opreme proizvođača „Waters“, već su za isto, primjenom pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavijesti, dodijeljeni ugovori u vrijednostima 24.902 KM i 10.650 KM dobavljaču koji je dostavio potvrdu proizvođača da je njihov ekskluzivni distributer i pružatelj usluga u BiH iz 2005. godine
Federalni hidrometeorološki zavod	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje
	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Proračunom za 2016. godinu nisu planirani prihodi i rashodi, kao primici i izdaci za otvoreni namjenski podračun „Projekt realizacije plana razvoja mreže stanica za praćenje kvalitete zraka u FBiH-I i II faza“ u iznosu od 175.588 KM, kako je predviđeno Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o izvršenju proračuna u FBiH za 2016. godinu i Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinog računa Riznice;2. Evidentiranje opreme iz namjenskih sredstava projekta „Realizacija plana razvoja mreže stanica za praćenje kvalitete zraka u FBiH“, nije izvršeno na poziciji kratkoročnih obveza u izvještajnom razdoblju u kojem je izvršena nabava, što nije sukladno Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove	Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje
	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">1. Materijalna i nematerijalna stalna sredstva u upotrebi nisu u svim slučajevima pravovremeno, u potpunosti i na propisani način knjigovodstveno evidentirana i klasificirana, a na poziciji nematerijalnih stalnih sredstava iskazani su i troškovi održavanja. Softver za katastar Federacije BiH nabavljen 2011. godine u vrijednosti od 710.949 KM, evidentiran je 2014. godine, bez knjigovodstvene vrijednosti. Na poziciji nematerijalnih stalnih sredstava iskazan je iznos tekućih troškova održavanja u iznosu od 307.050 KM i iznos opreme klasificirane kao nematerijalno stalno sredstvo u iznosu 439.000 KM. Oprema nabavne vrijednosti u iznosu od 499.292 KM (klasificirana kao nematerijalno sredstvo u iznosu 439.000 KM) nije iskazana na poziciji materijalnih stalnih sredstava, kao ni motorno vozilo nabavne vrijednosti od 49.610 KM, što nije sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast.

2. Popis imovine i obveza na dan 31.12.2016. godine nije izvršen cjelovito, niti je usuglašeno knjigovodstveno stanje sa stvarnim stanjem sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove, kao ugovorni organ, prilikom dodjele Ugovora o održavanju softvera za katastar Federacije BiH iz 2013. godine nije osigurala najefikasniji način korištenja javnih sredstava sukladno Zakonu o javnim nabavama BiH, s obzirom na to da nisu u potpunosti ispoštivane procedure propisane tada važećim Zakonom o javnim nabavama BiH. Predmetni ugovor dodijeljen je putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavijesti, na način da je odmah prihvaćena inicijalna ponuda ponuđača, bez vođenja bilo kakvih pregovora. Ugovor o održavanju softvera za katastar Federacije BiH u vrijednosti od 2.488.500 KM zaključen na razdoblje od pet godina, neprimjeren je u odnosu na njegovu nabavnu vrijednost u iznosu od 710.949 KM, posebno ako se ima u vidu činjenica da su ugovorne cijene fiksne i ne ovise o eventualnim potrebama i zahtjevima korisnika, odnosno, općina. Posljedica ovako zaključenog ugovora su i izdaci u 2016. godinu u iznosu od 489.302 KM.

3.1.5 Gradovi i općine

U izvještajnom razdoblju obavljena je financijska revizija 12 jedinica lokalne samouprave u Federaciji BiH (jednog grada i 11 općina) za 2016. godinu. Šest općina revidirano je po prvi put, a preostalih šest jedinica lokalne samouprave po drugi put, od čega se pet revizija odnosi na općine, koje su revidirane nakon 10 i više godina. Preostala, revizija Grada Bihaća, koji je prethodno revidiran za 2009. godinu, izvršena je na zahtjev nadležnih organa istog grada.

Podsjećamo, u dosadašnjem razdoblju rada, pored obveznih revizija iz članka 11. stavak 1) Zakona o reviziji institucija u Federaciji BiH, aktivnosti Ureda za reviziju uglavnom bile usmjerene na financijske revizije proračuna županija u Federaciji BiH. Temeljni razlog ovakvog pristupa su dosta značajni iznosi proračuna, koji na razini svih deset županija godišnje iznose blizu dvije milijarde konvertibilnih maraka, ali i dana mišljenja, odnosno, utvrđeni propusti i nepravilnosti u trošenju javnih sredstava u prethodnim revizijama. To su bili i temeljni kriteriji koji su utjecali i bili opredjeljujući za financijske revizije proračuna županija. I pored toga, revizije svih županija nisu se vršile u kontinuitetu, zbog ograničenih kapaciteta, odnosno, zbog nedovoljnog broja revizora i financijskih sredstava. S obzirom na to da je na temelju obavljenih revizija za 2015. godinu, kod većeg broja županija, u odnosu na prethodne godine, utvrđen pomak i blagi napredak u trošenju proračunskih sredstava, opredjeljenje Ureda za reviziju je bilo da se aktivnosti u izvještajnom razdoblju usmjere i prioritet stavi na financijske revizije gradova i općina za 2016. godinu.

Revidirane su sljedeće jedinice lokalne samouprave:

Redni broj	Subjekti revizije	Prihodi i primici u 2016. godinu u KMi	Rashodi i izdaci u 2016. godini u KM	Iskazani finansijski rezultat za 2016. godinu KM	Neraspoređeni višak prihoda (rashoda) na dan 31.12.2016. g. u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Grad Bihać	21.174.483	21.913.566	-739.083	-24.938.924
2.	Općina Glamoč	2.475.825	1.921.295	554.530	905.213
3.	Općina Posušje	6.637.573	6.319.536	308.037	-2.991.689
4.	Općina Ravno	2.677.062	1.894.719	782.343	887.998
5.	Općina Breza	4.423.467	4.625.755	-202.288	-1.909.533
6.	Općina Kreševo	2.744.921	2.660.795	84.126	-243.486
7.	Općina Trnovo	7.425.230	6.317.746	1.107.484	924.176
8.	Općina Domaljevac – Šamac	2.804.193	2.940.056	-135.863	-175.722
9.	Općina Livno	9.086.820	8.759.629	327.191	3.474.707
10.	Općina Sapna	2.630.361	2.536.583	93.778	-542.415
11.	Općina Čelić	2.479.563	2.217.398	262.165	-2.681.049
12.	Općina Pale FBiH Prača	968.090	968.177	-87	9.544
	Ukupno:	65.527.588	63.075.255		

Provedenim revizijama kod pojedinih jedinica lokalne samouprave nismo mogli potvrditi iskazani finansijski rezultat za 2016. godinu, a samim time ni iskazani neraspoređeni višak prihoda, odnosno, rashoda na datum bilance, o čemu će se konstatirati u nastavku ovog izvješća.

Na temelju utvrđenih propusta i nepravilnosti izražena su sljedeća mišljenja:

Redni broj	Subjekti revizije	Dano mišljenje	
		o finansijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	3	4
1.	Grad Bihać	Suzdržano	Negativno mišljenje
2.	Općina Glamoč	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
3.	Općina Posušje	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
4.	Općina Ravno	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
5.	Općina Breza	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
6.	Općina Kreševo	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
7.	Općina Trnovo	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
8.	Općina Domaljevac – Šamac	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
9.	Općina Livno	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
10.	Općina Sapna	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
11.	Općina Čelić	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
12.	Općina Pale FBiH Prača	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.5.1 Glavni nalazi i preporuke

Revizijom jedinica lokalne samouprave utvrđeni su propusti i nepravilnosti od kojih su značajniji imali utjecaja na izražavanje mišljenja i za koje su dane odgovarajuće preporuke, i to:

- Većina jedinica lokalne samouprave još uvijek nije uspostavila odgovarajući sustav unutarnjih kontrola, niti je u potpunosti uskladila obavljanje poslova iz nadležnosti sa zakonskim propisima. Nisu doneseni pravilnici o unutarnjim kontrolama, a ni svi potrebni unutarnji akti kojima se trebaju regulirati značajniji procesi iz nadležnosti i segmenti upravljanja javnim sredstvima (pravilnici o plaćama i naknadama, reprezentaciji, korištenju telefona, upotrebi službenih vozila i potrošnji goriva, postupku izravnog sporazuma i sl.). Ni doneseni akti nisu u potpunosti usklađeni sa pozitivnom regulativom, isti se ne provode dosljedno, niti se vrši nadzor nad njihovom primjenom.

Donijeti nedostajuće akte, a postojeće uskladiti s pozitivnom regulativom. Sve donesene akte dosljedno provoditi i u kontinuitetu vršiti nadzor nad njihovom primjenom.

- Nabave roba, usluga i radova ne vrše se u potpunosti sukladno Zakonu o javnim nabavama i njegovim provedbenim aktima. Pojedine jedinice lokalne samouprave za sve nabave ne provode propisane postupke i procedure; nabave se vrše na temelju ugovora zaključenih u prethodnim godinama; bez zakonskog temelja zaključuju se aneksi ugovora; ne primjenjuju se propisani postupci; predmeti nabave se dijele, radi izbjegavanja primjene propisanog postupka i ne prati se realizacija ugovora.

Prilikom nabave roba, usluga i radova dosljedno i u potpunosti poštivati postupke i procedure propisane pozitivnim propisima o javnim nabavama.

- Priprema, izrada i donošenje proračuna, kao i kod proračunsko izvješćivanje, ne vrše se u potpunosti sukladno odredbama članka Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Prilikom pripreme, izrade, donošenja proračuna i proračunskog izvješćivanja dosljedno i u potpunosti postupati sukladno propisima kojim je regulirana ova materija.

- Godišnji popis imovine i obveza ne provodi se blagovremeno, u potpunosti i na kvalitetan način, niti se vrši usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH. Veći broj jedinica lokalne samouprave ne vrši ni usuglašavanje potraživanja i obveza.

Popis imovine i obveza vršiti blagovremeno i sveobuhvatno, uz obvezno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno pozitivnim zakonskim propisima.

- Određeni rashodi i izdaci kod pojedinih jedinica lokalne samouprave ne priznaju se sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja, tj. u obračunskom razdoblju u kojem je obveza za plaćanje i nastala, neovisno od njezinog plaćanja (podmirenja), sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Sve rashode i izdatke priznavati sukladno načelu modificiranog nastanka poslovnog događaja, tj. u obračunskom periodu u kojem je obveza za plaćanje i nastala, sukladno pozitivnim zakonskim propisima.

- Kod pojedinih jedinica lokalne samouprave, zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka, nismo mogli potvrditi iznos iskazanog financijskog rezultata za 2016. godinu, kao ni iskazano stanje akumuliranog deficita, odnosno, suficita na datum bilance.

Sve nastale poslovne događaje i transakcije evidentirati sukladno pozitivnim propisima o računovodstvu i računovodstvenim politikama za proračunske korisnike.

Raspodjela sredstava tekućih transfera ne vrši se na temelju jasno utvrđenih mjerljivih kriterija i za jasno određene namjene, s ciljem transparentnog trošenja javnih sredstava. Odlukama i ugovorima o dodjeli sredstava korisnici se ne obvezuju dostavljati izvješća o namjenskom utrošku sredstava, pa samim time nije ni uspostavljen odgovarajući, adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom sredstava.

Raspodjelu sredstava tekućih transfera vršiti na temelju jasno utvrđenih mjerljivih kriterija i za jasno određene namjene.

- Kod većeg broja jedinica lokalne samouprave nisu uspostavljene cjelovite evidencije o prikupljenim namjenskim sredstvima, a ni evidencije o realizaciji tih sredstava za definirane namjene. Namjenski prihodi ne evidentiraju se po utrošku, a neutrošena namjenska sredstva ne iskazuju se na poziciji razgraničenih prihoda, sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.

Uspostaviti cjelovite evidencije o prikupljenim namjenskim sredstvima i o njihovom utrošku.

- Izdaci za nabavu stalnih sredstava i obveze po temelju dugoročnih kredita ne evidentiraju se sukladno pozitivnim propisima i ne iskazuju u bilančnim evidencijama. Uglavnom se radi o dugoročnim kreditima vezanima za rekonstrukciju i izgradnju lokalnih vodovoda.

Sve izdatke za nabavu stalnih sredstava i obveze po temelju dugoročnih kredita evidentirati na propisanim bilančnim pozicijama, sukladno pozitivnim propisima.

- Pojedine jedinice lokalne samouprave, kao pravne osobe iz članka 6. Zakona o načelima lokalne samouprave, nisu registrirane sukladno propisima o poreznoj

registraciji, već su porezno registrirani općinski organi i službe. Sukladno tome, na razini pojedinih jedinica lokalne samouprave nije uspostavljen jedinstveni računovodstveni sustav (jedna glavna knjiga), a ni jedinstveno financijsko izvješćivanje.

Općine, kao pravne osobe iz članka 6. Zakona o načelima lokalne samouprave, trebaju se registrirati kao porezni obveznici, sukladno propisima o poreznoj registraciji i da uspostave jedinstveni računovodstveni sustav i jedinstveno financijsko izvješćivanje.

- Kod pojedinih jedinica lokalne samouprave stalna sredstva i njihovi izvori nisu usuglašeni, kako je to predviđeno odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Poduzeti aktivnosti i konačno usuglasiti stalna sredstva i njihove izvore, sukladno pozitivnim propisima.

- Kod značajnog broja jedinica lokalne samouprave još uvijek nisu okončane aktivnosti na uspostavljanju rizničarskog načina poslovanja, sukladno Zakonu o riznici u FBiH.

Okončati aktivnosti na uspostavljanju rizničarskog načina poslovanja, sukladno Zakonu o riznici u FBiH.

- Veći broj jedinica lokalne samouprave nije uspostavio ni unutarnju reviziju, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje Jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.

Radi poboljšanja, unaprjeđenja i boljeg praćenja sustava unutarnjih kontrola, uspostaviti unutarnju reviziju sukladno propisima kojima je ista regulirana.

U sljedećoj tablici daje se pregled danih preporuka za 2016. godinu, kao i postupanje po istima za prethodno revidiranu godinu za koju je vršena ocjena postupanja:

RB	Subjekti revizije	Dane preporuke za 2016. godinu	Dane preporuke za prethodno revidirano razdoblje										
			Ukupno			Realizirano		Djelomično		Ne-realizirano		Bez ocjene	
			Broj	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%		
1.	Grad Bihać	36	21	5	24%	4	19%	7	33%	5	24%		
2.	Općina Glamoč	20	Revizija izvršena za 2006. godinu										
3.	Općina Posušje	15	Revizija izvršena za 2002. godinu										
4.	Općina Ravno	20	Revizija izvršena za 2006. godinu										
5.	Općina Trnovo	31	Revizija izvršena za 2006. godinu										
6.	Općina Livno	34	Revizija izvršena za 2002. godinu										
7.	Općina Breza	33	Revizija izvršena prvi put										
8.	Općina Sapna	25	Revizija izvršena prvi put										
9.	Općina Čelić	29	Revizija izvršena prvi put										
10.	Općina Domaljevac-Šamac	33	Revizija izvršena prvi put										
11.	Općina Kreševo	29	Revizija izvršena prvi put										
12.	Općina Pale FBiH Prača	14	Revizija izvršena prvi put										
	Ukupno:	319	21	5	24%	4	19%	7	33%	5	24%		

U narednom pregledu daje se rezime najznačajnijih nalaza po subjektima revizije koji su bili temelj za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Data mišljenja i rezime nalaza koji su bili temelj za izražavanje mišljenja
1	2
Grad Bihać	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Suzdržano mišljenje</p> <p>Revizija Grada Bihaća obavljena je po drugi put. U prethodnoj reviziji obavljenoj za 2009. godinu, dano je mišljenje s rezervom na finansijska izvješća. U predmetnoj reviziji utvrđeni su značajniji propusti i nepravilnosti, prije svega u vođenju knjigovodstvenih evidencija, a što je imalo značajnog utjecaja i na finansijska izvješća.</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>Zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka nisu se mogla potvrditi: iskazana potraživanja u iznosu od 8.011.710 KM, dugoročni i kratkoročni plasmani u iznosu od 5.393.252 KM, stanje izvora sredstava u iznosu od 5.944.031 KM, kao ni iskazani neraspoređeni višak rashoda nad prihodima (akumulirani deficit) na dan 31.12.2016. godine u iznosu 24.938.924 KM.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nisu poštivane odredbe zaključenog ugovora o realizaciji Projekta odvodnje i prečišćavanja otpadnih voda u Bihaću – Komponenta 1, što je dovelo do jednostranog raskida ugovora od strane izvođača radova na štetu Grada, a čime su, prema podacima Jedinice za implementaciju projekta, prouzrokovani nepotrebni dodatni troškovi u iznosu 6.621.537 KM; 2. Nije proveden cjelovit popis imovine, obveza i potraživanja, te nije izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom; 3. Nisu dosljedno primijenjene ni odredbe Zakona o javnim nabavama, u dijelu primjene propisane vrste postupka, tenderska dokumentacija nije sastavljena sukladno Napatku u pripremi modela tenderske dokumentacije, a vršena je nabava roba i usluga koja nije bila sadržana u tenderskoj dokumentaciji; 4. Proračunom za 2016. godinu nije planirano pokriće akumuliranog deficita, nisu poduzete mjere u cilju njegovog uravnoteženja, što je imalo za posljedicu iskazani negativni finansijski rezultat.
Općina Glamoč	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Revizija Općine Glamoč obavljena je po drugi put. I u prethodno obavljenoj reviziji za 2006. godinu, dano je negativno mišljenje na finansijska izvješća.</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nisu iskazana ulaganja u projekt „Rekonstrukcija i proširenja sustava vodovoda u Glamoču“ u iznosu 1.448.773 KM, izdaci za nabavu stalnih sredstava u iznosu od 249.384 KM, kao ni prodaja stalnih sredstava u iznosu 34.490 KM; 2. Dugoročne obveze po kreditima u iznosu 1.664.063 KM (bez uključenih kamata), također nisu iskazane u finansijskim izvješćima za 2016. godinu. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno pozitivnim propisima;

	<p>2. Prilikom planiranja i donošenja proračuna, kao i proračunskog izvješćivanja nije se pridržavalo odredbi Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH (točka 5. Izvješća);</p> <p>3. Kreditiranje nabave roba zaposlenicima na teret Proračuna Općine iskazane kao potraživanja za kredite dane krajnjim korisnicima koja na dan bilanciranja iznose 23.649 KM, kao i pozajmice zaposlenicima iskazane kao kratkoročni plasmani u iznosu 25.681 KM, nisu predviđeni pozitivnim zakonskim propisima i Statutom Općine;</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Općina Glamoč do okončanja revizije nije započela sa aktivnostima na uspostavljanju rizničarskog načina poslovanja sa javnim sredstvima.
Općina Posušje	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Općina Posušje revidirana je po drugi put. U prethodnoj reviziji obavljenoj za 2002. godinu dano je negativno mišljenje na finansijska izvješća. U reviziji za 2016. godinu dano je mišljenje s rezervom.</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Kratkoročna razgraničenja u iznosu 102.270 KM i obveze prema sredstvima civilne zaštite u iznosu 22.000 KM nisu iskazani sukladno pozitivnim zakonskim propisima.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka u 2008. godini, vezanih za nabavu stalnih sredstava putem robnog kredita (vodovodne cijevi) u iznosu od 4.887.399 KM, sredstva i izvori sredstava nisu usuglašeni.
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Nije u potpunosti proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno pozitivnim propisima;</p> <p>2. Prilikom pripreme i izrade Proračuna, kao i kod proračunskog izvješćivanja nije dosljedno pridržavalo pozitivnih odredbi propisa kojima je to regulirano.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Općina do okončanja predmetne revizije nije započela aktivnosti na uspostavljanju trezorskog načina poslovanja s javnim sredstvima.
Općina Ravno	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Revizija Općine Ravno obavljena je po drugi put. I u prethodnoj reviziji za 2006. godinu dano je negativno mišljenje na finansijska izvješća.</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Primljena sredstva po temelju donacija za pokriće troškova od poplava iz 2010. i 2011. godine u iznosu od 1.156.218 KM, neutemeljeno oprihodovana u 2016. godini, iako je planirano da će se realizacija istih za definirane namjene izvršiti u 2017. godini, zbog čega je finansijski rezultat za 2016. godinu za isti iznos precijenjen. Finansijski rezultat precijenjen je i za najmanje 37.397 KM, koliko iznose neiskazane obveze iz 2016. godine;</p> <p>2. Nismo mogli potvrditi ni stanje iskazanih potraživanja, s obzirom na to da se ispostavljene fakture za usluge najma zemljišta ne evidentiraju u knjigovodstvenim evidencijama.</p>
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Knjigovodstvo i cjelokupan računovodstveni sustav Općine ne zasnivaju na računovodstvenim principima i načelima, sukladno pozitivnim propisima, s obzirom</p>

na to da se svi poslovni događaji i transakcije ne evidentiraju u poslovne knjige, zbog čega ne možemo potvrditi ni iskazani finansijski rezultat, kao ni stanje imovine, obveza i izvora sredstava;

2. Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno pozitivnim propisima;
3. Prilikom planiranja i donošenja Proračuna, kao i kod proračunskog izvješćivanja nije se dosljedno pridržavalo pozitivnih odredbi propisa kojima je isto regulirano;
4. Nabave roba i usluga u iznosu od najmanje 126.853 KM izvršene su bez provođenja postupaka i procedura propisanih pozitivnim propisima o javnim nabavama, a i u provedenim postupcima nisu u svim slučajevima u potpunosti ispoštivane propisane procedure, niti izabrani odgovarajući propisani postupci.

Skretanje pažnje:

- Općina do okončanja predmetne revizije nije započela aktivnosti na uspostavi razničraskog načina poslovanja s javnim sredstvima.

Općina Breza

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Nisu iskazana potraživanja u iznosu za najmanje 699.281 KM, za koja je nadležni sud izdao rješenja o izvršenju, po temelju izdanih rješenja za korištenje gradskog građevinskog zemljišta i komunalnu naknadu. U Izvješću o popisu za iste naknade, kao i za naknade za dodijeljeno zemljište, pogodnost-rentu i druge, popisana su rješenja u iznosu od 1.463.755 KM, ali ista evidencija nije pouzdana, jer nije navedeno razdoblje nastanka, niti je izvršena procjena naplativosti;
2. Nije planiran, nije praćen namjenski utrošak sredstava, niti je vođena pomoćna evidencija o prikupljenim, a neutrošenim sredstvima. Svi namjenski prihodi evidentirani su kao prihod po uplati, a ne po namjenskom utrošku. Sredstva u iznosu od najmanje 40.000 KM nenamjenski su utrošena, jer nisu evidentirana na razgraničenim приходima. Za isti iznos precijenjeni su prihodi, zbog čega nije točno iskazan finansijski rezultat i neraspoređeni višak rashoda nad приходima (akumulirani deficit);
3. Ni namjenska sredstva u iznosu od 250.162 KM (199.294 KM za izgradnju stambene zgrade za Rome, 40.000 KM za projekte iz oblasti upravljanja otpadom i 10.868 KM za razvoj nerazvijenih dijelova općine) na datum bilance nisu bila raspoloživa na računima, jer su korištena za tekuću likvidnost;
4. Dugoročne obveze u iznosu od najmanje 147.955 KM manje su iskazane u odnosu na stanje kod Razvojne banke, a nisu evidentirane ni kamate po istom kreditu koje su na datum bilance iznosile 83.527 KM;
5. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja za iskazane vrijednosti imovine i obveza, a samim time nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem.

Skretanje pažnje:

- U Općini Breza, koja kao pravna osoba nije porezno registrirana, nije organiziran jedinstven sustav računovodstva i finansijskog izvješćivanja, na način koji omogućuje adekvatan sustav nadzora i kontrole;
- Stalna sredstva nisu evidentirana prema računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i sveobuhvatnosti, ne vode se pomoćne knjige kapitalne imovine, dokumentacija za zemljišta i zgrade, ne vrši se obračun amortizacije, niti su usuglašena stanja stalnih sredstava sa izvorima stalnih sredstava.

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Prilikom planiranja, izrade, donošenja i izvršenja Proračuna za 2016. godinu nije planirano pokriće akumuliranog deficita, nije donesen jedinstven Proračun za Općinu, koji se nije ni izvršavao sukladno pozitivnim propisima, s obzirom na to da je ostvareno prekoračenje od 75.073 KM. Nije praćeno ni izvršenje Proračuna, što je imalo za posljedicu ostvarenje negativnog finansijskog rezultata za 2016. godinu u iznosu 199.251 KM, kao i povećanje neraspoređenog viška rashoda nad prihodima (akumuliranog deficita) koji na kraju 2016. godine iznosio 1.909.533 KM;
2. Realizacija tekućih transfera u iznosu od 707.980 KM nije vršena na temelju donesenih programa i kriterija utroška, niti je objavljen javni poziv za njihovu dodjelu. I transferi JU Centra za socijalni rad u iznosu od 507.974 KM iskazani su bez vjerodostojne knjigovodstvene dokumentacije;
3. Općina nije provela postupak javnih nabava za rekonstrukciju i dogradnju lokalne ceste Haldija i odvojka prema groblju „Liješće“ u vrijednosti od 327.730 KM, sukladno članku 32. Zakona o javnim nabavama, s obzirom na to da je izmijenila odredbe zaključenog okvirnog sporazuma i zaključila pojedinačni ugovor sa „TB INŽENJERING“ d.o.o. Breza, s kojim je imala više zaključenih ugovora za radove, koji nisu završeni u ugovorenim rokovima i opsegu i za koje nisu fakturirane ugovorene kazne .

Skretanje pažnje:

- Općina do okončanja revizije nije završila započete aktivnosti na uspostavi rizničarskog načina poslovanja sa javnim sredstvima, sukladno pozitivnim propisima o riznici.

Općina Trnovo

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom

Revizija Općine Trnovo obavljena je po drugi put. U prethodnoj reviziji za 2006. godinu dano je negativno mišljenje, a u predmetnoj, za 2016. godinu, mišljenje s rezervom.

Temečak za izražavanje mišljenja:

1. Stalna sredstva nisu realno iskazana, odnosno, podcijenjena su najmanje za 181.633 KM, jer su u 2016. godini izvršena ulaganja u imovinu, a ista su pogrešno evidentirana na kapitalnim transferima, a ne na kapitalnim izdacima. Nije izvršeno ni usklađivanje vrijednosti zemljišta na području k.o Dejčići, za lokalitet Prečkog polja sa novom tržišnom cijenom, iako Općina raspolaže sa procjenom tržišne vrijednosti zemljišta iz 2015. godine, zbog čega je i vrijednost iskazanog zemljišta podcijenjena;
2. Općina nije planirala i pratila namjenski utrošak namjenskih prihoda, niti vodi pomoćnu evidenciju o prikupljenim, a neutrošenim sredstvima. Svi namjenski prihodi evidentiraju se kao prihod po naplati, a ne po namjenskom utrošku, što nije sukladno pozitivnim propisima o proračunima. S obzirom na to da nije osigurana potrebna evidencija o prikupljenim i utrošenim namjenskim sredstvima, ne možemo ni potvrditi da su svi ostvareni prihodi korišteni namjenski, niti da su realno iskazani;
3. Popisom na dan 31.12.2016. godine nije u potpunosti izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja za iskazane vrijednosti imovine i obveza, a samim time nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, sukladno pozitivnim propisima o popisu.

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Općina sve ugovore o izvođenju radova u vrijednosti od 2.914.257 KM i vršenju usluga u vrijednosti od 268.428 KM izuzela od primjene pozitivnih propisa o javnim nabavama i dodijelila ih JKP Trnovo d.o.o., poduzeću kojeg je utemeljila;
2. Radovi na sanaciji klizišta na dionici lokalnog puta Sinanovići-Puzim-Bjelimići u vrijednosti od 200.000 KM, prema prezentiranoj dokumentaciji, izvršeni su i prije nego što su ugovoreni, zbog čega i ne možemo potvrditi da je osiguran potreban nadzor i da su isti obavljani kvalitetno i u potpunosti.

	<p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Općina do okončanja revizije nije uspostavila rizničarsko poslovanje, sukladno pozitivnim propisima o riznici.
<p>Općina Domaljevac – Šamac</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Potraživanja po temelju obavljanja komunalnih djelatnosti od najmanje 86.500 KM i pomoćna blagajna koja se vodi u Samostalnoj službi za komunalne djelatnosti nisu iskazani u okviru Glavne knjige Općine, niti su u okviru redovnih potraživanja iskazana potraživanja iz ranijih godina u iznosu od najmanje 57.314 KM. Općina ne poduzima sve zakonom propisane radnje radi naplate svojih potraživanja;Stalna sredstva i izvori stalnih sredstava iskazani u bilanci stanja nisu usuglašeni za 277.757 KM. S obzirom na to da je isto posljedica načina evidentiranja poslovnih promjena i financijskog rezultata iz ranijih godina, ne možemo potvrditi saldo akumuliranog deficita iskazanog u bilanci stanja u iznosu od 175.722 KM;Izvjeste o novčanim tijekovima nije sastavljeno sukladno Pravilniku o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu Proračuna u FBiH, s obzirom na to da prihodi i razgraničeni prihodi u 2016. godini od najmanje 210.879 KM nisu iskazani kao primici tekuće godine. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Općina ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu i posjedu svih nekretnina iskazanih u poslovnim knjigama, na temelju koje je izvršeno evidentiranje;U slučaju negativnog ishoda žalbe na zapisnik o kontroli Uprave za neizravno oporezivanje, Općina će biti dužna uplatiti oko 490.000 KM.
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p>
	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Sredstva tekućih transfera pojedincima za sanaciju šteta u iznosu 430.000 KM, raspodijeljena bez primjene kriterija utvrđenih Pravilnikom o kriterijima i načinu dodjele novčane pomoći za obnovu poplavljenih stambenih prostora na području Općine i javnim pozivom, dok je raspodjela transfera udruženjima u iznosu 63.716 KM izvršena bez donošenja programa raspodjele i kriterija. S obzirom na to da se sredstva dodjeljuju odlukama Načelnika bez obveze korisnika da pravdaju utrošena sredstava, nije uspostavljen nadzor nad namjenskim utroškom sredstava transfera;Općina nije poduzela aktivnosti kako bi se donirana poljoprivredna vozila i oprema nabavne vrijednosti 341.990 KM koristila prema predloženom programu za uspostavu strojnog prstena, nije je donijela novi program kojim bi se promijenila namjena korištenja istih, iako poljoprivredna vozila koristi Samostalna služba za komunalne djelatnosti Općine, a dio opreme uopće nije u upotrebi;Prilikom provođenja postupaka nabava u pojedinim slučajevima nisu ispoštivani postupci i procedure definirani pozitivnim propisima o javnim nabavama. Za nabave u iznosu od najmanje 39.949 KM nisu zaključeni ugovori sa dobavljačima, izvršena je nabava istovrsnih usluga od jednog dobavljača tijekom godine u vrijednosti 21.345 KM, što prelazi vrijednost za primjenu izravnog sporazuma, a nabave usluga i radova od najmanje 30.180 KM izvršene su angažmanom fizičkih osoba umjesto primjenom odgovarajućeg postupka sukladno Zakonu o javnim nabavama;Isplaćene su naknade općinskim vijećnicima i pripadajućim porezi i doprinosi za razdoblje 01.01. – 30.11.2016. godine u ukupnom iznosu od 21.584 KM, iako je Općinsko vijeće iz saziva 2012 - 2016 zadnju sjednicu održalo u veljači 2015. godine i tijekom cijele 2016. godine nije bilo aktivno;Kao sredstvo u pripremi iskazan je objekt Centra za socijalni rad/Centar za zdravo starenje, u vrijednosti od 294.570 KM, čija je izgradnja započela u 2010. godini. Iako

	<p>do okončanja revizije za objekt nije izdana uporabna dozvola, zbog čega isti nije ni knjigovodstveno aktiviran, objekt je ugovorom dan na upravljanje udruženju građana, bez definiranja o kojem dijelu objekta se radi.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Općina do okončanja revizije nije uspostavila rizničarsko poslovanje, sukladno pozitivnim propisima o riznici.
Općina Livno	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Općina Livno revidirana je po drugi put. I u prethodnoj reviziji za 2002. godinu dano je mišljenje s rezervom.</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">U okviru redovnih potraživanja iskazana potraživanja u iznosu od 584.569 KM, za koja je nadležna služba procijenila da je nastupilo razdoblje zastare ili se odnose na pravne osobe koje su prestale sa radom. Nismo mogli potvrditi ni iskazana potraživanja po temelju najma sportske dvorane, s obzirom na to da najveći dio istih datira iz ranijeg razdoblja;Godišnji popis imovine i obveza nije proveden u potpunosti, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, sukladno pozitivnim propisima. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">U Općini, koja kao pravna osoba nije porezno registrirana, nije ustrojen jedinstven sustav financijskog računovodstva i financijskog izvješćivanja, na način koji omogućuje adekvatan sustav nadzora i kontrole, kako je predviđeno unutarnjim aktom o ustroju glavne knjige. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Nisu uspostavljene adekvatne evidencije građevina, stanova i pomoćnih objekata na temelju kojih se mogu utvrditi njihove pojedinačne vrijednosti, niti postoji evidencija o pojedinačnim vrijednostima ulaganja u sredstva u pripremi;Nabave u iznosu od najmanje 80.705 KM izvršene su bez provođenja propisanih postupaka i procedura, a u provedenim postupcima javnih nabava nisu u svim slučajevima u potpunosti ispoštivane propisane procedure, niti izabrani odgovarajući propisani postupci. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Općina je započela aktivnosti na upostavi trezorskog načina poslovanja s javnim sredstvima, ali te aktivnosti nisu okončane do završetka revizije.
Općina Sapna	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Na poziciji kratkoročnih obveza iskazan je iznos od najmanje 195.890 KM, a na poziciji kratkoročnih razgraničenih prihoda i rashoda iznos od najmanje 99.498 KM, za koje nismo mogli utvrditi na koje se transakcije odnose i iz kojih razdoblja datiraju, s obzirom da za iste nije prezentirana prateća dokumentacija;Na poziciji kratkoročnih potraživanja nepravilno je iskazan iznos od najmanje 111.042 KM (potražni saldo) koji je rezultat evidentiranja transakcija ranijih godina i za koji nismo mogli utvrditi radi li se o stvarnoj obvezi Općine ili nepravilnom načinu evidentiranja;Nije proveden cjelovit popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem na dan 31.12.2016. godine, sukladno pozitivnim propisima. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>

	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kod provođenja javnih nabava nisu dosljedno primijenjene odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu pripreme tenderske dokumentacije i poštivanja odredbi zaključenih ugovora. Zaključivani su i aneksi ugovora, iako isti nisu propisani gore navedenim Zakonom, a u određenim slučajevima nabava nisu primijenjeni odgovarajući propisani postupci, s obzirom na to da su se istovrsni predmeti nabave dijelili. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Općina do okončanja revizije nije završila započete aktivnosti na upostavi trezorskog načina poslovanja s javnim sredstvima.
<p>Općina Čelić</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Nismo mogli potvrditi stanje iskazanih potraživanja na datum bilance, s obzirom na to da su zbog nepravilno provedenih računovodstvenih postupaka ista podcijenjena za najmanje 290.903 KM; Nije izvršen popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Općina korisnike dodijeljenih sredstava u iznosu od 285.798 KM (JU Centar za socijalni rad i JU Gradska biblioteka), čiji je osnivač i udruge građana koji su korisnici sredstava, ne obvezuje na dostavljanje izvješća o utrošku, niti ih isti dostavljaju, što nije sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH; Nabave u iznosu od najmanje 122.040 KM izvršene su bez provođenja postupaka i procedura propisanih Zakonom o javnim nabavama, a i u provedenim postupcima nisu u svim slučajevima izabrani odgovarajući, nisu ispoštivane ni propisane procedure, niti je praćena realizacija zaključenih ugovora. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> Općina je u 2016. godini započela aktivnosti na uspostavljanju trezorskog poslovanja s javnim sredstvima, ali iste nisu završene do okončanja revizije.
<p>Općina Pale FBiH Prača</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Izbor najpovoljnijeg ponuđača za radove na realizaciji projekta „Izgradnje glavnog kolektora kanalizacijske mreže u naselju Prača-Faza II“ u vrijednosti 199.359 KM, nije izvršen sukladno Zakonu o javnim nabavama.

3.1.6 Zavodi, fondovi, agencije i javne ustanove

U izvještajnom razdoblju obavljena je financijska revizija 17 subjekata revizije od čega četiri revizije zavoda, tri fonda, dvije agencije, šest javnih ustanova, jedan institut i jedna komisija, sukladno Godišnjem planu i programu rada Ureda za reviziju za 2016/2017 i o istima su sastavljena pojedinačna izvješća.

izbora subjekata revizije prioritet je dan revizijama subjekata koji nisu prethodno revidirani od strane Ureda za reviziju (11 subjekata), kao i subjektima za koje su podneseni zahtjevi za reviziju.

O izvršenim revizijama sastavljena su konačna izvješća, koja su dostavljena korisnicima kod kojih se obavljala revizija. Izvješća su također dostavljena izvršnim i zakonodavnim tijelima na federalnoj i županijskoj razini vlasti, sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH.

Pregled ostvarenih ukupnih prihoda, rashoda, financijskog rezultata, te kratkoročnih obveza kod revidiranih subjekata dan je u sljedećoj tablici:

Redni broj	Revidirani subjekti	Ostvareni prihodi u 2016. godini u KM	Ostvareni rashodi u 2016. godini u KM	Ostvareni financijski rezultat u 2016. godini u KM	Kratkoročne obveze na dan 31.12.2016. godine u KM
1	2	3	4	5	6
1.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	156.931.385	154.315.099	2.616.286	23.918.619
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	124.033.589	118.561.744	5.471.845	12.048.459
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	13.923.047	14.205.876	-282.829	10.525.491
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	219.224.131	206.899.690	12.324.441	8.222.671
5.	Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	8.239.140	8.028.791	210.349	1.480.034
6.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	4.899.125	4.636.226	262.899	344.993
7.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	111.046.245	110.745.089	301.156	53.512.327
8.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	76.250.305	85.380.531	-9.130.226	100.213.772
9.	Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica	52.734.349	55.894.675	-3.160.326	14.846.541
10.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	28.793.913	29.165.339	-371.426	15.284.637
11.	Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	29.630.132	26.678.229	2.951.893	295.063
12.	Fondacija za održivi razvoj- Odradz	1.149.478	1.975.316	-825.838	855.507
13.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	13.832.130	13.832.130	0	656.414
14.	Agencija za bankarstvo Federacije BiH	11.620.759	10.490.668	1.130.091	142.289
15.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH	823.504	781.243	42.261	44.740
16.	Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH	3.714.943	2.250.074	1.464.869	14.993
17.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	3.492.427	3.093.699	398.728	296.106
	Ukupno:	860.338.602	846.934.429	13.404.173	242.702.656

U prethodno navedenoj tablici, ostvareni prihodi revidiranih subjekata u 2016. godini iskazani su u iznosu od 860.338.602 KM, ukupni rashodi 846.934.429 KM, te pozitivan financijski rezultat 13.404.173 KM. Iako je iskazan pozitivan financijski rezultat u

navedenom iznosu, ističemo da je, od ukupno 17 subjekata revizije, pet subjekata iskazalo negativan finansijski rezultat u iznosu 13.770.545 KM koji se najvećim dijelom odnosi na deficit, koji se najvećim dijelom odnosi na bolnice u: Mostaru, Zenici i Bihaću. Ukupne obveze revidiranih subjekata, na dan 31.12.2016. godine iznose 262.573.523 KM, od čega se na dugoročne obveze odnosi 19.870.867 KM a na kratkoročne obveze 242.702.656 KM. Najznačajnije kratkoročne obveze iskazane su kod zdravstvenih ustanova u iznosu od 183.857.277 KM, što je rezultiralo ostvarenim negativnim finansijskim rezultatom u iznosu od 12.661.978 KM. Također je konstatiran značajan iznos dugoročnih obveza, koje se prvenstveno odnose na preuzete obveze po dugoročnim kreditima, koje nisu iskazane u knjigovodstvenim evidencijama.

U navedenim subjektima, na dan 31.12.2016. godine, bilo je zaposleno 8.057 zaposlenika.

U sljedećoj tablici daje se pregled zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova i danih mišljenja za 2016. godinu:

Redni	Revidirani subjekti	Dano mišljenje	
		o finansijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	6	7
1.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
5.	Javna ustanova Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
6.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
7.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
8.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
9.	Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
10.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
11.	Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
12.	Fondacija za održivi razvoj- Odras	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
13.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
14.	Agencija za bankarstvo Federacije BiH	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
15.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH	Pozitivno mišljenje	Mišljenje s rezervom
16.	Regulatorna komisija za energiju u Federaciji BiH	Pozitivno mišljenje	Pozitivno mišljenje
17.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.6.1 Glavni nalazi i preporuke

Tijekom obavljanja financijske revizije zavoda, fondova, agencija i javnih ustanova utvrđeni su određeni propusti, za što su dane odgovarajuće preporuke, a što je utjecalo na davanje mišljenja. Ističemo da su zavodi zdravstvenog osiguranja pokazali najbolji stupanj implementacije preporuka iz prethodnih perioda, što je potvrđeno manjim brojem danih preporuka za 2016. godinu. U nastavku se daju sljedeći nalazi i preporuke:

- Značajan broj subjekata revizije još uvijek nije uspostavio odgovarajući sustav unutarnjih kontrola, što se prvenstveno odnosi na donošenje pravilnika o unutarnjim kontrolama, kao i unutarnjih procedura kojima se trebaju regulirati značajniji procesi iz nadležnosti subjekta, niti su donesene procedure usklađene s pozitivnom regulativom.

Donijeti nedostajuće akte, a postojeće uskladiti s pozitivnom regulativom. Sve donesene akte dosljedno provoditi i u kontinuitetu vršiti nadzor nad njihovom primjenom.

- Obračun i isplata plaća i naknada zaposlenima, kod određenih subjekata revizije, se vršila sukladno unutarnjim aktima koji nisu usklađeni s pozitivnim zakonskim i drugim propisima.

Potrebno je uskladiti unutarnje akte na temelju kojih se vrši obračun i isplata plaća i naknada zaposlenima s pozitivnim zakonskim i drugim propisima.

- Porezi i doprinosi na plaće i ostala primanja se ne uplaćuju sukladno Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o doprinosima i drugim propisima, što ima utjecaja na priljev sredstava u fondove mirovinskog i invalidskog osiguranja, zdravstva i zapošljavanja.

Potrebno je da se obračun i uplata poreza i doprinosa na plaće kao i na ostala primanja po svim temeljima vrši sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima.

- Angažiranje vanjskih suradnika po ugovoru o djelu za poslove iz nadležnosti institucija i poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu ne vrši se sukladno zakonskim i ostalim propisima.

Potrebno je da se ugovori o djelu zaključuju samo za poslove i zadatke za koje je, sukladno zakonskim propisima, predviđeno zaključivanje istih, vodeći računa o opravdanosti i ekonomičnosti angažiranja vanjskih suradnika.

- Tekući transferi nisu u svim slučajevima odobravani i realizirani na temelju jasnih i mjerljivih kriterija, a također nije osiguran nadzor nad namjenskim trošenjem istih, što nije sukladno zakonskim i drugim propisima.

Potrebno je da se odobranje i realizacija tekućih transfera vrši na temelju jasno utvrđenih i mjerljivih kriterija za svaki program dodjele nepovratnih sredstava, kao i da se osigura nadzor nad namjenskim trošenjem istih.

- Kod planiranja, izrade i donošenja Financijskog plana za 2016. godinu, nije osigurano poštivanje Zakona o proračunima u FBiH, a u izvjesnim slučajevima su se stvarali rashodi iako prethodno nije donesen financijski plan.

Potrebno je osigurati dosljednu primjenu Zakona o proračunima u FBiH kod planiranja, izrade i donošenja financijskog plana, te vršenja samo otplata duga, ako financijski plan nije usvojen u zakonskom roku sukladno navedenom Zakonu.

- Ugovaranje obavljanja zdravstvenih usluga sa zdravstvenim ustanovama, nije vršeno u svim slučajevima na temelju Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinstvene metodologije kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama.

Prilikom ugovaranja iznosa pripadajućih sredstava zdravstvenim ustanovama za pružene zdravstvene usluge osiguranicima, osigurati primjenu Naredbe o standardima i normativima zdravstvene zaštite i Jedinstvene metodologije za zaključivanje ugovora sa zdravstvenim ustanovama.

- Nisu poduzimane sve zakonom propisane radnje naplate potraživanja, posebno potraživanja koja su iskazana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja, a u izvjesnim slučajevima je nastupila zastara.

Potrebno je da se poduzmu sve zakonom propisane radnje naplate potraživanja po temelju kojih se ostvaruju javni prihodi, sukladno zakonskim propisima.

- Kod određenog broja zavoda zdravstvenog osiguranja konstatirane su evidentirane, a nepodmirene obveze u značajnim iznosima po temelju liječenja osiguranika izvan županija i u inozemstvu, što može prouzročiti pokretanje sudskih postupaka protiv zavoda zdravstvenog osiguranja i stvaranja dodatnih troškova po temelju sudskih sporova i zateznih kamata.

Potrebno je da se osigura pravovremeno podmirivanje stvorenih obveza za liječenje osiguranika izvan županija i u inozemstvu, kako bi se izbjeglo pokretanje sudskih postupaka protiv zavoda, te plaćanja zateznih kamata koje dodatno opterećuju i utječu na poslovanje zavoda.

- Nije osigurano pravilno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena, kod određenih subjekata. Također je konstatirano neevidentiranje dugoročnih obveza po temelju preuzetih kreditnih zaduženja, zbog čega financijska izvješća nisu iskazana istinito i fer u svim slučajevima.

Potrebno je da se osigura pravilno knjigovodstveno evidentiranje poslovnih promjena, kao i evidentiranje dugoročnih obveza sukladno zakonskim i podzakonskim propisima.

- Godišnji popis imovine i obveza i usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem se ne vrši sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji FBiH i drugim relevantnim propisima o vršenju popisa i svrhom popisa.

Popis imovine i obveza vršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te usklađivati knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to regulirano pozitivnim zakonskim i drugim propisima.

- Nabave nisu vršene u potpunosti sukladno Zakonu o javnim nabavama, s obzirom na to da pojedine institucije nisu provodile propisane procedure, predmeti nabava se dijele radi izbjegavanja primjene propisanog postupka, nije osigurano blagovremeno pokretanje postupaka javnih nabava, određeni subjekti nisu osigurali izradu i donošenje plana javnih nabava, a nije osigurano u potpunosti ni praćenje realizacije ugovora.

Prilikom nabave roba, usluga i radova dosljedno i u potpunosti poštivati postupke i procedure propisane pozitivnim propisima o javnim nabavama.

- Vršena je isplata regresa iako nije ispunjen uvjet da prethodna poslovna godina nije završena s gubitkom, kako je propisano unutarnjim aktom.

Potrebno je da se preispita opravdanost donošenja odluke o isplati regresa u uvjetima poslovanja s gubitkom, te osigura poštivanje unutarnjih akata subjekta.

- Rezerviranje za sudske sporove temeljem aktualnih sudskih sporova nije vršeno sukladno zahtjevima MRS 37. - Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva.

Rezerviranja po izvjesnim sudskim sporovima vršiti sukladno MRS 37-Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kako bi se izbjegle materijalno značajne greške i kako bi financijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazala istinito i objektivno financijski položaj i rezultat poslovanja.

- Na datum bilance, određeni broj javnih ustanova, koje vode knjigovodstvo po kontnom planu za poduzeća, ne vrši procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji je li vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme umanjena sukladno MRS 36. Umanjenje vrijednosti sredstava.

Potrebno je na datum bilance izvršiti test na umanjenje vrijednosti investicija u tijeku, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa sukladno MRS 36. - Umanjenje vrijednosti imovine.

U sljedećoj tablici daje se pregled danih preporuka za 2016. godinu, kao i postupanje po istima za prethodno revidirano razdoblje:

RB	Subjekti revizije	Dane preporuke za 2016. godinu	Dane preporuke za prethodno revidirano razdoblje									
			Ukupno		Realizirano		Djelomično		Ne-realizirano		Bez ocjene	
			Broj	Broj	%	Broj	%	Broj	%	Broj	%	
1.	Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	37	37	14	38%	4	11%	12	32%	7	19%	
2.	Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona	30	41	27	66%	9	22%	4	10%	1	2%	
3.	Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske	11	Revizija izvršena za 2005. godinu									
4.	Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona	21	23	14	61%	5	22%	1	4%	3	13%	
5.	JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica	8	Revizija izvršena prvi put									
6.	Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica	13	Revizija izvršena prvi put									
7.	Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla	18	16	15	94%	0	0%	1	6%	0	0%	
8.	Sveučilišna klinička bolnica Mostar	27	Revizija izvršena za 2006. godinu									
9.	Javna ustanova Kantonalna bolnica Zenica	34	Revizija izvršena prvi put									
10.	Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać	21	Revizija izvršena prvi put									
11.	Fond za zaštitu okoliša FBiH	24	Revizija izvršena prvi put									
12.	Fondacija za održivi razvoj- Odraz	16	Revizija izvršena prvi put									
13.	Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom	13	Revizija izvršena prvi put									
14.	Agencija za bankarstvo FBiH	29	Revizija izvršena prvi put									
15.	Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH	15	Revizija izvršena prvi put									
16.	Regulatorna komisija za energiju FBiH	5	Revizija izvršena prvi put									
17.	Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo	23	Revizija izvršena prvi put									
Ukupno:		345	117	70	60%	18	15%	18	15%	11	10%	

U narednom pregledu daju se najznačajniji nalazi po subjektima revizije koji su bili temelj za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Dano mišljenje za 2016.godinu/ Najznačajniji nalazi
1	2
Zavod zdravstvenog osiguranja Zeničko dobojskog kantona	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Zbog nepravilnog knjigovodstvenog evidentiranja viška rashoda nad prihodima iznad visine izvora sredstava u iznosu 3.707.624 KM na kratkoročnim potraživanjima, ista su precijenjena a akumulirani višak rashoda nad prihodima podcijenjen za navedeni iznos.</p>

	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Potraživanja u 2016. godini na temelju regresnog postupka za naplatu štete su isknjižena, iako nije bilo temelja ni za evidentiranje istih jer nisu bili ispunjeni uvjeti za naplatu od trećih osoba, odnosno za provođenje regresnog postupka, a za značajan iznos otpisanih potraživanja nastupila je zastara. Zavod nije izvršio procjenu naplativosti iskazanih potraživanja na temelju regresnog postupka u iznosu od 988.220 KM.2. Doznačena su sredstva domovima zdravlja na ime nagradnog plaćanja timovima, koje nije predviđeno Naredbom o standardima i normativima zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH i Jedinstvenom metodologijom kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove;3. Nije osigurano postupanje sukladno točkama XXIII i XXV Jedinstvene metodologije, kojom se bliže utvrđuju kriteriji i mjerila za zaključivanje ugovora između nadležnog zavoda zdravstvenog osiguranja i zdravstvene ustanove, u dijelu zaključivanja ugovora i kontrole izvršenja zaključenih ugovora sa zdravstvenim ustanovama i namjenskog trošenja ugovorenih sredstava za provođenje zdravstvene zaštite;4. Nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.
<p>Zavod zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. U knjigovodstvenim evidencijama nisu iskazane preuzete obveze od Hercegovačko-neretvanske županije/kantona po temelju vraćanja kredita Saudijskom fondu za razvoj i Export-Import Banci Republike Koreje iz 2011. godine. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Za većinu poslovnih zgrada ne postoji vjerodostojna knjigovodstvena dokumentacija, niti dokumentacija o vlasništvu i posjedu, na temelju koje je izvršeno evidentiranje u poslovnim knjigama. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Izmirenjem preuzetih obveza od Hercegovačko-neretvanske županije/kantona, po temelju povrata kredita Saudijskom fondu za razvoj i Export-Import Banci Republike Koreje, Zavod financira kapitalna ulaganja u zdravstvene ustanove iako je financiranje kapitalnih ulaganja u zdravstvo isključiva obveza utemeljitelja;2. Popis sredstava i obveza nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, niti je izvršeno usuglašavanje obveza i potraživanja (konfirmacija salda) sa stanjem na dan 31.12.2016. godine prije sastavljanja financijskih izvješća i popisa sredstava i obveza sukladno navedenom Zakonu;3. Nabava usluga održavanja i nadogradnje programskih rješenja (IZIS), pregovaračkim postupkom bez objavljivanja obavijesti u iznosu od 239.552 KM nije izvršena sukladno Zakonu o javnim nabavama, u dijelu izrade natječajnog dokumenta. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sredstva za naknadu plaća po temelju porodičnog odsustva trebaju se osigurati u proračunu županije sukladno Zakonu o zdravstvenom osiguranju
	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p>

<p>Zavod zdravstvenog osiguranja Županije Posavske</p>	<p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zavod zdravstvenog osiguranja već duže razdoblje ostvaruje deficit koji sa 31.12.2016. godine iznosi 9.458.312 KM, dok su kratkoročne obveze 10.467.237 KM i najvećim dijelom se odnose na obveze po temelju liječenja osiguranika u zdravstvenim ustanovama u R Hrvatskoj i obveze za paušale u inozemstvu po međunarodnim ugovorima za socijalno osiguranje. Iako se Zavod obraćao Vladi Županije Posavske sa zahtjevom za pokriće gubitka za 2015. godinu kao i nepokrivenog gubitka iz ranijih godina u iznosu 9.168.951 KM, nisu poduzimane aktivnosti na stabiliziranju financijskog položaja Zavoda. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> Kod planiranja, izrade i donošenja Financijskog plana za 2016. godinu, nisu poštivane odredbe Zakona o proračunima u FBiH, niti je dana suglasnost Skupštine Županije kako na Financijski plan tako i na Izmjene i dopune financijskog plana za 2016. godinu; Zavod je stvarao i evidentirao rashode u razdoblju od 31.03. do 09.05.2016.godine, kada je donesen Financijski plan, iako je Zakonom propisano da ukoliko se ne donese financijski plan do 31.ožujka tekuće godine, rashodi se neće izvršavati u bilo koju svrhu, osim otplate duga, sve dok se ne usvoji financijski plan; Upućivanje osiguranika na liječenje u inozemstvo je vršeno na temelju Odluke o načinu upućivanja osiguranih osoba na liječenje izvan Županije Posavske i ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu na temelju uputnice, iako istom nije reguliran način upućivanja osiguranika Županije na liječenje u inozemstvo
<p>Zavod zdravstvenog osiguranja Tuzlanskog kantona</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Obračun amortizacije stalnog nematerijalnog sredstva nije izvršen sukladno članku 27. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, s obzirom na to da se stalna sredstva sustavno otpisuju primjenom godišnjih amortizacijskih stopa, koje proistječu iz procijenjenog vijeka trajanja stalnog sredstva ili primjenom amortizacijskih kvota utvrđenih na temelju planiranog korištenja stalnih sredstava. <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Redovni godišnji popis nije izvršen sukladno zakonskim propisima jer u jednom dijelu popisa nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja imovine sa knjigovodstvenim stanjem.
<p>Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica „DRIN“ Fojnica</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nisu okončane aktivnosti na izradi djeljive bilance između Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica DRIN i Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba BAKOVIĆI, koji su do 1994. godine poslovali kao jedan Zavod. <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravo na naknadu troškova prijevoza ostvaruje se sukladno Uredbi o naknadama koje nemaju karakter plaće, na temelju izdanog rješenja nadležnog rukovoditelja, a po prethodno podnesenom zahtjevu od strane zaposlenika. <p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p>

<p>Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba „BAKOVIĆI“ Fojnica</p>	<p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">Nisu okončane aktivnosti na izradi djeljive bilance između Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih lica DRIN i Zavoda za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba BAKOVIĆI, s obzirom na to da su navedeni zavodi do 1994. godine poslovali kao jedan Zavod. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Popis imovine i obveza, usklađivanje potraživanja i obveza, kao i sastavljanje Izvešća o popisu nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Pravo na naknadu troškova prijevoza ostvaruje se sukladno Uredbi o naknadama koje nemaju karakter plaće, na temelju izdanog rješenja nadležnog rukovoditelja, a po prethodno podnesenom zahtjevu od strane zaposlenika.
<p>Javna zdravstvena ustanova Univerzitetski klinički centar Tuzla</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Zbog neizvršenog ispravka sumnjivih i spornih potraživanja od 4.388.644 KM na teret rashoda, a koja se odnose na potraživanja od neosiguranih osoba (3.832.774 KM) i pravnih osoba (555.869 KM), rashodi razdoblja su manje iskazani za navedeni iznos, što je u konačnici utjecalo na točnost iskazanog finansijskog rezultata. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Kod nabave usluga servisiranja medicinske opreme i potrošnog medicinskog materijala i reagensa u iznosu od 1.380.903 KM, izbor dobavljača i zaključenje ugovora sa istima, izvršeno je putem pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavijesti, iako u svim slučajevima nisu ispunjeni uvjeti utvrđeni Zakonom o javnim nabavama, niti se može potvrditi da je u potpunosti osigurano načelo pravedne i otvorene konkurencije i da je postignuta transparentnost prema svim potencijalnim ponuđačima sukladno navedenom Zakonu. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Vrijednost temeljnog kapitala nije usuglašena u poslovnim knjigama i sudskom registru, niti je u sudskom registru izvršen upis Federacije BiH kao jednog od utemeljitelja sukladno Zakonu o zdravstvenoj zaštiti i odlukama Parlamenta FBiH i Skupštine Tuzlanskog kantona.JZU UKC Tuzla nema Nadzorni odbor iako je Statutom ove ustanove propisano imenovanje Nadzornog odbora.
<p>Sveučilišna klinička bolnica Mostar</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Zbog vrijednosnog neusklađivanja potraživanja starija od 12 mjeseci, odnosno ispravljanja na teret rashoda, rashodi su podcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.Protiv Sveučilišne kliničke bolnice Mostar su pokrenuti značajni sudski sporovi u iznosu 6.101.081 KM, a Bolnica je na kraju godine priznala rezerviranja za sudske sporove u iznosu od samo 78.695 KM, što nije sukladno zahtjevima MRS 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina, što nije dovoljno, zbog čega se ne može procijeniti efekt istog na finansijska izvješća.

3. Na dan bilance nije vršena procjena umanjenja vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme odnosno procjena nadoknadive vrijednosti sredstava sukladno zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine.

Skretanje pažnje:

- U razdoblju od 2010. do 2016. godine, Sveučilišna klinička bolnica je osiguranicima Zavoda zdravstvenog osiguranja Hercegovačko-neretvanske županije/kantona pružila zdravstvenih usluga u vrijednosti 345.693.712 KM, a naplatila od Zavoda, sukladno zaključenim ugovorima ukupno 264.354.615 KM, pa je više pruženih usluga nego što je naplaćeno od Zavoda za 81.339.097 KM. U istom razdoblju osiguranicima Zavoda zdravstvenog osiguranja Županije Zapadnohercegovačke pruženo je usluga u iznosu 155.270.969 KM a naplaćeno 66.200.738 KM, iz čega proizilazi razlika između pruženih i naplaćenih zdravstvenih usluga za ovo razdoblje 89.070.231 KM.
- Sveučilišna klinička bolnica Mostar već duže razdoblje posluje s gubitkom (iskazan gubitak iznad visine kapitala 73.407.639 KM, gubitak za 2016. godinu 9.130.226 KM), a ukupne obveze na dan 31.12.2016. godine iznosile su 104.661.142 KM, a tekuća imovina na dan 31.12.2016. godine 9.215.066 KM. Protiv Sveučilišne kliničke bolnice Mostar se vode značajni sudski postupci u vrijednosti 6.161.081 KM. Do danas nisu utvrđeni udjeli suosnivača u vlasništvu kao i prava i obveze koje proizilaze iz suosnivačkog dijela. Navedeno ukazuje na izuzetno težak finansijski položaj ove bolnice, što može utjecati na postojanje značajne neizvjesnosti u vezi sposobnosti Sveučilišne kliničke bolnice Mostar da posluje po načelu vremenske neograničenosti poslovanja, što nije objavljeno u Bilješkama uz finansijska izvješća.

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Vršena je nabava lož ulja, a da nije proveden postupak javne nabave, a vršeno je i dijeljenje pojedinih postupaka, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama;
2. Zaključivani su ugovori o djelu tijekom godine za sistematizirana radna mjesta, što nije sukladno odredbama Zakona o radu FBiH;
3. Prilikom isplata plaća u 2016. godini za razdoblje od kolovoza do prosinca 2016. godine nisu uplaćivani pripadajući porezi i doprinosi (6.620.874 KM). Sveučilišna klinička bolnica Mostar već duži niz godina isplaćuje plaće bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa, tako da su na dan 31.12.2016. godine iskazane obveze po neuplaćenim porezima i doprinosima 46.570.943 KM, što nije sukladno zakonskim i podzakonskim propisima;
4. Popis obveza i potraživanja na dan 31.12.2016. godine nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, niti je izvršeno usuglašavanje potraživanja i obveza sa stanjem na dan 31.12.2016. godine prije sastavljanja finansijskih izvješća i popisa imovine i obveza sukladno navedenom Zakonu.

Javna ustanova
Kantonalna
bolnica Zenica

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Zbog iskazavanja prihoda od izvanrednih donacija u iznosu od 562.432 KM, na temelju uplata od strane Vlade Kantona namijenjenih za nabavu i održavanje stalnih sredstava, koja nisu nabavljena u 2016. godini, prihodi i finansijski rezultat su precijenjeni za navedeni iznos;
2. Oprihodovane su otpisane obveze u iznosu od 236.080 KM, bez odobrenja dobavljača, zbog čega prihodi nisu realno iskazani u finansijskim izvješćima i isti su precijenjeni za navedeni iznos, a gubitak podcijenjen za isti iznos;

	<p>3. Nije izvršeno rezerviranje za sudske sporove na temelju aktualnih sudskih sporova sukladno zahtjevima MRS 37.-Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, s obzirom na to da su protiv Bolnice pokrenuti sudski sporovi u ukupnom iznosu od 7.761.695 KM, od čega se na sporove iz radnog odnosa odnosi 5.185.418 KM;</p> <p>4. Ne možemo potvrditi iskazani iznos odloženih prihoda po temelju novčanih doznaka u iznosu od 722.749 KM, jer su sredstva utrošena u ranijem razdoblju, a i dalje se iskazuju na navedenoj poziciji;</p> <p>5. Na datum bilance nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji je li vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme umanjena sukladno MRS 36. Umanjenje vrijednosti sredstava, niti je izvršen test na umanjeње investicija u tijeku, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa sukladno navedenom MRS-u.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bolnica ne raspolaže dokumentacijom za dokazivanje prava vlasništva ili prava raspolaganja nad nekretninama koje koristi, niti su riješeni imovinsko-pravni odnosi, u smislu da Bolnica nije izvršila prijenos prava upravljanja ili raspolaganja, odnosno vlasništva nad ovom imovinom. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Bolnica nije provodila postupke javnih nabava sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima, prilikom provođenja procedura pregovaračkih postupaka bez objavljivanja, otvorenih postupaka, kao i postupaka izravnim sporazumom za nabavu lijekova, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Sistematizacijom radnih mjesta po organizacijskim jedinicama, nisu jasno definirana ovlaštenja, odgovornosti zaposlenih, niti su dani opisi poslova i radnih zadataka zaposlenika. Broj izvršitelja po organizacijskim jedinicama je utvrđen prema stručnoj spremi, a ne prema radnom mjestu, što može utjecati na djelotvorno obavljanje poslova i uspješno rukovođenje Bolnicom.
<p>Zdravstvena ustanova Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Na datum bilance nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji je li vrijednost Nekretnina, postrojenja i opreme umanjena sukladno MRS 36 - Umanjenje vrijednosti sredstava, koja su u finansijskim izvješćima iskazana u iznosu od 29.215.538 KM, zbog čega nije bilo mogućnosti kvantificiranja potencijalnih efekata odstupanja od navedenih standarda na finansijska izvješća Bolnice za 2016. godinu.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Odredbama članka 41. Zakona o ustanovama je propisano da Utemeljitelj (Skupština Unsko – sanskog kantona) supsidijarno odgovara za obveze ustanove, ako aktom o osnivanju nije drukčije određeno i dužan je da pokrije višak rashoda nad prihodima ustanove u roku od 60 dana od dana usvajanja godišnjeg obračuna. Odlukom o zadržavanju prava i obveza Utemeljitelja prema Zdravstvenoj ustanovi Kantonalna bolnica „Dr. Irfan Ljubijankić“ Bihać, koju je donijela Skupština Unsko – sanskog kantona 1998. godine, u međusobnim pravima i obvezama Utemeljitelja i Bolnice, Utemeljitelj između ostalog ima prava i dužnosti pokrivati gubitak iskazan po završnom računu, na način utvrđen ovom Odlukom sukladno zakonu;

	<ul style="list-style-type: none">Bolnica u kontinuitetu iskazuje značajne gubitke od poslovanja koji su na dan 31.12.2016. godine rezultirali akumuliranim gubitkom od 16.232.663 KM. Bolnica ima probleme u održavanju likvidnosti i blagovremenom izvršenju obveza koje iznose 15.284.637 KM i veće su od kratkoročne imovine Bolnice za 11.535.778 KM. Po Zaključku Skupštine Unsko – sanskog kantona, Upravno vijeće Bolnice je 10.06.2016. godine usvojio Odluku o pokretanju postupka nabave kreditnih sredstava u iznosu od 13.000.000 KM, ali do vremena okončanja revizije, Bolnica nije uspjela realizirati kreditno zaduženje zbog problema osiguranja jamstva, a resorno Ministarstvo, Vlada i Skupština USK-a nisu pokretali nikakve dodatne aktivnosti.
Fond za zaštitu okoliša Federacije BiH	Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom
	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">Isplata regresa za godišnji odmor zaposlenima izvršena je na temelju odluka Upravnog vijeća i ravnatelja, iako nije bio ispunjen propisani uvjet da prethodna poslovna godina nije završena sa gubitkom sukladno internom aktu Bolnice;Provođenje pregovaračkog postupka bez objavljivanja obavijesti za nabavu usluga servisiranja i popravaka MRI aparata GE Signa HDxt 1,5 T (magnet) nije izvršeno sukladno Zakonu o javnim nabavama.
	Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje
	Temelj za izražavanje mišljenja: <ol style="list-style-type: none">Prilikom raspodjele sredstava tekućih transfera realiziranih putem Javnog poziva br. 1 (LOT 2, 3 i 4) u iznosu od 3.039.500 KM i Javnog poziva br. 2 (LOT 3 i 4) u iznosu od 3.393.000 KM, nisu u potpunosti ispoštivane odredbe Zakona o Fondu za zaštitu okoliša FBiH i Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda, što je imalo utjecaja na transparentnost dodjele sredstava krajnjim korisnicima;Prilikom raspodjele sredstava tekućih transfera po Javnom pozivu br. 2. LOT4-Projekti jačanja javne svijesti o značaju zaštite okoliša i održavanje tematskih konferencija i radionica u iznosu od 290.000 KM, nisu u potpunosti ispoštivane odredbe Pravilnika o mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjelu sredstava Fonda i Javnog poziva. Sredstva su dodijeljena Konzorciju, na ime projekta „Živimo prirodu“, za koji se ne može potvrditi da ispunjava uvjete LOT-a 4, jer se radi o uslugama reklame i promocije za potrebe Fonda, putem sredstava tekućih transfera;Nisu poduzete adekvatne mjere na naplati sumnjivih i spornih potraživanja, budući da Fond, za iskazana potraživanja za naknadu za upravljanje otpadom od električnih i elektronskih proizvoda od: „KIM TEC“ d.o.o Vitez 905.212 KM, „FIS“ d.o.o Vitez 235.591 KM i „Stanić-Trade“ d.o.o Sarajevo 98.109 KM, nije podnio nadležnim sudovima prijedloge za prinudno izvršenje po izdanim rješenjima, sukladno Zakonu o upravnom postupku, Zakonu o izvršnom postupku i Procedurama za naplatu naknada po rješenjima Fonda;Izvršene su isplate na temelju ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta.
Mišljenje o financijskim izvješćima: Negativno mišljenje	

<p>Fondacija za održivi razvoj – Odras</p>	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Fondacija, kao implementator „Projekta SME I i II“, iako je trebalo, nije knjigovodstveno evidentirala trošenje kreditnih sredstava u iznosu od 161.825.374 KM u okviru bilančnih pozicija, već u izvanbilančnoj evidenciji. Također, knjigovodstveno stanje novčanih sredstava na žiro računima Revolving fonda koja se vode u okviru izvanbilančne evidencije je za 50.000.000 KM veće u odnosu na stvarno stanje na izvodima banaka. Prethodno navedeno nije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;2. Godišnji popis imovine i obveza nije u cijelosti izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, jer nije izvršen popis vozila, svih obveza po temelju zaposlenih, novčanih sredstava u izvanbilančnoj evidenciji, što je imalo utjecaja na iskazano stanje imovine i obveza u finansijskim izvješćima;3. Obračun i isplata razlike plaće za period siječanj – prosinac 2015. godine izvršen je u bruto iznosu od 43.854 KM, iako nisu ispunjeni zakonski uvjeti, zbog čega su rashodi precijenjeni za navedeni iznos.
<p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p>	
<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Prilikom implementiranja „Projekta SME I i II“, evidentiranje trošenja kreditnih sredstava nije vršeno u okviru bilančnih pozicija, što nije sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH;2. Godišnji popis imovine i obveza nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, u dijelu usuglašavanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem stalnih sredstava, obveza i iskazanog knjigovodstvenog stanja novčanih sredstava koja se vode u izvanbilančnoj evidenciji;3. Fondacija nije vršila periodično izvješćivanje prema Federalnom ministarstvu financija, niti je sastavila i Vladi FBiH dostavila Konačna izvješća o završetku projekata, u cilju donošenja odluka o prijenosu ili davanju na korištenje nabavljenih stalnih sredstava i izvršenih radova krajnjim korisnicima, što nije sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije Programa javnih investicija, kao i propisanoj Metodologiji donesenoj na temelju Zakona o proračunima u FBiH. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Imajući u vidu postupak gašenja Fondacije koji se treba okončati 30.04.2017. godine, sukladno donesenoj Odluci Upravnog vijeća o prestanku rada Fondacije, Odlukom Vlade FBiH o imenovanju povjerenika za provedbu postupka prestanka rada Fondacije, a uzimajući u obzir značajnost imovine, prava i obveza Fondacije, neophodno je da Vlada FBiH, u okviru svojih nadležnosti poduzme sve zakonske mjere i aktivnosti u cilju potpune realizacije „Plana provođenja postupka gašenja Fondacije za održivi razvoj“ usvojenog Zaključkom 23.03.2017. godine.	
<p>Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Zbog nepoštivanja utvrđenih rokova za raspodjelu sredstava transfera u Godišnjem planu rada Fonda za 2016. godinu, u 2016. godini su više iskazani troškovi za 488.600 KM i isti su se trebali realizirati i evidentirati u 2015. godini, što je u konačnici utjecalo na točnost iskazanih rashoda i finansijskog rezultata Fonda. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Na poziciji stalnih sredstava u okviru prava iskazan je temeljni kapital u iznosu od 450.000 KM koji je uplaćen na temelju odluke Parlamenta FBiH o osnivanju Fonda

	<p>za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom iz 2010. godine, kao inicijalna sredstva za početak rada Fonda;</p> <ul style="list-style-type: none">• Na datum bilance na poziciji razgraničenih namjenskih prihoda za poticanje rehabilitacije i zapošljavanja iskazan je iznos od 15.502.933 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći je za 3.101.841 KM, što ukazuje da nisu stvoreni adekvatni preduvjeti da se prikupljena namjenska sredstva realiziraju pravovremeno i sukladno odredbama Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom, niti se može potvrditi da je Fond u potpunosti obavljao funkciju zbog koje je i utemeljen. Također, Fond nije propisao način mjerenja efekata u odnosu na uložena sredstva, što je bitno u cilju ostvarenja efikasnosti u poslovanju.
<p>Agencija za bankarstvo Federacije BiH</p>	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p>
	<p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Sredstava tekućih transfera nisu planirana na temelju realno očekivanih pokazatelja, nije dano detaljno obrazloženje plana istih, niti je prezentirana dokumentacija da su u Financijski plan uključena nerealizirana sredstva transfera odobrena po javnom pozivu iz prethodne godine, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH;2. Sredstva tekućih transfera za financiranje i sufinansiranje programa i projekata nisu se odobravalala i koristila sukladno namjenama propisanim Pravilnikom o raspodjeli ovih sredstava. Također nisu utvrđeni kriteriji za eliminaciju i mjerljivi kriteriji za ocjenu zahtjeva i izbor korisnika Novčanog poticaja za novo zapošljavanje osoba sa invaliditetom, što je posredno utjecalo na kršenje odredbi Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom.
	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Prema „Pravilniku o računovodstvu“ i „Računovodstvenim politikama i procjenama“, Agencija vodi knjigovodstvene evidencije i sastavlja financijska izvješća prema Kontnom planu za neprofitne organizacije. Imajući u vidu da Agencija obavlja djelatnost od javnog interesa mišljenja smo da bi Agenciji odgovaralo vođenje knjigovodstva prema Kontnom planu za proračunske korisnike. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Obračun i isplata naknada za rad članovima Upravnog vijeća Agencije u 2016. godini je vršena na temelju Odluke koja nije usklađena sa Zakonom o plaćama i drugim materijalnim pravima članova organa upravljanja institucija FBiH i javnih poduzeća u većinskom vlasništvu FBiH, zbog čega su troškovi Agencije na ime redovnih mjesečnih naknada članova Upravnog vijeća veći za iznos od najmanje 47.109 KM;2. Upravno vijeće je u 2016. godini donijelo dvije odluke kojima se regulira rad banaka, kao i Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu, za koje nije glasao propisani broj članova Upravnog vijeća, zbog čega donošenje navedenih akata nije sukladno odredbama Poslovnika o radu Upravnog vijeća i Statuta Agencije;3. Nabava usluga održavanja čistoće, goriva, kao i tonera i usluga održavanja pisača u 2016. godini je vršena bez provođenja procedure za izbor najpovoljnijeg dobavljača, što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama;

	<p>4. Obračun i isplata naknada za rad u povjerenstvima i projektnom timu je vršena za poslove iz nadležnosti Agencije koji su vezani za radni ciklus i obavljanje u tijeku radnog vremena.</p> <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imajući u vidu da je u parlamentarnoj proceduri Izmjena i dopuna Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH, neophodno je da Federalno ministarstvo financija u suradnji sa Vladom FBiH, poduzme sve aktivnosti kako bi se odredbama Izmjena i dopuna Zakona o Agenciji za bankarstvo FBiH osigurala veća transparentnost u radu i finansijskom poslovanju ove institucije kojoj su povjerena značajna javna ovlaštenja. Nedostatak transparentnosti i nedostatak nadzora nad finansijskim poslovanjem Agencije od strane Vlade FBiH i Parlamenta FBiH je jednim dijelom imalo za posljedicu konstatirane nepravilnosti u radu Agencije u ovom revizijskom izvješću; • S obzirom na to da su plaće zaposlenika Agencije neprimjereno visoke u odnosu na druge organe i institucije FBiH (prosječna neto plaća 3.170 KM), postoji potreba preispitivanja odredbi Pravilnika o plaćama i drugim primanjima zaposlenih od strane Upravnog vijeća Agencije. Također i naknade zaposlenima su utvrđene u značajno većim iznosima u odnosu na porezno dopustive rashode utvrđene Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak; • Unutarnjim aktima Agencije je predviđeno da direktor, bez suglasnosti Upravnog vijeća, utvrđuje broj zaposlenika za obavljanje poslova unutar Agencije i da isti odlučuje raspisuje li se javni oglas ili se prijem novih zaposlenika vrši bez raspisivanja javnog oglasa, što predstavlja nedostatak sustava unutarnjih kontrola i ukazuje na potrebu uređenja ove oblasti.
<p>Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u Federaciji BiH</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p>
	<p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Knjigovodstvene evidencije i finansijsko izvješćivanje Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH za 2016. godinu su sastavljeni prema MRS i MSFI, sukladno Pravilniku o računovodstvu Agencije. S obzirom na način financiranja i djelatnost koju obavlja, ista nije organizirala računovodstvo sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.
	<p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravilnik o plaćama i naknadama nije usklađen s pozitivnim zakonskim i podzakonskim propisima, niti obračun i isplata plaća i naknada zaposlenima u 2016. godini, s obzirom da se Kolektivni ugovor o pravima i obvezama poslodavaca i zaposlenika u oblasti zdravstva na području FBiH, ne odnosi na Agenciju za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH. Ne možemo potvrditi opravdanost isplate toplog obroka i regresa u većem iznosu od zakonski utvrđenog neoporezivog iznosa, na koji su obračunani i plaćeni pripadajući porezi i doprinosi; 2. Finansijskim planom za 2016. godinu nisu predviđeni kapitalni izdaci, koji su realizirani u 2016. godini. Iako su povećani prihodi, rashodi i broj zaposlenih u odnosu na planirane, nije izvršena Izmjena i dopuna Finansijskog plana za 2016. godinu.
<p>Regulatorna komisija za</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Pozitivno mišljenje</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Pozitivno mišljenje</p>

<p>energiju Federacije BiH</p>	<p>Bez utjecaja na dano mišljenje, skrenuta je pažnja na sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">• Za realizaciju Odluke Parlamenta FBiH o kupnji zemljišta u Mostaru za izgradnju poslovnog prostora i rješavanje smještaja FERK-a, osigurana su sredstva iz ostvarenog viška prihoda nad rashodima. Iako su se nadležni FERK-a obračali Vladi FBiH, Vladi HNK/Ž-a i Gradskoj upravi Grada Mostara, do okončanja revizije nije izvršena kupnja zemljišta, kako bi se pristupilo izgradnji poslovnog prostora. Navedeno je imalo za posljedicu da se značajna sredstva na godišnjoj razini izdvajaju za najam poslovnog prostora od 2004. godine, po cijeni od 22 KM po m².• Broj izdanih valjanih dozvola iz sektora naftne industrije tijekom 2016. godine se povećao sa 92 na 239 u odnosu na prethodnu godinu ali je izvršeno samo osam nadzora, a za iste nije usvojen godišnji plan, niti su definirani kriteriji za izbor nositelja dozvola za nadzor, niti članova tima za obavljanje istog. S obzirom na to da se radi o jednoj od nadležnosti FERK-a koja nije detaljno definirana unutarjnim propisima, ukazuje se na potrebu reguliranja istog unutarnjim aktom u narednom razdoblju.
<p>Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja Sarajevo</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Potraživanja starija od 12 mjeseci u iznosu od 5.845.178 KM nisu vrijednosno usklađena, odnosno ispravljena na teret rashoda, što je imalo za posljedicu da su rashodi podcijenjeni, a potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni za navedeni iznos.2. Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja je u finansijskim izvješćima iskazao nekretnine, postrojenja i opremu 2.985.950 KM, priznate po trošku stjecanja umanjenom za obračunanu amortizaciju. Institut nije izvršio procjenu umanjivanja vrijednosti ove imovine na dan 31.12.2016. godine, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti sredstava sukladno zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Također, u okviru dugotrajne imovine na dan 31.12.2016. godine iskazani su stanovi u vrijednosti 752.912 KM, od kojih se ne ostvaruju ekonomske koristi, i od kojih većina nije u posjedu ni pod kontrolom Instituta, što za posljedicu ima da su imovina i kapital precijenjeni za navedeni iznos.3. Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja na kraju godine nije priznao adekvatna rezerviranja po izvjesnim sudskim sporovima, za koje se ne može procijeniti efekt utjecaja na finansijska izvješća, sukladno zahtjevima MRS 37 - Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna imovina. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Popis imovine i obveza na dan 31.12.2016. godine nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH u dijelu naturalnog popisa stalnih sredstava, niti je izvršeno usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obveza;2. Vršena je nabava goriva, održavanje i servisiranje vozila i liftova, usluge tjelesne zaštite osoba i imovine u iznosu od najmanje 84.095 KM, a da nisu provedeni postupci javnih nabava, a postupci javnih nabava su se provodili do 07.11.2016. godine, kada je usvojen Plan javnih nabava za 2016. godinu što nije sukladno Zakonu o javnim nabavama.

3.1.7 Poduzeća u većinskom državnom vlasništvu

Ured za reviziju, u 2017. godini, planirao je i izvršio financijsku reviziju za 2016. godinu kod deset poduzeća u većinskim državnom vlasništvu⁹ (u daljnjem tekstu: poduzeća).

Pregled ostvarenih ukupnih prihoda, rashoda, financijskog rezultata, kratkoročnih i dugoročnih obveza kod revidiranih subjekata je sljedeći:

Redni broj	Subjekti revizije	Ostvareni prihod u 2016. godini u KM	Ostvareni rashodi u 2016. godini u KM	Ostvarena dobit (gubitak) u 2016. godini u KM	Kratkoročne obveze na dan 31.12.2016. godine u KM	Dugoročne obveze na dan 31.12.2016. godine u KM
1	2	3	4	5	6	7
1.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	143.880.912	143.717.740	163.172	92.476.801	21.763.751
2.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	32.716.981	52.982.318	(20.265.337)	139.225.756	1.351.954
3.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	35.955.520	47.159.499	(11.203.979)	95.131.380	17.093.490
4.	R.M.U.“ Đurđevik“ d.o.o	38.684.293	38.494.050	190.243	18.691.414	11.634.566
5.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	5.548.209	5.542.722	5.487	7.202.100	6.448.177
6.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic	4.982.630	4.864.155	118.475	1.153.063	42.347
7.	J.U. „Coming“ Široki Brijeg	1.525.112	1.518.196	6.916	873.542	-
8.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	4.449.931	4.338.081	111.850	2.046	3.813.506
9.	J.P. „Parkovi“ Mostar	4.043.422	4.035.146	8.276	3.842	1.987.808
10.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	8.556.666	8.532.085	24.581	3.850.567	1.553.148
	Ukupno:	280.343.676	311.183.992	(30.840.316)	358.610.511	65.688.747

Iz gore navedene tablice vidi se da je ostvareni prihod revidiranih poduzeća u 2016. godini iskazan 280.343.676 KM, a ukupni rashodi 311.183.992 KM. Dva rudnika mrkog ugljena iskazala su gubitak u ukupnom iznosu 31.369.316 KM, a preostalih osam poduzeća iskazalo je dobit u ukupnom iznosu 629.000 KM. Ukupne dugoročne obveze, na dan 31.12.2016. godine, za revidirana poduzeća iskazane su 65.688.747 KM, dok su kratkoročne obveze 358.610.511 KM.

U revidiranim poduzećima na dan 31.12.2016. godine bilo je zaposleno 4.740 zaposlenika.

Dana su sljedeća mišljenja o financijskim izvješćima i o usklađenosti sa zakonskim propisima:

⁹ Nadležnost Ureda za reviziju obuhvaća i poduzeće u kojem država ima vlasnički udio od 50% plus jednu dionicu ili više (Zakon o reviziji institucija u FBiH, članak 11, stavak 3).

R B	Subjekti revizije	Dano mišljenje	
		o finansijskim izvješćima	o usklađenosti sa zakonskim propisima
1	2	3	3
1.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
2.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
3.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	Negativno mišljenje	Negativno mišljenje
4.	R.M.U.“ Đurđevik“ d.o.o	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
5.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
6.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic *	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
7.	„Coming“, javna ustanova za komunalne djelatnosti, Široki Brijeg	Mišljenje s rezervom	Mišljenje s rezervom
8.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom
9.	J.P. „Parkovi“ Mostar	Mišljenje s rezervom	Negativno mišljenje
10.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	Negativno mišljenje	Mišljenje s rezervom

3.1.7.1 Glavni nalazi i preporuke

Najveći propusti i nepravilnosti utvrđeni prilikom obavljanja revizija za 2016. godinu, zbog kojih su izražena gore navedena mišljenja, odnose se na sljedeće:

- Prilikom sastavljanja finansijskih izvješća nisu dosljedno primjenjivane odredbe Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja (MSFI) i Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), što je imalo za posljedicu da nisu realno iskazana sredstva, obveze, finansijski rezultat, a samim time ni kapital.

Prilikom sastavljanja i prezentacije finansijskih izvješća, obvezna je primjena Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS) i Međunarodnih standarda finansijskog izvješćivanja (MSFI), kako nalažu odredbe Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

- Investicije (sredstva u pripremi) se vode veoma dugo, stavlja se u upotrebu, bez prethodno izvršene kolaudacije i tehničkog prijema. U bilancama je iskazana imovina od koje se ne očekuju nikakve ekonomske koristi. Na datum bilance nije vršeno mjerenje nadoknadive vrijednosti iskazane imovine sukladno zahtjevima MRS 36 – Umanjenje vrijednosti imovine.

Na datum bilance vršiti procjenu postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, odnosno procjenu nadoknadive vrijednosti takvog sredstva sukladno MRS 36. - Umanjenje vrijednosti imovine.

- Nije vršen obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha sukladno zahtjevima MRS 2- Zalihe, zbog čega nije moguće utvrditi efekte odstupanja između proizvedene i realizirane količine, te efekte između prodajne cijene i cijene koštanja.

Radi realnog iskazivanja imovine i finansijskog rezultata, uspostaviti robno-materijalno knjigovodstvo za proizvodnju i skladištenje zaliha. Izvršiti vrednovanje odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha sukladno zahtjevima MRS 2-Zalihe.

- Nije vršen ispravak vrijednosti svih zastarjelih i nenaplativnih potraživanja, a nisu ni poduzimane sve zakonom propisane radnje naplate, kako ne bi nastupila zastara.

Intezivirati aktivnosti naplate potraživanja, kako ne bi došlo do zastare, te vršiti umanjenje vrijednosti potraživanja do naplativog iznosa na teret rashoda poslovanja.

- Isplaćivane su neto plaće zaposlenima bez uplate pripadajućih doprinosa i poreza, što je nedopustiva aktivnost na temelju članka 41. Zakona o javnim poduzećima u FBiH i članka 11. Zakona o doprinosima.

Isplatu plaća zaposlenima vršiti uz poštivanje odredbi Zakona o doprinosima i odredbi članka 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.

- Vršena je isplata regresa za godišnji odmor, iako je poslovanje u tekućoj, a i u prethodnim godinama bilo sa značajnim gubitkom.

Preispitati opravdanost donošenja odluke o isplati regresa za godišnji odmor u uvjetima poslovanja sa gubitkom.

- Ugovori za obavljanje privremenih i povremenih poslova zaključivani su na razdoblje od tri mjeseca, u kontinuitetu cijelu godinu. Neki ugovori za privremene i povremene poslove traju neprekidno po tri ili četiri godine.

Ugovore o privremenim i povremenim poslovima zaključivati samo za poslove koji nisu sistematizirani Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta i samo u slučajevima i na način predviđen člankom 166. Zakona o radu.

- Rezerviranja po temelju izvjesnih sudskih sporova nisu vršena sukladno zahtjevima MRS 37.-Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva.

Rezerviranja po temelju izvjesnih sudskih sporova vršiti sukladno zahtjevima MRS 37.-Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva, kako bi finansijska izvješća po svim bitnim pitanjima prikazali istinito i objektivno finansijski položaj i rezultat poslovanja.

- Nabave nisu vršene u potpunosti sukladno procedurama iz Zakona o javnim nabavama i provedbenim aktima (postupci nisu pokretani blagovremeno, izbor postupaka nije adekvatan i nabave su vršene na temelju ugovora zaključenih u prethodnim godinama).

Nabave u potpunosti vršiti sukladno procedurama iz Zakona o javnim nabavama i provedbenim aktima vezanima za javne nabave.

- Popis imovine i obveza nije izvršen detaljno i sveobuhvatno u svim poduzećima, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja imovine i obveza sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, kako nalaže članak 25. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji BiH.

Popis imovine i obveza vršiti detaljno i sveobuhvatno, tj. utvrditi stvarno stanje, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

- Za dio poduzeća Bilješke uz financijska izvješća nisu sastavljane sukladno točki 25. MRS 1 – Prezentacija financijskih izvješća jer menadžment pri sastavljanju financijskih izvješća nije procijenio sposobnost poduzeća da nastavi poslovati u vremenski neograničenom razdoblju.

Bilješke uz financijska izvješća sastavljati sukladno točki 25. MRS 1 – Prezentacija financijskih izvješća.

Ured za reviziju institucija u FBiH vršeci reviziju financijskih izvješća tekuće godine daje ocjenu postupanja po preporukama danima u prethodno obavljenoj reviziji.

Budući da se revizija financijskih izvješća kod devet poduzeća radila prvi put, a kod jednog poduzeća prije deset godina, u sljedećoj tablici dajemo pregled danih preporuka za 2016. godinu.

Redni broj	Subjekti revizije	Dane preporuke za 2016. godinu
1.	„Energoinvest“ d.d. Sarajevo*	13
2.	R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica	19
3.	R.M.U. „Breza“ d.o.o. Breza	18
4.	R.M.U.“ Đurđevik“ d.o.o	14
5.	K.J.P. „Z.O.I. 84“ Olimpijski centar d.o.o. Sarajevo	18
6.	Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic *	15
7.	„Coming“, javna ustanova za komunalne djelatnosti, Široki Brijeg	12
8.	J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	15
9.	J.P. „Parkovi“ Mostar	16
10.	K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla	20
	Ukupno:	160

*Dane su 3 preporuke, međutim ocjena postupanja po preporukama nije vršena zbog značajnog proteka vremena.

U narednom pregledu daju se najznačajniji nalazi po subjektima revizije koji su bili temelj za izražavanje mišljenja:

Subjekti revizije	Dano mišljenje za 2016.godinu/ Najznačajniji nalazi
1	2
„Energoinvest“ d.d. Sarajevo	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <p>1. Ne možemo potvrditi iskazanu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od 113.479.576 KM, s obzirom na to da se vodi po revalorizacijskom modelu, a</p>

posljednji put procjena fer vrijednosti navedene imovine izvršena je 01.01.2012. godine, što nije sukladno standardu 16 Nekretnine, postrojenja i oprema. Za imovinu koja se iskazuje po trošku stjecanja u iznosu 2.592.732 KM Društvo nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti kako nalaže Međunarodni računovodstveni standard 36 Umanjenje vrijednosti sredstava. Efekte eventualnih usuglašavanja i njihov utjecaj na financijska izvješća nije moguće kvantificirati;

2. U okviru ostalih dugoročnih potraživanja iskazana su i nenaplaćena potraživanja u iznosu od 22.423.386 KM. Društvo na datum bilance nije procijenilo naplativost ovih potraživanja, kako je definirao Međunarodni računovodstveni standard 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje. Nisu procjenjivani efekti na financijska izvješća;
3. Kratkoročne obveze na dan 31.12. 2016. godine su za 59.486.147 KM veće od kratkoročne imovine Društva (bez imovine namijenjene prodaji). Protiv Društva se vode značajni sudski sporovi, a nad nekretninama Društva postoje založna prava. Navedeno ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Bilješkama uz financijska izvješća sukladno MRS 1 Prezentacija financijskih izvješća.

Skretanje pažnje:

- Nadzorni odbor Društva na sjednici održanoj dana 26.02.2016. godine, nije usvojio Izvješće o poslovanju i financijska izvješća Društva za 2015. godinu i dotadašnja Uprava je razriješena i imenovana nova. Nova Uprava je zauzela stav da je potrebno izvršiti određene korekcije u financijskim izvješćima za 2015. godinu, po ranije dobivenim preporukama od revizorske kuće angažirane od strane Društva. Nakon provedenih korekcija financijskih izvješća, za 2014. godinu iskazan je gubitak od 6.600.909 KM (prije korekcije iskazana dobit 147.127 KM), a za 2015. godinu iskazan je gubitak od 26.494.643 KM (prije korekcije iskazana dobit 1.483.299 KM). Korekcije financijskih izvješća za 2014. i 2015. godinu, imale su za posljedicu smanjenje kapitala Društva u ukupnom iznosu od 84.025.213 KM;
- Između Društva, prodavatelja i DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb Republika Hrvatska, kupca, dana 06.02.2015. godine zaključen je Ugovor o kupoprodaji br. 02-19-1052-11/14. Predmet kupoprodaje su nekretnine u Hrvatskoj: jedna poslovna zgrada u Zagrebu, terminal naftnih derivata u Zagrebu i 15 benzinskih crpki na različitim lokacijama u Hrvatskoj. Ugovorena kupoprodajna cijena za navedene nekretnine je 12.937.815 KM (6.615.000 EUR). Kupac nije platio ugovorenu kupoprodajnu cijenu za nekretnine od kojih ostvaruje prihode, a u međuvremenu je u posjed dvije benzinske crpke uveo i tvrtku LUKOIL. Kod Trgovačkog suda u Zagrebu je 21.12.2016. godine podnesena tužba protiv DIRUS PROJEKT d.o.o. Zagreb i LUKOIL, radi utvrđivanja ništavnosti Ugovora o kupoprodaji, predaje u posjed predmetnih nekretnina i isplate naknade iz ostvarene koristi. Ugovor o kupoprodaji je knjigovodstveno evidentiran u lipnju 2016. godine, kada je nova Uprava temeljem Odluka Nadzornog odbora vršila izmjenu financijskih izvješća za 2014. i 2015. godinu.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Društvo ima značajne kratkoročne obveze koje su veće od kratkoročne imovine Društva (bez imovine namijenjene prodaji), protiv Društva se vode značajni sudski sporovi, nad nekretninama Društva postoje založna prava i isto ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem. Prema gore navedenom, nije se dosljedno postupalo na zaštitu imovine Društva i nije postupano sukladno članku 32. (4) Zakona o gospodarskim društvima kojim je propisano da osobe koje imaju posebne dužnosti

	<p>prema Društvu izvršavaju poslove savjesno, s pažnjom dobrog gospodarstvenika i u razumnom uvjerenju da se djeluje u najboljem interesu Društva;</p> <ol style="list-style-type: none">2. Društvo nije vršilo test na umanjene vrijednosti imovine i zaliha, procjenu fer vrijednosti nekretnina i naplativost potraživanja sukladno Međunarodnim računovodstvenim standardima. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je Društvo postupalo sukladno članku 11. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH koji propisuje da se sustav računovodstva zasniva na računovodstvenim načelima: točnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te na Međunarodnim računovodstvenim standardima;3. Društvo nije isplaćivalo plaće i naknade plaća nakon obavljenog rada u razdobljima isplate koji ne mogu biti duži od 30 dana, kako je propisano člankom 79. Zakona o radu. Također, Društvo nije uplatilo pripadajuće poreze i doprinose (MIO, zdravstvo i nezaposlenost) na isplaćene plaće u 2016. godini u rokovima kako je propisano člankom 11. Zakona o doprinosima i člankom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa. Ukupno obveze na dan 31.12.2016. godine za neisplaćene neto plaće zaposlenima (za razdoblje 09.-12- mjesec 2016. godine) iskazane su 1.840.588 KM, a neuplaćene obveze za poreze i doprinose iznose 299.064 KM.
<p>R.M.U. „Zenica“ d.o.o Zenica</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvješća, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti sredstava sukladno zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi sadašnje vrijednosti 86.853.177 KM može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda;2. Iskazane zalihe rovnog ugljena u iznosu 2.110.580 KM, veće su od njihove nadoknadive vrijednosti od 1.202.687 KM, jer nisu vrednovane sukladno zahtjevima MRS 2 – Zalihe, po kojem se zalihe vrednuju po nižoj od sljedeće dvije vrijednosti – nabavnoj vrijednosti (cijeni koštanja) ili neto prodajnoj vrijednosti. Minimalni efekt odstupanja utvrđen na temelju raspoloživih podataka je 907.893 KM, što je imalo za posljedicu da su zalihe i financijski rezultat precijenjeni, a troškovi podcijenjeni za navedeni iznos;3. Društvo je na poziciji Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanku poslovanja iskazalo građevine i opremu sadašnje vrijednosti 146.245.896 KM, koja ne ispunjava zahtjeve standarda MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i obustavljenom poslovanju, kojim su jasno definirani kriteriji koji trebaju biti zadovoljeni da bi se dugotrajna imovina namijenjena prodaji klasificirala kao kratkotrajna imovina. Navedeno je imalo za posljedicu da na rekvificiranu imovinu nije obračunavana amortizacija od 2011. godine, čime su podcijenjeni troškovi, a precijenjen financijski rezultat;4. Društvo je na kraju godine izvršilo rezerviranja za sudske sporove 910.969 KM, iako se prema prezentiranoj dokumentaciji i procjeni pravne službe na izvjesne sudske sporove odnosi 15.634.902 KM što nije sukladno zahtjevima MRS 37 – Rezerviranja za potencijalne obveze i potencijalna sredstva. Navedeni iznos rezerviranja nije dovoljan, jer je značajan broj sporova okončan;5. Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 20.265.337 KM. Akumulirani gubitak ranijeg razdoblja je 124.253.658 KM, što zajedno sa gubitkom izvještajne godine čini 70% temeljnog kapitala Društva. Kratkoročne obveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 139.225.756 KM (od čega se na poreze i doprinose po temelju isplaćenih plaća zaposlenima odnosi 93.666.710 KM), a tekuća imovina (bez imovine namijenjene prodaji) iskazana je 4.164.824 KM. Ovakav izuzetno težak

financijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Bilješkama uz financijska izvješća sukladno MRS 1 - Prezentacija financijskih izvješća.

Skretanje pažnje:

- Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) nisu poduzimali adekvatne aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Društvo nije uplaćivalo pripadajuće poreze i doprinose (MIO, zdravstvo i nezaposlenost) na isplaćene plaće u 2016. godini u iznosu od 12.465.970 KM kako je definirano člankom 41. Zakona o javnim poduzećima u FBiH; člankom 11. Zakona o doprinosima, člankom 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakona o porezu na dohodak i člankom 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Društvo ni prethodnih godina nije uplaćivalo doprinose i poreze na isplaćene plaće tako da ukupno neuplaćene obveze za poreze i doprinose na dan 31.12.2016. godine iznose 93.666.710 KM;
2. Regres za godišnji odmor isplaćen je u ukupnom iznosu 1.732.974 KM (odnosno 907 KM po zaposleniku). Na razliku između oporezivog i neoporezivog dijela isplaćenog regresa obračunani su porezi i doprinosi, ali isti nisu uplaćeni sukladno Zakonu o doprinosima;
3. Društvo nije provodilo postupke javnih nabava sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog izbora postupka nabave i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabave u ukupnom iznosu 677.104 KM i u dijelu planirane i ugovorene visine nabave u ukupnom iznosu 98.908 KM.

**R.M.U. „Breza“
d.o.o. Breza**

Mišljenje o financijskim izvješćima: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Nekretnine, postrojenja i oprema sadašnje vrijednosti 105.264.430 KM nisu iskazane sukladno odredbama paragrafa 29. MRS 16- Nekretnine, postrojenja i oprema kojim je definirano da subjekt treba izabrati ili model troška ili model revalorizacije kao svoju računovodstvenu politiku i treba tu politiku primijeniti na cjelokupnu grupu nekretnina, postrojenja i opreme. Društvo za dio imovine koristi model revalorizacije, a za dio model troška iskazivanja stalnih sredstava nakon početnog priznavanja;
2. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvješća, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti sredstava sukladno zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda;
3. Društvo nije vršilo obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha ugljena, sukladno MRS 2 - Zalihe i Računovodstvenim politikama, te nije moguće utvrdi efekte odstupanja između proizvedene i realizirane količine ugljena, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja ugljena;
4. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje zaliha, a samim time nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalažu članci 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na financijska izvješća nije moguće kvantificirati;

5. Društvo je za 2016. godinu iskazalo gubitak u poslovanju u iznosu od 11.203.979 KM. Akumulirani gubitak prethodnih godina iskazan je 88.164.428 KM, što zajedno sa iskazanim gubitkom izvještajne godine premašuje ukupan kapital Društva za 1.760.407 KM. Kratkoročne obveze na dan 31.12. 2016. godine iskazane su 95.131.380 KM (od čega se na poreze i doprinose po temelju isplaćenih plaća zaposlenima odnosi 69.504.112 KM), a tekuća imovina iskazana je 2.641.567 KM. Protiv Društva se vodi značajan broj sudskih sporova ukupne vrijednosti 24.005.194 KM. Ovakav izuzetno težak finansijski položaj Društva ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu njegove sposobnosti da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem, što nije objavljeno u Bilješkama uz finansijska izvješća sukladno MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvješća.

Skretanje pažnje:

- Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) nisu poduzimali adekvatne aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem

Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Društvo duži niz godina isplaćuje plaće bez uplate pripadajućih poreza i doprinosa, tako da su na dan 31.12.2016. godine, iskazane obveze po neuplaćenim porezima i doprinosima 69.504.112 KM. Navedeno nije sukladno članku 41. Zakona o javnim poduzećima u FBiH; članku 11. Zakona o doprinosima, članku 23. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa, Zakonu o porezu na dohodak i članku 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak;
2. Regres za godišnji odmor isplaćen je u ukupnom iznosu 1.295.677 KM (905 KM po zaposleniku). Za razliku između oporezivog i neoporezivog dijela isplaćenog regresa obračunani su porezi i doprinosi, ali isti nisu plaćeni sukladno Zakonu o doprinosima;
3. Uprava nije provodila postupke javnih nabava sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog izbora postupka nabave u ukupnom iznosu 62.240 KM i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabava u ukupnom iznosu 369.615 KM.

**R.M.U.“
Đurđevik“
d.o.o**

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Na dan 31.12.2016. godine, kao ni na datume prethodnih izvješća, Društvo nije izvršilo mjerenje nadoknadive vrijednosti sredstava sukladno zahtjevima MRS 36 - Umanjenje imovine. Posljedica navedenog je da se knjigovodstvena vrijednost, nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi i investicija u tijeku može značajno razlikovati od one koja bi se utvrdila prema zahtjevima Standarda;
2. Društvo nije vršilo obračun proizvodnje i evidentiranje zaliha ugljena (osim sitnog ugljena granulacije 0-3 mm), sukladno MRS 2 – Zalihe, te nije moguće utvrdi efekte odstupanja između proizvedene i realizirane količine ugljena, te efekte razlike između prodajne cijene i cijene koštanja ugljena;
3. Prema prezentiranoj dokumentaciji, protiv Društva su podignute tužbe u ukupnom iznosu od 13.324.558 KM, od čega se na izvjesne sudske sporove odnosi 2.258.134 KM. Iako Društvo ima i zakonsku obvezu da obnovi zemljište korišteno za vađenje rude, nije vršilo rezerviranje po tom temelju, već je na dan 31.12.2016. godine izvršilo rezerviranja samo za gore navedene sudske sporove, u iznosu od samo 150.622 KM, što nije dovoljno i što nije sukladno zahtjevima iz MRS 37 – Rezerviranja, potencijalne obveze i potencijalna sredstva. Ne možemo procijeniti efekt ovog odstupanja na finansijska izvješća;

4. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje zaliha ugljena (osim sitnog ugljena granulacije 0-3 mm), a samim time nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalažu članci 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na finansijska izvješća nije moguće kvantificirati;
5. Kratkoročne obveze na dan 31.12.2016. godine su za 8.413.401 KM veće od kratkoročne imovina Društva, a protiv Društva se vode značajni sudski sporovi te nisu izvršena rezerviranja za obnovu zemljišta korištenog za vađenje rude sukladno Zakonu o rudarstvu FBiH. Navedeno ukazuje na postojanje značajne neizvjesnosti u pogledu sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem što nije objavljeno u Bilješkama uz finansijska izvješća sukladno MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvješća.

Skretanje pažnje:

- Organi upravljanja (Skupština i Nadzorni odbor) nisu poduzimali adekvatne aktivnosti u cilju sposobnosti Društva da nastavi sa vremenski neograničenim poslovanjem.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Uprava nije provodila postupke javnih nabava sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog izbora postupka nabave i izbjegavanja dijeljenja predmeta nabava u ukupnom iznosu 4.748.123 KM.

**K.J.P. „Z.O.I.
84“ Olimpijski
centar d.o.o.
Sarajevo**

Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Zemljište ispod Olimpijskog kompleksa Zetra koje je prema zemljišnim knjigama u vlasništvu Društva, procijenjene vrijednosti 18.328.800 KM nije evidentirano u poslovnim knjigama, što je imalo za posljedicu da su imovina i kapital podcijenjeni za navedeni iznos;
2. Društvo je na dan 31.12.2016. godine iskazalo na poziciji danih predujmova 505.820 KM, koji se odnose na kupljene prostorije u hotelu Bjelašnica u 2012. godini. Navedena imovina nije evidentirana na odgovarajućoj poziciji, već u okviru danih predujmova;
3. Društvo je po temelju unosa imovine, odnosno početnog priznavanja objekta „Opservatorij na planini Bjelašnica“ za vrijednost od 530.000 KM povećalo prihode, umjesto da je povećalo temeljni kapital, što je imalo za posljedicu da su prihodi i finansijski rezultat precijenjeni a kapital podcijenjen za navedeni iznos;
4. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obveza, a samim time nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako je propisano člancima 25. i 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na finansijska izvješća nije moguće kvantificirati.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Uprava Društva, nije razmatrala plan poslovanja na godišnjoj razini, iako je postojala potreba, te sukladno njegovim ciljevima nije revidirala niti usuglasila plan poslovanja radi prilagođavanja kretanjima na komercijalnom tržištu, kako nalaže članak 24. Zakona o javnim poduzećima u FBiH;
2. Uprava nije provodila postupke javnih nabava sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu pravilnog izbora postupka nabave i poštivanja odredbi zaključenih ugovora.

	<p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Društvo obavlja djelatnost imovinom koja mu je dana na upravljanje, a koja je u cijelosti u vlasništvu Utemeljitelja – Kantona Sarajevo. Odlukom Skupštine Kantona Sarajevo od 16.02.2006. godine definirano je da će Skupština u roku od 6 mjeseci odrediti koja prirodna bogatstva i dobra od općeg interesa i sredstva kojima posluje Društvo su u državnom vlasništvu, odnosno vlasništvu Kantona Sarajevo. Vrijednost i vlasnička struktura kapitala u „ZOI 84“ Olimpijski Centar Sarajevo sa stanjem 31.12.2006. godine utvrdit će se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ove Odluke, a Odluka, odnosno oblik organizacije će se uskladiti sa utvrđenom vlasničkom strukturom kapitala u roku od 60 dana od dana donošenja rješenja. Do okončanja revizije Skupština Kantona Sarajevo nije donijela gore navedene Odluke niti je započela aktivnosti u vezi identificiranja i vrednovanja imovine koja je dana Društvu na upravljanje, kako bi Društvo sukladno tome izvršilo pravilno knjigovodstveno evidentiranje imovine na odgovarajućim bilančnim pozicijama.
<p>Šumarstvo „Prenj“ d.d. Konjic</p>	<p>Mišljenje o finansijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Društvo je u finansijskim izvješćima za 2016. godinu iskazalo nekretnine, postrojenja i opremu u pripremi u iznosu 179.000 KM, koje se odnosi na započete radove na izgradnji poslovne zgrade još u razdoblju do 1992. godine, a nije izvršilo test na umanjenje vrijednosti, kako bi se utvrdilo odstupanje nadoknadive vrijednosti imovine od knjigovodstvenog iznosa, kako nalaže Međunarodni računovodstveni standard 36-Umanjenje imovine;Društvo ne vodi materijalno knjigovodstvo i nema evidenciju o količini i cijeni proizvedenih i skladištenih drvnih asortimana. Zalihe gotovih proizvoda na datum bilance iskazane su 249.079 KM i utvrđene su popisom. Međutim, nije vršeno vrednovanje, odnosno usklađivanje vrijednosti zaliha gotovih proizvoda sukladno MRS 2 – Zalihe, zbog čega se ne mogu izmjeriti efekti na finansijski rezultat;Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje imovine i obveza, a samim time nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, te efekte na finansijska izvješća nije moguće kvantificirati. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">Društvo posluje u uvjetima nepostojanja zakona o šumama, kako federalnog tako ni županijskog, zbog čega gospodari šumama bez šumskogospodarskog temelja i projekata za izvođenje radova na koje daje suglasnost Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva. Za 2015. i 2016. godinu, Društvo je donijelo Godišnje planove upravljanja šumama, na koje je dalo suglasnost Općinsko vijeće Općine Konjic, Zaključkom. Općinsko vijeće Općine Konjic nema nadležnost za davanje suglasnosti na Planove upravljanja šumama, imajući u vidu da su šume prirodno bogatstvo u vlasništvu Federacije BiH, te da se njima može gospodariti jedino na temelju potpisanog ugovora sa Županijskim ministarstvom za poljoprivredu, vodoprivredu i šumarstvo o prijenosu poslova gospodarenja državnim šumama, kako je regulirano u ostalim županijama u Federaciji BiH. Da bi se zakonski riješilo gospodarenje šumama, neophodno je da se uključi Skupština, Vlada i resorno ministarstvo Hercegovačko-neretvanske županije/kantona. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">Uprava Društva nije sastavila trogodišnji plan poslovanja sukladno člancima 23. i 24. Zakona o javnim poduzećima u Federaciji Bosne i Hercegovine;

	<p>2. Određene nabave nisu provedene sukladno procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavama, njegovim provedbenim i vlastitim aktima u dijelu vršenja nabava samo onih roba ili usluga koje su bile predmet ugovaranja.</p>
J.U. „Coming“ Široki Brijeg	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. U financijskim izvješćima za 2016. godinu materijalna sredstva u pripremi iskazana su 2.690.651 KM, a prenesena su na Ustanovu 17.03.2003. godine, na temelju Odluka Općinskog vijeća Općine Široki Brijeg o gašenju Općinskog fonda u stambeno-komunalnom gospodarstvu Općine Široki Brijeg i o prestanku Općinskog vodoprivrednog društvenog fonda Općine Široki Brijeg. Materijalna sredstva u pripremi vode se duže od trinaest godina, investiran je javni novac, a investicije nisu okončane i stavljene u funkciju, zbog čega se ne obračunava amortizacija, te njihova vrijednost nije realno iskazana;2. Izvršenim popisom nije utvrđeno stvarno stanje sredstava i njihovih izvora, a samim time nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, kako nalaže Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH, te efekte na financijska izvješća nije moguće kvantificirati. <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Pravilnik o računovodstvu i Pravilnik o računovodstvenim politikama nisu sastavljeni sukladno poslovanju Ustanove kao izvanproračunskog korisnika, odnosno nisu usuglašeni sa: Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za Federalne proračunske korisnike i Riznicu;2. Ustanova je davala pozajmice Općini, što nije sukladno članku 7. Statuta Ustanove koji uređuje djelatnost Ustanove;3. Utvrđeno je da se značajan dio naplate komunalne naknade vrši kompenzacijama i cesijama, što nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.
J.P. „Broćanac“ d.o.o. Čitluk	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Društvo je u financijskim izvješćima za 2016. godinu iskazalo 358.824 KM prihoda po temelju Ugovora sa poduzećem J.P. Broting Čitluk za održavanje dobara u općoj upotrebi za 2013. i 2014. godinu. Zbog navedenog netočno je iskazan prihod i financijski rezultat tekućeg razdoblja, što nije sukladno MSFI - Okviru za sastavljanje i prezentaciju financijskih izvješća, te efekte na financijska izvješća nije moguće kvantificirati;2. U okviru iskazanih potraživanja od kupaca 4.915.153 KM, znatan dio potraživanja je starije od godinu dana, koja nisu ispravljena na teret rashoda. Društvo nije definiralo računovodstvenim politikama kada i na koji način se vrši prijenos potraživanja na sumnjiva i sporna, odnosno kada se vrši ispravak vrijednosti potraživanja. S obzirom da Društvo ne vodi ukupnu starosnu strukturu potraživanja, nije moguće procijeniti koji bi bili efekti na financijski rezultat da je izvršen ispravak vrijednosti svih zastarjelih potraživanja. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• U okviru imovine Društva iskazane su nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi u vrijednosti 95.138 KM, koja nije u posjedu i pod kontrolom Društva, niti se od nje ostvaruje ekonomska korist, te ne ispunjava uvjete i zahtjeve za priznavanje sredstva sukladno paragrafu 89. MSFI - Okvira za sastavljanje i prezentaciju financijskih

	<p>izvješća, što je imalo za posljedicu da su imovina i kapital Društva precijenjeni za navedeni iznos.</p> <p>Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Postupci javnih nabava tijekom 2016. godine provedeni su bez donesenog unutarnjeg akta o nabavama, budući da je Pravilnik o unutarnjim procedurama u postupcima javne nabave donesen tek 01.12.2016. godine što nije sukladno članku 35. Zakona o javnim poduzećima u FBiH;2. Društvo je zaključivalo ugovore o privremenim i povremenim poslovima neprekidno po nekoliko godina za sistematizirana radna mjesta, što nije sukladno članku 166. Zakona o radu FBiH.
<p>J.P. „Parkovi“ Mostar</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Mišljenje s rezervom</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. U okviru iskazanih kratkoročnih potraživanja znatan dio potraživanja je stariji od godinu dana koja nisu ispravljena na teret rashoda. Društvo nije poštivalo Računovodstvene politike i nije ispravljalo sva potraživanja koja nisu naplaćena u roku 360 dana od dospijea. S obzirom da Društvo ne vodi ni starosnu strukturu potraživanja, nije moguće procijeniti koji bi bili efekti na financijski rezultat da je izvršen ispravak vrijednosti svih zastarjelih potraživanja. <p>Skretanje pažnje:</p> <ul style="list-style-type: none">• Nad Društvom je 02.09.2002. godine otvoren stečajni postupak koji je trajao do 03.07.2008. godine kada je Rješenjem Općinskog suda Mostar br. 07 058 St 01429 04 stečaj obustavljen. Po okončanju stečajnog postupka, nisu adekvatno provedene sve propisane aktivnosti i Grad Mostar kao pravni sljednik Gradskih općina - osnivača nije preuzeo osnivačka prava i obveze u Društvu. Slijedom toga, nisu usklađeni akti Društva Statut i Pravilnik o radu iz 2001. godine, nije izvršeno usklađivanje kapitala i nema donesenih ostalih unutarnjih akata. Gradsko vijeće Grada Mostara je Odlukom broj: 01-02-179/10 od 30.07.2010. godine uvrstilo Društvo na popis gospodarskih društava prema kojima ovlaštenja i obveze vlasnika na temelju državnog kapitala vrše organi Grada Mostara. Navedeno ima za posljedicu da poslovanje i organizacija rada Društva nisu usklađeni sa Zakonom o gospodarskim društvima i sa Zakonom o javnim poduzećima. Nisu uspostavljeni organi upravljanja Društva: Skupština, Nadzorni odbor i Odbor za reviziju, a funkciju Uprave od 2008. godine obnaša vršitelj dužnosti ravnatelja koji je imenovan Rješenjem Općinskog suda Mostar, kada je stečaj obustavljen. <p>Mišljenje o usklađenosti: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Obračun plaće zaposlenicima vrši se po satnici manjoj od minimalno propisane člankom 7. Općeg kolektivnog ugovora za područje Federacije BiH i člankom 78. Zakona o radu, što ima za posljedicu tužbe zaposlenika kao i dodatne troškove po istom temelju;2. Prilikom svih nabava roba, usluga i radova u vrijednosti od najmanje 473.063 KM, Društvo nije primjenjivalo odredbe Zakona o javnim nabavama.
<p>K.J.K.P. „Komunalac“ d.o.o. Tuzla</p>	<p>Mišljenje o financijskim izvješćima: Negativno mišljenje</p> <p>Temelj za izražavanje mišljenja:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Na datum bilance nije vršena procjena postoje li bilo kakvi pokazatelji da je vrijednost nekog sredstva umanjena, niti je vršena procjena nadoknadive vrijednosti za takva sredstva prema zahtjevima MRS - 36 Umanjenje imovine. Nije moguće kvantificirati efekte na financijska izvješća da su izvršene odgovarajuće procjene vrijednosti imovine sukladno Standardu;

2. U okviru iskazanih kratkoročnih potraživanja od kupaca su i potraživanja u iznosu od 4.202.255 KM koja su starija od godine dana, za koje nije izvršen ispravak na teret rashoda, sukladno zahtjevima iz paragrafa 37. i 85. MSFI - Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća i paragrafa 18. MRS 18 – Prihodi i vlastitim Računovodstvenim politikama. Navedeno ima za posljedicu da su potraživanja i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi podcijenjeni za navedeni iznos;
3. Predujam iskazan u iznosu od 1.444.335 KM ne udovoljava zahtjeve za njegovo priznavanje kao elementa finansijskih izvješća iz paragrafa 83. MSFI - Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća, jer je izvjesno da Društvo neće imati buduće ekonomske koristi povezane sa ovim predujmom. Posljedica navedenog je da su sredstva i finansijski rezultat precijenjeni, a rashodi podcijenjeni za navedeni iznos;
4. Društvo na datum bilance nije procijenilo neto nadoknadivu vrijednost zaliha sirovina i materijala koje su iskazane 182.245 KM, sukladno zahtjevima MRS 2 - Zalihe. Nije moguće kvantificirati efekte na finansijska izvješća da su izvršena potrebna usklađivanja sukladno Standardu;
5. Društvo nije na dan 31.12.2016. godine izvršilo preračun obveze prema službenom tečaju stranih valuta na obračunski datum za dugoročne obveze prema Federalnom ministarstvu financija, a po kreditu Svjetske banke. Navedeno nije sukladno MRS 21 - Efekti promjena tečaja stranih valuta, zbog čega su obveze Društva podcijenjene, a finansijski rezultat precijenjen za 577.598 KM;
6. Kratkoročna obveza prema „Regionalnom centru za upravljanje čvrstim otpadom“ iskazana je u iznosu od 282.548 KM. Navedena pravna osoba je Rješenjem Općinskog suda u Tuzli iz 2013 godine, a nakon provedenog postupka likvidacije, izbrisana iz sudskog registra. Navedena obveza ne ispunjava zahtjeve za priznavanje sukladno paragrafu 91. MSFI - Okvira za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvješća, jer je izvjesno da Društvo po iskazanoj obvezi neće imati odljev resursa proistekao iz podmirenja sadašnje obveze. Navedeno ima za posljedicu da su obveze precijenjene, a finansijski rezultat podcijenjen za navedeni iznos;
7. Ne možemo potvrditi visinu i strukturu iskazanog kapitala Društva na datum bilance, jer je temeljni kapital, u finansijskim izvješćima iskazan 1.864.843 KM, a u sudskom registru 4.762.839 KM. U finansijskim izvješćima iskazane su revalorizacijske rezerve 2.287.843 KM, a zakonske 2.789.959 KM, za što ne postoji relevantna dokumentacija.

Mišljenje o usklađenosti: Mišljenje s rezervom

Temelj za izražavanje mišljenja:

1. Nisu poštivane odredbe Zakona o javnim nabavama prilikom nabave nafte i naftnih derivata jer nije osigurana transparentnost, jednakost i nediskriminacija, pravedna i aktivna konkurencija u cilju najučinkovitijeg korištenja javnih sredstava, te nije izvršen pravilan izbor postupka prilikom nabave putne soli.

3.2 Revizija učinka

Revizija učinka predstavlja neovisno, objektivno i pouzdano ispitivanje određenog aspekta poslovanja cijele ili dijela institucije, programa ili aktivnosti u pogledu ekonomičnosti, efikasnosti i efektivnosti korištenja javnih resursa. Revizija učinka treba doprinijeti boljim javnim uslugama, kvalitetnijem trošenju javnog novca i većem stupnju javne odgovornosti i transparentnosti.

Ured za reviziju provodi revizije učinka sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH, Okviru međunarodnih standarda VRI - ISSAI okvir u Bosni i Hercegovini, Načelima revizije učinka VRI u BiH, Vodiču za reviziju učinka i Vodiču za osiguranje kvalitete u reviziji učinka VRI u BiH. Rezultati pojedinačnih revizija prezentiraju su putem izvješća revizije učinka koji se dostavljaju subjektima revizije i ostalim institucijama sukladno odredbama Zakona o reviziji (Parlament Federacije BiH, Vlada Federacije BiH i Predsjednik Federacije BiH). Izvješća revizije učinka su javni dokumenti objavljeni na web stranici Ureda za reviziju.

Ured za reviziju bira teme revizije učinka koje su relevantne, aktualne i od posebnog interesa za građane. Biraju se oblasti u kojima su potrebe promjene, te koje su značajne u smislu angažiranih materijalnih i ljudskih resursa ili utjecaja koji imaju na društvo. Jedan od temeljnih kriterija koji se koriste pri izboru teme je „dodana vrijednost“ u smislu pružanja novih saznanja i perspektive.

Revizija učinka najčešće obuhvaća višegodišnje razdoblje, te se ne veže za kalendarsku godinu. U revizijskom ciklusu koji je počeo u drugoj polovici 2016. godine i koji je trajao do ovog izvještajnog razdoblja objavljena su četiri izvješća revizije učinka:

1. Praćenje poduzetih aktivnosti institucija na temelju izvješća revizije učinka „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“, „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretnina pri izgradnji dionica autoceste na Koridoru Vc“ i „Efikasnost nadležnih institucija u procesu plasiranja federalnih poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji“;
2. Planiranje Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine;
3. Upravljanje smještajnim kapacitetima proračunskih korisnika FBiH;
4. Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi.

Prvi od navedenih izvješća revizije učinka predstavlja izvješće o praćenju realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvješća revizije učinka u kojem su predstavljeni nalazi i zaključci. Predmet ispitivanja u ostale tri revizije učinka, bile su oblasti koje do sada nisu revidirane od strane revizije učinka, te su u izvješćima osim nalaza i zaključaka dane i preporuke.

3.2.1 Glavni zaključci revizije učinka

- Praćenje realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvješća revizije učinka pokazalo je kako institucije kojima su upućene preporuke nisu poduzele dovoljne aktivnosti u cilju realizacije preporuka. Također, nije uspostavljena praksa koja bi osigurala da domovi Parlamenta FBiH razmatraju svako izvješće revizije učinka iz nadležnosti FBiH, kako bi svojim zaključcima dodatno obvezali nadležne institucije da realiziraju preporuke dane za poboljšanje u određenoj oblasti.
- Vlada FBiH i Federalno ministarstvo financija nisu osigurali efikasno i efektivno planiranje Proračuna FBiH. Nerealno planiranje Proračuna FBiH u prethodnim godinama dovelo je do značajnog povećanja zaduživanja FBiH, kako bi se pokrili rastući rashodi i izdaci. Ured za reviziju cijeni, da je ključni faktor za postizanje stabilnosti i održivosti Proračuna FBiH njegovo realno planiranje, temeljeno na povećanju naplate proračunskih prihoda i smanjenju proračunskih rashoda, a u cilju postupnog smanjenja duga FBiH.
- Smještaj proračunskih korisnika FBiH predstavlja aktualno i neriješeno pitanje, koje je rezultiralo neekonomičnom potrošnjom proračunskih sredstava i neefikasnim korištenjem raspoloživih prostora Vlade FBiH. Usprkos činjenici da Vlada FBiH ima na raspolaganju veliki broj poslovnih prostora značajne površine, nije posvetila dovoljnu pažnju racionalnijem korištenju ovih prostora, kako bi se pitanje smještaja riješilo u okviru raspoloživih kapaciteta i time troškovi najma sveli na najmanju moguću razinu. Nedostatak sustavnog pristupa u upravljanju smještajnim kapacitetima proračunskih korisnika FBiH, rezultirao je neopravdanom potrošnjom proračunskih sredstava, za najam poslovnih prostora, kupnju i adaptaciju tuđih objekata.
- Postupak izdavanja građevinskih dozvola u općinama/gradovima se ne provodi efikasno, niti se poduzimaju odgovarajuće aktivnosti u cilju skraćivanja i pojednostavljenja predmetnog postupka. Postojeći postupak nije u funkciji prevencije ilegalne gradnje, već na neizravan način potiče nastanak novih ilegalnih objekata. Ured za reviziju cijeni da bi se unaprjeđenjem efikasnosti postupka izdavanja građevinskih dozvola u općinama/gradovima osigurala dodana vrijednost i ostvarile višestruke koristi u lokalnoj zajednici. Brz i jednostavan postupak, pravna sigurnost i povjerenje u rad javnih institucija privlače investicije neophodne za ostvarivanje ekonomskog razvoja.

3.2.2 Praćenje realizacije preporuka revizije učinka

U ovom dijelu izvješća prezentiraju se rezultati provedenog praćenja realizacije preporuka iz ranije objavljenih izvješća revizije učinka. Praćenje realizacije preporuka revizije učinka predstavlja važan dio revizijskog postupka, predviđen Međunarodnim standardima VRI. Riječ je o periodičnoj aktivnosti koja se provodi s ciljem osiguranja povratne informacije za Ured za reviziju, zakonodavnu i izvršnu vlast o aktivnostima poduzetima na temelju izvješća revizije učinka, a sve u cilju unaprjeđenja buduće prakse postupanja po izvješćima i veće realizacije preporuka.

3.2.2.1 Praćenje poduzetih aktivnosti institucija na temelju izvješća revizije učinka: „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“, „Upravljanje vremenom u procesu eksproprijacije nekretnina pri izgradnji dionice autoceste na Koridoru Vc“ i „Efikasnost nadležnih institucija u procesu plasiranja federalnih poticaja u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji”

Cilj praćenja bio je ispitati jesu li i u kojoj mjeri subjekti revizije poduzeli aktivnosti na realizaciji preporuka danih u ranije objavljenim izvješćima revizije učinka. Također, ispitane su i poduzete aktivnosti Parlamenta Federacije BiH, Vlade Federacije BiH i Ureda predsjednika Federacije BiH, kao institucija kojima se sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federacije BiH dostavlja svako izvješće revizije učinka.

Rezultati provedenog praćenja pokazali su sljedeće:

- Od tri izvješća revizije učinka, koja su obuhvaćena praćenjem, samo je jedan razmatran i usvojen zajedno sa zaključcima na sjednicama oba doma Parlamenta FBiH. Riječ je o Izvješću revizije učinka „Planiranje visokog obrazovanja u Federaciji BiH“. Iako su u zaključcima Parlamenta FBiH dane obveze institucijama i rokovi za izvršavanje aktivnosti u cilju realizacije preporuka iz Izvješća „Planiranje visokog obrazovanja u FBiH“, Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju, nije osiguralo povratne informacije o realizaciji navedenih zaključaka.
- Na sjednicama Vlade FBiH, razmatrana su pitanja vezana za izvješća revizije učinka, samo na inicijativu resornog ministarstva. Navedeno je imalo za posljedicu da preporuke koje su dane Vladi FBiH nisu posebno analizirane po zaprimanju izvješća revizije učinka, niti je određen način realizacije istih.
- Rezultati praćenja pokazuju da je od 31 institucije koja je trebala realizirati dane preporuke iz tri izvješća revizije učinka, samo pet institucija u potpunosti poduzelo aktivnosti u cilju realizacije danih preporuka. Djelomične aktivnosti na realizaciji preporuka je poduzelo 11 institucija. Ove institucije su osim donošenja temeljnih zakona, poduzele i neke druge aktivnosti po danim preporukama, međutim iste nisu bile dovoljne za njihovu potpunu realizaciju. Osam institucija je poduzelo početne aktivnosti, a sedam institucija nije poduzimalo aktivnosti na realizaciji preporuka danih u tri izvješća revizije učinka.
- Manja je realizacija preporuka u slučajevima gdje je bila neophodna koordinacija između institucija na županijskoj i federalnoj razini, u odnosu na realizaciju preporuka danih pojedinačnim institucijama.

3.2.2.2 Praćenje realizacije preporuka revizije učinka u suradnji sa Parlamentarnim povjerenstvom odgovornim za reviziju

Ured za reviziju je početkom 2017. godine sudjelovao u aktivnosti praćenja realizacije preporuka revizije učinka, koju je provodilo Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju. U okviru navedene aktivnosti, Sektor za reviziju učinka izvršio je procjenu

poduzetih aktivnosti institucija na realizaciji preporuka iz devet izvješća revizije učinka¹⁰, objavljenih u razdoblju 2013.-2015. godina i o navedenom dostavio Izvješće Parlamentarnom povjerenstvu odgovornome za reviziju.

Rezultati praćenja poduzetih aktivnosti institucija na realizaciji preporuka iz promatranih izvješća revizije učinka pokazali su slijedeće:

- Realizacija preporuka je na niskoj razini, što ukazuje da su utvrđeni problemi u predmetnim oblastima još uvijek prisutni i značajni. Procjenjuje se da je u potpunosti realizirano oko 20% preporuka danih u analiziranim izvješćima revizije učinka.
- Kod većine institucija nije usposavljen nadzor koji osigurava kvalitetne povratne informacije o rezultatima poduzetih aktivnosti, mjera i realiziranih projekata.
- Izostala je efektivna koordinacija između nadležnih institucija, naročito prilikom donošenja propisa. Rezultati analize pokazuju da značajne oblasti još uvijek nisu regulirane zakonskim i podzakonskim propisima, a u nekim oblastima nedostaju temeljni planski dokumenti.

Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju je na temelju provedene analize sastavilo Informaciju, te donijelo Zaključke usmjerene na unaprjeđenje realizacije preporuka revizije učinka. Zaključcima Parlamentarnog povjerenstva odgovornog za reviziju predviđeno je da se u sklopu procedure usvajanja izvješća revizije učinka, uspostave sljedeće obveze za institucije kojima su upućene preporuke:

- Izrada akcijskog plana za realizaciju preporuka revizije učinka u roku ne dužem od 90 dana od datuma usvajanja zaključaka od strane Parlamenta FBiH, te da se isti akcijski planovi javno objave na internet stranicama svake naslovljene institucije posebno.
- Dostava posebnog izvješća o stupnju realizacije preporuka revizije učinka Parlamentarnom povjerenstvu odgovornom za reviziju u roku od 12 mjeseci i ponovno u roku od 24 mjeseca od datuma usvajanja zaključaka od strane Parlamenta FBiH, prema posebnim upitima koje će dostaviti Parlamentarno povjerenstvo odgovorno za reviziju svakoj instituciji obuhvaćenoj preporukama iz svakog izvješća revizije učinka posebno.

3.2.3 Glavni nalazi i preporuke revizije učinka

U ovom dijelu izvješća prezentirani su temeljni nalazi i preporuke iz ostala tri objavljena izvješća revizije učinka. Provedene revizije učinka obuhvatile su ukupno 83 subjekta revizije, a preporuke su upućene na 103 subjekta, što je prikazano u narednoj

¹⁰ Riječ je o sljedećim izvješćima revizije učinka: „Prevenција poplava u FBiH“, „Podrška razvoju malog i srednjeg poduzetništva u FBiH“, „Trošenje javnih sredstava iz Proračuna FBiH za ugovore o djelu“, „Podrška razvoju turizma FBiH“, „Nedovoljna obnova šuma u Federaciji BiH kao posljedica neefikasnog sustava upravljanja šumama“, „Efikasnost prikupljanja javnih prihoda u postupku prinudne naplate po temelju prodaje oduzete imovine u FBiH“, „Unaprjeđenje energetske efikasnosti u institucijama FBiH“, „Određene mjere iz Federalnog plana upravljanja otpadom nisu implementirane u zadanim rokovima“, „Upravljanje grantovima iz Proračuna FBiH prema rezultatima“.

tablici:

RB	Revizija učinka	Subjekti revizije	Broj subjekata revizije	Broj subjekata kojima su dane preporuke	Broj danih preporuka
1.	Planiranje Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine	Vlada Federacije BiH Federalno ministarstvo financija	2	2	8
2.	Upravljanje smještajnim kapacitetima proračunskih korisnika FBiH	Vlada Federacije BiH Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH	2	2	6
3.	Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi	Općine i gradovi u FBiH	79	99	8
UKUPNO:			83	103	22

Vremenski obuhvat realiziranih revizija učinka bio je duži od jedne godine i obuhvatio je razdoblje 2013.-2015. godine.

3.2.3.1 Revizija učinka „Planiranje Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine”

Cilj revizije bio je ispitati jesu li Vlada FBiH i Federalno ministarstvo financija osigurali efikasno i efektivno planiranje Proračuna FBiH.

Glavni nalazi revizije:

- U promatranim godinama, plan prihoda Proračuna FBiH imao je negativan trend, dok je plan rashoda i izdataka rastao.
- Prilikom planiranja prihoda i primitaka, Vlada FBiH i Federalno ministarstvo financija, nisu planirali mogućnost unaprjeđenja naplate proračunskih prihoda, nego su kontinuirano planirali povećanje primitaka od zaduživanja. Tako je udio planiranih primitaka od zaduživanja porastao sa 19% ukupnog Proračuna FBiH za 2013. godinu (2.214 milijuna KM), na 29% Proračuna FBiH za 2015. godinu (2.234 milijuna KM).
- Vlada FBiH i Federalno ministarstvo financija nisu ispoštivali svoje postavljene prioritetne ciljeve u pogledu restriktivne proračunske potrošnje nego su, u promatranim godinama, planirali povećanje proračunskih rashoda i izdataka. Planirani izdaci za dugove i kamate porasli su sa 36% Proračuna FBiH za 2013. godinu, na 41% u 2015. godini.
- Propusti su utvrđeni kod planiranja transfera, koji također, nisu imali trend smanjenja u promatranim godinama revizije. Proračunski korisnici su planirali transfere za koje nisu imali zakonski temelj. Kao primjer navodi se i Vlada FBiH, kao proračunski korisnik, koja je proračunskim zahtjevima za razdoblje 2013.-2015. godine planirala sredstva u iznosu od cca. 12 milijuna KM tekućih transfera, za koje nije bilo zakonskog temelja.
- Iako je Vlada FBiH iskazala opredjeljenje da će smanjiti i racionalizirati administraciju u javnom sektoru, Proračunom FBiH je u promatranom razdoblju planirano povećanje broja zaposlenih.

- Revizija je utvrdila da postupak izrade Proračuna FBiH nije u potpunosti transparentan, u dijelu koji se odnosi na pravovremeno upoznavanje proračunskih korisnika sa gornjim granicama proračunskih rashoda u trogodišnjem planiranju Proračuna FBiH. Također, Federalno ministarstvo financija nije pružilo mogućnost svim proračunskim korisnicima da, putem konzultacija, obrazlože svoje proračunske zahtjeve prilikom izrade godišnjih proračuna.

Preporuke za Vladu FBiH i Federalno ministarstvo financija:

- *Izvršiti detaljnu analizu dosadašnjeg načina planiranja Proračuna FBiH i poduzeti konkretne mjere usmjerene na efikasno i efektivno planiranje prihoda i rashoda Proračuna FBiH.*
- *Iskoristiti sve raspoložive instrumente u cilju veće naplate proračunskih prihoda, kako bi se realnije planirao Proračun FBiH. U cilju realizacije ove preporuke potrebno je, za svaku pojedinačnu vrstu prihoda koji se ubiru u Proračun FBiH, izvršiti detaljnu procjenu mogućnosti realnijeg planiranja i veće naplate prihoda, uz prethodnu analizu efektivnosti postojeće zakonske regulative, koja regulira predmetnu oblast. Na temelju provedene analize izraditi dinamički plan unaprjeđenja naplate svih pojedinačnih prihoda, koji se ubiru u Proračun FBiH, sa jasno definiranim mjerama za poboljšanje naplate prihoda, aktivnostima i nositeljima utvrđenih aktivnosti.*
- *Izvršiti sveobuhvatnu analizu dosadašnje politike zaduživanja i u što kraćem vremenskom razdoblju, poduzeti konkretne mjere na smanjenju duga FBiH. Neophodno je odgovornije pristupiti zaduživanju FBiH i planiranje Proračuna FBiH prilagoditi vlastitim realno ostvarivim prihodima, a ne planiranju rasta zaduživanja.*
- *Preispitati efekte provođenja dosadašnje politike restriktivne proračunske potrošnje i razmotriti uvođenje učinkovitijih mjera kojima bi se smanjili rashodi Proračuna FBiH. Ured za reviziju cijeni da bi se trebale utvrditi efektivnije mjere, koje bi dovele do neophodnog smanjenja proračunske potrošnje.*
- *Poduzeti aktivnosti da se planiranje tekućih transfera vrši na temelju prethodno donesenih strateških i akcijskih planova i da se transferi za koje ne postoji zakonski temelj prestanu planirati Proračunom FBiH. Imajući u vidu stanje likvidnosti Proračuna FBiH i uvažavanje ograničenja ukupne javne potrošnje, transfere je potrebno planirati sukladno zakonu i prethodno donesenim planovima i mjerljivim kriterijima za raspodjelu sredstava.*

Preporuke za Federalno ministarstvo financija:

- *Uspostaviti jasne kriterije za planiranje raspodjele sredstava proračunskim korisnicima, kako bi se planiralo smanjenje proračunske potrošnje i postigla veća efektivnost i efikasnost institucija. U procesu pripreme Proračuna FBiH potrebno je više koristiti informacije o učincima proračunskih korisnika i taj aspekt koristiti kao temeljni kriterij za donošenje odluka o raspodjeli Proračuna FBiH.*

- *Obavljati konzultacije sa proračunskim korisnicima, u tijeku procesa izrade Dokumenta okvirnog proračuna FBiH, kako bi se osigurala transparentnost u izradi i donošenju ovog dokumenta. Bilo bi korisno da se konzultacije sa proračunskim korisnicima obavljaju u fazi pripreme i izrade Dokumenta okvirnog proračuna FBiH, odnosno prije postavljanja gornjih granica rashoda.*
- *Obavljati konzultacije sa svim proračunskim korisnicima, u tijeku procesa izrade Proračuna FBiH, radi usuglašavanja zahtjeva proračunskih korisnika. Konzultacije u ovoj fazi doprinijele bi većoj transparentnosti i svrsishodnosti izrade Proračuna FBiH, kao i osiguranju poštivanja prioriteta ciljeva, kako Vlade FBiH, tako i proračunskih korisnika.*

3.2.3.2 Revizija učinka „Upravljanje smještajnim kapacitetima proračunskih korisnika FBiH”

Cilj revizije bio je ispitati, jesu li Vlada FBiH i Služba poduzimale adekvatne aktivnosti za ekonomično i efikasno upravljanje smještajnim kapacitetima proračunskih korisnika FBiH. U okviru postavljenog cilja, revizija je ispitivala upravlja li se smještajem proračunskih korisnika FBiH na odgovarajući način. Također, cilj je bio izvršiti analizu upravljanja najmom za potrebe smještaja proračunskih korisnika FBiH, kako bi se smanjili troškovi iz Proračuna FBiH za ove namjene.

Glavni nalazi revizije:

- Vlada FBiH ima na raspolaganju veliki broj poslovnih prostora, koje pored vlastitih prostora, čini i imovina bivšeg Zavoda za platni promet FBiH i bivšeg Federalnog ministarstva obrane. Međutim, nije posvećena dovoljna pažnja racionalnijem korištenju ovih prostora.
- Umjesto planskog iskorištavanja vlastitih prostora, Vlada FBiH i Služba su uglavnom razmatrali mogućnosti kupnje ili unajmljivanja objekata koji nisu u vlasništvu FBiH i nisu izradili detaljnu analizu i procjenu mogućnosti iskorištavanja raspoloživih objekata za rješavanje smještaja proračunskih korisnika FBiH.
- Revizija je konstatala da su u prethodnim godinama značajna proračunska sredstva (6,7 milijuna KM) uložena u tuđe objekte, koji nisu iskorišteni za rješavanje smještaja proračunskih korisnika FBiH.
- Troškovi najma poslovnih prostora za potrebe smještaja Vlade FBiH i njezinih institucija kontinuirano su imali trend rasta i u promatranom razdoblju revizije iznosili su cca. 12,5 milijuna KM.
- Vlada FBiH nije usvojila potrebne propise (uredbe, odluke, normative) u cilju reguliranja najma prostora za rad proračunskih korisnika FBiH, što je imalo za posljedicu najam prostora različitih površina i cijena, bez odgovarajuće procjene ekonomske prihvatljivosti pojedinačnih ugovora o zakupu.
- U 2016. godini nastavljeno je sa praksom ulaganja u tuđe objekte, te je odlučeno da se kupi objekt „Staklena banka“ u Mostaru koji nema riješen imovinsko-pravni status,

po cijeni od cca. 6 milijuna KM. Procijenjeno je da će stavljanje u funkciju ovog objekta zahtijevati dodatna ulaganja u iznosu cca. 9,5 milijuna KM.

Preporuke za Vladu FBiH:

- *U što kraćem vremenskom razdoblju izraditi sveobuhvatnu analizu smještaja svih proračunskih korisnika FBiH i izvršiti procjenu optimalnog korištenja raspoloživih prostora Vlade FBiH, u cilju racionalnije upotrebe ovih prostora i restrikcije potrošnje proračunskih sredstava koja se izdvajaju za najam prostora.*
- *Izraditi plan upravljanja smještajem proračunskih korisnika FBiH kako bi se sustavno, ekonomično i trajno riješilo ovo pitanje. Imenovati nositelja aktivnosti za realizaciju plana upravljanja smještajem proračunskih korisnika FBiH, s precizno utvrđenim zadacima i rokovima izvršenja plana.*
- *Definirati normative za korištenje radnog prostora po zaposleniku, kako bi se osiguralo racionalno korištenje smještajnih kapaciteta.*

Preporuke za Službu za zajedničke poslove organa i tijela FBiH:

- *Uspostaviti kvalitetne i pouzdane evidencije o prostorima u vlasništvu FBiH i prostorima na kojima pravo raspolaganja imaju Vlada FBiH, odnosno federalna tijela. Evidencije trebaju biti sveobuhvatne, redovno ažurirane i trebaju pružati pouzdane podatke o vlasništvu prostora, njihovom stanju, funkcionalnosti i trenutnim korisnicima.*
- *Izvršiti detaljnu analizu pojedinačnih ugovora o najmu svih proračunskih korisnika FBiH, kako bi se osigurala transparentnost informacija o ugovorenom najmu i procijenila opravdanost trošenja proračunskih sredstava za najam prostora.*
- *Izraditi plan upravljanja i korištenja prostora bivšeg Federalnog ministarstva obrane, kako bi se na najbolji način iskoristili svi potencijali ove imovine i ostvarili pozitivni financijski efekti na Proračun FBiH.*

3.2.3.3 Revizija učinka „Efikasnost postupka izdavanja građevinskih dozvola u lokalnoj upravi“

Cilj revizije bio je procijeniti provodi li se postupak izdavanja građevinskih dozvola efikasno, te identificirati uzroke zbog kojih je postupak izdavanja građevinskih dozvola dug i kompliciran.

Glavni nalazi revizije:

- U većini općina/gradova građevinske dozvole se ne izdaju u zakonski propisanim rokovima. Svaki drugi investitor čeka na izdavanje građevinske dozvole duže od utvrđenog roka, a izdavanje građevinskih dozvola može trajati i do 320 dana.
- Postupak izdavanja građevinskih dozvola je kompliciran, zbog mnogobrojne dokumentacije, koju investitor najčešće samostalno pribavlja. U nekim slučajevima investitor je obvezan pribaviti i do 30 dokumenata od različitih javnih institucija.

Između ostaloga, investitori su obvezni prikupiti i dokumente o činjenicama o kojima općina/grad vodi službenu evidenciju.

- Općine/gradovi nisu osigurali da se kroz postupak izdavanja građevinskih dozvola preventivno djeluje na sprječavanje ilegalne gradnje, što za posljedicu ima gradnju velikog broja objekata bez neophodnih građevinskih dozvola. Procjenjuje se da je u većini općina/gradova više od 20% ilegalno izgrađenih objekata.
- Nijedna općina/grad nije postavila vlastite ciljeve u pogledu efikasnosti izdavanja građevinskih dozvola i generalno su izostale inicijative prema nadležnim institucijama, koje mogu utjecati na skraćenje i pojednostavljenje postupka izdavanja građevinskih dozvola.
- Pored, nedovoljnih aktivnosti općina/gradova, revizijom je utvrđeno da je dug i kompliciran postupak izdavanja građevinskih dozvola, uzrokovan i nepostojanjem odgovarajućeg pravnog okvira za oblast prostornog uređenja i građenja, što je neophodna pretpostavka za efikasan postupak izdavanja građevinskih dozvola.

Preporuke za općine/gradove u FBiH:

- *Osigurati investitorima sveobuhvatne i lako dostupne informacije o mogućnostima i uvjetima gradnje, administrativnim koracima i dokumentaciji potrebnom za izdavanje građevinskih dozvola.*
- *Po službenoj dužnosti pribavljati dokumente o činjenicama o kojima općina/grad vodi službenu evidenciju, a koji su neophodni za izdavanje građevinskih dozvola.*
- *Poduzeti aktivnosti u cilju izrade nedostajućih prostornih planova i usuglašavanja postojećih planova užeg područja sa planovima šireg područja.*
- *Utvrđiti hodograme aktivnosti, odnosno unutarnje procedure s jasno definiranim koracima, zadacima, odgovornostima i rokovima u postupku izdavanja građevinskih dozvola.*
- *Koristeći raspoložive informacije o trajanju postupka i učinku odgovornih zaposlenika, izraditi plan unaprjeđenja vlastite efikasnosti u postupku izdavanja građevinskih dozvola.*
- *Izraditi i županijskim ministarstvima nadležnima za oblast prostornog uređenja i građenja dostaviti analizu uzroka dugog i kompliciranog postupka izdavanja građevinskih dozvola.*
- *Izraditi operativni plan za prevenciju neplanske gradnje kojim će se utvrditi mjere, aktivnosti, nositelji i dinamika implementacije pojedinačnih aktivnosti.*

Preporuke za vlade županija i županijska ministarstva nadležna za oblast prostornog uređenja i građenja:

- *Izraditi analizu postojećeg pravnog okvira relevantnog za oblast prostornog uređenja i građenja, te skupštinama županija uputiti prijedloge za izmjene i dopune regulative u cilju skraćanja i pojednostavljenja postupka izdavanja građevinskih dozvola.*

**4. Izvješće o reviziji Vladinog godišnjeg izvješća o izvršenju proračuna -
Izvješće o financijskoj reviziji
Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine
za 2016. godinu**

IZVJEŠĆE O FINACIJSKOJ REVIZIJI

IZVJEŠĆA O IZVRŠENJU PRORAČUNA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

za 2016. godinu

Broj: 06-01/17

Sarajevo, kolovoz 2017. godine

SADRŽAJ

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	95
1.	MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA	95
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI	97
II.	KRITERIJI ZA REVIZIJU	100
III.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	101
1.	UVOD	101
2.	PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE	102
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	102
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	108
5.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	111
6.	IZVRŠENJE PRORAČUNA	113
6.1	Prihodi i primici	113
6.2	Rashodi, izdaci i financiranje	114
6.2.1	<i>Plaće i naknade troškova zaposlenih</i>	115
6.2.2	<i>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</i>	117
6.2.3	<i>Tekući transferi i drugi tekući rashodi</i>	123
6.2.4	<i>Kapitalni transferi</i>	132
6.2.5	<i>Interventna sredstva ili sredstva rezerve</i>	133
6.2.6	<i>Izdaci za kamate</i>	135
6.2.7	<i>Izdaci za financijsku imovinu</i>	135
6.2.8	<i>Izdaci za otplatu dugova</i>	136
6.2.9	<i>Tekuća rezerva</i>	136
6.2.10	<i>Financijski rezultat</i>	137
7.	IMOVINA, OBVEZE I IZVORI SREDSTAVA	138
7.1	Novac, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe	139
7.2	Stalna sredstva	139
7.3	Dugoročni plasmani	140
7.4	Kratkoročna potraživanja i plasmani	142
7.5	Kratkoročne obveze i razgraničenja	145
7.6	Dugoročne obveze i razgraničenja	147
7.7	Izvori sredstava	152
7.8	Popis sredstava i obveza	153
8.	IZVANBILANČNA EVIDENCIJA	154
9.	JAVNE NABAVE	155
10.	OSTALI NALAZI	157
10.1	Realiziranje obveza po temelju prestanka rada prethodnog Federalnog ministarstva obrane	157
10.2	Projekti financirani kreditnim i grant – sredstvima	159
11.	KOMENTAR	161
PRILOG KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA I PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA		163
Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2016. godinu		165
Bilanca stanja na dan 31.12.2016. godine		169
Izvješće o novčanim tijekovima Razdoblje izvješćivanja od 01.01. do 31.12.2016. godine .		170
Pregled realiziranih tekućih transfera		171

I. MIŠLJENJE REVIZORA

Mišljenje revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija iskazanih u financijskim izvješćima sa zakonskim i ostalim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA

Uvod

Izvršili smo reviziju **Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** s Analizom izvršenja proračuna – tekstualni dio, koji obuhvaćaju i Račun prihoda i rashoda, Bilancu stanja, Izvješće o novčanim tijekovima, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna.

Odgovornost rukovodstva za financijska izvješća

Ministarstvo financija je odgovorno za izradu i fer prezentiranje **Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja, koji je definiran Zakonom o proračunima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH, Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentiranje financijskih izvješća koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o financijskim izvješćima temeljem provedene revizije. Reviziju smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 1000-1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo sukladno etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućuje da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da financijska izvješća, koja su bila podloga za sačinjavanje **Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu**, ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare i greške. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objavama u financijskim izvješćima. Izbor postupka se temelji na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u financijskim izvješćima uslijed prijevare ili greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra unutarnje kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentiranje financijskih izvješća, u cilju izbora revizijskih postupaka koji su odgovarajući u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti unutarnjih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu općeg prezentiranja financijskih izvješća. Revizor također, ocjenjuje financijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnjih kontrola.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom

1. Obveze po temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i obveze po drugim temeljima u iznosu od 67.412.843 KM iskazane su na poziciji razgraničenja, kao povećanje obveza i smanjenje razgraničenih rashoda, što nije sukladno Zakonu o proračunima FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Od navedenih obveza 38.627.389 KM evidentirano je kod Ministarstva financija, 16.306.803 KM kod Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i 264.931 KM Vlade FBiH. Za obveze po temelju povrata više uplaćenih prihoda u iznosu od 30.000.000 KM, koje su iskazane na poziciji Ministarstva financija, u 2017. godini zaključen je Sporazum s JP BH Telekom d.d., po kojem će se iste podmiriti u narednih pet godina (točka 7.5 Izvješća);
2. Na poziciji kratkoročnih obveza nisu iskazane obveze prema zaposlenim na temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja za federalne proračunske korisnike, u iznosu od 41.650.175 KM i obveze nastale na temelju odobrenih sredstava korisnicima transfera - poticaji u poljoprivredi, u iznosu od 19.239.857 KM. Navedene obveze iskazane su na izvanbilančnoj evidenciji, što nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH (točka 8. Izvješća);
3. Popis imovine, obveza i potraživanja kod proračunskih korisnika nije izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH, s obzirom da istim nije obuhvaćena cjelokupna imovina, niti je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom (točka 7.8 Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, **Izvješće o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, prikazuje fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obveza i izvora sredstava na dan 31.12.2016. godine, izvršenje proračuna i novčane tijekove za godinu koja se završava na taj datum, sukladno prihvaćenom okviru financijskog izvješćivanja.

Skretanje pozornosti

Bez kvalifikacije na dano mišljenje o financijskim izvješćima, skrećemo pozornost na sljedeće:

- Sukladno članku 33. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH primjenjuju se propisi vezani za proračunske korisnike i izvanproračunske fondove iz oblasti računovodstva i revizije u javnom sektoru. Svrha usvajanja standarda za javni sektor je izrada pouzdanih financijskih izvješća koja će biti interno i međunarodno usporediva. Ni u 2016. godini nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor (točka 4. Izvješća).

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Uvod

Izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u **Izvešću o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu**, sa značajnim zakonima i drugima propisima.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentiranje finansijskih izvješća osim Ministarstva financija, i Vlada FBiH je odgovorna osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima sukladne propisima kojima su regulirane.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti¹¹. Pored gore navedene odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvješćima, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome je li poslovanje korisnika **Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine**, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

Temelj za mišljenje s rezervom

- 1. Prilikom predlaganja i donošenja programa o utrošku sredstava tekućih i kapitalnih transfera za proračunske korisnike nisu u potpunosti poštivane odredbe Zakona o proračunima u FBiH i članka 37. Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu, u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, visinu i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove izvješćivanja, što je imalo značajne posljedice na način realiziranja tekućih i kapitalnih transfera, visinu utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja istih (točka 6.2.3 i 6.2.4 Izvješća);**
- 2. Značajan dio sredstava Tekuće rezerve nije korišten sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu (točka 6.2.9 Izvješća);**
- 3. U Ministarstvu financija sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH nije formirana Proračunska inspekcija, što može imati utjecaja na provođenje nadzora nad zakonitosti, pravovremenosti i namjenskom trošenju proračunskih sredstava (točka 4. Izvješća);**

¹¹ Novi ISSAI 4000 je usvojen u prosincu 2016. godine i zamjenjuje ISSAI 4000, 4100 i 4200.

4. Nisu poštivane odredbe Zakona o proračunima u FBiH, jer su izvršenim preraspodjelama rashoda i izdataka pokrivena već stvorene obveze koje su veće od proračunom odobrenih sredstava (točka 5. Izvješća);
5. U korist prihoda od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda po Projektu EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih poduzeća finansijskim sredstvima", bez posebne odluke Vlade FBiH i suglasnosti kreditora. S obzirom da se radi o namjenskim sredstvima planiranje i korištenje ovih sredstava nije bilo sukladno pozitivnim propisima (točka 6.1 Izvješća);
6. Nije riješen status imovine institucija, koje su s federalne razine prešle na državnu razinu, što ima značajnog utjecaja na način evidentiranja, raspolaganja i upravljanja istom, kako je regulirano zakonskim i ostalim propisima kojima je utvrđena ova oblast. Pojedini proračunski korisnici iskazali su stalna sredstva, a da nisu osigurali dokumentaciju o vlasništvu i posjedu iste, zbog čega nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata kod istih (točka 7.2 Izvješća);
7. Nisu poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita u iznosu od 78.886.130 KM (pravne osobe) i 715.841 KM (županije), a za potraživanja starija od šest mjeseci nije izvršen prijenos na sumnjiva i sporna potraživanja (točka 7.4 Izvješća);
8. Nije uspostavljena adekvatna politika upravljanja nekretninama za koje je, sukladno Uredbi o Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH i zaključcima Vlade FBiH, nadležna Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH (nekretnine na kojima pravo raspolaganja imaju federalna tijela i nekretnine Prethodnog FMO-a i Zavoda za platni promet) u dijelu vođenja evidencija o nekretninama, praćenja i izvješćivanja o stanju nekretnina, izdavanja nekretnina u najam i utvrđivanja cijene najma, te evidentiranja i naplate potraživanja (točka 8. i točka 10.1 Izvješća);
9. Obračunate su i isplaćene naknade za rad radnih tijela, a da prethodno nisu ispunjeni uvjeti propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, niti su na iste obračunati i uplaćeni pripadajući porezi i doprinosi sukladno pozitivnim zakonskim propisima. Ugovori o djelu zaključivali su se za poslove koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta revidiranih korisnika, što nije sukladno zakonskim propisima kojima je predviđeno da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba izvršiti (točka 6.2.2 Izvješća);
10. Za određeni broj javnih nabava roba, usluga i radova nije blagovremeno donesen Plan niti započeta procedura nabave zbog čega rashodi i izdaci nisu iskazani u pripadajućem razdoblju. Proračunski korisnici nisu dosljedno pratili realiziranje zaključenih ugovora sukladno prihvaćenim ponudama (točka 9. Izvješća).

Mišljenje s rezervom

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u Temelju za mišljenje s rezervom, aktivnosti, financijske transakcije i informacije prikazane u **Izvešću o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu** sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima kojima su regulirane.

Sarajevo, 21.08.2017. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II. KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija usklađenosti, u okviru finansijske revizije, podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo je li dani predmet revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvješćima, sukladan odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvješća su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
- Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
- Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o proračunima u FBiH;
- Zakon o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu;
- Proračun FBiH za 2016. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o pripadnosti javnih prihoda u FBiH;
- Zakon o dugu, zaduživanju i jamstvima u FBiH;
- Zakon o igrama na sreću;
- Zakon o podmirenju obveza na temelju računa stare devizne štednje;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.

III. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) je sukladno Zakonu o reviziji institucija u FBiH („Službene novine FBiH“ br. 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) izvršio reviziju Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu. Navedeno Izvješće usvojio je Dom naroda Parlamenta FBiH 18.05.2016. godine, dok Predstavnički dom Parlamenta FBiH isti nije usvojio.

U Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje u 2016. godini iznosili su 2.373.753.366 KM, rashodi, izdaci i otplate duga 2.288.784.801 KM i iskazan je višak prihoda nad rashodima u iznosu 84.968.565 KM.

U 2016. godini iz Proračuna FBiH financirana je 61 institucija. Ured za reviziju planirao je reviziju 33 korisnika proračuna kojima je odobren proračun u iznosu od 2.345.008.957 KM, što je 93,16% od ukupno planiranih sredstava Rebalansom Proračuna FBiH za 2016. godinu (2.517.180.917 KM). Ukupno iskazani rashodi i izdaci kod revidiranih korisnika iznose 2.150.204.834 KM ili 93,95% ukupno realiziranih rashoda i izdataka u 2016. godini (2.288.784.801 KM).

Federalno ministarstvo financija (u daljnjem tekstu: Ministarstvo financija) upravlja Proračunom FBiH i opslužuje isti u dijelu izrade, izvršenja i nadzora nad korištenjem proračunskih sredstava, sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH¹² i Zakonu o riznici¹³ i na način propisan od strane istog. Proračunski korisnici su odgovorni za naplatu i ubiranje prihoda iz svoje nadležnosti, kao i za korištenje proračunskih sredstava za namjene i do visine utvrđene u Posebnom djelu Proračuna FBiH. Proračunski korisnici koriste sredstva sukladno godišnjem financijskom planu, a prema dinamici utvrđenoj tromjesečnim i mjesečnim planovima, koje odobrava ministar financija, sukladno raspoloživim sredstvima.

U pojedinačnim izvješćima o financijskoj reviziji proračunskih korisnika za 2016. godinu dana su neovisna revizijska mišljenja i objavljene su informacije o uočenim nepravilnostima u poslovanju federalnih institucija, koje su pored ostalog navedene i u ovom Izvješću. Značajan broj nalaza i preporuka koje se odnose na poslovanje pojedinih institucija se ponavlja duži niz godina i veći dio istih su sustavnog karaktera, za čije rješavanje nije odgovorna samo institucija kod koje je utvrđena nepravilnost. Realiziranjem danih preporuka bi se osigurala dodatna transparentnost u korištenju javnog novca i poboljšala financijska disciplina. Svi proračunski korisnici su se očitovali na dostavljeni Nacrt izvješća.

Konačna izvješća dostavljena su: Predsjedniku FBiH, Premijeru Vlade FBiH, Predsjedavajućem Doma naroda FBiH, Predsjedavajućem Predstavničkog doma FBiH i Ministarstvu financija. Nakon dostavljanja konačnih izvješća Parlamentu FBiH, isti su objavljeni na internet stranici Ureda za reviziju institucija u FBiH www.vrifbih.ba.

¹² „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 9/15, 102/15 i 104/16

¹³ „Službene novine Federacije BiH“ br. 26/16

2. PREDMET, CILJ I OPSEG REVIZIJE

Predmet revizije je Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu i usklađenost poslovanja Vlade FBiH, ministarstava i drugih proračunskih korisnika s pozitivnim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Predmet revizije nije bila implementacija razvojno – investicijskih projekata koja su u nadležnosti ministarstava, već samo koordinacija, nadzor, uspostava knjigovodstvenih evidencija i izvješćivanje sukladno Uredbi o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija u FBiH i ostalim propisima i aktima donesenim od strane nadležnih organa i institucija.

Cilj revizije je pribavljanje realne osnove, na temelju pregleda financijskih izvješća i pripadajućih računa korisnika federalnog proračuna, sukladno primjenjivim revizijskim standardima, izraziti mišljenje o tome jesu li financijska izvješća pouzdana i odražavaju li u potpunosti rezultate izvršenja proračuna, kao i izvršiti procjenu jesu li rukovoditelji institucija primjenjivali zakone i druge propise, koristili sredstva za odgovarajuće namjene, ocijeniti financijsko upravljanje, funkciju unutarnje revizije i sustav unutarnje kontrole.

Revizija je obavljena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije. Revizija je obuhvatila izvješća o obavljenim revizijama za 2016. godinu, te financijske transakcije Proračuna FBiH koje se evidentiraju isključivo kroz Glavnu knjigu Riznice (proračunski prihodi, raspodjela prihoda proračuna, servisiranje unutarnjeg duga i vanjski dug).

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH je izvršio financijsku reviziju Izvješća o izvršenju proračuna FBiH za 2015. godinu i dao preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. U Izvješću o financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2015. godinu dano je negativno mišljenje o financijskim izvješćima. Revizijom Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu utvrđeno je sljedeće postupanje po preporukama:

Realizirane preporuke

- 1) Ministarstvo prostornog uređenja postupilo je po preporuci u vezi stručnog obrazovanja i usavršavanja državnih službenika i namještenika;
- 2) Odobrena sredstva za naknade plaća koristila su se za planirane namjene sukladno pozitivnim propisima;
- 3) Uspostavljen je informacijski sustav za obradu novčanih podrški i centralna baza podataka po vrstama novčanih podrški i klijentima;
- 4) Vršiti se kontrola na terenu i kontrola za mjere ruralnog razvoja i proizvodne mjere u okviru sustava plaćanja u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- 5) Uspostavljen je nadzor nad isporukom doniranih grla korisnicima pomoći;
- 6) Poštuju se odredbe Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu, i na poziciji kapitalnih transfera iskazuju se samo sredstva koja predstavljaju nepovratna davanja u svrhu nabave kapitalne (dugotrajne, stalne)

imovine i kapitalnih ulaganja koja predstavljaju kapitalno sredstvo neke druge pravne osobe;

- 7) Neutrošena namjenska sredstva preknjižena su na razgraničene prihode, sukladno odredbama Naputka o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice;
- 8) S 31.12.2016. godine izvršeni su ispravci knjiženja na dugoročnim obvezama po unutarnjem dugu, odnosno po temelju pravosnažnih sudbenih presuda za dug po ratnim potraživanjima i staroj deviznoj štednji;
- 9) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu 40.684.302 KM, po sedmoj emisiji obveznica za podmirenje duga stare devizne štednje;
- 10) Izvršena su potrebna knjiženja u iznosu od 222.295 KM, za novčane isplate po temelju ratnih potraživanja iz ranijeg razdoblja;
- 11) Utvrđene su obveze po ratnim potraživanjima i sačinjena Informacija za Vladu FBiH;
- 12) Utvrđen je iznos obveznica po temelju ratnih potraživanja koje su korigirane i isplaćene prije roka.

Djelomično realizirane preporuke

- 1) Jedan dio proračunskih korisnika vršio je imenovanje savjetnika sukladno zakonskim, podzakonskim i unutarnjim propisima koji reguliraju navedenu oblast;
- 2) Obveze po temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja i obveze utvrđene rješenjima o povratu pogrešno ili više uplaćenog poreza iskazane su na kratkoročnim tekućim obvezama i razgraničenim rashodima, što nije sukladno zakonskim i drugim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Nerealizirane preporuke

- 1) Potrebno je da Vlada FBiH, sukladno nadležnostima nastavi aktivnosti na unaprjeđenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja zaposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave;
- 2) Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s Ministarstvom financija inicira usvajanje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor;
- 3) Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Strategije javne unutarnje financijske kontrole u FBiH i Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sustava financijskog upravljanja i kontrola kao i unutarnje revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice;
- 4) Kod pripreme, izrade proračuna, kao i izvršenja izvješćivanja dosljedno se pridržavati odredbi Zakona o proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za izvještajnu godinu i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- 5) Obračun i isplatu troškova službenog putovanja vršiti sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja, te uspostaviti kontrolu nad istim;

- 6) Preispitati Zaključak Vlade FBiH o pravu korištenja službenih telefona;
- 7) Poštivati odredbe Uredbe o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH, Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga;
- 8) Nastaviti aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija;
- 9) Obračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispune uvjeti propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati sukladno pozitivnim zakonskim propisima;
- 10) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je sukladno zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba izvršiti;
- 11) Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta angažiranje izvršitelja vršiti sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH, u cilju smanjenja i ukidanja zaključivanja ugovora o djelu;
- 12) Potrebno je da svi proračunski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitih unutarnjih akata;
- 13) Financijske promjene odnosno transakcije u proračunu evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Kontnom planu;
- 14) Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio sukladno odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti braniteljsko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obveze u ugovorenom roku;
- 15) Poduzeti aktivnosti na blagovremenom donošenju programa utroška sredstava transfera kako bi se osiguralo realiziranje istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni;
- 16) Odlukama o raspodjeli sredstava tekućih transfera jasno definirati namjenu odobravanja sredstava, utvrditi obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati nadzor nad utroškom ovih sredstava;
- 17) Obveze, odnosno rashode stvarati sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Proračuna, te iste iskazivati u razdoblju kad je obveza i nastala neovisno od plaćanja;
- 18) Preispitati opravdanost kontinuiranog planiranja i izvršenja kapitalnog transfera Ustanovama za zbrinjavanje na razini FBiH, s obzirom da Zakonom o preuzimanju prava i obveza osnivača nad ustanovama socijalne zaštite u FBiH, niti drugim propisom isto nije predviđeno;

- 19) Preispitati opravdanost planiranja i realiziranja interventnih ili sredstava rezerve, programima utroška sredstava transfera, u cilju ukidanja istih;
- 20) Potrebno je efikasno realizirati kreditna sredstva i izvršiti kontrolu utroška sredstava;
- 21) Sredstva Tekuće rezerve odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja proračuna nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera;
- 22) Poštivati pozitivne zakonske propise vezane za razvojno – investicijske projekte, a izvješća o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje;
- 23) Stalna sredstva iskazivati na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava sukladno odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakona o proračunima u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, te riješiti status ulaganja u objekte koji nisu u vlasništvu FBiH i imovinsko–pravne odnose (Dom odmora Trpanj, Velika dvorana u zgradi Parlamenta FBiH i drugi objekti);
- 24) Poduzeti aktivnosti da svi sudionici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima s Razvojnou bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava vrši po propisima;
- 25) Potrebno je kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realiziranje projekata, te poduzeti aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su financirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih financijskih institucija;
- 26) Poduzeti propisane aktivnosti i zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, a evidentiranje istih izvršiti sukladno pozitivnim propisima;
- 27) Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH;
- 28) Preispitati primjenu protokola zaključenih između Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i poslovnih banaka i poduzeti aktivnosti u cilju naplate potraživanja na temelju više isplaćenih sredstava naknada iz braniteljsko-invalidske zaštite;
- 29) Rashode iskazivati na poziciji kratkoročnih razgraničenja sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu;
- 30) Izvršiti usuglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama), te evidentiranje na istim vršiti sukladno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu;
- 31) Knjiženje pozitivnih i negativnih tečajnih razlika sadržanih u otplatama anuiteta po vanjskom dugu vršiti sukladno odredbama Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu i Naputka o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Riznice;

- 32) Poduzeti aktivnosti u cilju zaključenja supsidijarnih ugovora između BiH i FBiH, kao i FBiH i krajnjih korisnika (grad Široki Brijeg, općine Ljubuški i Fojnica), kako bi se zaduženje i knjigovodstveno evidentiranje izvršilo sukladno propisima;
- 33) Uspostaviti redovnu komunikaciju s Federalnim pravobraniteljstvom i osigurati protok informacija o pravosnažnim sudbenim presudama za ratna potraživanja i iznosu potraživanja po presudama;
- 34) Izvršiti usuglašavanje izvora stalnih sredstava i sadašnje vrijednosti stalnih sredstava, kao i usuglašavanje ostalih izvora sredstava s dugoročnim plasmanima;
- 35) Popis imovine, obveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano;
- 36) Potrebno je da proračunski korisnici, Ministarstvo financija i Pravobraniteljstvo izvrše usuglašavanje obveza i potraživanja po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i evidentiranje istih;
- 37) U potpunosti primjenjivati Zakon o javnim nabavama i provedbene akte vezano za navedeni Zakon, te pratiti realizaciju zaključenih ugovora sukladno prihvaćenim ponudama;
- 38) Utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, iste iskazati i utvrditi odgovornost zaduženih za neizvršenje ovih obveza;
- 39) Sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama danim u Izvješću o reviziji finansijskih izvješća Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.

Preporuke koje nisu realizirane, ali u ovom Izvješću nisu ponovljene iz razloga što su obuhvaćene pojedinačnim izvješćima proračunskih korisnika

- 1) Obračun i uplatu doprinosa i poreza na dohodak za osobe angažirane po ugovorima o djelu na provođenju kontrole zakonitosti korištenja prava iz oblasti braniteljsko - invalidske zaštite vršiti sukladno Zakonu o porezu na dohodak, Zakonu o doprinosima i Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja;
- 2) Uspostaviti odgovarajuću evidenciju korisnika mirovina po povoljnijim uvjetima, u cilju uspostavljanja kontrole i praćenja ostvarivanja navedenih prava;
- 3) Osigurati provođenje Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji od strane nižih razina vlasti kao i postupanje istih po aktima Ministarstva, te u pomoćnim evidencijama i Glavnoj knjizi Riznice evidentirati sve isplate korisnicima braniteljsko - invalidske zaštite i preostale obveze korisnicima invalidnina i naknada dobitnicima ratnih priznanja i odlikovanja;
- 4) Poduzeti aktivnosti na usklađivanju Zakona o proračunima u FBiH i Zakona o zdravstvenom osiguranju u dijelu financiranja Federalnog Fonda solidarnosti, a sredstva za financiranje Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH i Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ planirati na temelju stvarnih potreba, te izvršiti nadzor nad namjenskim utroškom sredstava;

- 5) Ugovore s JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo o realiziranju doznačenih sredstava iz Proračuna FBiH za financiranje željezničke infrastrukture i sufinanciranje putničkog i kombiniranog prometa blagovremeno zaključivati, sukladno Zakonu o financiranju željezničke infrastrukture i sufinanciranju putničkog i kombiniranog prometa, te poduzimati aktivnosti u dijelu nadzora nad realiziranjem zaključenih ugovora;
- 6) Utvrditi mjerljive podkriterije i osigurati podatke i dokumentaciju za bodovanje pojedinih kriterija i utvrđivanje prijedloga iznosa sredstava za raspodjelu transfera za sport i kulturu od značaja za FBiH, transfera za obnovu kulturno-povijesnog i građevinskog naslijeđa, za udruženja građana iz oblasti kulture, za mlade i za institucije obrazovanja i kulture od značaja za BiH;
- 7) Pisanim aktom definirati način i kriterije raspodjele sredstava, te metodologiju vrednovanja prilikom dodjele sredstava transfera za institucije obrazovanja i poticaj znanstveno-istraživačkog rada od značaja za FBiH;
- 8) Donijeti mjerljive kriterije za rangiranje projekata sanacije šteta nastalih uslijed poplava i klizišta i projekata utopljanja zgrada radi uštede energije, izbor projekata vršiti na temelju javnog poziva, te poštivati odredbe Zakona o izvršenju Proračuna FBiH, odluka o usvajanju programa i ugovora;
- 9) Unaprijediti kriterije po programima za raspodjelu sredstava transfera za turizam i zaštitu okoliša, u cilju osiguranja transparentnosti i izbjegavanja subjektivnog bodovanja članova Povjerenstva za izbor korisnika i ugovorima o realiziranju dodijeljenih sredstava jasno i precizno navesti za koje programske aktivnosti se mogu trošiti odobrena proračunska sredstva;
- 10) Sukladno zaključenim ugovorima s krajnjim korisnicima sredstava potrebno je vršiti nadzor i izvješćivanje o utrošku dodijeljenih sredstava i adekvatne aktivnosti u slučaju nenamjenskog utroška;
- 11) Donijeti mjerljive i razrađene kriterije koji će poslužiti za ocjenu, vrednovanje i rangiranje aplikacija kapitalnih transfera za zaštitu nacionalnih spomenika, izbor projekata vršiti na temelju javnog poziva i mjerljivih kriterija, a odluke o raspodjeli sredstava donositi sukladno odredbama Zakona o izvršenju Proračuna FBiH i Odluke Vlade FBiH o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Poduzimanje aktivnosti na utvrđivanju obveza Federacije BiH za podmirenje duga Ruskoj Federaciji za isporuku prirodnog plina u razdoblju 1992.-1995. godine, s obzirom da je u realiziranje iste uključena i Vlada Republike Srpske;
- 2) Dodjela sredstava tekućeg transfera za „Poboljšanje uvjeta rada odgojno - obrazovnih ustanova“ nije vršena u revidiranoj godini, zbog čega nije izvršena ocjena kriterija za izbor krajnjeg korisnika.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Sustav unutarnjih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Prema prihvaćenom COSO modelu sustav unutarnjih kontrola sastoji se od pet međusobno povezanih komponenti: kontrolnog okruženja, procjene rizika, kontrolnih aktivnosti, informacija i komunikacija i monitoringa. Faktor koji najviše utječe na funkcionalnost unutarnjih kontrola je povoljno kontrolno okruženje, koje osigurava uvjete za efikasno djelovanje unutarnjih kontrola i koje prvenstveno ovisi od dobre i funkcionalne organizacijske strukture, načina rukovođenja, prijenosa ovlaštenja, vrednovanja rezultata rada, sustava nagrađivanja, poštivanja postojećih zakonskih propisa, odgovarajuća raspodjela obveza i odgovornosti, utvrđivanje jasnih pravila poslovanja, te postavljanja mjerljivih ciljeva i zadataka svakog proračunskog korisnika.

Polazna točka unutarnjih kontrola su pravilnici o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta na koje Vlada FBiH daje suglasnost i pravilnici o unutarnjim kontrolnim postupcima i drugim unutarnjim aktima koje sukladno Zakonu o proračunima u FBiH donose rukovoditelji proračunskih korisnika.

Uvidom u **pravilnike o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta**, kod većine proračunskih korisnika utvrđena su značajna odstupanja između sistematiziranih i popunjenih radnih mjesta, što ukazuje da postojeća sistematizacija nije optimalna, s obzirom da korisnici funkcioniraju i obavljaju poslove iz nadležnosti s postojećim brojem izvršitelja. Provedenom revizijom proračunskih korisnika utvrđeno je da nije uspostavljeno adekvatno upravljanje ljudskim resursima, koji predstavljaju ključan faktor uspješnog izvršenja postavljenih ciljeva. Također, za većinu proračunskih korisnika Proračun je planiran za znatno veći broj zaposlenih u odnosu na stvarni broj, bez obzira što je bio na snazi zaključak Vlade FBiH o moratoriju na zapošljavanje.

Proračunski korisnici su putem **pravilnika o unutarnjim kontrolama i unutarnjim kontrolnim postupcima** formalno uredili unutarnje kontrole sukladno međunarodnim standardima unutarnje kontrole, kako bi istim osigurali izvršenje aktivnosti u okviru temeljne djelatnosti, što je regulirano člankom 86. Zakona o proračunima u FBiH. Međutim, provedenim revizijama utvrđeni su nedostaci i nepravilnosti kod jednog broja proračunskih korisnika što ukazuje da sustav unutarnjih kontrola na razini Proračuna FBiH još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini. Navedenim pravilnicima nisu obuhvaćeni svi procesi rada iz zakonom utvrđene nadležnosti, niti su procijenjeni rizici za određene značajne procese poslovanja, kao ni jasno definirani upravljački, administrativno-kontrolni i računovodstveno-kontrolni postupci, postupci procjene rizika i provođenja monitoringa menadžmenta nad uspostavljenim unutarnjim kontrolama. Iako su proračunski korisnici unutarnjim aktima uredili kontrole pojedinih rashoda i izdataka, u većini slučajeva nije vršen nadzor nad uspostavljenim kontrolnim aktivnostima, kao ni identifikacija slabosti i poslovnih aktivnosti koje treba poboljšati, kako bi se unutarnji akti izmijenili i prilagodili stvarnim potrebama. **S obzirom na ovako uspostavljene unutarnje kontrole, tijekom revizije utvrđeni su određeni nedostaci i**

nepravilnosti u poslovanju svakog pojedinačno revidiranog korisnika, koje su dane u pojedinačnim izvješćima o izvršenoj reviziji i koje upućuju na zaključak da sustav unutarnjih kontrola još uvijek nije na zadovoljavajućoj razini i isti je utjecao na utvrđene propuste u izvršenju Proračuna FBiH kao cjeline. Navedeno potvrđuje sljedeće: planiranje proračuna kod korisnika još uvijek nije utemeljeno na mjerljivim ciljevima i realnim ulaznim pokazateljima, sukladno donesenim programima rada, što automatski dovodi do toga da i izvješćivanje nije utemeljeno na realiziranju utvrđenih postignutih ciljeva koji se mogu izmjeriti; akti vezani za putne troškove, troškove telefona, izdatke za gorivo i održavanje vozila kod jednog broja proračunskih korisnika se ne primjenjuju, ili se samo djelomično primjenjuju; nabave roba, usluga i ugovaranje radova pojedini proračunski korisnici su vršili mimo Zakona o javnim nabavama, a što se odnosi na blagovremeno pokretanje nabava i izbora odgovarajućeg postupka, dijeljenja nabava, neutemeljenog stvaranja obveza za narednu proračunsku godinu i praćenje zaključenih ugovora s izabranim dobavljačima; Zakon o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu nije poštivan u dijelu planiranja, pravovremenog predlaganja i usvajanja programa raspodjele tekućih i kapitalnih transfera s utvrđenim kriterijima, kao i izvješćivanja i praćenja namjenskog trošenja istih, te raspodjele i korištenja sredstava tekuće rezerve; provođenje godišnjeg popisa i obveza usuglašavanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom nije bilo sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima; značajan broj vanjskih suradnika se angažirao putem ugovora o djelu za poslove koji su u nadležnosti revidiranih korisnika i koji su utvrđeni pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu; i dalje se značajni iznosi stvorenih obveza revidirane godine evidentiraju na izvanbilančnoj evidenciji ili na razgraničenim rashodima što u konačnici utječe na točnost i istinitost iskazanih pokazatelja o ukupnim rashodima i izdacima. Prema podacima Ministarstva financija u Glavnoj knjizi Riznice nisu iskazane ukupno stvorene obveze po sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i obveze na temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda. Na izvanbilančnoj evidenciji, proračunski korisnici iskazali su obveze na temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja koje su u odnosu na prethodnu godinu značajno veće.

Ured za reviziju već duži niz godina ukazuje na suštinske probleme u upravljanju i raspolaganju javnim sredstvima i sukladno tome daje preporuke proračunskim korisnicima. Najveći broj danih preporuka još uvijek nije realiziran.

Na razini institucija FBiH još uvijek nisu usvojeni Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor. Svrha usvajanja ovih standarda je izrada pouzdanih financijskih izvješća koja će biti interno i međunarodno usporediva.

Zakon o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH¹⁴, donesen je 18.05.2016. godine, a Pravilnik o provođenju istog u siječnju 2017. godine. Ministarstvo financija je organiziranjem radnih sastanaka s proračunskim korisnicima pokrenulo aktivnosti kako bi isti pravovremeno imenovali koordinate za financijsko upravljanje i kontrolu. Centralna harmonizacijska jedinica (u daljnjem tekstu: CHJ) formirana je u okviru Ministarstva financija, sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru Federacije BiH, kao sektor Federalnog ministarstva financija i izravno je odgovorna federalnom

¹⁴ „Službene novine Federacije BiH“ br. 38/16

ministru financija. Nadležnosti CHJ utvrđene su naprijed navedenim zakonom i Zakonom o financijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u Federaciji BiH, a odnose se na donošenje metodologije i uspostavu koordinacije unutarnje revizije u Federaciji BiH i donošenje metodologije i uspostavu koordinacije u oblasti financijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru. Od ukupno devet sistematiziranih radnih mjesta u CHJ popunjena su samo tri. Na temelju utvrđenih revizija proračunskih korisnika, ne može se potvrditi da je ista u okviru svojih nadležnosti u potpunosti poduzimala aktivnosti u okviru uspostave financijskog upravljanja, unutarnje kontrole i unutarnje revizije Proračuna FBiH.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH, sukladno nadležnostima nastavi aktivnosti na unaprjeđenju rada i organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave, u cilju uspostavljanja optimalnog broja zaposlenih za obavljanje poslova iz nadležnosti istih i što efikasnijeg rada javne uprave.***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s Ministarstvom financija inicira usvajanje Međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.***

Unutarnja revizija

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH, Zakonu o unutarnjoj reviziji i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinice za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH u okviru Ministarstva financija uspostavljena je Jedinica za unutarnju kontrolu i unutarnju reviziju, sa zadatkom da vrši kontrolu i reviziju programa, aktivnosti i procesa organizacijskih jedinica u Ministarstvu financija i dijela proračunskih korisnika, dok su ostali proračunski korisnici obvezni samostalno organizirati unutarnju reviziju. Veći dio proračunskih korisnika je pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu uspostavio unutarnju reviziju (s jednim ili više izvršitelja), ali su samo djelomično ili nikako popunjeni. **S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je osigurano nadgledanje, praćenje i relevantno izvješćivanje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola kod proračunskih korisnika, u cilju identificiranja slabosti i predlaganja mjera za njihovo otklanjanje, što može imati utjecaja na točan i istinit prikaz stanja imovine i obveza, kao i rezultata poslovanja u financijskim izvješćima. Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu financija predviđena je organizacijska jedinica Proračunska inspekcija, ali ista nije popunjena i nije počela s radom.**

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti, poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru FBiH i Strategije javne unutarnje financijske kontrole u FBiH u dijelu uspostavljanja odgovarajućeg sustava financijskog upravljanja i kontrola kao i unutarnje revizije i funkcionalne Centralne harmonizacijske jedinice.***

5. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračun FBiH za 2016. godinu¹⁵ usvojio je Parlament FBiH, 31.12.2015. godine, u iznosu od 2.598.862.123 KM. Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016. godinu¹⁶ usvojene su 02.12.2016. godine i objavljene 07.12.2016. godine. Prihodi, primici i financiranje planirani su u iznosu od 2.517.180.917 KM. Sredstva za pokriće deficita iz ranijih godina planirana su u iznosu od 20.000.000 KM, a ukupni rashodi i izdaci u iznosu od 2.497.180.917 KM.

U strukturi planiranih rashoda i izdataka najznačajniji udio imaju: tekući transferi i drugi tekući rashodi 1.077.496.114 KM (43%), izdaci za otplate dugova 912.061.698 KM (37%), izdaci za bruto plaće i naknade troškova zaposlenih planirani su 230.577.925 KM (9%), izdaci za kamate 120.347.312 KM (5%) i izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 92.398.758 KM (4%). Preostali dio sredstava u iznosu od 64.299.110 KM ili 2% planiran je za izdatke za nabavu stalnih sredstava (29.497.110 KM), izdatke za financijsku imovinu (16.587.000 KM), kapitalne transfere (13.060.000 KM) i tekuću rezervu (5.155.000 KM).

Izvjješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu dostavljeno je Vladi FBiH i drugim nadležnim organima i institucijama sukladno pozitivnim propisima i u utvrđenom roku.

Provedenom revizijom planiranja i izvršenja proračuna, te financijskog izvješćivanja utvrđena je neusklađenost u odnosu na odredbe Zakona o proračunima u FBiH¹⁷ i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH¹⁸, a odnosi se na sljedeće:

- 1) Smjernice ekonomske i fiskalne politike za FBiH za razdoblje 2016. - 2018. godine nisu donesene;
- 2) Nisu poštivani utvrđeni rokovi za donošenje, usvajanje i objavljivanje Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2016. - 2018. godine;
- 3) Početna ograničenja i smjernice za izradu zahtjeva proračunskih korisnika 2016.-2018. godina (Instrukcija broj 2.) proračunskim korisnicima dostavljena su sa zakašnjenjem, dok izvanproračunskim fondovima iste nisu dostavljene;
- 4) Registar proračunskih korisnika FBiH nije usklađen s Pravilnikom o utvrđivanju i načinu vođenja registra proračunskih korisnika proračuna u FBiH, s obzirom da se Parlament FBiH i Ured Predsjednika i dva potpredsjednika, i dalje planiraju kao tri proračunska korisnika s jednim identifikacijskim brojem, a Kazneno-popravni zavodi kao jedan proračunski korisnik, iako se radi o sedam posebnih pravnih osoba;
- 5) Sredstva za rad Kazneno-popravnih zavoda proračunom za 2016. godinu planirana su za sve zavode u cjelini, a ne pojedinačno, u okviru razdjela Ministarstva pravde, proračunska glava 1502, iako Zakonom o ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave nije navedeno da su isti u sastavu Ministarstva pravde, dok sukladno Zakonu o izvršenju kaznenih sankcija u FBiH navedeni zavodi imaju svojstvo pravne osobe. Navedeno ima za posljedicu da raspodjelu proračunom odobrenih sredstava za

¹⁵ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/15

¹⁶ „Službene novine Federacije BiH“ br. 96/16

¹⁷ „Službene novine Federacije BiH“ br. 102/13, 09/14, 13/14, 08/15, 91/15

¹⁸ „Službene novine Federacije BiH“ br. 69/14, 14/15, 4/16

kazneno-popravne zavode vrši Ministarstvo pravde, bez za to utvrđenih zakonskih nadležnosti, a da rukovoditelji zavoda nisu izravno odgovorni za planiranje, izvršenje i izvješćivanje ovako odobrenog proračuna. Navedeno je imalo za posljedicu da izvješća o izvršenju proračuna kazneno popravni zavoda nisu sačinjena sukladno Pravilniku o izvješćivanju s obzirom da kod istih nisu popunjeni stupci koji se odnose na planirane veličine jer proračun KPZ-a nije usvojilo nadležno zakonodavno tijelo (Parlament FBiH);

- 6) Sačinjavanje planova novčanih tijekova poboljšano je u odnosu na prethodno razdoblje, ali još uvijek u iste nisu uključeni prihodi iz vlastitih sredstava;
- 7) Nisu se poduzimale privremene mjere za uravnoteženje proračuna i izmjene i dopune proračuna, kako je to propisano člancima 36. i 37. Zakona o proračunima u FBiH;
- 8) U revidiranoj godini izvršene su preraspodjele sredstava u ukupnom iznosu od 58.032.234 KM, od čega 50.055.488 KM između proračunskih korisnika i 7.976.746 KM unutar proračunskih korisnika. Od ukupno navedenih preraspodjela unutar proračunskih korisnika, u četvrtom tromjesečju 2016. godine izvršeno je 6.440.156 KM (81%), od čega je 91% ili 5.860.156 KM izvršeno u prosincu, nakon usvojenog Rebalansa proračuna FBiH za 2016. godinu. S obzirom na navedeno, može se zaključiti da su proračunski korisnici, suprotno propisima, stvarali obveze veće od proračunom odobrenih sredstava, te da su iste pokrivene preraspodjelama rashoda i izdataka;
- 9) Najveći dio sredstava tekuće rezerve nije se koristio sukladno propisima, samo za nepredviđene namjene za koje u proračunu nisu planirana sredstva ili za namjene za koje se tijekom godine pokaže da za njih nisu utvrđena dostatna sredstva jer ih pri planiranju proračuna nije bilo moguće predvidjeti. Isti uglavnom predstavljaju redovnu aktivnost onih kojima je tekuća rezerva dodijeljena i unaprijed su bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati Proračunom FBiH za 2016. godinu;
- 10) Instrukcija o načinu vođenja knjigovodstva, financijskog izvješćivanja i godišnjeg obračuna za razvojno investicijske projekte krajem 2014. godine je stavljena izvan snage, a nije donesena nova instrukcija, što može imati značajnog utjecaja na primjenu određenih zakonskih propisa resornih ministarstava u dijelu financijskog izvješćivanja o realiziranju i nadzoru nad implementacijom razvojno investicijskih projekata;
- 11) Izvješće o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu nije sukladno sadržaju i klasifikacijama računa proračuna, jer ne sadrži sve informacije i podatke propisane člankom 97. Zakona o proračunima u FBiH (početno i završno stanje imovine, obveza i izvora vlasništva, objašnjenje većih odstupanja, podatke o svim promjenama na temelju zaduživanja i upravljanja dugom i o jamstvima danim tijekom fiskalne godine);
- 12) Programima utroška sredstava tekućih transfera nisu jasno definirani kriteriji raspodjele, niti je izvršeno utvrđivanje procjene efekata postignutih utrošenim sredstvima transfera, a što bi utjecalo na planiranu visinu i namjenu sredstava za narednu godinu;
- 13) Odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava transfera nisu donesene sukladno odredbama Zakona o izvršenju proračuna FBiH.

Preporuka:

- *Potrebno je da Vlada FBiH i Ministarstvo financija, u okviru svojih nadležnosti, prilikom sačinjavanja i dostavljanja Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH dosljedno provode odredbe Zakona o proračunima u FBiH, Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za izvještajnu godinu i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

6. IZVRŠENJE PRORAČUNA**6.1 Prihodi i primici**

U Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni prihodi, primici i financiranje iskazani su u iznosu od 2.373.753.366 KM, što je u odnosu na plan (2.517.180.917 KM) manje za 143.427.551 KM. U odnosu na prethodnu godinu (2.281.670.399 KM) isti su veći za 92.082.967 KM. Dan je tablični pregled ostvarenih prihoda i primitaka:

Naziv	Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016.	Ostvareno I-XII 2016.	Ostvareno I-XII 2015.	Index (3/2X100)	Index (3/4X100)
1	2	3	4	5	6
I. Prihodi od poreza (1+2+3)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
Prihodi od neizravnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	97,93	108,66
Porez na dobit	55.052.591	63.886.886	45.209.386	116,05	141,31
Ostali porezi	360.000	363.218	0	100,89	
II. Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	77,02	116,78
Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga	96.365.640	82.153.934	72.576.458	85,25	113,20
Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	97,53	100,65
Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	193327,40	85624,82
III. Priljubljeni transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
A Ukupno (I+II+III)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
IV. Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
V. Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.352	95,01	86,37
Zajmovi priljubljeni kroz državu (MMF- Stand by aranžman)	102.521.201	102.521.201	0	100,00	
Primici od inozemnog zaduživanja	101.659	203.890	43.956.020	200,56	0,46
Primici od domaćeg zaduživanja (Dugoročne obveznice)	140.000.000	139.912.010	309.723.773	99,94	45,17
Primici od domaćeg zaduživanja (Trezorski zapisi)	350.000.000	320.411.381	298.259.559	91,55	107,43
B Financiranje (IV+V)	592.662.836	563.101.728	652.023.350	95,01	86,36
Ukupno (A+B)	2.517.180.917	2.373.753.366	2.281.670.399	94,30	104,04

Prihodi i primici su iskazani u iznosu od 1.810.704.884 KM, a u strukturi istih najveći udio imaju porezni prihodi ostvareni u iznosu od 1.430.922.837 KM (99% u odnosu na plan) i neporezni prihodi 379.684.891 KM (80% u odnosu na plan).

Prihodi od povrata anuiteta od krajnjih korisnika kredita iskazani su u iznosu od 192.444.014 KM. U okviru ovih prihoda oprihodovano je 50.000.000 KM iz Revolving fonda Projekt EAF SME za "Poboljšanje pristupa malih i srednjih poduzeća finansijskim sredstvima", koji je bio u nadležnosti Fondacije za održivi razvoj Odras Sarajevo, kao kreditna sredstva Svjetske banke - IBRD. Vlada FBiH je kroz Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016. godinu predložila da se navedeni iznos oprihoduje. Nakon stupanja na snagu Odluke o izmjeni i dopuni Proračuna FBiH za 2016. godinu 09.12.2016. godine sredstva su povučena na jedinstveni račun Riznice s računa projekta EAF SME otvorenog u Union banci 10.000.000 KM i Privredne banke 40.000.000 KM. Kad je u pitanju prijenos sredstava za iste Vlada FBiH nije donijela posebnu odluku, niti je za isto imala suglasnost kreditora. Također ova sredstva u Proračunu su planirana zbirno na poziciji povrata anuiteta. S obzirom da se radi o namjenskim sredstvima, i da za ista ni u proračunu ni u Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu nije dano obrazloženje, ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina planiranja i korištenja ovih sredstva.

Financiranje - primljeni krediti i zajmovi iskazani su 563.048.482 KM. Primici od dugoročnog zaduživanja iznose 242.637.101 KM. Najvećim dijelom odnose se na primitke od dugoročnih obveznica (139.912.011 KM), po temelju zaduženja Federacije BiH za tri izvršene emisije obveznica, i primitke po temelju Stand by aranžmana s Međunarodnim monetarnim fondom (102.521.201 KM). Primici od kratkoročnog zaduživanja iskazani su u iznosu od 320.411.381 KM i ostvareni su na temelju trinaest emisija trezorskih zapisa.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo financija osigura suglasnost kreditora za prenesena sredstva iz revolving fonda, u suprotnom izvršiti povrat, kako bi se ista koristila za propisane namjene.**

6.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, ukupno ostvareni rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.288.784.801 KM, što je u odnosu na Izmjene i dopune Proračuna FBiH za 2016. godinu od 2.497.180.917 KM manje za 208.396.115 KM ili 8%.

Rashodi, izdaci i financiranje, s postotkom udjela u ukupnim rashodima prikazani su u sljedećoj tablici:

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1 x100)	Index (2/3x100)	% udjela
	1	2	3	4	5	6
1. Tekući rashodi	1.520.820.109	1.367.543.075	1.348.308.310	89,92	98,59	59,74
1.1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	208.223.706	199.174.205	203.467.239	95,65	102,16	8,7
1.2. Doprinosi poslodavca	22.354.219	21.532.838	21.879.345	96,33	101,61	0,94
1.3. Izdaci za materijal i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	3,47
1.4. Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	89,82	99,96	42,28
1.5. Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	84,36	4,35
2. Tekuća rezerva Vlade FBiH	5.155.000					
3. Kapitalni izdaci	42.557.110	20.816.652	12.205.180	48,91	58,63	0,91

3.1. Nabava stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	74,61	0,41
3.2. Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	45,35	0,5
4. Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	112,71	0,61
4.1. Izdaci za kupovinu dionica	6.187.000	3.447.700	2.207.250	55,72	64,02	0,15
4.2. Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	100,00	128,85	0,46
5. Otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	92,01	38,74
5.1. Vanjski dug	408.783.430	391.070.109	312.500.675	95,67	79,91	17,09
5.2. Domaća pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	99,88	111,22	14,84
5.3. Unutarnji dug	163.178.268	155.904.125	125.516.021	95,54	80,51	6,81
5.4. Izdana jamstva	100.000			0,00		
RASHODI I IZDACI (1+2+3+4+5)	2.497.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	91,65	95,76	100
6. Pokriće ostvarenog deficita	20.000.000			0,00		
UKUPNO (1+2+3+4+5+6)	2.517.180.917	2.288.784.801	2.191.849.792	90,93	95,76	100

6.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Plaće i naknade troškova zaposlenih iskazane su 199.174.205 KM, od čega se na bruto plaće i naknade odnosi 173.836.243 KM i na naknade troškova zaposlenih 25.337.962 KM. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci su manji za 4.293.034 KM (2,1%).

Plaće i naknade troškova zaposlenih, izabranih dužnosnika, nositelja izvršnih funkcija i savjetnika u organima zakonodavne i izvršne vlasti Federacije BiH, državnih službenika i namještenika, zatvorskih policajaca-stražara i službenika sudbene policije uređene su Zakonom o plaćama i naknadama u organima vlasti u FBiH¹⁹. Osnovica za obračun plaća za zaposlene koja se sukladno naprijed navedenom Zakonu primjenjivala u revidiranoj godini iznosila je 315 KM. Prema podatku iz Izvješća o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, na dan 31.12.2016. godine, u federalnim institucijama radilo je 6.733 zaposlenika, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 166.

Izdaci za neto plaće profesionalnih zastupnika u Parlamentu Federacije BiH iskazani su u iznosu od 4.512.546 KM. Za svakog profesionalnog zastupnika donose se pojedinačna rješenja o ostvarivanju prava na plaće i naknade, sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH i odlukama Administrativnog povjerenstva o ostvarivanju prava na plaću, naknadu plaće i drugih materijalnih prava izabranih dužnosnika i savjetnika.

Sukladno članku 6. navedenog Zakona, osnovna plaća se obračunava i iskazuje mjesečno za puno radno vrijeme, prema radnom mjestu i odgovarajućem platnom razredu. S obzirom da profesionalni zastupnici ne obavljaju radne zadatke u sjedištu Parlamenta FBiH, ne vodi se evidencija prisustva na poslu, koja je temelj za obračun plaća i naknada koje nemaju karakter plaća (topli obrok, regres, odvojeni život). Zastupnički dom nije održavao sjednice u lipnju, kolovozu i rujnu 2016. godine. Pored plaće, izabrani dužnosnici imaju pravo na stalno mjesečno novčano primanje (paušal) na ime povećanih materijalnih troškova u obavljanju svoje dužnosti, koje ne može biti veće od dvije osnovice za plaću, utvrđene prije donošenja proračuna za fiskalnu godinu, a primjenjuje se od 01.01. za svaku narednu godinu. Visina paušala se utvrđuje zajedničkom odlukom nadležnog povjerenstva Parlamenta FBiH, koja može utvrditi i niži iznos. Ovo pravo izabrani dužnosnici mogu ostvariti samo po jednom temelju, odnosno na jednoj razini zakonodavne vlasti. Prema članku 8. Zakona, iznos paušala umanjuje se za 10% za svako odsustvo sa sjednice Parlamenta ili radnog tijela čiji je član.

¹⁹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 45/10

Umanjenje se vršilo samo za one izostanke koji su neopravdani. Navedenim člankom Zakona, nije propisano da se izostanak može smatrati opravdanim ili neopravdanim, kojim je utvrđeno da „za svako opravdano odsustvo sa sjednica Služba računovodstva ne može vršiti umanjena“, nije donesena sukladno navedenom Zakonu. Ovo posebno ima utjecaja na iskazane izdatke profesionalnih zastupnika, koji u konačnici mogu imati utjecaja na neutemeljeno povećanje i isplatu istih.

Vezano za prisustvo sjednicama radnih tijela, navodimo da nije poštivana navedena Odluka Administrativnog povjerenstva, kojom su zaduženi predsjednici radnih tijela da svakog mjeseca u Službu računovodstva dostavljaju evidencije prisustva sjednicama radnih tijela, jer se iste nisu dostavljale svakog mjeseca. Zakonom o izmjenama Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH²⁰ od 17.03.2017. godine, izvršena je izmjena članka 8., prema kojem se iznos paušala umanjuje za 10% za neopravdano odsustvo sa sjednice doma ili radnog tijela, čiji je član.

U okviru izdataka naknada profesionalnih zastupnika iskazani su: troškovi poslaničkog paušala (neto 627.347 KM), troškovi toplog obroka (262.616 KM), troškovi prijevoza u dane vikenda-4 vikenda mjesečno (211.759 KM), naknada za odvojeni život i smještaj ukoliko borave izvan mjesta prebivališta na udaljenosti većoj od 70 km (386.573 KM), regres za godišnji odmor (59.845 KM) i otpremnine i pomoći (105.250 KM).

Izabrani dužnosnici, nositelji izvršnih funkcija i savjetnici, imaju pravo na naknadu troškova ishrane (topli obrok) u visini od 1% prosječne mjesečne neto plaće isplaćene u FBiH prema posljednjem objavljenom statističkom podatku. Ova naknada se neće obračunavati za vrijeme odsutnosti s posla po temelju službenog puta, bolovanja ili godišnjeg odmora. Utvrđeno je da se za dane „opravdanog odsustva“ nije vršilo umanjjenje naknade troškova toplog obroka.

Revizijom Sudbene policije utvrđena je zakonska neusuglašenost kod povećanja plaća po temelju minulog rada, s obzirom da je Općim kolektivnim ugovorom regulirano da se uvećanje plaće po temelju minulog rada vrši za svaku godinu radnog staža, a prema Kolektivnom ugovoru za službenike organa uprave i sudbene vlasti u FBiH i Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH, naknade plaća po temelju minulog rada se uvećavaju za svaku godinu mirovinskog staža.

Provedenom revizijom proračunskih korisnika utvrđeno je da se kod prijema novih zaposlenika, u pojedinim ministarstvima nastavilo s praksom prijema zaposlenika koji sukladno aktima istih ne ispunjavaju posebne uvjete, u dijelu radnog staža i potrebnog iskustva, stručnost i znanje za određene poslove. Kod ocjenjivanja državnih službenika i namještenika različito se postupalo: jedni nisu uopće vršili ocjenu, za jedne se ne može potvrditi da je dana ocjena potvrđena relevantnim dokazima, dok jedni ocjenu nisu vršili u propisanom roku.

Kod obračuna i isplate plaća sudaca u razdoblju 2012.-2015. godina osnovna mjesečna plaća nije se godišnje korigirala za postotak povećanja prosječne mjesečne neto plaće u BiH. Sustav za obračun plaća pri Federalnom ministarstvu financija nije prihvaćao povećanja plaća sucima sukladno Zakonu o plaćama i drugim naknadama sudaca i tužitelja u FBiH, što je dovelo do pokretanja sudbenih sporova sudaca Vrhovnog suda. U svezi s navedenim na zahtjev Predsjednika Vrhovnog suda za 2016. godinu izvršena je korekcija plaća, ali samo za 2016.

²⁰ „Službene novine Federacije BiH“ br. 20/17

godinu.

Kod ostalih proračunskih korisnika obračun plaća i naknada vrši se sukladno zakonskim i drugim propisima i unutarnjim aktima.

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 25.337.962 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 74.254 KM. Ove naknade najvećim dijelom se odnose na naknade za: topli obrok (11.666.096 KM), prijevoz na posao i s posla (4.933.845 KM), regres za godišnji odmor (2.806.041 KM), jubilarne nagrade (1.372.559), pomoći u slučaju smrti i teže bolesti (1.346.338 KM), otpremnine za odlazak u mirovinu (1.277.747), odvojeni život od obitelji (880.141 KM), najam stanova (572.440 KM), prijevoz u dane vikenda za državne službenike i savjetnike (252.870 KM) i troškove smještaja (102.175 KM).

U veljači 2016. godine izmijenjena je Uredba o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plaća kojom je naknada za odvojeni život od obitelji s 1 KM povećana na 300 KM za ministre i 250 KM za savjetnike, tako da je u revidiranoj godini došlo do povećanja ovih izdataka u odnosu na prethodno razdoblje. Uredbom o naknadama koje pripadaju članovima Vlade FBiH i njihovim savjetnicima koje nemaju karakter plaća²¹ propisano je pravo na naknadu troškova prijevoza do mjesta prebivališta obitelji do četiri puta mjesečno, ali istom nije uređen način korištenja navedenog prava koji bi bio temelj za isplatu, što je u narednom razdoblju potrebno regulirati.

Preporuka:

- ***Osigurati dosljednu primjenu članka 6. i članka 8. Zakona o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH vezano za obračun plaće za profesionalne zastupnike u Parlamentu FBiH.***

6.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal i usluge iskazani su u iznosu od 79.498.549 KM, što u odnosu na planirana sredstva od 92.398.758 KM predstavlja izvršenje od 86%. Vrsta i struktura tih izdataka prikazana je u sljedećoj tablici:

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x 100)	Index (2/3x 100)	% udjela
	1	2	3	4	5	6
1. Putni troškovi	2.883.576	2.274.206	2.214.776	78,87	97,39	2,86
2. Izdaci za energiju	6.079.120	5.205.014	5.497.961	85,62	105,63	6,55
3. Izdaci za komunikacije i kom. usluge	5.914.569	5.233.909	5.582.918	88,49	106,67	6,58
4. Nabava materijala i sitnog inventara	16.038.381	15.064.037	12.818.234	93,92	85,09	18,95
5. Izdaci za usluge prijevoza i goriva	3.006.984	1.809.795	2.200.346	60,19	121,58	2,28
6. Unajmljivanje imovine i opreme	8.307.151	7.450.615	7.418.886	89,69	99,57	9,37
7. Izdaci za tekuće održavanje	4.442.707	3.747.348	3.858.860	84,35	102,98	4,71
8. Izdaci osiguranja, bankarski i platni pr.	1.992.592	1.431.756	1.353.418	71,85	94,53	1,80
9. Ugovorene druge i posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	85,25	82,08	46,90
UKUPNO	92.398.758	79.498.549	71.545.333	86,04	90,00	100,00

²¹ „Službene novine Federacije BiH“ br. 87/10,22/11, 45/13 i 09/16

Putni troškovi iskazani su 2.274.206 KM. Troškovi u zemlji iznosili su 1.475.304 KM, a troškovi u inozemstvu 798.902 KM. Način, postupak ostvarivanja i visinu naknade troškova za službena putovanja reguliran je Uredbom o naknadama troškova za službena putovanja²².

Provedenom revizijom kod proračunskih korisnika uočene su određene slabosti u priznavanju i izračunu troškova putovanja.

Pri izračunavanju dnevnica za službeno putovanje u inozemstvo pojedini korisnici nisu evidentirali vrijeme prelaska granice. Uz putni nalog nije bilo priložene relevantne dokumentacije koja bi potvrdila opravdanost službenog puta. Kod većeg broja proračunskih korisnika nalozi za službeno putovanje nisu opravdani u predviđenom roku, dok određeni proračunski korisnici isplate predujma nisu evidentirali. S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da je vrijeme provedeno na službenom putu točno navedeno, a time i točnost izračuna ukupno isplaćenih sredstava po ovom temelju. Dnevnice i naknade putnih troškova su isplaćivane i suradnicima koji su angažirani temeljem ugovora o djelu. Uočeno je različito postupanje po navedenom u dijelu obračuna pripadajućih poreza, koje u svim slučajevima nije bilo sukladno pozitivnim zakonskim i drugim propisima.

Povećanje putnih troškova u inozemstvo nastalo je radi: prisustva sastancima Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke u Sjedinjenim Američkim Državama, u Strasbourgu s Odjelom za izvršenje presude Europskog suda za ljudska prava, sudjelovanja na radionicama i seminarima u organizaciji Svjetske banke u Beču, prisustvovanjem Fellowship programu u Londonu u organizaciji Britanskog veleposlanstva u Sarajevu, pregovorima Projekta „Sanacija šteta nakon poplava i modernizacija cesta u FBiH“ u Londonu itd.

Preporuka:

- ***Izračun, isplatu i kontrolu troškova službenog putovanja svi proračunski korisnici trebaju vršiti sukladno Uredbi o naknadama troškova za službena putovanja.***

Izdaci za fiksne, mobilne telefone i internet usluge iznosili su 2.343.447 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu manje za 128.947 KM. Tijekom revidirane godine na snazi je bio Zaključak Vlade FBiH iz 2015. godine koji propisuje pravo korištenja službenih telefona i utvrđeni mjesečni iznosi potrošnje za čelnike federalnih upravnih tijela i federalnih upravnih organizacija (do 150 KM) i rukovodeće državne službenike, državne službenike i namještenike (do 50 KM). Ovim Zaključkom nisu obuhvaćeni savjetnici premijera Vlade FBiH i savjetnici ministara, a za članove i tajnika Vlade FBiH uporaba službenog telefona određena je bez ograničenja. Budući da su sredstva Proračuna FBiH ograničena, dovodi se u pitanje opravdanost odobravanja troškova službenih telefona bez ograničenja.

Većina proračunskih korisnika je ograničila visinu naknade troškova fiksnih i mobilnih telefona. Uočeno je postupanje suprotno odredbama Odluke o korištenju i ograničenju troškova korištenja službenih mobilnih telefona i drugih telefona, s obzirom da su troškovi iznad utvrđenog limita isplaćivani na teret proračunskih sredstava bez obrazloženja razloga povećanja troškova. Isto onemogućuje i otežava provođenje kontrole opravdanosti ovih troškova, kao i kontrolu visine odobrenih sredstava. Također, ugovorenim paketima usluga s operaterima stvaraju se veći troškovi od stvarno nastalih, što dovodi u pitanje opravdanost

²² „Službene novine Federacije BiH“ br. 44/16

sklapanja takvih ugovora. Za isplate naknade troškova mobilnih telefona zaposlenicima, nije izvršen obračun i plaćanje poreza i doprinosa sukladno Zakonu o porezu na dohodak.

U okviru izdataka za komunikacije na ime poštanskih usluga utrošeno je 1.511.438 KM. Značajan iznos ovih usluga odnosi se na preporučene pošiljke, rješenja i druge pravne akte i uključuju poštanske usluge za redovite poslove ministarstava, kao i poštanske usluge vezane uz provođenje revizije na području braniteljsko invalidske i socijalne zaštite.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH preispita Zaključak o pravu korištenja službenih telefona u dijelu ograničenja potrošnje i poreznog tretmana isplaćenih naknada zaposlenicima.***

Izdaci za gorivo i održavanje i osiguranje vozila iskazani su 2.935.086 KM, od čega se na izdatke za gorivo odnosi 1.546.321 KM, održavanje vozila 990.643 KM i osiguranje vozila 398.121 KM. U odnosu na prethodnu godinu ti izdaci niži su za 370.047 KM. Uredba o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u organima uprave u FBiH i unutarnji pravilnici o uporabi službenih putničkih automobila nisu se primjenjivali u dijelu: popunjavanja putnih naloga na propisanom PN4 obrascu (relacija kretanja, već se koristi izraz „loko“, ne upisuje se prijeđena kilometraža ili se upisuje znatno veći broj kilometara od navedene relacije na putnom nalogu, datum polaska i dolaska, utrošeno gorivo i sl.), nalozi za vozila nisu usuglašeni s nalogima za službena putovanja, vođenja evidencije o korištenju službenih vozila nakon završetka radnog vremena kao i parkiranja istih na predviđeno mjesto, korištenja automobila samo za službene svrhe (korištenje vozila u dane vikenda), kontrole potrošnje goriva sukladno utvrđenim normativima, kao i kontrole evidencija o preuzimanju vozila (pojedini vozači evidentirani kao da su u isto vrijeme koristili dva službena vozila).

Preporuka:

- ***Potrebno je da svi proračunski korisnici poštvaju odredbe Uredbe o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila u tijelima uprave u FBiH, Pravilnika o uvjetima i načinu korištenja službenih putničkih automobila i Pravilnika o obveznom sadržaju i načinu popunjavanja obrasca putnog naloga.***

Izdaci za unajmljivanje imovine iskazani su u iznosu 7.450.615 KM i na razini su prethodne godine (7.418.886 KM). Na iznajmljivanje prostora i zgrada odnosi se 4.412.710 KM, od čega je po ugovoru o najmu poslovnih prostora na poziciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazano 3.196.129 KM.

Za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Sarajevu zaključeno je devet ugovora o najmu i iskazano 2.506.376 KM, kako sljedi: 1.652.366 KM za smještaj četiri ministarstva i tri druga proračunska korisnika (najmodavac Unipromet d.d. Sarajevo), 495.654 KM za Vladu FBiH i ostale institucije (najmodavac Socijaldemokratska partija), te 358.356 KM za tri proračunska korisnika na temelju ugovora s različitim najmodavcima.

Na temelju tri ugovora o najmu poslovnog prostora za smještaj federalnih institucija sa sjedištem u Mostaru (četiri ministarstva i Porezna uprava) iskazano je ukupno 688.369 KM.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Vlada FBiH odlučivali su po pojedinačnim zahtjevima za smještaj određenih federalnih institucija, ali za isto nisu imale sustavni pristup, u cilju osiguranja trajnog smještaja federalnih institucija, kako bi se smanjili troškovi najma poslovnih prostora i ostvarile uštede u Proračunu FBiH. Iako su pokrenute određene aktivnosti po pitanju smještaja federalnih institucija, isto nije rezultiralo konkretnim rješenjima u 2016. godini. Navedeno potvrđujemo i činjenicom da je Zaključkom Vlade FBiH od 22.09.2016. godine obustavljeno potpisivanje Ugovora o kupoprodaji zgrade Staklena banka u Mostaru, do okončanja postupka za pretvorbu prava korištenja građevinskog zemljišta u pravo vlasništva, koji je podnijela Gospodarska banka d.d. u likvidaciji. Također Zaključkom Vlade FBiH od 27.01.2017. godine stavljen je izvan snage Zaključak od 20.04.2016. godine u dijelu: „Vlada je opredijeljena za stvaranje uvjeta za trajno rješenje smještaja federalnih organa i tijela u Sarajevu kupnjom ili izgradnjom nove zgrade, te će s tim ciljem uputiti javni poziv za dostavu ponuda“. Služba je zadužena da općinama Grada Sarajeva iskaže interes za zemljište koje posjeduju na svom području u cilju stjecanja vlasništva Vlade FBiH nad istim, a u svrhu izgradnje zgrade za smještaj federalnih organa i tijela sa sjedištem u Sarajevu.

Na ime unajmljivanja skladišta utrošeno je 1.075.396 KM, a unajmljivanje opreme 1.300.924 KM i unajmljivanje stalnih sredstava u obliku prava (licence) 661.585 KM.

Preporuka:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH nastavi aktivnosti na iznalaženju rješenja za trajan i cjelovit smještaj federalnih organa i institucija.***

Naknade za rad stručnih povjerenstava i drugih radnih tijela iskazane su u neto iznosu 1.690.668 KM, što je na razini prethodne godine (1.709.126 KM). Kao i prethodnih godina isplate se odnose na naknade članovima povjerenstava formiranima sukladno Uredbi o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja Federalnih organa državne službe, koje se isplaćuju iz proračunskih sredstava i naknade članovima povjerenstava koje su formirane sukladno posebnim zakonskim propisima i financiraju se iz naplate od fizičkih i pravnih osoba. Izvršenim revizijama kod proračunskih korisnika, utvrđena je nedosljedna primjena naprijed navedene Uredbe kod isplate naknade članovima povjerenstava za poslove iz nadležnosti proračunskih korisnika; definiranja i primjene kriterija za utvrđivanje visine naknade članovima radnih tijela i isplate naknade bez prethodno sačinjenog izvješća kojim se potvrđuje opravdanost urađenog posla i visina isplaćene naknade. Također, ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada članovima povjerenstava koji su zaposlenici institucija, koji su dužni u tijeku radnog vremena obavljati poslove i zadatke za koje ostvaruju redovna primanja iz radnog odnosa, a za koje se na temelju prezentirane dokumentacije, kod dijela korisnika proračuna, nije moglo potvrditi da su poslove u povjerenstvima obavljali izvan radnog vremena. Izračun navedenih naknada nije imao tretman plaće, kako je propisano odredbama Zakona o porezu na dohodak. Naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za angažiranje izvan redovnog radnog vremena za poslove koji imaju karakteristike nesamostalne djelatnosti ili pretežno karakteristike nesamostalne djelatnosti, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan redovnog radnog vremena, smatraju se oporezivim prihodom temeljem nesamostalne djelatnosti sukladno Zakonu o porezu na dohodak i oporezuju na način propisan navedenim Zakonom. Sukladno navedenom oporezuju

se i naknade koje poslodavac isplaćuje zaposleniku za njegovo angažiranje u raznim povjerenstvima vezano za radni ciklus.

Preporuka:

- ***Izračun i isplatu naknada za rad radnih tijela vršiti samo ukoliko se ispune uvjeti propisani Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela utemeljenih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne službe, a pripadajuće poreze i doprinose na naknadu istih obračunavati i plaćati sukladno pozitivnim zakonskim propisima.***

Naknade po temelju ugovora o djelu iskazane su u neto iznosu 2.653.995 KM, što je kao i kod prethodne vrste izdataka na razini prethodne godine (2.660.180 KM). Revizijom je utvrđeno, da je značajan broj korisnika proračuna zaključivao ugovore o djelu za obavljanje poslova i zadataka utvrđenih Pravilnicima o unutarnjem ustrojstvu, a da za angažiranje izvršitelja za obavljanje navedenih poslova nije provedena procedura, sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH. Dio organa i institucija je navedene ugovore s izvršiteljima posla zaključivalo u kontinuitetu (s kraćim prekidima) tijekom cijele 2016. godine, a pojedini i tijekom više godina. Iz prezentirane dokumentacije nije se mogao potvrditi način utvrđivanja visine naknade, odnosno vrednovanje poslova koji su bili predmet ugovora, kao ni transparentnost izbora osoba za zaključivanje ugovora o djelu. Naglašavamo da su poslovi za koje se sklapaju ugovori većinom poslovi iz redovne nadležnosti revidiranih institucija. Prema obrazloženju nadležnih, razlog sklapanja ugovora na ovakav način i tijekom cijele godine, je nedostatak potrebnog stručnog osoblja i nepopunjenost pojedinih radnih mjesta (manji broj zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu). Zbog kontinuiteta u radu i neodložnosti obavljanja stručnih poslova, kao i činjenice, bez obzira što su navedeni poslovi utvrđeni Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji, isti nisu popunjeni, nadležni u institucijama su bili prinuđeni zaključivati ugovore o djelu, za što je Vlada FBiH svojim zaključcima davala suglasnost, a istovremeno je na snazi „moratorij na zapošljavanje“.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti kako bi se ugovori o djelu zaključivali samo za poslove i radne zadatke za koje je sukladno zakonskim propisima predviđeno zaključivanje navedenih ugovora, da se isti zaključuju jednokratno, na određeno vrijeme, s točno definiranim poslovima koje treba uraditi.***
- ***Za obavljanje poslova utvrđenih Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu i sistematizaciji radnih mjesta, potrebno je da proračunski korisnici, angažiranje izvršitelja vrše sukladno Zakonu o državnoj službi u FBiH i Zakonu o namještenicima u organima državne službe u FBiH.***

Izdaci za reprezentaciju iskazani su 431.244 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 24.537 KM (6%). Kod određenog broja proračunskih korisnika nije se mogla potvrditi opravdanost nastalih izdataka. Prilikom pravdanja troškova priloženi su računi bez specifikacije izvršene usluge, neovjereni od strane ovlaštene osobe i na istima nije navedeno kojom prigodom i za koju svrhu je nastao trošak. S obzirom na navedeno, konstatiramo da pojedini

proračunski korisnici nisu uspostavili adekvatnu kontrolu ovih troškova, te da nije postupljeno sukladno Uredbi o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama. Navedeni nedostaci su utvrđeni i prethodne godine.

Preporuka:

- ***Potrebno je da svi proračunski korisnici provode odredbe Uredbe o reprezentaciji i poklonima u federalnim organima uprave i federalnim upravnim organizacijama i vlastitih unutarnjih akata.***

Troškovi provođenja revizije iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite u FBiH iskazani su u iznosu od 2.229.419 KM. U razdoblju od 2010. godine do 2016. godine na ime ovih izdataka utrošeno je 15.628.065 KM, ali ne može se potvrditi da je od obavljanja iste bilo stvarnih ušteda i pozitivnih efekata u proračunu.

U okviru troškova provođenja revizije iz braniteljsko-invalidske zaštite evidentirani su i putni troškovi, izdaci za gorivo, troškovi održavanja vozila, nabava auto guma i uredskog materijala, nagrade zaposlenim i nabava opreme i ugovori o djelu (neto 380.498 KM), tako da isti nisu iskazani na odgovarajućim pozicijama izdataka. Naprijed navedeno je utjecalo i na točnost iskazivanja izdataka za materijal i usluge Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, s obzirom da je dio ovih izdataka teretio i izdatke troškova materijala i usluga Ministarstva.

Preporuka:

- ***Financijske promjene odnosno transakcije u proračunu Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata potrebno je evidentirati i iskazivati na odgovarajućim kontima sukladno Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Kontnom planu.***

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata iskazalo je **izdatke za rad Instituta za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja** u iznosu od 827.098 KM. Ugovorom o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz oblasti braniteljsko-invalidske zaštite zaključenim s Institutom za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja (11.12.2015. godine) predviđeno je da će Institut poslove u prvostupanjskom, drugostupanjskom i postupku medicinskog vještačenja u kućnom posjetu izvršiti u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva. Uvidom u priložene popise uz račune za izvršene poslove medicinskog vještačenja utvrđena je docnja u izvršenju poslova medicinskog vještačenja. Nepravovremeno izvršenje poslova od strane Instituta i neadekvatno praćenje dinamike po svakom predmetu od strane Ministarstva, odražava se na neutemeljeno trošenje proračunskih sredstava, s obzirom da korisnici za koje se u upravnom rješavanju (treća faza kontrole zakonitosti) utvrdi da su neutemeljeno ostvarivali prava, koriste proračunska sredstva tijekom vremenskog razdoblja do prestanka prava.

Preporuka:

- ***Poduzeti aktivnosti kako bi Institut za medicinsko vještačenje zdravstvenog stanja postupio sukladno odredbama zaključenog ugovora o obavljanju poslova medicinskog vještačenja zdravstvenog stanja u postupku za ostvarivanje prava iz***

oblasti braniteljsko – invalidske zaštite i ocjene vojnog invaliditeta, u dijelu izvršenja obveze u ugovorenom roku.**6.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi**

Tekući transferi iskazani su u iznosu 967.810.390 KM. Najznačajnija sredstva tekućih transfera u iznosu od 716.555.132 KM raspoređena su putem Ministarstva rada i socijalne politike (407.219.609 KM) i Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (309.335.523 KM). U ukupno ostvarenim tekućim transferima navedena sredstva sudjeluju sa 74%. Putem navedenih ministarstava najvećim dijelom su realizirani transferi čija je raspodjela sredstava utvrđena zakonskim propisima.

U tabličnom pregledu iskazani su iznosi i postotni udio pojedinih tekućih transfera.

Opis	Izmjene i dopune Proračuna Federacije BiH za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2016. godinu	Ostvareni rashodi i izdaci za 2015. godinu	Index (2/1x100)	Index (2/3x100)
	1	2	3	4	5
Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.929	89,82	100,04
Tekući transferi drugim razinama vlade	392.603.232	336.187.064	334.041.978	85,63	100,64
Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.422	99,07	100,05
Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	101,98	114,00
Potpore javnim poduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	94,42	67,49
Potpore privatnim poduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	65,93	116,63
Tekući transferi u inozemstvo	0	1.394.984	1.020.469		136,70
Drugi tekući rashodi (izvršne sudbene presude)	29.882.951	23.468.887	23.066.942	78,54	101,74

Obavljenom revizijom tekućih transfera revidiranih proračunskih korisnika ukazujemo na sljedeće:

- 1) proces planiranja i odobravanja sredstava nije u svim slučajevima proveden sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji BiH i članku 37. Zakona o izvršenju proračuna Federacije BiH za 2016. godinu u dijelu utvrđivanja bitnih elemenata programa, koji se odnose na naziv i svrhu programa, kriterije za raspodjelu sredstava, iznos i izvore sredstava, kategoriju korisnika sredstava, te načine i rokove za izvješćivanje, što je imalo značajne posljedice na način realiziranja tekućih transfera, iznos utrošenih sredstava i rezultate, odnosno postignute efekte ulaganja u iste;
- 2) pojedinim lex specialis zakonima utvrđeno je financiranje određenih područja iz Proračuna FBiH u znatno većem iznosu sredstava nego što se ista planiraju i realno mogu izdvojiti iz Proračuna FBiH (zdravstvo - financiranje federalnog fonda solidarnosti; poljoprivreda - poticaji u biljnoj i animalnoj proizvodnji; potpore javnim poduzećima, te braniteljsko invalidska zaštita). Člankom **105. Zakona o proračunima u FBiH utvrđeno je da u slučaju da su odredbe drugih zakona i propisa u suprotnosti s navedenim zakonom, primjenjivat će se Zakon o proračunima u FBiH. Navedeni problemi su prisutni već duži niz godina, zbog čega se može zaključiti da nije izvršena adekvatna procjena utjecaja pojedinih zakona i propisa na Proračun FBiH, pa bi za iste trebalo pokrenuti izmjene i dopune i uskladiti ih sa Zakonom o proračunima u FBiH;**

- 3) programi utroška sredstava nisu pravodobno doneseni, što je utjecalo na raspodjelu i knjigovodstveno evidentiranje sredstava, te razinu izvršenja proračuna u fiskalnoj godini;
- 4) nije ostvarena potpuna transparentnost u raspodjeli sredstava, s obzirom da u većini slučajeva nisu uspostavljeni odgovarajući i mjerljivi kriteriji za raspodjelu sredstava, te su korisnici sredstava i iznosi određeni na temelju subjektivne procjene članova povjerenstva;
- 5) sredstva tekućih transfera se planiraju i odobravaju a da nije određena zakonska obveza financiranja istih iz Proračuna FBiH (transferi neprofitnim organizacijama, udruženjima, političkim strankama i drugi);
- 6) nije uspostavljen odgovarajući nadzor i izvješćivanje o utrošku transfera na relaciji: korisnici sredstava - nadležna ministarstva - Ministarstvo financija - Vlada FBiH - Parlament FBiH;
- 7) nadležni organi i institucije ne vrše procjenu učinaka dodijeljenih transfera;
- 8) nije uspostavljena baza podataka korisnika tekućih transfera (poljoprivreda, braniteljsko - invalidska zaštita, socijalna zaštita, razvoj, poduzetništvo i obrt i druga područja).

Preporuke:

- ***Potrebno je da proračunski korisnici blagovremeno predlože programe utroška sredstava transfera, kako bi se osiguralo ostvarenje istih u fiskalnoj godini u kojoj su i odobreni.***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s nadležnim resornim ministarstvima pristupi izmjeni zakonskih propisa koji reguliraju financiranje pojedinih oblasti u zdravstvu, poljoprivredi, potpora javnim poduzećima i braniteljsko – invalidskoj zaštiti.***
- ***Odlukama Vlade FBiH o raspodjeli sredstava tekućih transfera utvrditi mjerljive kriterije, jasno definirati svrhu odobravanja sredstava, utvrditi obvezu izvješćivanja o namjenskom utrošku doznačenih sredstava, te osigurati kontrolu nad utroškom ovih sredstava.***
- ***Potrebno je da proračunski korisnici u suradnji s Vladom FBiH i Ministarstvom financija poduzmu mjere za ocjenu opravdanosti financiranja transfera koji nemaju zakonsku utemeljenost, a za transfere koji se odobre programom utroška sredstava potrebno je precizno utvrditi svrhu i način korištenja i izvješćivanja o utrošku sredstava sukladno članku 57. Zakona o proračunima u FBiH.***

Ministarstvo rada i socijalne politike je realiziralo 402.373.802 KM transfera koji su utvrđeni zakonskim propisima. Transferi u iznosu 4.845.807 KM nemaju zakonski temelj financiranja, a odnose se na: potpore troškova električne energije 2.359.807 KM, sufinanciranje rada ustanova socijalne zaštite za zbrinjavanje na razini FBiH 600.000 KM, organizacije civilnih invalida 530.000 KM, Savez logoraša BiH – Projekt provedbe Odluke MSP 360.000 KM, IDA – istraživačko dokumentacijske aktivnosti i zaštita žrtava svjedoka genocida 260.000 KM, Hrvatskoj udruzi logoraša Domovinskog rata u BiH 170.000 KM, implementaciju i uvođenje u prava neratnih invalida 200.000 KM, Ekonomsko socijalno vijeće 171.000 KM, zapošljavanje Roma 90.000 KM, Akcijski plan za provedbu politike zaštite djece bez roditeljske

skrbi i obitelji pod rizikom od razdvajanja za razdoblje 2013.-2016. godina 73.000 KM i Dječju nedjelju 32.000 KM. Za planiranje navedenih sredstava tekućih transfera nema posebnog zakonskog temelja. Također, ističemo da se funkcioniranje centara za socijalni rad financira iz drugih izvora. **Zbog navedenog nije opravdano planiranje financiranja ovih transfera iz federalnog proračuna i nije sukladno Zakonu o proračunima u FBiH.**

Sredstva za isplatu mirovina putem Federalnog zavoda za mirovinsko i invalidsko osiguranje iznose 238.037.489 KM, od čega se na ime verifikacija starog duga po Zakonu o podmirenju obveza FBiH prema Zavodu MIO odnosi 18.097.987 KM. Obveza izdvajanja sredstava iz proračuna za refundaciju Zavodu MIO, utvrđena je Zakonom o pravima demobiliziranih branitelja i članova njihovih obitelji, Zakonom o pravima branitelja i članova njihovih obitelji, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom i invalidskom osiguranju (članak 94. i 139.), Zakonom o službi u Vojsci FBiH i Zakonom o prijevremenom povoljnijem umirovljenju branitelja obrambeno - oslobodilačkog rata. Revizijom je utvrđeno da kod pojedinih korisnika nije unesen jedinstveni matični broj građana, te da nisu uspostavljene odgovarajuće evidencije korisnika mirovina koji imaju pravo na mirovine po povoljnijim uvjetima, zbog čega nije uspostavljena adekvatna kontrola i praćenje ostvarivanja utvrđenih prava. Nije izvršeno usuglašavanje međusobnih obveza i potraživanja između Zavoda MIO i Ministarstva, s obzirom da je Ministarstvo, zaprimljeni Izvod otvorenih stavki na dan 31.12.2016. godine koji glasi na 115.493.229 KM, osporilo za 33.529.528 KM.

Sukladno Zakonu o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite obitelji s djecom i izmjenama i dopunama istog, navedeno ministarstvo iskazalo je transfer za osobe s invaliditetom – neratni invalidi (137.693.907 KM) i transfer za civilne žrtve rata (25.978.218 KM). Naknada za osobe s invaliditetom (neratni invalidi) utvrđuje se rješenjem Ministarstva, dok se sredstva za civilne žrtve rata uplaćuju na račune županija i realiziraju na temelju rješenja općinskog organa – Centra za socijalni rad. U postupku revizije utvrđeno je da dolazi do neutemeljenih isplata navedenih naknada, s obzirom da se za smrt korisnika prava često sazna nakon izvršene isplate, te da općinske službe ne poštivaju Naputak o načinu isplate novčanih primanja civilnih žrtava rata i o načinu vođenja evidencija o korisnicima prava, jer se sve promjene od utjecaja na ostvarivanje prava korisnika ne evidentiraju u bazi podataka, niti se u propisanom roku dostavljaju nadležnim županijskim organima.

Na temelju više isplaćenih naknada za osobe s invaliditetom (neratni invalidi) Ministarstvo je u 2016. godini izvršilo povrat 140.549 KM, od čega za 27.740 KM ima obvezu ponovne isplate korisnicima prava. Potraživanja koja se nisu mogla naplatiti, za 383 korisnika prava, u iznosu od 580.589 KM evidentirana su na poziciji ostala potraživanja i za ista nisu poduzete zakonom utvrđene aktivnosti u cilju povrata sredstava.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata je na ime invalidnina realiziralo 288.393.109 KM, za dobitnike ratnih priznanja 15.528.257 KM i ostali transferi 5.414.157 KM. Transfer za invalidnine reguliran je Zakonom o pravima branitelja i članova njihovih obitelji. Za određivanje mjesečnih novčanih naknada korisnika braniteljsko-invalidske zaštite u FBiH (invalidnine) Vlada FBiH utvrđuje osnovicu i koeficijent za obračun i isplatu novčanih naknada. Izračun osobne i obiteljske invalidnine je u nadležnosti općinskih organa i isti se putem županijskih organa dostavlja Ministarstvu, koje nakon provedene kontrole vrši isplatu. Podaci o broju korisnika i isplaćenim sredstvima u evidenciji Ministarstva i zahtjevi

određenih županija, za isto razdoblje nisu identični, obično je veći iznos i broj korisnika po zahtjevima županija. Razlike nastaju kao rezultat donesenih uvjerenja o obustavi isplate ili rješenja o prestanku prava (koja su u nadležnosti Odjela za pitanja vojne evidencije iz oblasti vojne obveze, odnosno Grupe za pitanja evidencije iz odjela vojne obveze, na temelju zahtjeva revizijskih timova i Sektora za upravno rješavanje), s obzirom da se navedena uvjerenja ne dostavljaju korisniku niti nadležnoj općinskoj službi, dok pojedine općinske službe za braniteljsko – invalidsku zaštitu ne postupaju po dostavljenim im rješenjima o prestanku prava. Kao i prethodnih godina, na likvidacijskim karticama korisnika prava po temelju Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja nisu evidentirane obveze za neisplaćene invalidnine. Iskazan je samo obračunati iznos, a ne i podaci o izvršenim isplatama i preostalim obvezama za isplatu, te evidencije ne odražavaju stvarno stanje obračunanih i isplaćenih naknada. Zbog navedenog je onemogućena adekvatna kontrola obračunatih i isplaćenih naknada iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice, jer podaci nisu usporedivi s pomoćnim evidencijama Ministarstva.

Pomoć u liječenju branitelja iznosi 1.500.000 KM i pomoć u zapošljavanju braniteljskih kategorija putem braniteljskih zadruga 1.300.000 KM. Pojedini kriteriji za raspodjelu sredstava navedenih transfera nisu bili jasni i mjerljivi, a samim time nisu niti primjenjivi, iako su isti korišteni kao temelj za vrednovanje zahtjeva i utvrđivanje visine dodijeljenih sredstava. Također, s obzirom da nije izvršen nadzor nad transferom za pomoć u zapošljavanju, nisu ni utvrđeni efekti uloženi sredstava (broj novozaposlenih osoba).

Transferi neprofitnim organizacijama – udruženjima proisteklima iz posljednjeg obrambeno - osloboditeljskog (460.000 KM) i za obilježavanje značajnih datuma (300.000 KM) realizirani su po programu utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava i objavljenog javnog poziva. Utvrđeno je da bodovi nisu u svim slučajevima dodijeljeni na temelju relevantne dokumentacije i da sredstava za raspodjelu korisnicima nisu utvrđeni na temelju dosljedne primjene utvrđenih kriterija. Raspodjela sredstava transfera nije provedena transparentno, objektivno i bez subjektivne ocjene članova povjerenstva.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je 70.411.232 KM tekućih transfera koji se odnose na poticaje za poljoprivredu (67.764.197 KM), poticaj za veterinarstvo (2.447.660 KM), druge tekuće rashode (182.206 KM) i transfer pojedincima (17.169 KM).

U postupku revizije transfera za model poticanja proizvodnje (biljna i animalna proizvodnja) utvrđeno je da je Ministarstvo prilikom izrade i izvršenja Programa utroška sredstava poticaji za poljoprivredu za 2016. godinu odobravalu sredstva, iako su ukupni zahtjevi za potporu unutar modela proizvodnji i modela kapitalnih ulaganja premašili predviđeni iznos, odnosno bili veći od iznosa utvrđenog u Programu potpore. Navedeno nije sukladno članku 10. Zakona o novčanim potporama. Ministarstvo kontinuirano stvara veće obveze od Proračunom odobrenih sredstava, što je posljedica dugogodišnjih obračuna poticaja bez realnih podloga i neadekvatnih i neprimjerenih cijena utvrđenih Programom u proizvodnji, na temelju zahtjeva klijenata za koje je od strane nadležnih županijskih ministarstava izvršen izračun proizvodnje i dostavljen Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva na isplatu. Također, cijene u Programu nisu usuglašene s Planom proizvodnje i raspoloživim sredstvima Proračuna kako bi se izbjeglo stvaranje obveza iznad

visine odobrenog Proračuna za tekuću godinu i kontinuirani prijenos obveza iz jednog razdoblja u naredno.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju na temelju koje ministarstvo subvencionira veterinarske organizacije i veterinarske dijagnostičke ustanove utvrđeno je da u pojedinim predmetima nije prezentirana dokumentacija (pomoćna evidencija o točnom broju grla obuhvaćenih dijagnostičkim ispitivanjem) na temelju koje bi potvrdio točan broj za koje je Ministarstvo izdalo Rješenja o odobravanju izdvajanja sredstava iz Proračuna FBiH. S obzirom da nema pisanog traga prema izjavi nadležnih točan broj grla usuglašava se s veterinarskim organizacijama telefonskim putem i nakon čega veterinarske organizacije ispostavljaju fakturu i fiskalni račun ministarstvu, bez odgovarajuće popratne dokumentacije i adekvatne pisane prepiske. Zbog navedenog, smatramo da nije uspostavljena adekvatna komunikacija između ministarstva i korisnika transfera u vidu pisanih i pomoćnih evidencija za transparentno i točno prikazano stanje grla na kojima se vrše dijagnostička ispitivanja.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva nije vršilo suštinsku kontrolu dokumentacije kod unosa obveza za novčane podrške, u Glavnu knjigu Riznice, niti su donesene procedure za adekvatnu kontrolu i nadzor nad procesom raspodjele novčanih potpora – tekućih transfera, što je značajno utjecalo na evidentiranje i iskazivanje ukupnih obveza na razini Proračuna FBiH.

Ministarstvo financija iskazalo je 33.649.883 KM tekućih transfera koji se odnose na transfere drugim razinama vlasti 17.065.309 KM, druge tekuće rashode 11.494.585 KM i transfere neprofitnim organizacijama 5.089.989 KM.

Tekući transferi drugim razinama Vlasti i Fondovima – Županije i Općine realizirani su na temelju odluka Vlade FBiH o utvrđivanju kriterija raspodjele sredstava i odlukama o raspodjeli sredstava. Županijama je namijenjeno 8.600.000 KM, a općinama 7.400.000 KM. Iz sredstava za općine 950.000 KM dodijeljeno je UNDP-u za BiH, za realiziranje Sporazuma o preuzimanju obveza Fonda za pomoć nastradalim područjima od prirodne nesreće na području FBiH.

Provedenom revizijom utvrđeno je da se ne može potvrditi raspodjela sredstava županijama (8.600.000 KM), s obzirom da se nisu primjenjivali Odlukom utvrđeni kriteriji raspodjele, dok za raspodjelu sredstava općinama i gradovima (6.450.000 KM) nisu ni utvrđeni kriteriji i parametri dodjele istih. Odlukama je propisano da se sredstva dodjeljuju na ime sufinansiranja u projektima i na ime financijske pomoći županijama i općinama, a da prethodno nije utvrđeno o kojim se projektima radi i koji oblik financijske pomoći se pruža, odnosno nije utvrđena konkretna namjena sredstava. Nije objavljen poziv za dostavljanje aplikacija i potrebne dokumentacije za vrednovanje istih, niti je isto propisano Odlukom. S obzirom na navedeno, a kako su Odlukama Vlade FBiH unaprijed utvrđeni korisnici sredstava i iznosi koji će se istima dodijeliti, ne može se potvrditi utvrđena namjena, način realiziranja i transparentnost raspodjele sredstava transfera.

Ministarstvo zdravstva je tekuće transfere iskazalo u iznosu od 33.384.887 KM, od čega je Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH dodijeljeno 31.933.035 KM (za financiranje Federalnog Fonda solidarnosti 26.000.000 KM, sufinansiranje troškova liječenja povratnika u RS 2.000.000 KM i pokriće dijela gubitka iz 2011. godine 3.933.035 KM), Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH (1.125.000 KM) i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ (300.000 KM).

Kao i prethodnih godina planiranje i pripremanje prijedloga programa utroška sredstava tekućih transfera, prosljeđeni su u proceduru usvajanja bez analiza dostavljenih zahtijeva i utvrđivanja stvarnih i realnih iznosa potrebnih za realiziranje određenih programa. Navedeno potvrđuje i činjenica da se isti već duži niz godina planiraju u identičnim iznosima, što dovodi u pitanje realnost i opravdanost traženih iznosa.

Zakonom o zdravstvenom osiguranju i Odlukom Vlade FBiH o izdvajanju sredstava u Fond solidarnosti FBiH utvrđeno je da će se 10,2% od ukupnih prihoda ostvarenih po temelju doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje izdvajati iz Proračuna FBiH na propisani račun za potrebe Zavoda. Proračunom FBiH za 2016. godinu odobreno 26.000.000 KM, koliko je iskazano i u proračunskom zahtjevu, koji je sačinjen na temelju Instrukcije Ministarstva financija na usuglašen prijedlog Ministarstva zdravstva i Zavoda. Problem financiranja federalnog Fonda solidarnosti je evidentan već duži niz godina. Ministarstvo zdravstva je u prethodnom razdoblju pokrenulo izmjene Zakona o zdravstvenom osiguranju, u kojem je predviđeno i financiranje federalnog Fonda solidarnosti, ali je isti vraćen iz parlamentarne procedure.

Kada je u pitanju nadzor nad namjenskim utroškom sredstava odobrenih Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciji za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu FBiH – AKAZ (1.425.000 KM), ne može se potvrditi da je uspostavljen adekvatna nadzor u dijelu doznačenih sredstava, koja se odnose na plaće i naknade zaposlenih u AKAZ-u, što dovodi u pitanje opravdanost financiranja istih.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 10.702.452 KM tekućih transfera - Potpore javnim poduzećima. Najznačajniji su pristojba Operatoru – Terminalima FBiH za uspostavu rezervi naftnih derivata u iznosu od 9.107.079 KM i Energoinvestu za podmirenje duga Ruskoj Federaciji od 1.433.233 KM.

Zakonom o naftnim derivatima u FBiH propisana je **pristojba za uspostavu rezervi naftnih derivata**, koja je namjenski prihod Operatora – Terminali FBiH. Namjena utroška prikupljenih sredstava je definirana Odlukom Vlade FBiH o načinu namjenskog utroška sredstava ostvarenih po temelju pristojbe za uspostavu rezervi naftnih derivata za razdoblje 2014. – 2018. godine. Planom namjenskog utroška pristojbe predviđeno je da se za 2014. godinu 100%, za 2015. godinu 44,98%, a za 2016. godinu 40% realiziraju za troškove rada Operatora, dok se preostali prihodi koriste za nabavu rezervi naftnih derivata, nabavu i izgradnju novih skladišta i osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postojećih skladišnih kapaciteta. Ministarstvo je Rješenjem o proceduri prijenosa raspoloživih sredstava, predvidjelo da se prikupljena sredstva doznačavaju mjesečno kroz dva naloga u omjerima 43,48% i 56,52%, shodno utvrđenoj namjeni sredstava.

Povjerenstvo za kontrolu namjenskog utroška sredstava je 30.09.2016. godine sačinila Izvješće o provedenom nadzoru kod Operatora- Terminali FBiH za 2015. godinu, dok izvješće za 2016. godinu do okončanja revizije nije urađeno. Operator je 29.12.2016. godine dostavio Informaciju o poslovanju za razdoblje 10.07.2014. do 21.12.2016. godine, a 24.01.2017. godine na traženje Ministarstva dopunu iste, ali bez izvješća o namjenskom utrošku sredstava doznačenih u 2016. godini. Tijekom izvještajnog razdoblja pored troškova rada Operatora od 8.554.083 KM utrošeno je samo 290.330 KM u 2015. godini i 551.325 KM u 2016. godini u osiguranje tehničko-tehnološke ispravnosti postrojenja i skladišta, dok su preostala

neurošena sredstva deponirana na žiro računima.

Kako Operator ne raspolaže tehničkim preduvjetima za skladištenje rezervi naftnih derivata, tako nema niti mogućnosti nabave istih, što je bila i temeljna namjera prilikom usvajanja Zakona o naftnim derivatima u FBiH. S obzirom da se prikupljena sredstva ne realiziraju za definiranu namjenu, već stoje neiskorištena na žiro računima, po tom temelju Operator – Terminali Federacije nepotrebno plaća porez na dobit.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je 23.369.445 KM od čega se na JP „Željeznice FBiH“ odnosi 21.340.000 KM, Bosansko-hercegovačku željezničku javnu korporaciju (BHŽJK) 660.000 KM i potpore javnim poduzećima JP „Međunarodna zračna luka-aerodrom Mostar“ d.o.o. i JP „Međunarodni aerodrom Tuzla“ u ukupnom iznosu od 860.000 KM.

Ministarstvo nije ostvarilo potpun i adekvatan kontrolu nad utroškom transfera javnim poduzećima i nije osiguralo tromjesečno izvješćivanje propisano Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.

Ugovor za financiranje poslova održavanja željezničke infrastrukture nije potpisan od strane poduzeća Željeznice FBiH jer su isti u Planu financijskih sredstava iskazali 64.199.219 KM prihoda iz Proračuna FBiH. Navedeni financijski plan nije odobrilo Ministarstvo financija iz razloga jer u velikoj mjeri prelazi mogućnosti Proračuna FBiH. Poduzeće Željeznice FBiH u kontinuitetu posluje s gubitkom, što je dovelo do značajnog smanjenja kapitala i njegove potpune nesolventnosti i nelikvidnosti.

Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica tekuće transfere je iskazalo u iznosu od 21.723.343 KM od čega se za pomoć raseljenim osobama i povratnicima (pojedincima) odnosi 21.582.931 KM.

Transferi raseljenim osobama i povratnicima se već kontinuirano, duži niz godina realiziraju, na temelju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele, u različite oblike pomoći raseljenim osobama i povratnicima, a da Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo bazu podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava transfera. Centralizirana baza podataka krajnjih korisnika i dodijeljenih sredstava po različitim vrstama pomoći raseljenim osobama i povratnicima omogućila bi uvid u brojno stanje osoba kojima su više puta dodijeljena sredstva tekućih transfera, odnosno osoba koja nikada nisu ostvarila svoje pravo. Zbog navedenog ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava izvršena transparentno i sukladno stvarnim potrebama osoba koje imaju pravo korištenja sredstava transfera ovog Ministarstva. Također, prilikom sačinjavanja programa utroška sredstava transfera potrebno je obratiti pažnju na preklapanje nadležnosti ostalih ministarstava koja također odobravaju transfere fizičkim osobama.

Ministarstvo kulture i sporta transfere je iskazalo u iznosu od 8.702.219 KM i isti se najvećim dijelom odnose na transfere za: oblast kulture i sporta, mladih, udruženja građana, kulturno – graditeljskog naslijeđa i institucija znanosti i kulture od značaja za FBiH (5.322.000 KM); kulturna društva Preporod, Napredak, Prosvjetu i Benevalenciju (180.000 KM); fondacije (3.098.000 KM).

Ministarstvo nije pravovremeno poduzimalo aktivnosti na pripremi, usvajanju i provedbi programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele tekućih transfera i isti su realizirani na teret proračuna naredne godine. Odlukom, Programom i javnim pozivom definirano je da će se iz

sredstava transfera podržati sportske i kulturne ustanove, organizacije, asocijacije i udruženja u oblasti sporta i kulture, kao i organizacije i djelatnosti vezane za mlade i fondacije. Iako su kriteriji i podkriteriji za dodjelu sredstva krajnjim korisnicima unaprijeđeni u odnosu na prethodno razdoblje, isti u pojedinim segmentima nisu razrađeni, da bi se mogla potvrditi transparentnost i objektivnost danih bodova, niti je propisana relevantna dokumentacija kojom bi se potvrdio dodijeljeni broj bodova po pojedinom kriteriju, a koji je iskazan u obrascu za bodovanje.

Iz razloga kašnjenja u proceduri dodjele sredstava, transfer fondacijama (kinematografija; izdavaštvo; knjižnička djelatnost i glazbena, scenska i likovna djelatnost) doznačen je tek na kraju godine, u razdoblju listopad 2016. – siječanj 2017. godine, što je utjecalo na pravovremenost i efikasnost korištenja sredstava od strane krajnjih korisnika, dostavljanje izvješća i provođenje nadzora nad namjenskim utroškom sredstava.

Izvješća o radu povjerenstva za nadzor nad namjenskim utroškom sredstava sadrže samo statističke pokazatelje, bez navođenja najznačajnijih opažanja uočenih prilikom pregleda i analize dostavljenih izvješća, konkretnih primjedbi i davanja prijedloga (preporuka) za poboljšanje rada u narednom razdoblju. Uvidom u pomoćnu evidenciju utvrđeno je da značajan broj krajnjih korisnika po temelju priređivanja igara na sreću (2014. – 2016.) i po temelju tekućih transfera (2013. – 2015. godine) nije dostavio izvješća o pravdanju sredstava u ukupnom iznosu od 1.766.466 KM. „Naputkom za financijsko implementiranje i izvješćivanje“ odnosno „Obrascem financijskog izvješća“ koji je sastavni dio istog, nije propisana obveza dostavljanja specifikacije i kopija računa, što onemogućava provođenje adekvatnog nadzora dijela doznačenih sredstava. Povjerenstvo nema unutarnju proceduru, odnosno metodologiju o načinu obavljanja nadzora, a kontrola namjenskog utroška sredstava vršila se na temelju dostavljenih izvješća korisnika transfera, bez fizičkog uvida na terenu.

Ministarstvo obrazovanja i znanosti iskazalo je tekuće transfere 7.045.222 KM od čega se na neprofitne organizacije odnosi 3.797.567 KM, niže razine vlasti 3.101.328 KM.

Navedeni transferi su raspodijeljeni za: financiranje studentskog standarda (149.479 KM), obrazovanje (1.857.280 KM), implementaciju bolonjskog procesa (1.094.569 KM), znanosti od značaja za FBiH (1.497.633 KM), razvoj institucija znanosti i poticaj znanstveno istraživačkog rada od značaja za FBiH (849.998 KM), razvoj institucija znanosti i kulture od značaja za BiH (1.099.936 KM) i fond za studentske zajmove (300.000 KM).

Kao i u prethodnim godinama, sufinanciranje institucija znanosti i kulture od značaja za BiH izvršeno je bez prethodno definiranih kriterija za utvrđene korisnike i visine planiranih sredstava. Zakonski temelj za planiranje sredstava za financiranje institucija od značaja za BiH (Nacionalna i sveučilišna knjižnica BiH, Zemaljski muzej BiH i Knjižnica za slijepce i slabovidne osobe u BiH) ne postoji jer nije riješeno vlasničko pitanje i pitanje financiranja ovih institucija.

Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta iskazalo je 12.992.881 KM. Najznačajnijim dijelom iskazan je transfer za financiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja realiziran u iznosu od 8.036.390 KM, potpore privatnim poduzećima i poduzetnicima 3.456.000 KM, općinama i gradovima 1.000.000 KM.

Tekući transfer općinama i gradovima za „Izgradnju poduzetničkih zona“ izvršen je na temelju Sporazuma između Ministarstva i UNDP-a i objavljenog javnog poziva. Revizijom je utvrđeno da svi postojeći kriteriji nisu jasno definirani i da se ispunjenost određenih kriterija

bodyje na temelju slobodne procjene povjerenstva (kvaliteta i logika projekta, trend rasta MSP u zadnje 3 godine). Zbog navedenog ne može se potvrditi opravdanost i transparentnost raspodjele sredstava, posebno kada se ima u vidu da se raspodjela sredstava ovog transfera vrši od 2005. godine, te da 26 općina s područja Federacije u razdoblju 2005.-2016. godine nije dobilo sredstva iz ovog transfera, dok je pojedinim općinama odobreno preko 500.000 KM. Također, iz prezentiranih podataka može se zaključiti da u pojedinim općinama, odnosno poduzetničkim zonama nije ostvareno planirano povećanje broja malih i srednjih poduzeća (MSP-a), kao ni povećanje broja zaposlenih. Zbog navedenog, ne može se potvrditi da su ostvareni efekti dugogodišnje raspodjele sredstava ovog transfera.

Ministarstvo pravde iskazalo je 4.188.148 KM, od čega je za političke stranke i koalicije odobreno 3.600.000 KM, a Federalnoj agenciji za upravljanje oduzetom imovinom 500.000 KM.

Za političke stranke i koalicije Vlada FBiH nije utvrđena svrha korištenja sredstava, niti je predviđeno izvješćivanje korisnika sredstava, nego samo izvješćivanje Ministarstva prema Ministarstvu financija. Programom je utvrđeno da kontrolu namjenskog utroška sredstava na temelju izvješća od strane političkih stranaka i koalicija vrši Ministarstvo financija, putem proračunske inspekcije, koja u istom još uvijek nije uspostavljena. Prema prezentiranim podacima pet političkih stranaka i koalicija nije dostavilo detaljno izvješće o utrošenim sredstvima. **S obzirom na navedeno može se zaključiti da nisu poštivane odredbe članka 37. Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu i članka 57. Zakona o proračunima FBiH. Posebno ističemo da osim Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu, financiranje političkih stranaka nema zakonski temelj, niti je raspodjela sredstava ovog transfera u nadležnosti Ministarstva pravde.**

Federalna agencija za upravljanje oduzetom imovinom utemeljena je Zakonom o oduzimanju nezakonito stečene imovine kaznenim djelom iz 2014. godine. Svakih šest mjeseci Direktor Agencije je dužan Vladi FBiH podnijeti izvješće o radu i financijsko - materijalnom poslovanju, koja isti dostavlja Parlamentu BiH na usvajanje. U slučaju da se izvješće ne usvoji, Vlada FBiH pokreće postupak za razrješenje direktora. S obzirom da su sredstva transfera odobrena s pozicije Ministarstva, a da se izvješće o radu dostavlja Vladi FBiH, onemogućen je nadzor nad utroškom doznačenih sredstava. Navedenoj Agenciji se već drugu godinu odobravaju sredstva iz federalnog proračuna, iako nije počela s obavljanjem poslova utvrđenih Zakonom o osnivanju iste. Navedenim Zakonom je također utvrđeno da će Vlada FBiH, na prijedlog federalnog ministra pravde posebnim pravilnikom propisati postupak prodaje, najma, čuvanja i održavanja oduzete imovine, ali isti ni do okončanja revizije nije donesen. **Zbog naprijed navedenog sredstva nisu planirana i utrošena na opravdan i transparentan način, niti je posebnim aktom utvrđena namjena sredstava.**

Ministarstvo prostornog uređenja iskazalo je 5.832.118 KM, a najznačajnija su sredstva za podmirenje obveza Fonda za sanaciju šteta od poplava 4.000.000 KM, sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta 900.000 KM i utopljanje zgrada radi uštede energije 800.000 KM.

Za sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta realizirano je 900.000 KM. Za 730.808 KM donesene su odluke o raspodjeli sredstava i zaključeni ugovori o sufinanciranju projekata. Zaključeno je da nisu doneseni mjerljivi podkriteriji za bodovanje i rangiranje projekata, te da je ocjena po određenim podkriterijima izvršena po temelju subjektivne procjene članova

povjerenstva, bez jasno utvrđenog podkriterija.

Za projekt utopljanja zgrada radi uštede energije realizirano je 800.000 KM. Uvidom u Zapisnik s prijedlogom najbolje rangiranih ponuda i bodovnu listu, utvrđeno je da dani prijedlog 13 najbolje rangiranih projekata ne odgovara najbolje rangiranim projektima u bodovnoj listi. Naime u 13 prvoplasiranih uvršteni su projekti koji su bili rangirani kao 14-ti ili 16-ti.

Od ukupno 379.192 KM interventnih sredstava po temelju tekućih transfera za sanaciju šteta uslijed poplava i klizišta (169.192 KM) i transfera za Projekt utopljanja (22.000 KM) nije izvršena primjenom kriterija utvrđenih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava. Također, nema zakonskog temelja za planiranje interventnih sredstava u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

S obzirom na naprijed navedeno, zaključeno je da utvrđeni kriteriji za raspodjelu sredstava tekućih transfera za sanaciju šteta nastalih uslijed poplava i klizišta i utopljanje zgrada radi uštede energije, nisu dovoljno razrađeni i mjerljivi za objektivno vrednovanje, rangiranje i izbor projekata. Raspodjela interventnih sredstava nije u svim slučajevima (191.192 KM) izvršena primjenom općih i posebnih kriterija definiranih Odlukom o usvajanju programa i kriterija raspodjele sredstava i Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu, niti su u svim slučajevima poštivane odredbe zaključenih ugovora o sufinanciranju projekata. Također, nije uspostavljen odgovarajući nadzor nad utroškom sredstava.

Ministarstvo okoliša i turizma je na temelju programa utroška sredstava realiziralo transfere u iznosu od 4.879.328 KM. Najznačajniji transferi odnose se na zaštitu okoliša (2.000.000 KM), razvoj turizma (1.989.096 KM), potporu Nacionalnom parku Una (500.000 KM) i sanaciju donjeg toka rijeke Trebižat –slapovi Kravice i Koćuše (300.000 KM). Transferi su realizirani kroz projekte sufinanciranja zatvaranja tehnički neuređenih općinskih odlagališta, unaprjeđenje rada regionalnih centara za upravljanje komunalnim otpadom i/ili tehničko unaprjeđenje infrastrukture i postrojenja za upravljanje komunalnim otpadom na području FBiH, podrške boljem funkcioniranju upravljanja uspostavljenim zaštićenim područjima u FBiH i provedbu Akcijskog plana Strategije turizma FBiH. Iako su sredstva realizirana putem Javnog poziva s utvrđenim uvjetima i kriterijima, koje moraju ispunjavati podnositelji zahtjeva, kod bodovanja nije tražena relevantna dokumentacija, što je utjecalo na ukupan broj bodova i iznos dodijeljenih sredstava.

Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava nije uspostavljen sukladno Programima utroška, s obzirom da se veći dio sredstava transfera odobrenih u prethodnoj godini isplaćuje na teret sredstava Proračuna naredne godine. Nisu poduzimane adekvatne aktivnosti utvrđene programima i zaključenim ugovorima u smislu neposrednog nadzora nad korištenjem sredstava za turizam, predlaganja i poduzimanja zakonom predviđenih mjera i aktivnosti za korisnike koji nisu opravdali ili nenamjenski utrošili sredstva.

6.2.4 Kapitalni transferi

Kapitalni transferi iskazani su 11.366.855 KM, a realizirani su putem Ministarstva prometa i komunikacija (3.140.000 KM kao potpore javnim poduzećima Zračna luka-aerodrom Mostar i Aerodrom Tuzla), Ministarstva energije, rudarstva i industrije (2.998.000 KM za financiranje razvojnih projekata javnih poduzeća iz oblasti namjenske industrije), Ministarstva za pitanja

branitelja i invalida domovinskog rata (1.984.000 KM za nabavu 80 putničkih automobila za potrebe ratnih vojnih invalida 100% prve grupe), Ministarstva rada i socijalne politike (1.646.716 KM Ustanovama za zbrinjavanje na razini FBiH), Ministarstva raseljenih osoba i izbjeglica (1.498.139 KM za obnovu i izgradnju putne, vodovodne i kanalizacijske infrastrukture, za objekte vjerskog, sakralnog, obrazovnog, sportskog i kulturnog karaktera i drugih objekata od značaja za širu društvenu zajednicu, te za izgradnju infrastrukture za gospodarski razvoj) i Ministarstva prostornog uređenja (100.000 KM za sufinansiranje županijskih i lokalnih zajednica u cilju zaštite nacionalnih spomenika).

Provedenom revizijom utvrđeno je sljedeće:

Ministarstvo prometa i komunikacija nije ostvarilo potpun i adekvatan nadzor nad utroškom sredstava transfera javnim poduzećima i nije osiguralo tromjesečno izvješćivanje propisano Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je tek krajem kolovoza 2016. godine, kada je usvojen program utroška sredstava, započelo proceduru izbora korisnika sredstava transfera, zbog čega se ne može potvrditi da su odobrena sredstva i realizirana za predviđene namjene.

Ministarstvo rada i socijalne politike odobrilo je 1.004.000 KM, po Programu za poboljšanje postojećih prostornih uvjeta i uspostavljanje stambenih zajednica kao oblika organiziranog stanovanja uz podršku, JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidne djece i mladeži Pazarić (326.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Drin (250.000 KM), JU Zavod za zbrinjavanje mentalno invalidnih osoba Bakovići (240.000 KM), JU Zavod za odgoj muške djece i mladeži Sarajevo (138.000 KM) i Ustanovi iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški (50.000 KM). Po Programu nabava roba s ciljem opremanja prostora Ustanove iz djelokruga socijalne zaštite Ljubuški realizirano je 642.716 KM od čega se 356.325 KM odnosi na nabavu namještaja a 286.391 KM na nabavu medicinske opreme. S obzirom da pozitivnim zakonskim propisima, koji reguliraju oblast socijalne zaštite, nije utvrđena obveza financiranja rada ustanova socijalne zaštite i kapitalna ulaganja u iste, ne može se potvrditi utemeljenost i opravdanost kontinuiranog izdvajanja sredstava za navedene namjene.

Ministarstva prostornog uređenja nije utvrdilo mjerljive i dovoljno razrađene kriterije za bodovanje i izbor korisnika sredstava transfera i nije definiralo dokumentaciju kojom se dokazuje ispunjavanje posebnih kriterija iz Javnog poziva, niti je u svim slučajevima ispoštivalo odredbe ugovora o sufinansiranju projekata.

Zbog naprijed navedenog, ne može se potvrditi da je raspodjela sredstava kapitalnih transfera izvršena sukladno Zakonu o izvršenju proračuna FBiH za 2016. godinu, usvojenim programima utroška sredstava i jasnim i mjerljivim kriterijima za raspodjelu sredstava transfera.

6.2.5 Interventna sredstva ili sredstva rezerve

Proračunski korisnici programima utroška sredstava tekućih i kapitalnih transfera planiraju interventna sredstva ili sredstva rezerve. U najvećem broju slučajeva raspodjela ovih sredstava vrši se bez uporabe kriterija za raspodjelu i prijave potencijalnih korisnika na javni poziv, zbog čega se ne može potvrditi utemeljenost i opravdanost planiranja i realiziranja istih. Navedena sredstva predstavljaju jednu vrstu sredstava tekuće rezerve, čija su namjena i korištenje regulirani posebnim propisima, a u pojedinim slučajevima sredstva rezerve ili interventna

sredstva odobravaju se korisnicima koji nisu zadovoljili propisane kriterije i čiji se zahtjevi, nakon ocjene povjerenstva nalaze na popisu podnositelja zahtjeva koji ne ispunjavaju uvjete iz javnog poziva. S obzirom da interventna sredstva na neki način imaju karakter rezerve, koja ministrima, u čijoj nadležnosti su programi utroška sredstava, daje pravo raspodjele sredstava krajnjim korisnicima bez kriterija, smatramo da se na ovakav način ministrima kroz programe i Zakon o izvršenju proračuna daje veće pravo nego što je predviđeno Zakonom o proračunima u FBiH. Sukladno navedenom, imajući u vidu namjenu korištenja i način raspodjele ovih sredstava, može se zaključiti da ne postoji temelj za planiranje sredstava rezerve ili interventnih sredstava u programima utroška tekućih i kapitalnih transfera.

Primjera radi navodimo da u Ministarstvu kulture i sporta (197.000 KM) povjerenstva nisu vršila vrednovanje pristiglih zahtjeva za dodjelu interventnih sredstava niti su odjeli Ministarstva sudjelovali s prijedlozima za donošenje odluka o raspodjeli planiranih sredstava. Ovakav način raspodjele nije sukladan članku 10. „Pravilnika o procedurama za izbor korisnika sredstava po Javnom pozivu u oblasti kulturno – povijesnog naslijeđa, kulture, sporta i mladih za 2016. godinu“ i odredbama Vladine „Odluke o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH Ministarstvu za 2016. godinu“. Povezano s naprijed navedenim, imajući u vidu da za nepredviđene poslovne događaje (rashode), postoji Tekuća rezerva Vlade FBiH, postavlja se pitanje svrishodnosti i opravdanosti postojanja Interventnih sredstava unutar tekućih transfera Ministarstva. S tim u vezi ističemo da je Vlada FBiH 13.10.2016. godine donijela Zaključak da se ne mogu planirati interventna sredstva u okviru programa utroška sredstava tekućih transfera.

U okviru sredstava rezervi – interventne potrebe u oblasti znanosti Ministarstvo obrazovanja i znanosti je odobrilo sredstva za 17 korisnika (pojedinci – znanstveni radnici, istraživači i inovatori) za školovanje na postdiplomskom i doktorskom studiju, te obrane magistarskog rada u ukupnom iznosu 23.000 KM i izračunan pripadajući porez u iznosu 5.333 KM. Na prijedlog Odjela za znanost i tehnologiju, ministrica je donijela odluke o dodjeli sredstava pojedincima u iznosu od 1.000 KM i 1.500 KM.

Također sredstva su odobrena i pojedinim korisnicima koji nisu ispunjavali kriterije prema unutarnjem aktu za dodjelu Sredstava rezervi - interventne potrebe u oblasti znanosti iz 2012. godine, te izmjene istog od 21.09.2016. godine, koje je usvojio Stručni kolegij. Pojedini korisnici nisu ispunjavali sljedeće kriterije: nezaposleni kandidati za sticanje znanstvenog stupnja magistra ili doktora znanosti i kandidati za stjecanje znanstvenog stupnja magistra ili doktora znanosti čiji je prosjek ocjena iznad 9,5, odnosno iznad 4,6. Također, sredstva su odobrena za doktorske disertacije, iako su pojedini korisnici obranili iste u 2015. godini.

Pojedini korisnici transfera za sufinansiranje izgradnje spomen obilježja, uređenja mezarja i grobalja (148.000 KM) iz nadležnosti **Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata** nisu ispunjavali uvjete iz Programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele i Javnog poziva, s obzirom da se isti nisu mogli svrstati u braniteljsku populaciju, niti u vjerske zajednice. Raspodjela interventnih sredstava (40.000 KM) nije izvršena sukladno Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava, s obzirom da su sredstva dodijeljena za projekte gdje se ne radi o hitnim i nepredviđenim slučajevima. Neprofitnim organizacijama dodijeljeno je 160.000 KM, iako istima nije odobreno sufinansiranje iz redovnih sredstava, te

se ne može potvrditi opravdanost raspodjele interventnih sredstava.

Preporuka:

- ***Planiranje i raspodjelu sredstava transfera vršiti sukladno donesenim programima utroška sredstava koji trebaju biti prilagođeni namjeni transfera i isti ne treba sadržavati interventna ili sredstva rezerve.***

6.2.6 Izdaci za kamate

Izdaci za kamate na poziciji Ministarstva financija iskazani su u iznosu 99.527.173 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 15.563.710 KM. Kamate po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, od čega su kamate na pozajmice primljene kroz Državu – relevantne obveze 77.043.281 KM, a kamate na pozajmice izravnih inozemnih obveza FBiH 2.597.533 KM. Kamate na domaće pozajmljivanje iskazane su u iznosu od 19.886.359 KM, a čine ih kamate po emitiranim dugoročnim obveznicama 19.489.500 KM i kamate po emisiji trezorskih zapisa 396.859 KM.

6.2.7 Izdaci za financijsku imovinu

Izdaci za financijsku imovinu realizirani su u iznosu od 13.847.700 KM, što predstavlja izvršenje od 83% od plana, a u odnosu na prethodnu godinu manji su za 1.759.550 KM. Ministarstvo energije, rudarstva i industrije iskazalo je 8.400.000 KM, Ministarstvo financija u iznosu od 3.397.700 KM, a Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta 2.000.000 KM.

Iskazana sredstva kod **Ministarstva energije, rudarstva i industrije** predstavljaju plasman kreditnih sredstava putem Trajnog revolving fonda otvorenog kod Union banke d.d. Sarajevo. Revizijom je utvrđeno da Povjerenstvo za kontrolu namjenskog utroška ovih sredstava nije blagovremeno imenovano, zbog čega nije izvršena kontrola i nije utvrđeno jesu li postignuti željeni učinci predviđeni aktom o osnivanju Trajnog revolving fonda.

Ministarstvo financija realiziralo je sredstva na temelju odluka Vlade FBiH i ista čine ulaganja Vlade FBiH u projekte koje financira međunarodna zajednica. Isplate su izvršene Gradu Bihacu po Projektu tretman otpadnih voda i Projektu odvodnja i prečišćavanje otpadnih voda (1.800.000 KM), Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva po Projektu zaštita kvalitete voda i Projektu razvoj ruralnog poslovanja (1.456.000 KM), te Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica po Projektu zatvaranje kolektivnih centara (141.700 KM) koji su u obvezi pratiti namjenski utrošak sredstava.

Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta je, na temelju Odluke Vlade FBiH i po provedenoj proceduri izbora po Javnom natječaju i zaključenim ugovorom o komisionim poslovima, izvršilo plasman sredstava putem Razvojne banke FBiH za realiziranje Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“. Provedenom revizijom smo utvrdili da postoji potreba za poduzimanje dodatnih aktivnosti u cilju povećanja stupnja iskorištenosti slobodnih novčanih sredstava za realiziranje Programa „Kreditni poticaj razvoja, poduzetništva i obrta“ i da se plasman sredstava vrši samo onim korisnicima koji zadovolje propisane bankarske procedure u pogledu ocjene kreditnog rizika.

Preporuka:

- **Potrebno je da Ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta efikasno realiziraju kreditna sredstva i izvrše kontrolu utroška sredstava.**

6.2.8 Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplate dugova iznose 886.577.374 KM, što je 97% od plana i odnosu na 2015. godinu povećani su za 70.849.322 KM. Struktura navedenih izdataka je sljedeća: otplate dugova primljenih kroz Državu – relevantne obveze 387.028.465 KM, otplate domaćeg pozajmljivanja 339.603.140 KM, otplate unutarnjeg duga 155.904.125 KM i vanjske otplate u iznosu od 4.041.644 KM.

6.2.9 Tekuća rezerva

Proračunom FBiH i Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2016. godinu sredstva Tekuće rezerve planirana su u iznosu od 5.155.000 KM. Odlukom Vlade FBiH od 24.06.2016. godine izvršena je preraspodjela sredstava s pozicije transfera drugim razinama vlasti Federalnog ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta (financiranje prvog zapošljavanja i samozapošljavanja) na poziciju Tekuće rezerve Vlade FBiH, čime je ista povećana za 50.000.000 KM.

Prema prezentiranoj dokumentaciji sredstva Tekuće rezerve su, u 2016. godini, realizirana u iznosu od 53.063.754 KM, i to 52.918.604 KM odlukama Vlade FBiH, 74.650 KM odlukama Premijera Vlade i 70.500 KM odlukama zamjenika premijera (federalnog ministra rada i socijalne politike 30.500 KM i ministrice financija 40.000 KM).

Sredstva Tekuće rezerve odobrena odlukama Vlade FBiH iskazana su kod proračunskih korisnika na sljedećim pozicijama: potpore drugim poduzećima i poduzetnicima u iznosu od 50.000.000 KM, nabava materijala i sitnog inventara 1.571.098 KM, tekući transferi neprofitnim organizacijama 630.000 KM, tekući transferi drugim razinama vlasti 394.000 KM, nabava opreme i stalnih sredstava u obliku prava 105.000 KM, tekući transferi pojedincima 100.000 KM, ugovorene usluge 77.172 KM, potpore javnim poduzećima 25.000 KM i bruto plaće i doprinosi 16.334 KM. **Navedena sredstva koristila su se za podmirivanje rashoda i izdataka koji su unaprijed bili poznati i mogli su se predvidjeti i planirati u Proračunu FBiH za 2016. godinu:**

- Zavodu za javno zdravstvo FBiH odobreno je 1.011.098 KM u svrhu imunizacije građana za 2016. godinu za nabavu cjepiva;
- Vladi FBiH odobreno je 580.000 KM za sufinansiranje aktivnosti 12 neprofitnih organizacija i udruženja;
- Federalnom ministarstvu unutarnjih poslova odobreno je 560.000 KM za nabavu uniformi;
- Federalnom ministarstvu kulture i sporta odobreno je 364.000 KM, od čega 194.000 KM u svrhu ostvarenih sportskih rezultata po temelju devet odluka Vlade FBiH i 170.000 KM u svrhu organizacije Europskog zimskog mladalačkog festivala „Eyof 2019“;
- Federalnom ministarstvu raseljenih osoba i izbjeglica odobreno je 100.000 KM za obnovu Saborne crkve Svete Trojice u Mostaru;

- Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva odobreno je 95.000 KM u svrhu uspostave informacijskog sustava za upravljanje šumama.

Prema naprijed navedenom, može se zaključiti da su se sredstva iz Tekuće rezerve Vlade FBiH mogla predvidjeti i planirati u Proračunu FBiH za 2016. godinu. Također, pojedine odluke Vlade FBiH o izdvajanju sredstava iz Tekuće rezerve imale su posredan utjecaj na odobravanje, način realiziranja i iskazanu visinu sredstava tekućih transfera koji su realizirani bez prethodno ispunjenih uvjeta propisanih programima utroška sredstava transfera.

Iz sredstava Tekuće rezerve odlukama Premijera Vlade i zamjenika premijera odobreno je ukupno 145.150 KM. Navedena sredstva iskazala je Vlada FBiH na poziciji tekućih transfera neprofitnim organizacijama (107.650 KM), tekućih transfera pojedincima (36.000 KM) i kao potpore poduzećima (1.500 KM). Izdvajanje navedenih sredstava propisano je odlukama Premijera FBiH i dva dopremijera o planu i kriterijima korištenja Tekuće rezerve, kojima je definirana namjena sredstava (točka II i III navedenih odluka), ali ne i kriteriji i način raspodjele ovih sredstava. Sredstva su odobrena na temelju zahtjeva fizičkih ili pravnih osoba (u svrhu podrške pojedincima i udruženjima po raznim temeljima: organiziranje sportskih i drugih manifestacija, izgradnja objekata, podrška u slučajevima humanitarnog i socijalnog karaktera i drugi oblici pomoći i podrške), a realizirana su na temelju rješenja s pozicije tekućih transfera. **Provedenom revizijom uvjerali smo se da prilikom raspodjele sredstava Tekuće rezerve Premijera Vlade i zamjenika premijera nisu bili utvrđeni kriteriji za raspodjelu ovih sredstava, da najveći broj korisnika sredstava nije dostavio izvješće o utrošku sredstava, dok je samo manji broj istih dostavio izvješće s dokumentacijom i fakturama kojima potvrđuje namjenski utrošak, te da su sredstva za navedene namjene mogla biti planirana u okviru sredstava proračunskih korisnika (resornih ministarstava) koji su nadležni za iste.**

Preporuka:

- ***Sredstva Tekuće rezerve Vlade FBiH odobravati samo za izdatke koje prilikom planiranja proračuna nije bilo moguće predvidjeti, te propisati mjerljive kriterije za utvrđivanje visine sredstava i raspodjelu Tekuće rezerve Premijera i dva dopremijera, a odlukama o izdvajanju sredstava definirati namjenu i propisati način izvješćivanja o namjenskom utrošku istih.***

6.2.10 Financijski rezultat

U financijskim izvješćima za 2016. godinu iskazano je ostvarenje prihoda, primitaka i financiranja u odnosu na rashode i izdatke kako slijedi:

R. br	Opis	Proračun za 2016. godinu	Ostvareno u 2016. godini	Ostvareno u 2015. godini	Index (4/3)	Index (4/5)
1	2	3	4	5	6	7
I	PRIHODI (1+2+3)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	94,08	111,11
1	Prihodi od poreza	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	98,62	109,82
2	Neporezni prihodi	473.468.612	379.684.891	326.038.854	80,19	116,45
3	Transferi i donacije	39.520	43.910	610.916	111,11	7,19
II	RASHODI (1+2+3+4)	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.659	89,60	101,88
1	Tekući rashodi	1.400.472.797	1.268.015.901	1.264.344.847	90,54	100,29
2	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	87,04	220,53
3	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	82,70	118,54
4	Tekuća rezerva	5.155.000				

III	TEKUĆI SUFICIT/TEKUĆI DEFICIT (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.390	112,00	156,32
IV	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	31,90	134,88
1	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	133,19	63,39
2	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	32,04	134,02
V	UKUPAN SUFICIT/DEFICIT (III-IV)	356.025.838	422.345.157	269.217.557	131,94	98,92
VI	NETO POVEĆANJE FINACIJSKE IMOVINE (1-2)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	83,99	88,73
1	Primici od finacijske imovine	0	0	0		
2	Izdaci za finacijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	83,99	88,73
VII	NETO ZADUŽIVANJE (1-2)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	101,28	197,53
1	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	95,01	86,37
2	Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	97,21	108,69
VIII	UKUPAN FINANC. REZULTAT/SUFICIT (V+VI+VII)	20.100.000	84.968.565	89.821.608	131,94	98,92
NERASPOREĐENI VIŠAK RASHODA NAD PRIHODIMA/DEFICIT ISKAZAN U BILANCI STANJA PRORAČUNA FBiH NA DAN 31.12.2016.			74.804.038	83.143.205		98,92

U revidiranoj godini ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 1.810.704.884 KM, financiranje u iznosu 563.048.482 KM, rashodi i izdaci u iznosu 1.402.207.427 KM, otplate primljenih kredita i zajmova u iznosu 886.577.374 KM, te višak prihoda nad rashodima/suficit u iznosu 84.968.565 KM.

Akumulirani višak rashoda nad приходima/deficit iskazan je u Bilanci stanja Proračuna FBiH na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 74.804.038 KM, koliko iznosi i u konsolidiranoj bruto bilanci.

Iskazani finacijski rezultat i akumulirani višak rashoda nad приходima/deficit ne mogu se potvrditi za najmanje 86.652.700 KM, iz sljedećih razloga:

Kratkoročne obveze manje su iskazane za 19.239.857 KM, a odnose se na tekuće transfere Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koje nisu iskazane na poziciji rashoda.

Obveze po temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim rješenjima i obveze po drugim temeljima u iznosu od 67.412.843 KM pogrešno su iskazane kao povećanje obveza i smanjenje razgraničenih rashoda i to 38.627.389 KM kod Ministarstva financija, 16.306.803 KM Ministarstva rada i socijalne politike, 12.213.720 KM Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i 264.931 KM Vlade FBiH.

7. IMOVINA, OBVEZE I IZVORI SREDSTAVA

U konsolidiranim finacijskim izvješćima Proračuna FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazana je imovina u iznosu od 1.515.339.566 KM, a odnosi se na: dugoročna razgraničenja 445.689.338 KM, dugoročne plasmane 417.232.173 KM, stalna sredstva 249.807.599 KM (nabavne vrijednosti 473.324.599 KM, otpisane vrijednosti 213.517.000 KM), novčana sredstva 224.258.557 KM, kratkoročna potraživanja 122.804.294 KM, kratkoročne plasmane 36.572.131 KM, kratkoročna razgraničenja 17.814.582 KM, finacijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama 759.934 KM i vrijednosne papire 400.958 KM.

Obveze i izvori sredstava iskazani su u iznosu od 1.515.339.566 KM, a čine ih dugoročne obveze i razgraničenja 6.315.269.908 KM, kratkoročne obveze i razgraničenja 517.830.418 KM i izvori stalnih sredstava u iznosu -5.402.725.326 KM (aktivni konto).

7.1 Novac, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Novčana sredstva iskazana su na dan 31.12.2016. godine u iznosu od 224.258.557 KM i u odnosu na prethodnu godinu (204.821.763 KM) veća su za 19.436.794 KM.

Stanje na transakcijskim računima nalazi 218.372.213 KM, a u okviru istih **na posebnim namjenskim računima** iskazano je 55.203.930 KM. Najznačajniji iznosi posebnih namjenskih sredstava odnose se na sredstva za zaštitu i spašavanje (18.831.377 KM), sredstva za avio-promet (16.740.910 KM), sredstva od Lutrije BiH i igara na sreću (5.903.368 KM), PDV revolving (4.773.747 KM), sredstva Escrow računa (1.830.937 KM), pristojbu za uspostavu rezervi naftnih derivata (1.656.769 KM) i sredstva od polaganja specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika (1.062.893 KM). Za prevladavanje problema likvidnosti proračuna, na temelju Odluke Vlade FBiH od 29.09.2016. godine, pozajmljena su sredstva s posebnih namjenskih transakcijskih računa u iznosu od 25.000.000 KM i ista su vraćena 25.10.2016. godine. **S obzirom na značajnost iznosa sredstava iskazanih na namjenskim podračunima, ne može se potvrditi da su nadležni proračunski korisnici nadležni za raspolaganje i korištenje sredstva na namjenskim računima poduzeli sve zakonom propisane mjere da se prikupljena sredstva u revidiranoj godini utroše za namjene za koje su i prikupljena.**

7.2 Stalna sredstva

Stalna sredstva su na dan 31.12.2016. godine iskazana u iznosu od 249.807.599 KM (sadašnje vrijednosti) i ista nisu usuglašena s izvorima stalnih sredstava (247.402.298 KM).

U postupku revizije proračunskih korisnika izvršena je provjera dokumentacije na temelju koje su iskazani građevinski objekti, te je utvrđeno da su pojedine građevine (zgrade, stanovi, garaže) evidentirani, iako za iste proračunski korisnici ne posjeduju vjerodostojnu dokumentaciju i nemaju uknjiženo pravo vlasništva nad imovinom.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, bez vjerodostojne dokumentacije, na poziciji zgrada evidentirala je objekte nabavne vrijednosti 29.937.293 KM (24.544.965 KM sadašnje vrijednosti). Navedeno se odnosi na zgradu Kluba poslanika, Carinske uprave, Zavoda za statistiku, Pravosudnih organa, Pravosudne palače, Federalne agencije za CZ, Geodetskog zavoda, dvoranu u zgradi Parlamenta FBiH i objekt „Dom odmora“ Trpanj. Također, ni za stambene objekte (dva stana u Zagrebačkoj ulici u Sarajevu) nabavne vrijednosti 122.132 KM (101.624 KM sadašnje vrijednosti) Služba nije osigurala dokaze o vlasništvu nad istima.

Vjerodostojnu knjigovodstvenu dokumentaciju, niti dokumentaciju o vlasništvu i posjedu na temelju koje je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u poslovnim knjigama u iznosu od 9.614.020 KM sadašnje vrijednosti ne posjeduju niti Ministarstvo financija (6.598.990 KM), Ministarstvo rada i socijalne politike (1.373.175 KM), Zavod za javno zdravstvo FBiH (1.024.077 KM) i Ministarstvo obrazovanja i znanosti (617.778 KM).

S obzirom da navedeni objekti nisu iskazani na temelju vjerodostojnih knjigovodstvenih isprava, niti je FBiH u posjedu svih objekata, zaključili smo da nije realno iskazana vrijednost građevinskih objekata u Glavnoj knjizi i financijskim

izvješćima, kako je to propisano Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Zakonom o proračunima u FBiH i Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH.

Ističemo da iskazana vrijednost stalnih sredstava obuhvaća stalna sredstva institucija koje su u ranijem razdoblju prešle na državnu razinu (Carinska uprava, Ministarstvo obrane, Vojska FBiH, Obavještajno-sigurnosna služba FBiH). Iz prezentiranih bruto bilanci navedenih institucija ukupna nabavna vrijednost stalnih sredstava istih iskazana je u iznosu od 28.002.019 KM, ispravak vrijednosti 5.852.215 KM i sadašnja vrijednost 22.149.804 KM. S obzirom da se već duži niz godina iskazuju stalna sredstva za koja odgovorni ne posjeduju informaciju u kakvom je stanju, ne vrši se popis iste niti usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, a imovina u iznosu od 11.311.781 KM je još uvijek evidentirana kao oprema u pripremi, ne može se potvrditi iskazana vrijednost stalnih sredstava za navedene iznose.

Preporuka:

- *Potrebno je da Vlada FBiH osigura vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu građevina, na temelju kojih je izvršeno knjigovodstveno evidentiranje u Glavnoj knjizi riznice.*
- *Potrebno je da Vlada FBiH utvrdi stvarnu vrijednost stalnih sredstava koja su iskazana na pozicijama institucija koje su prešle na državnu razinu.*

7.3 Dugoročni plasmani

Dugoročni plasmani uglavnom predstavljaju sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH i druge financijske institucije. Najznačajnije iznose iskazalo je Ministarstvo financija na Riznici (191.723.578 KM), Ministarstvo energije, rudarstva i industrije (38.430.028 KM), Ministarstvo prometa i komunikacija (35.266.036 KM), Ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta (19.089.519 KM), Ministarstvo okoliša i turizma (409.826 KM).

Ministarstvo financija je sredstva uložena u Razvojnu banku FBiH, po ugovorima o komisionim poslovima, iskazalo u iznosu od 191.723.578 KM, što je u odnosu na stanje istih s 31.12.2015. godine (188.283.966 KM) veće za 3.439.612 KM. Povećanje uložениh sredstava u iznosu od 4.214.321 KM nastalo je kao rezultat negativnih tečajnih razlika, dok je 774.709 KM naplaćeno od Razvojne banke FBiH. Razvojna banka je u 2016. godini po komisionim kreditima naplatila ukupno 22.107.350 KM (18.448.242 KM glavnice i 3.659.108 KM kamata). Iz komisionih sredstava Razvojna banka je naplatila naknadu u iznosu od 919.661 KM i za svoj račun nadoknadila sredstva u iznosu od 239.914 KM. Razvojna banka FBiH je u revidiranoj godini u Proračun FBiH uplatila ukupno 1.554.289 KM (774.709 KM glavnice i 779.580 KM kamata), iako su planirana sredstva za naplatu od iste iznosila 6.875.491 KM. Navedeno ukazuje da su prihodi i primici Proračuna FBiH manje iskazani za 5.321.202 KM. Najveći dio sredstava Razvojna banka nije uplatila na Jedinstveni račun Riznice iz razloga što je, postupajući po odlukama Vlade FBiH, prikupljena sredstva dalje plasirala po odobrenim kreditima, zbog čega prihodi i primici nisu ostvareni u planiranom iznosu. **Raspodjela sredstava nije vršena sukladno propisima u dijelu blagovremene uplate prikupljenih sredstava na Jedinstveni račun Riznice, niti je postupljeno sukladno zaključenim ugovorima o komisionim poslovima,**

jer nisu vršene uplate, niti su ostvareni primici u planiranom iznosu u revidiranoj godini.

Ministarstvo energije, rudarstva i industrije je najveći dio sredstava plasiralo putem Union banke Sarajevo (27.131.398 KM) i Razvojne banke FBiH (2.298.630 KM). Provedenom revizijom utvrđeno je da gospodarski subjekti neuredno podmiruju obveze po kreditnoj liniji „Mjera II“ (pomoć gospodarskim subjektima u podmirenju obveza prema mirovinskom osiguranju). Dospjela potraživanja po plasiranim kreditima za neisplaćene doprinose za mirovinsko osiguranje iznosila su 782.352 KM kod Razvojne banke FBiH i 584.250 KM kod Union banke Sarajevo. Kako Ministarstvo snosi rizik povrata plasiranih kreditnih sredstava, u cilju smanjenja bankarskih naknada isto je 11.11.2016. godine i urgencijom od 25.01.2017. godine zatražilo suglasnost od Federalnog ministarstva financija za pokretanje inicijative prema Vladi FBiH da se odobreni krediti po „Mjeri II“ otpišu. Zbog navedenog, a kako se povrat sredstava po ovoj kreditnoj liniji ne vrši blagovremeno, niti je ugovoren odgovarajući instrument osiguranja povrata sredstava, ne može se potvrditi stanje iskazanih dugoročnih plasmana u iznosu od 2.605.866 KM.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je udio Vlade FBiH u temeljnom kapitalu JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo. Prema podacima upisanima u registar Općinskog suda u Sarajevu, na dan 15.01.2016. godine, jedini osnivač bila je FBiH sa 100%-tnim udjelom u iznosu od 18.773.273 KM. **Za preostali udio Vlade FBiH u temeljnom kapitalu poduzeća, u iznosu od 16.492.763 KM, nije izvršeno usklađivanje stanja udjela (povećanje udjela) upisom u registar kod nadležnog suda, kako je propisano Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u FBiH. Pored navedenog, u rujnu 2016. godine pokrenut je stečaj u JP „B&H Airlines“ d.o.o. Sarajevo, zbog gubitka koji u značajnom dijelu premašuje ukupni kapital, te je izvjesno da od iskazanih dugoročnih plasmana nema, niti će biti ekonomskih koristi.**

Razvojna banka FBiH je 24.01.2017. godine Ministarstvu okoliša i turizma dostavila tablični pregled s podacima o korisnicima kredita i datumima izvršenog nadzora za korisnike kreditne linije iz 2010. i 2014. godine. Navedeno ukazuje da Ministarstvo nije poštivalo odredbe zaključenih komisionih ugovora, niti je dovoljno uključeno u obavljanje nadzora i provjeru namjenskog utroška kreditnih sredstava.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti da svi sudionici u postupku poštuju odredbe zaključenih ugovora o komisionim poslovima s Razvojnou bankom FBiH i da se raspodjela prikupljenih sredstava obavlja prema propisima.***
- ***Nadležni proračunski korisnici trebaju kontinuirano vršiti nadzor i provjeru namjenskog utroška sredstava i realiziranje projekata, te poduzimati aktivnosti u cilju naplate dospjelih plasmana koji su financirani iz kreditnih linija Razvojne banke FBiH i drugih finansijskih institucija.***

7.4 Kratkoročna potraživanja i plasmani

Kratkoročna potraživanja u konsolidiranim financijskim izvješćima Proračuna FBiH za 2016. godinu iskazana su u iznosu od 122.804.294 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu (77.742.749 KM) više za 45.061.545 KM. Najznačajnija su potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava (poduzeća i županije) po temelju dospjelih, a nepodmirenih obveza koje su podmirene iz Proračuna FBiH, u iznosu od 79.601.971 KM. **Navedeno izravno utječe na prihode Proračuna Federacije BiH, s obzirom da Federacija BiH obveze prema vjerovnicima mora podmiriti u ugovorenom roku i dospjelom iznosu.**

Potraživanja od krajnjih korisnika kreditnih sredstava na dan 31.12.2016. godine iskazana su 78.886.130 KM. U odnosu na 2015. godinu (27.927.105 KM) ista su povećana za 50.959.025 KM (282%), što se najvećim dijelom odnosi na evidentiranje potraživanja od JP Ceste FBiH u iznosu od 45.193.255 KM po kreditu EBRD-a za rekonstrukciju puteva u FBiH. Najznačajnija potraživanja odnose se na potraživanja od: JP Ceste FBiH (55.193.255 KM), RMU Kreka Tuzla (4.793.464 KM), Općina Grude (2.846.503 KM), JKP Vodovod Posušje (2.350.865 KM), Općina Livno (1.708.198 KM), Tuzlanska županija (1.675.286 KM), Općina Posušje (1.577.689 KM), Regionalno odlagalište Tuzla (1.211.902 KM), RMU Breza (1.135.721 KM), JKP Vodovod Cazin (1.005.217 KM) i Županija Zapadnohercegovačka (1.001.627 KM).

Potraživanja od županija za dospjele anuitete po odobrenim kreditnim sredstvima iskazana su u iznosu od 715.841 KM, od čega se po III Stand by aranžmanu zaključenom s MMF –om, na potraživanje od Bosansko-podrinjske županije odnosi 711.793 KM (kamate). Najveći dio potraživanja nastao je po kreditima iz ranijeg razdoblja, prije donošenja Zakona o zaduživanju, dugu i jamstvima u FBiH, kada nisu osigurani instrumenti osiguranja naplate kredita od krajnjih korisnika. Po isteku ugovorenog roka za naplatu potraživanja koji ne može biti duži od 6 mjeseci, korisnik proračuna dužan je poduzeti sve zakonom propisane radnje za naplatu istog, te izvršiti preknjiženje na sumnjiva i sporna potraživanja. Osim slanja upozorenja za nepodmirene obveze, u revidiranoj godini nisu poduzimane druge mjere na naplati navedenih potraživanja, niti je na dan 31.12.2016. godine, izvršeno usuglašavanje navedenih iznosa putem izvoda otvorenih stavaka. **S obzirom na navedeno, ne može se potvrditi da su poduzete adekvatne mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita, niti su iste evidentirane sukladno pozitivnim propisima, s obzirom da nije izvršen prijenos na sumnjiva i sporna potraživanja.**

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH iskazala je kratkoročna potraživanja 1.752.792 KM, od čega je na sumnjivim i spornim potraživanjima 1.505.209 KM i odnosi se na potraživanja po temelju najma civilnih poslovnih prostora, najma poslovnih prostora prethodnog Federalnog ministarstva obrane (u daljnjem tekstu: Prethodnog FMO-a) i po temelju pružanja ostalih usluga. Potraživanja od fizičkih osoba iznose 129.334 KM, potraživanja od pravnih osoba 94.304 KM, dok iznos od 20.969 KM obuhvaća ostala potraživanja.

U okviru **sumnjivih i spornih potraživanja** 818.337 KM evidentirano je po temelju najma civilnih poslovnih prostora i pružanja ostalih usluga, a 686.872 KM odnosi se na potraživanja po temelju najma poslovnih prostora Prethodnog FMO-a.

Potraživanja za najam civilnih poslovnih prostora i najam prostora u ulici Maršala

Tita 9a (tzv. Zgrada Stranaka), kojim je Služba raspolagala do 2012. godine, ukupno iznose 830.432 KM. Na potraživanja tekuće godine odnosi se 107.868 KM, a na ranije razdoblje 722.563 KM (2000.-2015. godina) što je iskazano na sumnjivim i spornim potraživanjima. U 2016. godini za 10 korisnika prostora izdani su računi u iznosu od 198.951 KM i evidentirane uplate od 91.082 KM, te je stanje potraživanja od fizičkih osoba iskazano u iznosu od 107.868 KM. U okviru navedenih potraživanja 83.433 KM odnosi se na tri korisnika prostora koji već duže razdoblje ne podmiruju svoje obveze i za koje se dopunjavaju tužbeni zahtjevi za naplatu potraživanja (AZ d.o.o. Sarajevo 62.801 KM, UG Planinsko društvo „Šetalište“ 14.152 KM i Esapović Nadija 6.480 KM).

Najznačajniji iznosi sumnjivih i spornih potraživanja odnose se na: Air commerce u iznosu od 119.791 KM (2000.-2006. godine), Stranku demokratske akcije 115.480 KM (2008.-2012. godine), AZ d.o.o. Sarajevo 108.833 KM (2014.-2015. godine), UG Planinsko društvo „Šetalište“ 106.693 KM (2008.-2015. godine), Lufthansa city centar 72.240 KM (2003.-2005. godine), Liberalnodemokratsku stranku 51.142 KM (2005.-2012. godine), Esapović Nadiju 48.120 KM (2005.-2015. godine) Asterix d.o.o. 25.107 KM (2004.-2009. godine), Socijaldemokratsku uniju BiH 18.342 KM (2007.-2011. godine). Preostali iznos potraživanja od 38.815 KM odnosi se na 6 korisnika prostora iz razdoblja 2005.-2012. godine. **Za naplatu ovih potraživanja pokrenute su tužbe, od kojih je jedan broj riješen dok su druge u postupku.**

Služba je iskazala potraživanja od iznajmljivanja poslovnih prostora Prethodnog FMO-a u iznosu od 780.218 KM, od čega je na potraživanjima od pravnih osoba 93.346 KM, a na sumnjivim i spornim potraživanjima 686.872 KM (iz razdoblja 2008.-2015. godine). U 2016. godini naplaćeno je 672.725 KM. Od navedenog iznosa 38.313 KM naplaćeno je po tužbama iz ranijeg razdoblja i nije iskazano na potraživanjima.

Od ukupno 232 poslovna prostora fakturiranje usluga izvršeno je samo za najam 50 poslovnih prostora po temelju kojih je naplaćeno 591.078 KM i s 31.12.2016. godine preostalo 433.664 KM nenaplaćenih potraživanja, od čega je 340.952 KM na sumnjivim i spornim potraživanjima, a 92.712 KM na potraživanjima od pravnih osoba. U okviru navedenih, za 8 najmoprimatelja izvršeno je utuženje zbog nepodmirivanja obveza i prezentirano da su isti u 2016. godini podmirili 36.646 KM, a ukupno potraživanje od istih iznosi 416.159 KM („Sejtarija“ 177.480 KM (2009.-2016. godine), Abaz Zemina 93.610 KM (2011.-2016. godine), Čolić Muharem 55.827 KM (2008.-2016. godine), te Greda Edna 37.620 KM, „Fontana“ 25.840 KM, Smajić Samir 13.243 KM, Šukalo Nermin 10.244 KM i Kurtović 2.295 KM).

Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji za najveći dio ovih potraživanja (3.934.307 KM) Služba ne izdaje račune, pa samim time potraživanja po ovom temelju u iznosu od 3.587.754 KM nisu iskazana. S 31.12.2016. godine najznačajniji dužnici su: „Unis Unidata“ 700.279 KM za tri poslovna prostora, JU Apoteke 396.990 KM za dva poslovna prostora, Dervišević i dr. 369.006 KM za dva prostora, „Feroelektro“ 245.628 KM, „Gold games elektronik spiele“ 189.594 KM i drugi.

Služba je poduzimala aktivnosti na naplati dugovanja i putem Federalnog pravobraniteljstva, utuženi su svi najmoprimatelji koji ne vrše plaćanje, kao i bespravni korisnici poslovnih prostora, te su pokrenuti sudbeni sporovi. Služba poduzima

potrebne aktivnosti i vrši dopunu i preciziranje tužbenih zahtjeva, ali s obzirom na dužinu trajanja rješavanja predmeta najveći dio istih nije okončan, dok je naplata po navedenom ostvarena u veoma malom postotku. Na dan 31.12.2016. godine u tijeku je sudbeni postupak naplate najamnine protiv 69 korisnika poslovnih prostora Prethodnog FMO-a i po istima ukupan tužbeni zahtjev iznosi 4.350.467 KM. Također, pokrenuti sudbeni postupci protiv 9 korisnika koji bespravno koriste poslovne prostore kojima raspolaže Služba. Većina sudbenih postupaka je u tijeku, ne vrši se fakturiranje najamnina za sve korisnike, upitno je postojanje ili solventnost određenih pravnih subjekata, te je neizvjesna naplata značajnog iznosa utuženih potraživanja.

Ministarstvo prometa i komunikacija iskazalo je potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o. Sarajevo u iznosu 3.835.000 KM, za danu pozajmicu za PDV-e, po temelju Odluka Vlade FBiH iz 2010. i 2011. godine. S obzirom da se već duže vremenski razdoblje naplata ovih potraživanja produžuje odlukama Vlade FBiH (trenutno utvrđeni rok povrata navedenih sredstava je 15.10.2017. godine) može se zaključiti da Ministarstvo nije postupilo sukladno odredbama Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu jer ista nije evidentiralo na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Također, Ministarstvo u suradnji s nadležnim institucijama, nije poduzelo konkretne aktivnosti na naplati navedenih potraživanja.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata iskazalo je ostala potraživanja u iznosu od 345.563 KM koja se odnose na povrat više isplaćenih sredstava korisnicima prava iz područja braniteljsko – invalidske zaštite, zbog kašnjenja dostavljanja dokumentacije o smrti korisnika prava. Tijekom 2016. godine upućeni su zahtjevi za povrat isplaćenih sredstava u iznosu od 304.836 KM, od čega je naplaćeno 249.273 KM. Ministarstvo je s poslovnim bankama zaključilo protokole o međusobnoj suradnji u vezi isplata mjesečnih novčanih primanja korisnicima prava iz područja braniteljsko - invalidske zaštite po federalnim propisima, međutim, banke u pojedinim slučajevima nisu postupale sukladno zaključenom protokolom i obavještavale Ministarstvo o računima korisnika s kojih u prethodnom tromjesečju nisu vršene isplate novčanih sredstava (pasivni računi). Također je uočeno da se pojedine banke nisu pridržavale zaključenih protokola ni u dijelu isplata sredstava po temelju izdanih punomoći korisnika, s obzirom da su korisnicima neutemeljeno vršile izradu bankovnih kartica s PIN kodom, s kojim su srodnici preminulih korisnika preuzimali sredstva na bankomatima i po više godina poslije smrti korisnika.

Preporuke:

- ***Potrebno je da Ministarstvo financija i Ministarstvo prometa i komunikacija poduzmu zakonom utvrđene mjere u cilju naplate potraživanja od krajnjih korisnika kredita i potraživanja od JP „Željeznice FBiH“ d.o.o Sarajevo, te ista evidentiraju sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu.***
- ***Potrebno je da Vlada FBiH poduzme aktivnosti putem nadležnih institucija u vezi rješavanja statusa poslovnih prostora koji su preuzeti od Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH.***

- ***Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata treba preispitati primjenu zaključenih protokola s bankama i poduzeti aktivnosti u cilju naplate potraživanja po temelju više isplaćenih sredstava naknada iz braniteljsko - invalidske zaštite.***

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu od 36.572.131 KM, a odnose se na blokirana sredstva na računima Hercegovačke banke (29.813.813 KM), pozajmice županijama (5.248.308 KM), sumnjiva i sporna potraživanja (890.585 KM), uplatu predujma u iznosu od 10% od početne prodajne cijene Staklene banke u Mostaru (580.948 KM) i kredite dane radnicima (38.476 KM). **Ministarstvo financija nije okončalo aktivnosti vezano za novčana sredstva blokirana u Hercegovačkoj banci, novčana sredstva, obveze i potraživanja Prethodnog FMO i Vojske FBiH, kao i pozajmice dane županijskim proračunima u 2001. i 2002. godini, niti je po istom provelo odgovarajuća knjiženja u Glavnoj knjizi riznice.**

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 17.814.582 KM od čega se na razgraničene prihode odnosi 716.801 KM, na razgraničene rashode 18.174.152 KM i ostala razgraničenja 357.232 KM. Kratkoročno razgraničeni rashodi u iznosu od 17.838.968 KM, iskazani kod Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, odnose se na nerealizirani iznos ugovorenih obveza prema privatnom sektoru temeljem realiziranja Uredbe o poticanju zapošljavanja (ugovoreno 25.875.358 KM, realizirano 8.036.390 KM).

7.5 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze na dan 31.12.2016. godine iskazane su 392.406.235 KM, a kratkoročna razgraničenja 125.424.183 KM. Strukturu kratkoročnih obveza čine: kratkoročne tekuće obveze prema pravnim i fizičkim osobama 181.122.700 KM, obveze prema zaposlenima 90.410.485 KM, obveze po trezorskim zapisima 120.800.000 KM i obveze po unutaršnjem dugu i ostale obveze 73.050 KM.

U okviru kratkoročnih tekućih obveza prema pravnim i fizičkim osobama (181.122.700 KM) najznačajnije su obveze prema dobavljačima (95.416.465 KM), ostale kratkoročne obveze (64.693.440 KM) i obveze za potpore (14.972.959 KM).

Na pozicijama kratkoročnih obveza i kratkoročnih razgraničenja evidentirani su iznosi po pravosnažnim sudbenim presudama i izvršnim sudbenim rješenjima i drugim obvezama, kako sljedi:

Ministarstva financija je iskazalo 38.627.389 KM. Iznos od 30.914.420 KM odnosi se na obveze po temelju povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda, od čega se na obveze iz 2016. godine odnosi 30.015.153 KM, a na obveze iz razdoblja 2009.-2015. godine 899.267 KM. Najznačajniji iznos ovih nepodmirenih obveza iskazan je prema JP BH Telekom d.d. od 30.000.000 KM. Za podmirenje ovih obveza prema JP BH Telekom d.d. između Federalnog ministarstva financija i JP BH Telekom d.d. Sarajevo, zaključen je Sporazum o podmiranju duga u siječnju 2017. godine, po kojem će se isti podmiriti u narednih pet godina. Po temelju sudbenih presuda i izvršnih sudbenih rješenja iskazano je 7.699.037 KM (za civilne invalidnine 2.573.349 KM, Prethodne FMO-e 1.326.811 KM,

logoraši 1.014.119 KM, materijalna i nematerijalna šteta 791.896 KM, braniteljske invalidnine 446.787 KM, Binas d.d. Bugojno 204.188 KM i druge obveze u razdoblju 2006.-2016. godine). Po temelju sudbenih presuda i izvršnih rješenja po tužbama iz radnih odnosa zaposlenih, za 2016. godinu, iskazane su obveze u iznosu od 13.932 KM.

Ministarstvo rada i socijalne politike evidentiralo je 16.306.803 KM obveza prema Zavodu MIO, za pokriće dijela mirovina po temelju posebnog staža za pripadnike braniteljske populacije, od čega se 1.577.476 KM odnosi na 2016. godinu.

Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata iskazalo je 12.213.720 KM po presudama iz temelja Zakona o pravima branitelja i članova njihovih obitelji kao i Zakona o posebnim pravima dobitnika ratnih priznanja i odlikovanja i članova njihovih obitelji.

Vlada FBiH je iskazala 264.931 KM obveza po presudama iz radnog odnosa.

Evidentiranje obveza po sudbenim presudama i izvršnim sudbenim rješenjima na poziciji kratkoročnih razgraničenja nije izvršeno sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu, a isto je imalo utjecaj na iskazivanje obveza u financijskim izvješćima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

S obzirom da obveze po sudbenim presudama i izvršnim sudbenim rješenjima i druge navedene obveze predstavljaju dospjele obveze na dan 31.12.2016. godine, a kako nisu ispunjeni uvjeti za evidentiranje istih na poziciji kratkoročnih razgraničenja, može se zaključiti da navedene obveze, u iznosu od 67.412.843 KM nisu evidentirane sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu. Navedeno je imalo utjecaj na iskazivanje obveza u financijskim izvješćima koje su manje iskazane, odnosno podcijenjene za navedeni iznos.

Na poziciji ostalih razgraničenih rashoda u bruto bilanci Riznice iskazano je dugovno stanje u iznosu od 1.700.000 KM koje se odnosi na pogrešno evidentiranje povučenih sredstava s podračuna na revolving temelju po ugovoru iz 2010. godine, a navedena pozicija još uvijek nije zatvorena.

Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH, što je i ranije zaključeno, nije evidentirala dug u iznosu od 110.377 KM (2002. do 2012. godine) po temelju utroška energenata u Zgradi stranaka, u ulici Maršala Tita 9a.

Stanje kratkoročnih obveza na dan 31.12.2016. godine, kod pojedinih proračunskih korisnika, najvećim dijelom se odnosi na nepodmirene obveze prema korisnicima tekućih i kapitalnih transfera. Kod određenih proračunskih korisnika iste imaju trend rasta, što nepovoljno utječe na likvidnost Proračuna FBiH.

Kao i prethodnih godina, stanje na kontima 360000-Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama na dan 31.12.2016. godine iznosi 0 KM i isto ne korespondira sa stanjem iskazanim na kontima glavne kategorije 160000 - Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama koje je iskazano u iznosu od 759.934 KM. Navedeno je suprotno odredbama Računovodstvenih politika za proračunske korisnike i riznicu.

Preporuke:

- **Potrebno je da Ministarstvo financija, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata i Vlada FBiH kratkoročna razgraničenja i obveze evidentiraju poštujući odredbe Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH i Računovodstvenih politika za federalne proračunske korisnike i riznicu.**
- **Potrebno je da proračunski korisnici izvrše usuglašavanje stanja na kontima glavnih kategorija 16 i 36 (Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama), a evidentiranje na istima vrše sukladno Računovodstvenim politikama za proračunske korisnike i riznicu.**

7.6 Dugoročne obveze i razgraničenja

U konsolidiranoj bruto bilanci dugoročne obveze su iskazane u iznosu od 6.236.672.862 KM, a dugoročna razgraničenja u iznosu od 78.593.046 KM.

U bruto bilanci Riznice dugoročne obveze su iskazane u iznosu od 6.233.150.909 KM i u odnosu na prethodnu godinu (6.290.778.309 KM) manje su za 57.627.400 KM. Na temelju dugoročnog zaduženja u bruto bilanci Federalnog ministarstva financija iskazani su izdaci za otplate dugova, izdaci za kamate, te kratkoročne obveze po temelju zaduženja.

Dugoročne obveze po vanjskom dugu iskazane su u iznosu od 5.250.047.181 KM i u odnosu na prethodnu godinu (5.273.611.520 KM) manje su za 23.564.339 KM.

U ukupnim dugoročnim obvezama po vanjskom dugu (5.250.047.181 KM), vanjski dug krajnjih korisnika kredita iskazan je na izvanbilančnoj evidenciji u iznosu od 2.319.729.107 KM, sredstva odobrena županijama iskazana su na poziciji dugoročnih plasmana u iznosu od 101.162.667 KM, te se na obveze Federacije BiH odnosi iznos od 2.829.155.407 KM.

Tijekom 2016. godine iskazano je zaduženje u ukupnom iznosu od 367.197.624 KM. Na temelju povlačenja sredstava po zaključenim ugovorima evidentirano je 320.235.005 KM, dok se iznos od 46.962.619 KM odnosi na poravnanje stanja duga po kreditima u odnosu na tečajnu listu Centralne banke na dan 31.12.2016. godine (kao razlika pozitivnih i negativnih tečajnih razlika).

Smanjenje vanjskog duga na temelju otplate glavnice u revidiranoj godini izvršeno je u iznosu od 390.761.963 KM, a odnosi se na otplate duga primljenog kroz Državu – relevantne obveze 386.720.319 KM i vanjske otplate 4.041.644 KM. Kamate po navedenim otplatama duga iskazane su u iznosu od 79.640.814 KM, a odnose se na kamate po ugovorenim kreditima (77.916.524 KM), pristojbu na nepovučena sredstva (1.610.659 KM) i ostale troškove nastale na temelju veće ili manje obračunane tečajne razlike (113.631 KM). Kao i prethodnih godina, tečajne razlike nisu iskazane sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i odredbama Naputka o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH u Glavnoj knjizi Riznice.

Prema evidencijama iznos nepovučenih kreditnih sredstava iskazan je 961.740.505 KM i na isti se plaćaju ugovoreni troškovi u rasponu od 0,05 do 0,5%.

Preporuka:

- ***Pozitivne i negativne tečajne razlike u Glavnoj knjizi riznice, sadržane u otplatama anuiteta po vanjskom dugu Ministarstvo financija treba knjižiti sukladno Računovodstvenim politikama za federalne proračunske korisnike i riznicu i Naputku o planiranju i računovodstvenom evidentiranju vanjskog duga FBiH.***

Po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske (za vodoopskrbu grada Široki Brijeg i općina Ljubuški i Fojnica), s podračuna za servisiranje ino duga FBiH, plaćene su dospjele kreditne obveze u iznosu od 382.981 KM (glavnica 308.146 KM i kamate 74.835 KM). Po navedenim obvezama, u ranijem razdoblju Sporazumom o kreditu je reguliran kreditni odnos između Kraljevine Španjolske i Ministarstva financija i riznice BiH, kao i odnos između španjolskih izvođača i navedenih općina, kao krajnjih korisnika kredita. **Obveze po navedenim kreditima, još uvijek, nisu prenesene s BiH na FBiH, odnosno s FBiH na krajnjeg korisnika, te po navedenim isplata, u Glavnoj knjizi Riznice, nisu iskazane obveze niti potraživanja od krajnjih korisnika. S obzirom da su ove obveze teretile Proračun FBiH, sukladno zakonskim i ostalim propisima, Federalno ministarstvo financija kao nadležno ministarstvo za planiranje i evidentiranje obveza po vanjskom dugu, bilo je obvezano iste unijeti u Glavnu knjigu Riznice i poduzeti aktivnosti da se ista vrate u Proračun FBiH.**

Preporuka:

- ***Potrebno je da Ministarstvo financija u Glavnoj knjizi Riznice izvrši sva potrebna evidentiranja knjigovodstvenih promjena koja su nastala odljevom sredstava po kreditu Vlade Kraljevine Španjolske.***

Dugoročne obveze po unutarnjem dugu iskazane su u iznosu od 983.103.728 KM i u odnosu na prethodnu godinu (1.017.166.789 KM) manje su za 34.063.062 KM.

Navedene obveze iskazane su u Bruto bilanci Riznice na tri konta i to: obveze od dugoročnih obveznica, obveze od dugoročnih vlastitih obveznica i ostale dugoročne obveze, te dajemo tablični prikaz evidentiranih ukupnih obveza i obveza po emitiranim obveznicama.

UKUPNE OBVEZE	Obveze od dugoročnih obveznica	Obveze od dugoročnih vlastitih obveznica	Ukupne obveze od emitiranih obveznica	Ostale dugoročne obveze	Ukupne dugoročne obveze
	1	2	3 (1+2)	4	5 (3+4)
Emisija obveznica	620.000.000	0	620.000.000	0	620.000.000
Stara devizna štednja	53.883.431	31.777	53.915.208	87.683.763	141.598.971
Ratna potraživanja	211.940.853	7.608.591	219.549.444	1.955.313	221.504.757
Ukupne dugoročne obveze 31.12.2016	885.824.284	7.640.368	893.464.652	89.639.076	983.103.728
Ukupne dugoročne obveze 31.12.2015	920.726.256	8.756.771	929.483.026	87.683.763	1.017.166.789
Povećanje/Smanjenje u 2016. godini	-34.901.972	-1.116.403	-36.018.374	1.955.313	-34.063.061

OBVEZE PO EMITIRANIM OBVEZNICAMA	Obveze od emitiranih obveznica		Ukupne obveze	Evidentirane obveze od emitiranih obveznica	Razlika	Vlastite obveznice Min.fin.	Razlika
	1 (Glavnica)	2 (Kamata)					
Emisija obveznica (dospijee 2017-2022)	620.000.000,00	0	620.000.000,00	620.000.000,00	0,00	0,00	0,00
Stara devizna štednja (dospijee 2017-2018)	51.813.980,00	2.028.181,24	53.842.161,24	53.883.431,00	41.269,76	31.777,00	73.046,76
Ratna potraživanja(dospijee 2017-2027)	195.417.760,00	24.131.683,66	219.549.443,66	211.940.852,66	-7.608.591,00	7.608.591,00	0,00

U 2016. godini Federacija BiH se zadužila po temelju tri **emisije obveznica** u ukupnom iznosu od 140.000.000 KM, uz kamatnu stopu od 1,85% do 3,42%, za što je prikupljeno 139.912.011 KM. Otplate su izvršene u iznosu od 40.000.000 KM, a kamate po istima iskazane su 19.489.500 KM. Nedospjeli dug po emitiranim obveznicama na dan 31.12.2016. godine iskazan je 620.000.000 KM (od 2017. do 2022. godine), od čega u 2017. godini na naplatu dospijeva 120.000.000 KM.

Po temelju **stare devizne štednje** iskazane su dugoročne obveze u iznosu od 141.598.971 KM od čega se 87.683.763 KM odnosi na verificirani dug, a 53.915.208 KM na emitirane obveznice. U odnosu na prethodnu godinu ukupan dug po temelju stare devizne štednje umanjen je za 130.407.171 KM.

Na poziciji ostale dugoročne obveze iskazan je **verificirani dug** koji predstavlja obveze za čije će se podmirenje u narednom razdoblju izvršiti emisija obveznica ili novčane isplate. Iako je tijekom 2016. godine evidentiran promet na ovom kontu, početno i krajnje stanje istog ostalo je nepromijenjeno (87.683.763 KM). Za izvršene novčane isplate (922.155 KM) istovremeno je izvršeno povećanje i smanjenje dugoročnih obveza, dok su obveze za glavnica po osmoj emisiji obveznica (18.765.388 KM) iskazane kao dug i stornirane. Navedeno upućuje na zaključak da navedena evidentiranja nisu izvršena na način kako je propisano Instrukcijom za knjiženje iz 2012. godine. Iako su tijekom revidirane godine izvršeni ispravci pogrešnih knjiženja iz prethodnih godina, revizijom je utvrđeno da je na poziciji verificiranog duga po temelju obveza stare devizne štednje (projekt 1000135) još uvijek iskazano dugovno stanje navedenih obveza u iznosu od 8.897.484 KM, zbog čega se može zaključiti da ni popis istih nije izvršen sukladno pozitivnim propisima.

U okviru **dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama po temelju stare devizne štednje** (53.915.208 KM) iznos od 53.883.431 KM iskazan je na poziciji dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama, a iznos od 31.777 KM odnosi se na obveznice u vlasništvu Ministarstva financija. U razdoblju 2009.-2016. godine za podmirenje duga po temelju stare devizne štednje izvršeno je ukupno osam emisija obveznica ukupne vrijednosti 904.319.452 KM (843.923.238 KM glavnice i 60.396.214 KM kamata), od čega je na naplatu dospjelo 850.477.291 KM (792.109.258 KM glavnice i 58.368.033 KM kamata), te stanje istih na dan 31.12.2016. godine iznosi 53.842.161 KM (51.813.980 KM glavnice i 2.028.181 kamata). **Uzimajući u obzir gore navedeno, dugoročne obveze po temelju emitiranih obveznica više su iskazane za 73.047 KM** (53.915.208 KM - 53.842.161 KM). Navedeni iznos sastoji se od stanja obveza od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva financija (31.777 KM) i obveza po prvoj i drugoj emisiji obveznica, koje su

dospjele ali još uvijek nisu podmirene (41.270 KM). **Obveze od dugoročnih obveznica koje su u vlasništvu Ministarstva financija** iskazane su u iznosu od 31.777 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 1.116.403 KM, a nastale su kao rezultat grešaka prilikom emisije obveznica, te predstavljaju obveznice koje će naplatiti Ministarstvo financija u roku dospijeca. U revidiranoj godini, po ovom temelju, naplaćeno je 1.307.346 KM, te su za isti iznos umanjene dugoročne obveze po temelju obveznica u vlasništvu Ministarstva financija i iskazani su prihodi (ostale neplanirane uplate). S pozicije obveze od dugoročnih obveznica, u 2016. godini, po temelju grešaka u emisiji obveznica, stornirano je zaduženje od 188.896 KM i preneseno na obveznice u vlasništvu Ministarstva financija. Također, 31.12.2016. godine, evidentirano je povećanje dugoročnih obveza po temelju obveznica u vlasništvu Ministarstva financija u iznosu od 2.048 KM, a da za isti iznos nije umanjena pozicija dugoročnih obveza po temelju emitiranih obveznica, što nije sukladno pozitivnoj Instrukciji za knjiženje. **Dugoročne obveze po emitiranim obveznicama** po temelju stare devizne štednje iznose 53.883.431 KM (51.851.942 KM glavnica i 2.031.489 KM kamate) i u odnosu na prethodnu godinu manje je za 129.290.769 KM. Obveze od dugoročnih obveznica po temelju stare devizne štednje u 2016. godini povećane su za obveze po osmoj emisiji obveznica u iznosu od 18.765.388 KM po temelju glavnice i 810.251 KM po temelju kamata. Evidentirano je smanjenje obveza po temelju dospjelih obveza po emitiranim obveznicama u iznosu od 146.423.037 KM glavnice i 3.600.747 KM kamata. Dana 31.12.2016. godine izdan je nalog za preknjižavanje pogrešno evidentiranih obveza po temelju stare devizne štednje iz ranijih godina, a kao konačan efekt istog umanjen je dug za obveznice u vlasništvu Ministarstva financija za 638.952.149 KM, te povećan dug po temelju glavnice za 601.783.486 KM i kamata 38.514.935 KM.

Zakonom o podmirenju obveza po temelju računa stare devizne štednje u FBiH definirano je da se proces verifikacije potraživanja i novčanih isplata stare devizne štednje (vođenje postupka u prvom i drugom stupnju), vrši sukladno odredbama **Uredbe o postupku verifikacije potraživanja po temelju računa stare devizne štednje u FBiH**. Proces verifikacije u prvom stupnju u FBiH vodi Agencija za pružanje financijskih, informatičkih i posredničkih usluga FIP d.d. Mostar i Agencija za financijske, informatičke i posredničke usluge AFIP d.d. Sarajevo (sada FIA), a u drugom stupnju Povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje koja imenuju entitetske vlade, a također, mogu se imenovati dodatna povjerenstva ovisno od broja uloženi žalbi.

Povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje (dva povjerenstva) formirala je Vlada FBiH 2006. godine (s početkom procesa verifikacije) i istima se konstantno produžava rok za verifikaciju. Zadatak Povjerenstava je da, kao drugostupanjsko tijelo, sukladno odredbama državnog Zakona o podmirenju obveza po temelju stare devizne štednje i Uredbe o postupku verifikacije potraživanja i novčanih isplata po temelju računa stare devizne štednje u FBiH, rješava po žalbama tražitelja izjavljenih na odluke Agencija nadležnih u prvom stupnju. Prema Izvješću Povjerenstva, u razdoblju od 2006. godine zaprimljeno je 21.631 predmeta (žalbi), od čega 433 u 2016. godini. **U revidiranoj godini riješene su 433 žalbe, od čega je 276 odobreno i po istim verificiran dug od 4.196.655 KM, dok je 157 zahtjeva za verifikaciju odbijeno. U 2016.**

godini zaprimljeno je 76 sudbenih odluka po pokrenutim tužbama, te 321 predmet koji će se rješavati u 2017. godini.

Zakonom o podmirenju obveza po temelju računa stare devizne štednje u FBiH propisano je da su entitetska ministarstva financija i Uprava prihoda Brčko Distrikta dužni, u svojim glavnim knjigama riznica, voditi redovnu evidenciju obveza računa stare devizne štednje na temelju dostavljenih izvješća od Agencija FIP i AFIP (sada FIA), a Ministarstvo je 2012. godine donijelo Instrukciju za knjiženje. Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da se dug evidentira na temelju pravosnažnih sudbenih presuda. Također, dug po staroj deviznoj štednji nije evidentiran ni na temelju Izvješća Povjerenstva za verifikaciju računa stare devizne štednje, prema kojem ukupno odobrene verifikacije u revidiranoj godini iznose 7.434.807 KM za 2015. godinu i 4.196.655 KM za 2016. godinu. S obzirom na navedeno, može se zaključiti da nisu poštivani propisi kojima je ova oblast regulirana, kao ni pozitivna Instrukcija za knjiženje.

Dugoročne obveze po temelju **ratnih potraživanja** iskazane su u ukupnom iznosu od 221.504.757 KM i u odnosu na prethodnu godinu (225.160.647 KM) manje su za 3.655.891 KM. Ove obveze čine obveze od dugoročnih obveznica 211.940.853 KM, obveze po vlastitim obveznicama 7.608.591 KM (koje su nastale kao rezultat novčanih isplata, izvršenih po temelju pravosnažnih sudbenih presuda, koje su isplaćene prije roka dospijea emitiranih obveznica) i ostale dugoročne obveze, koje predstavljaju verificirani dug, u iznosu od 1.955.313 KM. U 2016. godini iskazano je smanjenje duga po temelju dospjelih kamata po emitiranim obveznicama u iznosu od 4.883.369 KM i za izvršene isplate po pravosnažnim sudbenim presudama od 81.308 KM. Ostale dugoročne obveze povećane su za 1.525.841 KM, na temelju naloga od 01.12.2016. godine, za pravosnažne sudbene presude koje je Ministarstvo primilo u razdoblju od 17.06.2015. godine do 01.12.2016. godine. U revidiranoj godini izvršena su preknjižavanja za ispravke pogrešnih knjiženja i umanjeње duga za izvršene a neevidentirane isplate, te je usuglašeno ukupno stanje dugoročnih obveza po emitiranim obveznicama (za koje je revizijom prethodnog razdoblja kontaktirano odstupanje od 760.908 KM).

Za podmirenje obveza po temelju ratnih potraživanja, u prethodnom razdoblju, su izvršene četiri emisije obveznica ukupne nominalne vrijednosti 195.417.760 KM. Obračunane su i iskazane kamate u iznosu od 57.956.663 KM, te je ukupan dug po emitiranim obveznicama iznosio 253.374.423 KM. S 31.12.2016. godine na naplatu je dospjelo 33.824.979 KM kamata, te ostatak duga iznosi 219.549.444 KM od čega se na glavnice odnosi 195.417.760 KM i kamate 24.131.684 KM. U 2017. godini na naplatu dospijevaju kamate u iznosu od 4.885.444 KM, a otplata glavnice počinje u 2019. godini, kada dospijeva iznos od 45.747.789 KM.

Izmjenama i dopunama Uredbe o načinu utvrđivanja i realiziranja unutarnjih obveza FBiH, 2009. godine utvrđeno je da Ministarstvo financija vrši verifikaciju ratnih potraživanja i nastavi s postupkom realiziranja potraživanja sukladno propisima koji reguliraju izdavanje obveznica, te da rješava predmete koji nisu okončani. Vlada FBiH je, u cilju utvrđivanja realnih obveza FBiH po ratnim potraživanjima i potpune implementacije Akcijskog plana za podmirenje pravosnažnih sudbenih presuda po

temelju ratnih potraživanja, Zaključkom od 03.09.2013. godine, zadužila Federalno pravobraniteljstvo, kao ovlaštenog zastupnika FBiH, da uspostavi registar sudbenih presuda, a Ministarstvo financija da na temelju dostavljenih podataka sačini detaljnu Informaciju za Vladu FBiH s prijedlogom mjera. Ministarstvo financija nema informaciju o uspostavljanju registra sudbenih presuda od strane Federalnog pravobraniteljstva, a na temelju raspoloživih podataka sačinilo je Informaciju o ratnim potraživanjima, bez prijedloga mjera, koju je Vlada FBiH usvojila 28.12.2016. godine. Ovom Informacijom obuhvaćeni su podaci o emitiranim obveznicama za podmirenje obveza, obveznicama koje su prenesene u vlasništvo Ministarstva financija, te da su za podmirenje preostalih 26 sudbenih presuda u iznosu od 2.002.181 KM u Proračunu FBiH za 2016. godinu planirana sredstva, koja su manjim dijelom realizirana iz razloga nedostatnih podataka za isplatu.

Zbog navedenog, može se zaključiti da je Ministarstvo financija na temelju raspoloživih podataka o sudbenim izvršnim rješenjima i pravosnažnim sudbenim presudama po temelju ratnih potraživanja, izvršilo evidentiranje i o istom obavijestilo Vladu FBiH, ali isto ne raspolaže konačnim podacima o svim sudbenim izvršnim rješenjima i pravosnažnim presudama po temelju ratnih potraživanja, jer isto nema podatke da je Federalno pravobraniteljstvo uspostavilo registar sudbenih presuda.

Preporuka:

- *Ministarstvo financija treba utvrditi stanje ostalih dugoročnih obveza, po pojedinačnim sudbenim presudama koje predstavljaju verificirani dug po temelju stare devizne štednje, te kontinuirano pratiti jesu li iznosi za otplatu ovog duga (nastali putem novčanih isplata i emisije obveznica) već uključeni u navedeno stanje verificiranog duga.*
- *Vlada FBiH u suradnji s Ministarstvom financija treba uspostaviti redovnu komunikaciju s Federalnim pravobraniteljstvom, te osigurati tijek informacija iz registra sudbenih presuda (o pravosnažnim sudbenim presudama za ratna potraživanja, iznosu potraživanja i druge informacije o ovim presudama).*

7.7 Izvori sredstava

U konsolidiranoj bruto bilanci na dan 31.12.2016. godine izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu 247.402.298 KM dok je sadašnja vrijednost stalnih sredstava iskazana u iznosu od 249.807.599 KM, te isti nisu usuglašeni za iznos od 2.405.301 KM.

Ostali izvori iskazani su u iznosu 379.107.480 KM, a vrijednost dugoročnih plasmana iskazana je 417.232.173 KM, te neusuglašenost između istih iznosi 38.124.693 KM.

U bilanci stanja izvori stalnih sredstava iskazani su kao negativna vrijednost od - 5.707.028.767 KM, što znači da su primici od kreditnih zaduženja premašili vrijednost imovine i predstavljaju prikaz akumuliranog negativnog financijskog rezultata izvršenja Proračuna Federacije BiH na dan 31.12.2016. godine. Navedeno je posljedica stvaranja obveza iznad ostvarenih prihoda tijekom dužeg razdoblja.

Preporuka:

- *Proračunski korisnici kod kojih nije usuglašeno stanje sadašnje vrijednosti stalnih*

sredstava i izvora stalnih sredstava i stanje dugoročnih plasmana i ostalih izvora sredstava trebaju izvršiti usuglašavanje istih.

7.8 Popis sredstava i obveza

Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisana je obveza proračunskih korisnika da obvezno jednom godišnje, sa stanjem na dan 31.12. usklađuju stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom. Revizijom finansijskih izvješća za 2016. godinu kod određenog broja korisnika zaključeno je da su imenovani članovi povjerenstava za popis osobe koje su materijalno ili finansijski zadužene za sredstva koja popisuju ili njihovi neposredni rukovoditelji, čime nisu ispoštivane odredbe članka 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članka 68. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna.

Evidentno je odsustvo pripremnih radnji za provođenje popisa, postupak utvrđivanja stvarnog stanja imovine, obveza i potraživanja nije potpun, usuglašavanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem nije cjelovito, prisutno je kašnjenje knjigovodstvenog evidentiranja utvrđenih razlika.

Nedostatak vjerodostojne dokumentacije (ZK izvadak i izvod iz posjedovnog lista) kojom bi se potvrdilo vlasništvo i posjed nad građevinama, otežavaju utvrđivanje stvarnog činjeničnog stanja nekretnina **kod Ministarstva obrazovanja i znanosti i Ministarstva financija**. U **Ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata**, iako je Uredbom o privremenom preuzimanju funkcija Prethodnog FMO-a iz oblasti vođenja evidencija i upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja utvrđeno da će ministar formirati Povjerenstvo za primopredaju opreme, inventara, dokumentacije i sredstava od Prethodnog FMO-a, a Vlada FBiH je 2009. godine donijela zaključke koji tretiraju pitanje navedene imovine, ni tijekom 2016. godine nije izvršena primopredaja imovine između Ministarstva i institucije nadležne za imovinu Prethodnog FMO-a i nije utvrđen konačan status predmetne imovine.

U **Ministarstvu prometa i komunikacija** revizijom je utvrđeno da za stalna sredstva sadašnje vrijednosti u iznosu od 10.586.001 KM nije izvršen popis stalnih sredstava, odnosno nije izvršeno utvrđivanje stvarnog stanja, a samim time nije bilo moguće ni izvršiti usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem sredstava danih na korištenje Agenciji - BHANSA. Iz Ministarstva je dopisom od 01.02.2017. godine traženo od Agencije - BHANSA da izvrši popis stalnih sredstava i sitnog inventara koji su u vlasništvu Ministarstva i dostave primjerak popisnih listi. Međutim, navedeno od strane Agencije - BHANSA nije urađeno. Također, u izvješću o popisu stalnih sredstava i sitnog inventara zaključeno je da je za ukradena stalna sredstva koja se nalaze na korištenju u Agenciji - BHANSA, Povjerenstvo dalo prijedlog za preknjižavanje na stalna sredstva privremeno izvan uporabe do rješavanja pitanja krađe (nabavne i ispravka vrijednosti u iznosu 84.781 KM), od čega se 35.347 KM odnosi na putničko vozilo marke Volkswagen – Golf V otuđeno u prosincu 2016. godine i 49.434 KM na Agregat FG Wilson LH 14 koji je otuđen još u 2015. godini. Iako su navedena sredstva ukradena nije utvrđen manjak, odnosno stvarno stanje.

Obavljenom revizijom u **Ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta** smo utvrdili da u Izvješću popisnog povjerenstva nisu utvrđene razlike između popisanog i knjigovodstvenog stanja dugoročnih plasmana i potraživanja od krajnjih korisnika za plasirana kreditna sredstva, iako je utvrđena neusuglašenost. Utvrđeno je da je stvarno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH na dan 31.12.2016. godine iznosilo 3.524.368 KM, od čega stanje sredstava na računu naplaćene glavnice (povrata kredita) 1.524.368 KM i stanje na računu namjenskog dugoročnog depozita 2.000.000 KM²³. Također je utvrđeno da stanje potraživanja od krajnjih korisnika po temelju kreditnih plasmana na dan 31.12.2016. godine iznosi 15.089.518 KM. **Utvrđeno je da iskazano knjigovodstveno stanje dugoročnog depozita Ministarstva kod Razvojne banke FBiH i potraživanja od krajnjih korisnika po temelju kreditnih plasmana nije usuglašeno sa stvarnim što je posljedica neadekvatnih knjiženja.**

Navedeno ukazuje da popisna povjerenstva nisu obavila povjereni zadatak sukladno propisima, u većini slučajeva preuzeli su knjigovodstvene evidencije pojedinih pozicija i nisu utvrdile stvarno stanje istih, što ukazuje da nije izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem, niti je popis na dan 31.12.2016. godine izvršen sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilniku o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *Popis imovine, obveza i potraživanja izvršiti blagovremeno i sveobuhvatno, te uskladiti knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, kako je to Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu proračuna u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH propisano.*

8. IZVANBILANČNA EVIDENCIJA

Na izvanbilančnoj evidenciji, u konsolidiranoj bruto bilanci, s 31.12.2015. godine iskazano je 6.690.758.873 KM. U bruto bilanci Riznice iskazano je 6.456.135.449 KM, i najvećim dijelom odnosi se na primljene mjenice za osiguranje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 4.032.540.893 KM, izdana jamstva za osiguranje kredita, zajmova i grantova u iznosu od 97.160.696 KM, dugoročne obveze Federacije BiH od krajnjih korisnika kredita, kojima je Federacija BiH, po temelju subsidijarnih sporazuma, ustupila na korištenje kreditna sredstva u iznosu od 2.319.729.107 KM.

Imovina oduzeta u postupku prinudne naplate iskazana je u iznosu od 84.154.571 KM.

Na izvanbilančnoj evidenciji Službe za zajedničke poslove organa i tijela FBiH na dan 31.12.2016. godine iskazano je 73.630.274 KM i predstavlja ukupnu nabavnu vrijednost svih građevinskih objekata i zemljišta Zavoda za platni promet FBiH (u daljnjem tekstu: Zavod).

Obveze Federacije BiH po temelju pravosnažnih sudbenih presuda i izvršnih rješenja iskazane su u iznosu od 41.650.175 KM i u odnosu na prethodnu godinu

²³ U navedenom stanju dugoročnog depozita nisu obuhvaćena, na teret fiskalne 2016. godine, doznačena sredstva Banci 12.01.2017. godine u iznosu od 2.000.000 KM.

(39.906.738 KM) veće su za 1,7 milijuna. Evidentiranje istih na izvanbilančnoj evidenciji nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH, jer su obveze po pravosnažnim sudbenim presudama dospjele, i trebaju se evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva iskazalo je obveze po temelju pravosnažnih sudbenih presuda i sudbenih izvršnih rješenja, koje nisu unesene u aplikaciju Riznice, u ukupnom iznosu od 32.106.538 KM. **Obveze po transferima koje su trebale biti iskazane na poziciji rashoda iznose 19.239.857 KM, a odnose se na nerealizirane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2016. godine (10.987.516 KM), nerealizirane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2015. godine (273.075 KM), nerealizirane zahtjeve po modelu proizvodnji iz 2014. godine (7.918.403 KM) i ostale nerealizirane zahtjeve (60.863 KM).** Ostale nerealizirane obveze Ministarstva odnose se na: Program samozapošljavanja i zapošljavanja u poljoprivredi iz 2015. godine (833.281 KM), potencijalne zahtjeve iz 2012. godine (11.139.616 KM), obveze na ugovore i naknade za povjerenstva (82.425 KM), obveze po pravosnažnim presudama po temelju radnih odnosa (761.358 KM).

Dospjele nepodmirene obveze nastale po temelju emitiranih obveznica stare devizne štednje iskazane su u iznosu od 4.196.109 KM (4.095.175 KM glavnica i 100.934 KM kamate). Navedene obveze nisu mogle biti podmirene u roku dospijeća iz razloga nedostatka svih potrebnih podataka o osobi kojoj se isplata trebala izvršiti ili pogrešno upisanih podataka (matični broj, broj računa i slično).

Ministarstvo financija iskazalo je 2.043.926 KM što se odnosi na federalne upravne taksene marke u iznosu od 1.074.976 KM i mjenice u iznosu od 968.950 KM.

Obveze koje su izvjesne, a nastale su na temelju rješenja i potpisanih ugovora, sudbenih i izvršnih rješenja ne mogu se smatrati potencijalnim obvezama i iste se trebaju iskazati kao obveze. Dospjele obveze se trebaju knjižiti u bilančne evidencije, na pripadajuće pozicije, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH (neovisno o plaćanju), članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna FBiH i članku 35. Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH, dok se potencijalne obveze mogu iskazati na izvanbilančnoj evidenciji, ali se iste moraju i objaviti.

Preporuke:

- *Pravosnažne sudbene presude evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda i obveza, sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH.*
- *Obveze, odnosno rashode stvarati sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršenju proračuna u FBiH, samo za namjene i do visine utvrđene u Posebnom dijelu Proračuna, te iste iskazivati u razdoblju kada je obveza i nastala neovisno od plaćanja.*

9. JAVNE NABAVE

Nabavu roba, usluga i ustupanje radova korisnici Proračuna FBiH bili su dužni provoditi sukladno Zakonu o javnim nabavama. Odredbe navedenog Zakona i propisa vezanih za provedenje javnih nabava u 2016. godini nisu u potpunosti primjenjivani kod:

Parlamenta FBiH, Ureda predsjednika i dva potpredsjednika Federacije BiH, Vlade FBiH, Ministarstva pravde, Ministarstva financija, Ministarstva prometa i komunikacija, Ministarstva zdravstva, Ministarstva trgovine, Ministarstva prostornog uređenja, Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata, Ministarstva razvoja, poduzetništva i obrta, Ministarstva rada i socijalne politike, Ministarstva kulture i sporta, Ministarstva obrazovanja i znanosti, Vrhovnog suda FBiH, Federalne uprave za geodetske i imovinske pravne odnose, te Kazneno-popravnih zavoda.

Kod većeg broja proračunskih korisnika utvrđeno je zaključivanje ugovora s odabranim dobavljačima u drugoj polovici ili pred sam kraj proračunske godine na razdoblje koji zahvaća dvije fiskalne godine, **što nije sukladno članku 17. stavak (3) Zakona o javnim nabavama s obzirom da obveze koje dospijevaju u sljedećim godinama moraju biti ugovorene u iznosima predviđenim propisima kojima se uređuje izvršenje proračuna. Navedeni način preuzimanja obveza nije sukladan članku 6. stavak 4. Zakona o proračunima u FBiH po kojem proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene u posebnom dijelu proračuna, ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.**

Najčešći utvrđeni propusti u dijelu sačinjavanja plana nabave, provođenja postupka javne nabave, te zaključivanja i realiziranja ugovora su sljedeći:

- ne donošenje plana nabava ili kašnjenje u donošenju istog, planovi nabava ne sadrže sve provedene postupke, značajne izmjene plana nabava vršene su bez detaljnih obrazloženja;
- kod imenovanja članova povjerenstva nije se vodilo računa da najmanje jedan član povjerenstva posjeduje posebnu stručnost u oblasti predmeta javne nabave;
- nije poštivan princip jednakog tretmana i nediskriminacije potencijalnih ponuđača kod postupaka nabave motornih vozila;
- vršene su nabave roba i usluga bez primjene odredbi Zakona o javnim nabavama, dijeljenje predmeta nabave protivno odredbama članka 15. točka 6. Zakona; primjenom izravnog postupka nabave nije zadovoljen princip nediskriminacije; kod provođenja pregovaračkih postupaka nisu osigurani dokazi da se pregovaranje zaista i dogodilo;
- zaključeni ugovori s dobavljačima nemaju precizirano razdoblje važenja i ukupnu vrijednost ugovora; nedostatak unutarnjih kontrola prilikom realiziranja zaključenih ugovora (nabavljani robe i materijali, koji nisu sadržani u ponudi dobavljača; fakturirane količine i cijene dobara i usluga ne odgovaraju cijenama i količinama koje su ugovorene i prihvaćene u ponudi putem provedenih postupaka); nepoštivanje zakonskih i podzakonskih propisa kod dostavljanja i objavljivanja obavještenja o dodjeli ugovora i izvješća o postupcima javnih nabava.

Preporuka:

- ***Potrebno je da proračunski korisnici u potpunosti primjenjuju Zakon o javnim nabavama i prate realiziranje zaključenih ugovora, te blagovremeno donesu Plan***

*nabava i započetnu proceduru nabave.***10. OSTALI NALAZI****10.1 Realiziranje obveza po temelju prestanka rada prethodnog Federalnog ministarstva obrane**

Zakonom o obrani BiH i Zakonom o prestanku Zakona o obrani FBiH, prenesene su nadležnosti iz oblasti obrane s entitetske na državnu razinu i istima je regulirano da Vlada FBiH s Vijećem ministara BiH potpiše akte potrebne za okončanje raspolaganja svim pravima i obvezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. Navedenim propisima Vlada FBiH je odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obveze Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH nastale do 01.01.2006. godine. Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine utvrđeni su poslovi Prethodnog FMO-a koje preuzima Federacija BiH i za izvršenje istih zaduženi su Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH (za pokretnu i nepokretnu imovinu Prethodnog FMO-a); Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata (za poslove sektora VOM, poslove uprava i terenskih odjela) i Federalno ministarstvo financija (financijski poslovi).

Iako je prijenos nadležnosti iz oblasti obrane na državnu razinu izvršen prije više od 10 godina, još uvijek navedene institucije nisu okončale aktivnosti koje su im dane u nadležnost, te navodimo sljedeće:

1) Ministarstvo financija nije okončalo financijske poslove s obzirom da:

- **Bilančne pozicije navedenih institucija još uvijek nisu zatvorene (Potraživanja Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH iskazana su u iznosu od 7.754.260 KM; Obveze Prethodnog FMO-a (64.450.992 KM), Vojske FBiH (705.341 KM) i Obavještajno-sigurnosne službe FBiH (6.832.573 KM) na dan 31.12.2016. godine iskazane su u iznosu od 71.988.906 KM; stalna sredstva, novac i ostale);**
- Proračunom FBiH za 2016. godinu odobrena su sredstva za podmirenje **općih obveza (neisplaćenih plaća i naknada zaposlenika Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH i neisplaćenih obveza prema dobavljačima nastalih u razdoblju od 01.04.1996. godine do 31.12.2002. godine)**, iako je Zakonom o utvrđivanju i načinu podmirenja unutarnjih obveza FBiH utvrđeno da će se opće obveze po temelju unutarnjeg duga podmiriti do kraja 2008. godine;
- **Rješenjem Ministricе od 26.12.2016. godine imenovano je Povjerenstvo za popis, usuglašavanje i pripremu naloga za knjigovodstveno zatvaranje u Glavnoj knjizi Riznice svih realiziranih obveza Prethodnog FMO-a po temelju neisplaćenih neto plaća, naknada i obveza prema dobavljačima kao i svih realiziranih obveza Obavještajno-sigurnosne službe FBiH za 2016. godinu. Navedeno povjerenstvo izvršilo je samo popis podmirenih obveza za plaće i naknade plaća u iznosu od 6.313 KM, koje se iskazuju kao unutarnji dug. Realiziranje istih evidentira se na poziciji otplata unutarnjeg duga i za iste je sačinjen nalog za knjiženje u cilju zatvaranja obveza iskazanih u bruto bilanci Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH u korist financijskog rezultata;**
- Na poziciji tekućih transfera – drugi tekući rashodi Ministarstvo financija je iskazalo realiziranje preuzetih obveza Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH – doprinosi PIO/MIO (561.837 KM), izvršenje sudbenih presuda po temelju neisplaćenih plaća Vojsci FBiH

(7.972 KM) i izvršenje sudbenih presuda po temelju obveza prema dobavljačima (8.071 KM), ali iste nisu obuhvaćene naprijed navedenim popisom povjerenstva, niti je na temelju ovih podmirenih obveza sačinjen nalog za knjiženje za zatvaranje obveza Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH;

- **U postupku revizije nije prezentiran podatak o stanju duga po temelju nepodmirenih obveza po temelju plaća i naknada i obveza prema dobavljačima naprijed navedenih organa, koji su prešli na državnu razinu, a također nije izvršen niti popis istih s 31.12.2016. godine;**
- **Iz prezentiranog Izvješća o izvršenom popisu nepodmirenih obveza po temelju sudbenih presuda i izvršnih rješenja kao i povrata pogrešno ili više uplaćenih prihoda na Jedinostvenom računu Riznice zaprimljenih u Riznici Ministarstva financija sa stanjem na dan 31.12.2016. godine ne može se utvrditi točan iznos duga, zaduženja i ostalih obveza, kao i potraživanja Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH;**
- **Ministarstvo financija nije postupilo po Zaključku Vlade FBiH od 31.10.2013. godine jer nije sačinilo informaciju o stanju realiziranja preporuka koje se odnose na financijske obveze iz Izvješća o reviziji financijskih izvješća Prethodnog FMO-a za 2005. godinu.**

S obzirom na naprijed navedeno, ne može se potvrditi da je utvrđen iznos ukupnog duga, zaduženja i ostalih obveza Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH, kao ni da je izvršena verifikacija obveza (obveze prema dobavljačima, obveze za plaće i naknade zaposlenika i ostale obveze) i potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi Riznice u knjigovodstvenim evidencijama institucija koje su prešle na državnu razinu, a što u konačnici ima utjecaja na iskazani financijski rezultat Proračuna FBiH u Izvješću o izvršenju Proračuna FBiH za 2016. godinu.

- 2) **Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH je u razdoblju 2006.-2016. godine samo djelomično obavila povjereni joj zadatak, s obzirom da od strane Vlade FBiH i drugih nadležnih institucija na federalnoj i državnoj razini nisu osigurani preduvjeti za konačno rješavanje pokretne i nepokretne imovine Prethodnog FMO-a.**
- 3) **Vlada FBiH je Odlukom od 12.12.2013. godine zadužila „Tehničko remontni zavod“ d.d. Hadžići da putem povjerenstva preuzme neraspoređenu pokretnu (neborbenu) imovinu Prethodnog FMO-a, te da aktivnosti preuzimanja i prodaje imovine vodi u suradnji s Ministarstvom obrane BiH. S obzirom da već drugu godinu za redom nije prezentirana informacija o stanju i kretanju navedene imovine, ne može se potvrditi zainteresiranost Vlade FBiH za postupanje po gore navedenoj odluci.**
- 4) **U proteklih 10 godina nisu izvršene izmjene i dopune Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave Vlada FBiH u dijelu proširivanja nadležnosti Ministarstva za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata kako bi isto na zakonit način preuzelo poslove Prethodnog FMO-a iz oblasti vođenja evidencija, upravnog postupka o pripadnosti oružanim snagama i okolnostima stradavanja. Kako se nadležnost ministarstva uređuje odredbama**

naprijed navedenog Zakona, Ustavni sud FBiH je stavio izvan snage uredbe Vlade FBiH iz prethodnog razdoblja, kojima su poslovi Prethodnog FMO-a dani u nadležnost Ministarstvu za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata.

S obzirom na navedeno, može se zaključiti da aktivnosti Federacije BiH koje se odnose na imovinu, obveze i potraživanja Prethodnog FMO-a, još uvijek nisu okončane, što negativno utječe na zaštitu i namjensko korištenje nepokretne i pokretne imovine koja je u nadležnosti Federacije BiH, kao i štetne posljedice za Proračun FBiH zbog izdvajanja sredstava po temelju zateznih kamata i sudbenih troškova za nepodmirene obveze i nedovoljnu naplatu prihoda po temelju korištenja poslovnih prostora. Navedeno u konačnici utječe na istinit i točan prikaz stanja imovine, obveza i potraživanja Proračuna FBiH.

Preporuke:

- *Potrebno je da Vlada FBiH u suradnji s nadležnim institucijama osigura neophodne preduvjete kako bi Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH i Ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata okončali zadatke povjerene im Zaključkom Vlade FBiH iz 2006. godine, a u vezi Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH.*
- *Ministarstvo financija treba utvrditi točan iznos bilančnih pozicija Prethodnog FMO-a, Vojske FBiH i Obavještajno - sigurnosne službe FBiH i iste iskazati, te sačiniti detaljan pregled plana postupanja po preporukama danima u Izvješću o reviziji finansijskih izvješća Prethodnog FMO-a i Vojske FBiH za 2005. godinu.*

10.2 Projekti financirani kreditnim i grant – sredstvima

U postupku revizije utvrđeno je da nositelji aktivnosti u procesu izrade programa javnih investicija, iz članka 5. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija²⁴, nisu poštivali odredbe navedene Uredbe, zbog čega je Program javnih investicija FBiH za 2016.-2018. godinu usvojila Vlada FBiH tek 03.12.2015. godine, na prijedlog Ministarstva financija od 10.11.2015. godine. Nositelji aktivnosti u procesu izrade programa u propisanom roku nisu dostavili popunjene IP obrasce, zbog čega je Nacrt Programa javnih investicija Vladi FBiH dostavljen sa zakašnjenjem i isti je usvojen tek 27.08.2015. godine.

Program sadrži podatke o ukupno 85 projekata. Ukupna vrijednost svih projekata je 15.270,62 milijuna KM, od čega se 12.002,59 milijuna KM odnosi na 39 kandidiranih projekata i 3.268,04 milijuna KM na 46 projekata u implementaciji. Planirano je da će u razdoblju 2016.-2018. godina na projekte u implementaciji biti utrošeno ukupno 1.604.719.909 KM (u 2016. godini 682.683.761 KM, u 2017. godini 515.494.628 KM i u 2018. godini 406.541.520 KM).

Prema prezentiranim podacima, na projekte koji su uključeni u Program javnih investicija FBiH za 2016.-2018. godinu, utrošeno je 306,59 milijuna KM (45% od plana) od čega se 64,46 milijuna KM odnosi na završene projekte, a 242,13 milijuna KM na projekte u implementaciji.

²⁴ „Službene novine Federacije BiH“ broj 106/14

U program javnih investicija nisu bili uključeni projekti s najvećim stupnjem pripremljenosti jer nisu propisani kriteriji kojima bi prednost za uključivanje u prioritetne projekte imali projekti čija bi implementacija bila izvjesnija u godinama na koje se odnosi program javnih investicija. Odredbe Uredbe nisu se adekvatno primjenjivale, s obzirom da su dokazi o stupnju pripremljenosti projekata za realiziranje, kao jedan od propisanih uvjeta za kandidiranje projekata bili dostupni ali se nisu koristili kod izbora projekata u PJI. Ističemo da za projekte koji se financiraju iz kreditnih sredstava, stupanj pripremljenosti projekta za realiziranje ima važnu ulogu u cilju smanjivanja pristojbe na nepovučena sredstva, koja je u 2016. godini iznosila 1.979.356 KM.

Iz prezentirane dokumentacije utvrđeno je da su, u najvećem broju slučajeva, implementatori projekta dostavljali IP obrazac, **ali nisu adekvatno izvješćivali o realiziranju projekata**, o razlozima eventualnog odstupanja u odnosu na planirane aktivnosti, niti su tromjesečno dostavljali izvješća propisana člankom 39. Zakona o izvršenju Proračuna u FBiH za 2016. godinu.

Utvrđeno je kašnjenje i nizak stupanj realiziranja projekata, te da su postavljeni nerealni planovi i da pojedini implementatori ne pristupaju na adekvatan način planiranju realiziranja projekata, da utrošak sredstava za određene projekte nije planiran, ali da je za iste na kraju godine dostavljen podatak o značajnom iznosu utrošenih sredstava.

Pojedini projekti iz nadležnosti Ministarstva prometa i komunikacija koji su realizirani u 2016. godini nisu objavljeni u Aneksu Proračuna FBiH za razdoblje 2016.-2018. godina (izgradnja projekta Sarajevska zaobilaznica koja je realizirana u vrijednosti od 16.141.327 KM). Također, Projekt „Nabava vagona nagibne tehnike“ Talgo, koji nije planiran Aneksom Proračuna FBiH, započet je 27.12.2006. godine. Navedeno upućuje na zaključak da Ministarstvo nije s Federalnim ministarstvom financija usuglasilo projekte iz nadležnosti, sve s ciljem točnog objavljivanja u Aneksu Proračuna FBiH za razdoblje 2016.-2018. godina.

Za dva projekta iz nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (projekt „Razvoj stočarstva i ruralnog financiranja“ i projekt „Mala komercijalna poljoprivreda“), koji su završeni tijekom 2008. i 2009. godine, ostala je aktivna kreditna linija plasiranih sredstava financijskim institucijama (bankama i mikrokreditnim organizacijama). Sredstva po navedenim projektima iznose 12.637.755 KM i 1.823.993 EUR, ali do okončanja revizije predmetnog Ministarstva nije bilo daljnjih aktivnosti i nije dokumentirano da su ugovori raskinuti i da je izvršen povrat sredstava. Također, ne može se potvrditi način korištenja izvršenog replasmana sredstava po projektu „Mala komercijalna poljoprivreda“ putem Nove banke Banja Luka.

Pojedina ministarstva, za znatna sredstva po razvojno – investicijskim projektima iz svoje nadležnosti nisu uspostavila knjigovodstvenu evidenciju i sačinila financijska izvješća, te iste dostavila nadležnim institucijama, kako je to propisano Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH (Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo rada i socijalne politike, Ministarstvo okoliša i turizma, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove).

Određena ministarstva nisu, sukladno člancima 3. i 19. Uredbe o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realiziranja programa javnih investicija, uspostavila jedinicu za upravljanje projektima ni usuglasila svoje pravilnike o unutarnjem ustrojstvu s navedenom uredbom (Ministarstvo prostornog uređenja, Ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica i Federalna uprava za geodetske i imovinsko pravne poslove nisu u okviru vlastite organizacije uspostavili organizacijsku jedinicu; Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva formiralo je Jedinicu za rukovođenje projektima ali ista još uvijek nije popunjena; Ministarstvo rada i socijalne politike istu nije blagovremeno organiziralo; Ministarstvo okoliša i turizma je ustrojilo jedinicu za implementaciju projekata, ali ipak za određene poslove angažira vanjske suradnike).

Gore navedeno ukazuje da Ministarstvo financija i ministarstva nadležna za implementaciju projekata u 2016. godini nisu postupali sukladno utvrđenim nadležnostima u dijelu planiranja, implementacije, koordinacije, nadzora i izvješćivanja nad razvojno – investicijskim projektima.

Preporuka:

- *Poštivati pozitivne zakonske propise vezane za razvojno – investicijske projekte, a izvješća o utrošku sredstava sačinjavati na način koji omogućava praćenje planiranih i realiziranih veličina, uz adekvatnu analizu realiziranja projekata, te iste dostaviti nadležnim organima i institucijama na postupanje.*

11. KOMENTAR

U ostavljenom roku Vlada FBiH se očitovala na Nacrt Izvješća o financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu dopisom broj 01-14-914/17 od 21.08.2017. godine. Uz navedeni Dopis dostavljena su pojedinačna očitovanja federalnih proračunskih korisnika bez dodatne dokumentacije.

Na navedeni Nacrt izvješća također se očitovalo Federalno ministarstvo financija aktom broj: 01-14-3-5376/17 od 14.08.2017. godine.

U očitovanjima su dani komentari i dodatna obrazloženja za određeni broj nalaza i preporuka. S obzirom da nije dostavljena dodatna dokumentacija, niti su dana adekvatna obrazloženja ovo Izvješće predstavlja Konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o financijskoj reviziji Izvješća o izvršenju Proračuna Federacije Bosne i Hercegovine za 2016. godinu.

Rukovoditelj Sektora za financijsku
reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Tim za reviziju:

Anisa Prasko, dipl.oec - vođa tima

Amira Muhić, dipl.oec - član tima

**PRILOG
KONSOLIDIRANA GODIŠNJA FINACIJSKA IZVJEŠĆA I
PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA**

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA ZA 2016. GODINU

Naziv institucije: Proračun FBiH

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Postotak (3/2x 100)
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini		
1	2	3	4	5	6
I. PRIHODI (od 1 do 16)	1.924.518.081	1.810.651.638	1.629.647.049	-113.866.443	94,1
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	1.451.009.949	1.430.922.837	1.302.997.279	-20.087.112	98,6
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	-	-	-	-	-
Porezi na dobit poduzeća	-	-	-	-	-
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz područja elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz područja igara na sreću i ostalih poduzeća	55.052.591	63.886.886	45.209.386	8.834.295	116,0
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	-	-	-	-	-
3. Porezi na plaću i radnu snagu	-	-	-	-	-
4. Porez na imovinu	-	-	-	-	-
5. Domaći porezi na dobra i usluge	-	-	-	-	-
6. Porez na dohodak	-	-	-	-	-
7. Prihodi od neizravnih poreza	1.395.597.358	1.366.672.733	1.257.787.893	-28.924.625	97,9
8. Ostali porezi	360.000	363.218	0	3.218	100,9
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	473.468.612	379.684.891	326.038.854	-93.783.722	80,2
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	361.782.139	278.646.922	238.613.998	-83.135.217	77,0
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	290.811.134	270.906.132	235.904.794	-19.905.002	93,2
Ostali prihodi od imovine	5.502.700	7.486.657	2.608.552	1.983.957	136,1
Kamate i dividende primljene od pozajmica i udjela u kapitalu	468.305	252.723	70.873	-215.582	54,0
Naknade primljene od pozajmica i udjela u kapitalu	-	-	-	-	-
Prihodi od pozitivnih tečajnih razlika	-	-	-	-	-
Prihodi od privatizacije	65.000.000	1.410	29.778	-64.998.590	0,0
Prihodi po temelju premije i provizije za izdana jamstva	-	-	-	-	-
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	96.365.640	82.153.934	72.576.458	-14.211.706	85,3
Administrativne pristojbe	18.198.695	16.087.050	10.647.492	-2.111.645	88,4
Sudbene pristojbe	41.958	38.932	38.093	-3.026	92,8
Komunalne naknade i pristojbe	-	-	-	-	-
Ostale proračunske naknade i pristojbe	6.940.883	15.763.335	8.623.474	8.822.452	227,1
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	42.737.423	18.568.125	20.386.220	-24.169.298	43,4
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	16.261.289	19.835.916	19.249.500	3.574.627	122,0

	Neplanirane uplate –prihodi	12.185.392	11.860.577	13.631.679	-324.815	97,3
	Novčane kazne	15.318.793	14.940.156	14.843.792	-378.637	97,5
	Drugi tekući prihodi	2.040	3.943.879	4.606	3.941.839	
	PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	39.520	43.910	610.916	4.390	111,1
11.	Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	-	-	-	-	-
12.	Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	-	43.910	-	43.910	-
13.	Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	-	-	-	-	-
14.	Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	-	-	-	-	-
15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	-	-	-	-	-
16.	Donacije	39.520	0	610.916	-39.520	0,0

	II. RASHODI (od 1 do 7)	1.539.035.109	1.378.909.929	1.353.462.660	-160.125.180	89,6
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	208.223.706	199.174.205	203.467.239	-9.049.501	95,7
	Bruto plaće i naknade plaća	180.304.274	173.836.244	178.055.023	-6.468.030	96,4
	Naknade troškova zaposlenih	27.919.432	25.337.961	25.412.216	-2.581.471	90,8
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	22.354.219	21.532.838	21.879.345	-821.381	96,3
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	92.398.758	79.498.549	71.545.333	-12.900.209	86,0
	Putni troškovi	2.883.576	2.274.206	2.214.776	-609.370	78,9
	Izdaci za energiju	6.079.120	5.205.014	5.497.961	-874.106	85,6
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	5.914.569	5.233.909	5.582.918	-680.660	88,5
	Nabava materijala i sitnog inventara	16.038.381	15.064.037	12.818.234	-974.344	93,9
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	3.006.984	1.809.795	2.200.346	-1.197.189	60,2
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	8.307.151	7.450.615	7.418.886	-856.536	89,7
	Izdaci za tekuće održavanje	4.442.707	3.747.348	3.858.860	-695.359	84,3
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	1.992.592	1.431.756	1.353.418	-560.836	71,9
	Ugovorene i druge posebne usluge	43.733.678	37.281.869	30.599.934	-6.451.809	85,2
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.077.496.114	967.810.309	967.452.930	-109.685.805	89,8
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	392.603.232	336.187.064	334.041.978	-56.416.168	85,6
	Tekući transferi pojedincima	470.759.800	466.396.265	466.182.423	-4.363.535	99,1
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	22.429.205	22.872.243	20.063.538	443.038	102,0
	Potpore javnim poduzećima	37.898.599	35.785.119	53.022.189	-2.113.480	94,4
	Potpore privatnim poduzećima i poduzetnicima	123.922.327	81.705.747	70.055.391	-42.216.580	65,9
	Potpore financijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Tekući transferi u inozemstvo	-	1.394.984	1.020.469	1.394.984	-
	Drugi tekući rashodi	29.882.951	23.468.887	23.066.942	-6.414.064	78,5
5.	Kapitalni transferi	13.060.000	11.366.854	5.154.349	-1.693.146	1
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	2.020.000	1.598.139	1.584.787	-421.861	79,1
	Kapitalni transferi pojedincima	2.000.000	1.984.000	1.912.000	-16.000	99,2
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	2.900.000	1.646.716	1.657.562	-1.253.284	56,8
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	6.140.000	6.138.000	-	-2.000	100,0
	Kapitalni transferi privatnim pod. i	-	-	-	-	-

	poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	-	-	-	-	-
	Kapitalni transferi u inozemstvo	-	-	-	-	-
6.	Izdaci za kamate	120.347.312	99.527.174	83.963.463	-20.820.138	82,7
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	92.120.566	77.043.281	67.014.947	-15.077.285	83,6
	Izdaci za inozemne kamate	2.752.410	2.597.533	2.782.373	-154.877	94,4
	Kamate na domaće pozajmljivanje	24.974.336	19.886.360	14.166.144	-5.087.976	79,6
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim jamstvima	500.000	-	-	-500.000	0,0
7.	Teuća proračunska rezerva	5.155.000	-	-	-	0,0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	385.482.972	431.741.709	276.184.389	46.258.737	112,0
	III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA	-	-	-	-	-
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje stalnih sredstava	39.976	53.246	83.998	13.270	133,2
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	-	-	-	-	-
	Ostali kapitalni primici	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	29.497.110	9.449.798	7.050.831	-20.047.312	32,0
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	1.000	-	-	-1.000	-
	Nabava građevina	7.569.500	-	176.978	-7.569.500	0,0
	Nabava opreme	12.017.835	6.046.558	2.980.791	-5.971.277	50,3
	Nabava ostalih stalnih sredstava	1.350.000	1.122.976	810.100	-227.024	83,2
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	4.960.765	1.904.097	1.374.819	-3.056.669	38,4
	Rekonstrukcija i investicijsko održavanje	3.598.010	376.167	1.708.144	-3.221.843	10,5
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	29.457.134	9.396.552	6.966.833	-20.060.582	31,9
	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	356.025.838	422.345.156	269.217.555	66.319.318	118,6
	IV. TRANSAKCIJE U FINACIJSKOJ IMOVINI	-	-	-	-	-
1.	Primici od finansijske imovine	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po temelju udjela u dionicama javnih poduzeća	-	-	-	-	-
	Primitak sredstava po temelju udjela u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od ostalih oblika domaćeg pozajmljivanja	-	-	-	-	-
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	-	-	-	-	-
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	16.487.000	13.847.700	15.607.250	-2.639.300	84,0
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	-	-	-	-	-

	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	-	-	-	-	-
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupnju dionica javnih poduzeća	-	-	-	-	-
	Izdaci za kupnju dionica privatnih poduzeća i udjeli u zajedničkim ulaganjima	6.087.000	3.447.700	2.207.250	-2.639.300	56,6
	Ostala domaća pozajmljivanja	10.400.000	10.400.000	13.400.000	0	100,0
	Pozajmljivanje u inozemstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANCIJSKE IMOVINE (1.-2.)	-16.487.000	-13.847.700	-15.607.250	2.639.300	84,0
	V. TRANSAKCIJE U FINANCIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	592.622.860	563.048.482	651.939.353	-29.574.378	95,0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.622.860	242.637.101	353.679.794	14.241	100,0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	102.521.201	102.521.201	-	0	-
	Primici od inozemnog zaduživanja	101.569	203.890	43.956.020	102.231	200,6
	Primici od domaćeg zaduživanja	140.000.000	139.912.010	309.723.773	-87.990	99,9
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
	Zajmovi primljeni kroz Državu	-	-	-	-	-
	Primici od inozemnog zaduživanja	-	-	-	-	-
	Primici od domaćeg zaduživanja	350.000.000	320.411.381	298.259.559	-29.588.619	91,5
2.	Izdaci za otplate dugova	912.061.698	886.577.374	815.728.052	-25.484.324	97,2
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	404.831.210	387.028.465	307.986.212	-17.802.745	95,6
	Vanjske otplate	3.952.220	4.041.644	4.514.463	89.424	102,3
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	340.000.000	339.603.140	377.711.356	-396.860	99,9
	Otplate unutarnjeg duga	163.178.268	155.904.125	125.516.021	-7.274.143	95,5
	Otplate duga po izdanim jamstvima	100.000	-	-	-100.000	0,0
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	-319.438.838	-323.528.892	-163.788.699	-4.090.054	101,3
	UKUPAN FINANCIJSKI REZULTAT (A+B+C)	20.100.000	84.968.564	89.821.607	64.868.564	

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2016. godinu odobrilo dana 14.03.2017.godine.

Ministrica financija:
Jelka Miličević

BILANCA STANJA NA DAN 31.12.2016. GODINE			
Naziv institucije: Proračun FBiH			
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (2/3)x100
1	2	3	4
I AKTIVA			
A. Novac, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	402.209.498	319.339.428	126,0
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	224.258.557	204.821.763	109,5
2.Vrijednosni papiri	-	-	-
3.Kratkoročna potraživanja	122.804.294	77.742.749	158,0
4.Kratkoročni plasmani	36.572.131	35.991.182	101,6
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	759.934	759.934	100,0
6.Zalihe materijala i robe	-280	-26.760	
7.Zalihe sitnog inventara	280	26.760	
8.Kratkoročna razgraničenja	17.814.582	23.799	74854,9
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	1.113.130.068	1.282.869.755	86,8
9. Stalna sredstva	473.324.599	476.889.711	99,3
10.Ispravak vrijednosti stalnih sredstava	223.517.000	213.085.035	104,9
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	249.807.599	263.804.677	94,7
12.Dugoročni plasmani	417.232.173	422.432.518	98,8
13.Ispravak vrijednosti dugoročnih plasmana	-	-	-
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	417.232.173	422.432.518	98,8
15.Vrijednosni papiri	932.944	932.944	
16.Ispravak vrijednosti vrijednosnih papira	531.987	508.001	
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	400.958	424.943	
18.Dugoročna razgraničenja	445.689.338	596.207.617	74,8
UKUPNO AKTIVA (A+B)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6
II PASIVA			
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	517.830.418	507.651.433	102,0
19.Kratkoročne tekuće obveze	181.122.700	221.979.536	81,6
20.Obveze po temelju vrijednosnih papira	-	-	-
21.Kratkoročni krediti i zajmovi	120.873.050	101.295.837	119,3
22.Obveze prema zaposlenicima	90.410.485	91.034.110	99,3
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	-	-	-
24.Kratkoročna razgraničenja	125.424.183	93.341.950	134,4
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	6.315.265.908	6.389.413.819	98,8
25.Dugoročni krediti i zajmovi	6.143.512.238	6.203.098.128	99,0
26.Ostale dugoročne obveze	93.160.624	90.920.052	102,5
27.Dugoročna razgraničenja	78.593.046	95.395.639	82,4
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	-5.317.756.760	-5.294.856.069	100,4
28.Izvori stalnih sredstava	-5.707.028.767	-5.595.829.095	102,0
29.Ostali izvori sredstava	379.107.480	384.116.232	98,7
30.Izvori sredstava rezervi	-	-	-
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	10.164.527	-	-
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima	-	83.143.205	0,0
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	1.515.339.566	1.602.209.183	94,6

Rukovodstvo je Bilancu stanja na dan 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

Ministrica financija:
Jelka Miličević

IZVJEŠĆE O NOVČANIM TIJEKOVIMA RAZDOBLJE IZVJEŠĆIVANJA OD 01.01. DO 31.12.2016. GODINE

Naziv institucije: Proračun FBiH

Redni broj	Pozicija	Iznos u KM
1	2	3
	I NOVČANI PRIMICI	
1	Prihodi (od 2 do 6)	1.810.651.635
2	Prihodi od poreza	1.430.922.836
3	Neporezni prihodi	375.741.010
4	Tekući transferi (transferi i donacije)	43.910
5	Kapitalni transferi	0
6	Prihodi po temelju zaostalih obveza	3.943.879
7	Kapitalni primici i transferi (8)	53.246
8	Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	53.246
9	Financiranje (od 10 do 12)	563.048.482
10	Primici od finansijske imovine	0
11	Primici od dugoročnog zaduživanja	242.637.101
12	Primici od kratkoročnog zaduživanja	320.411.381
13	UKUPNI NOVČANI PRIMICI (1 + 7 + 9)	2.373.753.363
	II NOVČANE ISPLATE	
15	Rashodi (od 16 do 21)	1.458.912.368
16	Plaće i naknade troškova zaposlenih	215.762.405
17	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	21.754.955
18	Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge	75.373.030
19	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	1.037.574.804
20	Kapitalni transferi	8.920.000
21	Izdaci za kamate	99.527.174
22	Kapitalni izdaci (redni broj 23)	5.428.334
23	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	5.428.334
24	Financiranje (25 + 26)	889.975.867
25	Izdaci za finansijsku imovinu	3.447.700
26	Izdaci za otplate dugova	886.528.167
27	UKUPNE NOVČANE ISPLATE (15 + 22 + 24)	2.354.316.569
28	NETO NOVČANI PRIMICI / ISPLATE (13 - 27) ili (27 - 13)	19.436.794
29	STANJE NOVCA NA POČETKU GODINE	204.821.763
	STANJE NOVCA NA KRAJU GODINE (28 + 29)	224.258.557

Rukovodstvo je Izvješće o novčanim tijekovima za razdoblje izvješćivanja od 01.01.2016. do 31.12.2016. godine odobrilo dana 14.03.2017. godine.

Ministrica financija:
Jelka Miličević

PREGLED REALIZIRANIH TEKUĆIH TRANSFERA

	<i>Institucija</i>	<i>Tekući transferi drugim razinama vlasti</i>	<i>Tekući transferi pojedincima</i>	<i>Tekući transferi neprofitnim organizacijama</i>	<i>Potpore javnim poduzećima</i>	<i>Potpore privatnim poduzećima</i>	<i>Tekući transferi u inozemstvo</i>	<i>Drugi tekući rashodi</i>	<i>Ukupno</i>
1	Parlament FBiH		111.040	116.300				422.585	649.925
2	Predsjednik i potpredsjednici FBiH	137.378	124.500	282.940				30.974	575.792
3	Vlada Federacije BiH	170.000	36.000	687.650		1.500		149.725	1.044.875
4	Federalno ministarstvo unutarnjih poslova		5.000	11.300				323.888	340.188
5	Federalno ministarstvo pravde			4.100.000				88.148	4.188.148
6	Federalno ministarstvo financija	17.065.309		5.089.990				11.494.585	33.649.884
7	Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije				10.565.312			137.140	10.702.452
8	Federalno ministarstvo prometa i komunikacija				22.860.000			509.445	23.369.445
9	Federalno ministarstvo zdravstva	33.384.887					1.394.984	80.564	34.860.435
10	Federalno ministarstvo trgovine			70.000				60.338	130.338
11	Federalno ministarstvo prostornog uređenja	5.750.000						82.118	5.832.118
12	Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva		17.169			70.211.857		182.206	70.411.232
13	Federalno ministarstvo za pitanja branitelja i invalida domovinskog rata		306.721.367	2.193.400				420.756	309.335.523
14	Federalno ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta	1.000.000	94.350	350.000		11.492.390		56.141	12.992.881
15	Federalno ministarstvo rada i socijalne politike	264.191.067	137.693.907	2.825.000	2.359.807			149.828	407.219.609
16	Federalno ministarstvo kulture i sporta	6.443.000		2.157.000				102.219	8.702.219
17	Federalno ministarstvo raseljenih osoba i izbjeglica		21.582.931					140.412	21.723.343
18	Federalno ministarstvo obrazovanja i znanosti	3.131.328		3.797.567				116.327	7.045.222
19	Federalno ministarstvo okoliša i turizma	4.789.096						90.232	4.879.328
20	Služba za zajedničke poslove organa i tijela FBiH							851.557	851.557
21	Vrhovni sud FBiH							74.551	74.551
22	Sudbena policija							620.683	620.683
23	Federalni agrometeorološki zavod							65.698	65.698
24	Federalni hidrometeorološki zavod							141.803	141.803
25	Federalna uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove							19.586	19.586
26	Financijska policija							4.021	4.021
27	Kazneno-popravni zavodi (Sarajevo, Tuzla, Zenica i Mostar)			1.122.557				1.527.112	2.649.669
28	Zavod za javno zdravstvo FBiH							296.903	296.903
29	Federalni zavod za agropedologiju							45.061	45.061
30	Federalni zavod za poljoprivredu							70.024	70.024
31	Ostali proračunski korisnici (koji nisu revidirani)	124.999	10.001	68.539	0			5.114.257	5.317.796
	UKUPNO:	336.187.064	466.396.265	22.872.243	35.785.119	81.705.747	1.394.984	23.468.887	967.810.309

Rukovodstvo Ureda

Dževad Nekić, dipl.oec. – generalni revizor
Dragan Kolobarić, dipl.oec. – zamjenik generalnog revizora

Rukovoditelji sektora za reviziju:

Mirsada Janjoš, dipl.oec.
Dunja Logo, dipl.oec.
Sead Čorbo, dipl.oec.
Mira Pažin, dipl.oec.

**Rukovoditelj Sektora za razvoj, metodologiju i upravljanje
kvalitetom**

Munib Ovčina, dipl.oec.

Koordinator Sektoraz za Reviziju učinka

Mr.sci. Aida Đozić

Viši revizor za međunarodnu suradnju i komunikacije

Mia Buljubašić, dipl.oec.

Viši revizor za IT

Derviša Harbaš, dipl.ing.org. rada

Računalna obrada:

Odjel za informacijske tehnologije

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FEDERACIJI BIH

71 000 Sarajevo
ul. Ložionička 3
Bosna i Hercegovina

Tel.:

+387 (0) 33 723 550

Fax:

+387 (0) 33 716 400

E-mail:

vrifbih@vrifbih.ba

Web:

www.vrifbih.ba